

ВНЗ «НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»

**РІД БАРАНОВСЬКИХ (БАРАНІВСЬКИХ):
ІСТОРІЯ,
ВИДАТНІ ПОСТАТІ, СУЧАСНІСТЬ**

МОНОГРАФІЯ

За загальною редакцією В.Ф. Баранівського

Київ ВНЗ «НАУ» 2020

УДК 39 (477)
ББК 63.52(4Укр)
Б-24

Автори: В.Ф.Баранівський, О.В.Джурик, А.П.Томашевський, В.І.Муляр, В.І.Тимошенко, В.М.Барановський, О.В.Баранівська, В.В.Баранівський, О.В.Баранівський, О.Т.Башта, І.Несен, О.М.Коновальчук, Н.В.Рогожина, В.С.Чорний.

*Рекомендовано до друку вченою радою ВНЗ «Національна академія управління»
(протокол №6 від 31.08.2020 р.).*

Рецензенти: **В.М. Ткаченко**, доктор історичних наук, професор;
С.П. Сегеда, доктор історичних наук, доцент;
В.С. Чорний, доктор філософських наук, професор.

Рід Барановських (Баранівських): історія, видатні постаті, сучасність / за заг. ред. В.Ф. Баранівського: монографія. К.: Вид-во ТОВ «Альфа-ПК», 2020. 240 с.

ISBN 978-966-1670-41-7

В праці на засадах поглибленого історико-філософського та джерелознавчого аналізу обґрунтована загальна історія походження роду Барановських (Баранівських) на теренах України. Особлива увага наголошена на визначенні етнічної автохтонності роду, найдавніші корені якого слід шукати в історії легендарних древлян, Древлянського князівства, Поліського та Овруцького краю.

Становлення роду Барановських (Баранівських) відбувалося під впливом певних етнокультурних, геополітичних, економічних та інших обставин від дрібних землеробів, мисливців, риболовів до воїнів, бояр, шляхти, дворян до сучасних українців.

Історичні зміни суспільних обставин визначали й зміни імен, прізвищ роду (Барани, Барановичі, Барановські, Баранівські). Переплетіння та використання цих прізвищ ми маємо і в сучасності.

В Першому розділі збірника концентрована головна увага на історії походження роду Барановських (Баранівських). Аналізується історія древлян, овруцького краю, як етнокультурного, геополітичного та економічного ореалу формування та розвитку роду Барановських (Баранівських).

Висвітлена загальна історія життєдіяльності та боротьби родів Барановських (Баранівських) за свої природні права та незалежність в різні історичні періоди: литовськопольський, російськоімперський, радянський. Коротко – в період Незалежності.

Дана характеристика шляхетності Барановських (Баранівських) та інших родів Овруччини як способу їх життя, соціального статусу, самоствердження та самоповаги у боротьбі за свої права та гідне існування.

Здійснені загальні оцінки щодо причини розселення Барановських (Баранівських) на українських етнічних землях; в інших країнах світу та в сучасній Україні.

В Другому розділі збірника наведена інформація про визначні постаті роду Барановських (Баранівських) в історії та сучасності.

В Третньому розділі наголошено на втрати України, родів Овруцької шляхти, Барановських (Баранівських) в радянський період 20-х – 70-х років ХХ століття та в час Незалежності.

Монографія адресована науковцям, працівникам освіти, культури та управління, студентам, учням, а також усім, хто цікавиться історією рідного краю, етногенезу українців, роду Барановських (Баранівських).

**УДК 39 (477)
ББК 63.52(4Укр)**

© В.Ф.Баранівський, О.В.Джурик, А.П.Томашевський, В.І.Муляр, В.І.Тимошенко, В.М.Барановський, О.В.Баранівська, В.В.Баранівський, О.В.Баранівський, О.Т.Башта, І.Несен, О.М.Коновальчук, Н.В.Рогожина, В.С.Чорний, 2020; ©ВНЗ «Національна академія управління, 2020.

ISBN 978-966-1670-41-7

Баранівський В.Ф. Передмова.....	6
---	----------

РОЗДІЛ І.

Історія походження роду Барановських (Баранівських).....	8
1. Баранівський В.Ф. Древлянщина, Овручина, Гошів – історична батьківщина Барановських (Баранівських).....	8
2. Баранівський В.Ф., Барановський В.М. Рід Барановських в історії села Гошів.....	28
3. Баранівський В.Ф. Походження прізвища та роду Баранівських (Барановських).....	45
4. Баранівський В.Ф. Версії походження та розселення роду Баранівських (Барановських) на українських етнічних землях.....	50
5. Баранівський В.Ф. Барановські в інших країнах світу (причини та динаміка розселення).....	62
6. Баранівський В.Ф., Баранівський О.В. Про шляхетність роду Барановських (Баранівських) та проблеми її збереження.....	64
7. Баранівський В.Ф., Баранівський О.В. Шляхетські родові Герби Барановських (Баранівських).....	66
8. Баранівський В.Ф. Баранівський В.В. Боротьба Баранівських (Барановських) за свою шляхетність в умовах Речі Посполитої та Російської імперії.....	71
9. Джурик О.В. Литовський і польський періоди життя Барановських (Баран – Баранович – Барановський).....	79
10. Джурик О.В. Про шляхетський рід Баранівських (Барановських) в історії сімейного родоводу.....	92
11. Томашевський А.П. Гошев: Історико–археологічний нарис.....	122
12. Ірина Несен. З етнографічного обстеження села Гошів Овруцького району Житомирської області.....	127
13. Рогожина Н. В. Навчання у Києво-Могилянській академії – традиція українських сімей (на прикладі роду Барановичів у XVIII—XIX ст.).....	130
14. Коновальчук О.М. Від Гошова до Нью-Йорка. Міграційний рух овруцької шляхти на прикладі родини Барановських.....	135

РОЗДІЛ ІІ.

Видатні постаті роду Барановських (Баранівських) в історії та сучасності.	138
1. Баранівський В.Ф. (упорядник). Лазар Баранович.....	138
2. Тимошенко В.І. Туган-Барановський Михайло Іванович – вчений-економіст світової слави.....	143
3. Тимошенко В.І. Роль Х. Барановського в розвитку кооперативного руху України.....	147

4. Баранівський В.Ф. (упорядник). Барановський Ярослав Володимирович.....	152
5. Баранівський В.Ф. (упорядник). Барановський Анатолій Максимович.....	156
6. Баранівський В.Ф. (упорядник). Барановський Анатолій Андрійович.....	159
7. Баранівська О.В., Чорний В.С. Баранівський Василь Федорович – видатний науковець, військовий та громадський діяч.....	161
8. Баранівський В.Ф. Баранівський Олександр Петрович – політик і державний діяч.....	172
9. Баранівський В.Ф. (упорядник). Барановський Віктор Михайлович – сучасний дослідник, громадський діяч.....	176
10. Муляр В.І. Барановський Володимир Миколайович – філософ із Гошева. Заслуги та доля науковця.....	177
11. Баранівський В.Ф. Баранівський Микола Федорович – заслужений енергетик.....	180
12. Баранівський В.Ф. Баранівський Олександр Іванович – сучасний видатний економіст України.....	181
13. Джурик О.В. (упорядник). Барановський Михайло Миколайович – відомий науковець-аграрій України.	183
14. Баранівський В.Ф. (упорядник). Барановська Наталія Петрівна – заслужений історик України.....	184
15. Барановський В.М. Барановський Михайло Іванович – заслужений будівельник України.....	186
16. Барановський В.М. Барановський Володимир Дмитрович – організатор с/г виробництва.....	188
17. Баранівський В.Ф. (упорядник). Барановський Дмитро Іванович – ректор Харківської державної зооветеринарної академії.....	189
18. Баранівський В.Ф. (упорядник). Барановський Микола Тимофійович – економіст, д-р екон. наук, професор.....	189
19. Баранівський В.Ф. (упорядник). Барановський В'ячеслав Миколайович – капітан ЗС України, загинув в боях на Сході України 26 серпня 2015 (38 років) під час оборони Маріуполя.....	190
20. Баранівський В.Ф. (упорядник). Барановський Василь Володимирович – старший лейтенант ЗС України, загинув 29 січня 2015р. (47 років) в боях на Сході України під Дебальцеве.....	192
21. Баранівський В.Ф. (упорядник). Барановський Роман Євстахійович – громадський діяч, ветеринарний лікар. д-р вет. медицини.....	194
22. Баранівський В.Ф. (упорядник). Барановський Олексій Леонтійович – фізіолог рослин, мікробіолог. Канд. с.-г. наук (1937). Учасник 2-ї світ. війни.	195
23. Баранівський В.Ф. (упорядник). Барановський Віталій Михайлович – заслужений тренер України.....	195
24. Баранівський В.Ф. (упорядник). Барановський Герман Олексійович – відомий фахівець у галузі радіозв'язку. Канд.тех. н. (1980). Держ. премія СРСР у галузі н. і т. (1983).....	196

25. Баранівський В.Ф. (упорядник). Барановський Дмитро Ярославович – легкоатлет, чемпіон України.....	196
26. Баранівський В.Ф. (упорядник). Барановський Петро Іванович (1809 –1886) – учасник оборони Севастополя (1853-1855), віце-адмірал.....	197
27. Баранівський В.Ф. (упорядник). Барановський Петро Дмитрович – російсько-український реставратор і дослідник пам'яток архітектури доби Середньовіччя.....	197
28. Баранівський В.Ф. (упорядник). Барановський Валерій Миколайович – кінознавець. Канд. мистецтвознавства (1976). Член Національної спілки журналістів, Національної спілки кінематографістів України.....	198
29. Баранівський В.Ф. (упорядник). Барановський Володимир Андрійович – географ-картограф, д-р геогр. наук, (2001).	199
30. Баранівський В.Ф. (упорядник). Баранівський Гаврило Васильович – (25. 03. 1860, Одеса – 1920) – архітектор, мистецтвознавець.....	199
31. Баранівський В.Ф. (упорядник). Барановський Полікарп Павлович – український музичний акустик, інженер-винахідник, музикознавець.....	200
32. Баранівський В.Ф. (упорядник). Барановський Валентин Дмитрович – український геодезист, фотограмметрист, кандидат технічних наук, доцент КНУ імені Тараса Шевченка.....	202
33. Баранівський В.Ф. (упорядник). Барановський Василь Володимирович (1942) – український радянський діяч, депутат Верховної Ради УРСР 8-10-го скликань.....	204
34. Баранівський В.Ф. (упорядник). Барановський Сергій Вікторович (нар. 10 серпня 1974) – відомий український футболіст, який грав на позиції нападника.....	204

Баранівський В.Ф. РОЗДІЛ III.

Втрати України, родів Овруцької шляхти, Барановських (Баранівських) в період голодомору, репресій, війн та збройних конфліктів.....	207
1. Втрати українців, зокрема представників Поліського краю, Житомирщини, потомків славної Овруцької шляхти в період голодомору 1932-1933 років.....	207
2. Відомості про Баранівських (Барановських), злочинно репресованих радянською владою в 30-40 роки ХХ століття.....	211
3. Загиблі українці та земляки з Житомирщини під час Другої світової війни та у воєнних конфліктах за рубезем.....	232
4. Втрати України у війнах та збройних конфліктах, в яких брав участь Радянський союз після Другої світової війни та в період Незалежності.....	235
Баранівський В.Ф. Післямова.....	238
Довідка про авторів.....	239

«Пізнай свій край... себе, свій РІД, свій народ, свою землю – і ти побачиш шлях у життя. Шлях, на якому найповніше розкриються твої здібності. Ти даси йому продовження, вторувавши стежину, із тієї стежини вже рушили у життя твої нащадки. І також будеш ти».

Григорій Сковорода

Передмова

Ідея дослідження історії Роду Барановських (Баранівських), написання та видання монографії, виникла десь років десять тому.

Предтечею виникнення та конкретної реалізації цієї ідеї став загальний інтерес в країні до питань історії українського народу, значні досягнення українських (та й зарубіжних) істориків у вивченні історії українців та їх предків, що населяли терени сучасної України. Зокрема посилювався інтерес до вивчення історії древлян, Древлянського князівства, такого соціально-етнічного та культурного феномену як Овруцька шляхта.

Авторами монографії була вивчена численна наукова література, архівні документи в Києві, Житомирі, Овручі тощо. Проаналізовані історичні артефакти, джерела та культурні пам'ятки предків з давніх часів.

Глибина та високий рівень наукової об'єктивності досліджень забезпечувалися використанням сучасних історико-філософських та археологічних методів дослідження, літописних джерел, праць відомих класиків історичної науки: Б. Антоновича, Д. Бовуа, Г. Боплана, М. Грушевського, М. Костомарова, І. Фундукля, Н. Довнар-Запольського та ін., також відомих сучасних істориків, археологів В. Барана, І. Білика, М. Брицуна-Ходака, Л.Залізняка, Б. Рибаківа, П. Толочка, В. Тимошенка та ін..

В праці знайшли відображення окремі наукові розвідки співавторів монографії, пов'язані з вивченням своїх сімейних родоводів (наприклад, «Родовід Баранівського Василя Федоровича та його близьких родичів...», надрукований МП «Леся» в 2016 році, Київ – 219 с.).

Автори монографії активно використовували інформацію з Вікіпедії – Вільної енциклопедії, Енциклопедії сучасної України, Книги пам'яті України «Загиблі на чужині», а також Національної Книги пам'яті жертв Голодомору 1932–1933рр, книги пам'яті «Безсмертний барак» про злочинно репресованих радянською владою українців в 30-40 –х роках 20 століття, офіційну інформацію про втрати України (зокрема, Барановських (Баранівських) в сучасній російсько-українській війні.

У 2017 році МГО «Земляцтво Житомирян» разом з науковцями Інституту історії НАН України та ВНЗ «Національна академія управління» започаткувала суспільно-науковий проект «Шляхетство як історико-культурний та державотворчий феномен України». В рамках цього проекту пропонувалося проводити науково-практичні конференції, присвячені історії, культурі феномену шляхти на теренах України, її ролі в державотворчих та громадських процесах.

В 2018 році була проведена перша конференція за результатами роботи якої видана збірка «ШЛЯХЕТСТВО ПОЛІССЯ УКРАЇНИ. СТАРОВИННІ РОДИ ОВРУЦЬКОЇ ШЛЯХТИ: МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ, 20-21 квітня 2018 року. / 2-ге видання, доповнене та допрацьоване // за ред. д.ф.н, професора В.Ф. Баранівського – К.: Вид-во ТОВ «НПВ ІНТЕРСЕРВІС», 2019. – 224с.».

Праця була позитивно сприйнята науковцями та громадськістю.

Пропонована монографія є, по-суті, продовженням та розвитком дослідження проблеми древлян, Поліського краю через поглиблене вивчення історії одного з поширених родів краю – Барановських (Баранівських).

Співавторами монографії стали відомі філософи, історики, археологи, дослідники, зокрема: В.Ф. Баранівський, О.В. Джурик, В.І. Тимошенко, А. П. Томашевський, Чорний В.С. та ін.. В праці розміщені статті окремих авторів (Барановського В.М., Рогожиної Н. В., Коновальчука О.М., Муляра В.І. та ін.), використані архівні матеріали, фотокопії документів надані дослідницею О. В. Джурик тощо.

Слід відзначити, що застосування новітніх даних, сучасних наукових підходів та методів, на наш погляд, дали можливість авторам об'єктивно висвітлити процес виникнення та формування Роду Барановських (Баранівських) на теренах сучасної України, дати критичну оцінку поглядів деяких сучасних авторів щодо цього питання.

Водночас зазначаємо, що у зв'язку з недостатністю джерельної бази, великим об'ємом поставлених до розгляду питань, певні положення та висновки, викладені у збірнику, залишаються дискусійними, потребують розширеного аналізу та уточнення.

Матеріали монографії розраховані на широкий загаль українців, для виконання пізнавальної, національно-консолідувальної функції та патріотичного виховання сучасної української молоді.

Василь Баранівський

РОЗДІЛ I. Історія походження роду Барановських (Баранівських).

В.Ф. Баранівський

1. Древлянщина, Овруччина, Гошів – історична батьківщина Барановських (Баранівських).

Сьогодні ми є свідками надзвичайного потягу народів світу до своєї історії, культури, традицій Україна не є винятком.

Переконливе обґрунтування наявності об'єктивної світової тенденції щодо посилення тяжіння народів до національного самовизначення, створення національних держав дають іноземні та вітчизняні філософи і політологи. Так відомий британський філософ, політолог Ентоні Д. Сміт на підставі глибокого аналізу культурних основ нації прийшов до актуальних висновків: *перший* – незнищенна здатність етнічної спільноти та ідентичності формувати одну з тривких основ соціально-політичної солідарності протягом усієї історії аж до теперішнього дня; *другий* – багатогранність характеру більшості націй і націоналізмів, часто багатогранність характеру їхніх культурних традицій, що став результатом поступової еволюції або раптових змін і революції. ... Але таке розмаїття (культурних традицій – В.Б.) не ослаблює окремого характеру провідної публічної культури нації та унікальності її арсеналу, міфів і символів. ... ; *третій* – довговічність націй і тривкість національних концепцій; четвертий (найголовніший – В.Б.) – те що ідеологія і рух націоналізму ... і на далі відіграє провідну роль у сучасному світі. ... Позбувшись своїх попередніх історичних оболонок, націоналізм став доступний для цілей народної мобілізації та легітимізації на всіх континентах і, мабуть, і далі виконуватиме цю роль, поки потреба в культурній ідентичності поєднана з прагненням утвердити суверенітет народу [1, с. 240-242]. В унісон з ним відомий сучасний український політолог Микола Михальченко стверджує: «Становлення і розвиток української нації в етнічному, політичному, економічному і культурному аспектах неминуче приведе до очищення терміна «український націоналізм» від наносного, приписаного йому значення, особливо ззовні, країнами, що не бажають державності України. Українська ідентичність логічно впишеться в європейську і світову систему народів» [2, с. 88].

Прагнення до національної, культурної ідентичності, як

закономірність, проявляється сьогодні дещо по-різному в боротьбі народів Азії, Африки, Америки, в посиленні заходів, спрямованих на захист національних інтересів в країнах Європи (вихід Англії з ЄС тощо). Очевидно також, що і в посиленні російського націоналізму, котрий сьогодні має прояв войовничого націонал-шовінізму та фашизму. В умовах сучасного все більш цивілізованого світо порядку, вільної конкуренції націй та народів стає неприйнятним приниження чи перебільшення авторитету тих чи інших із них в залежності від кількості, назви, амбіцій, воєнної сили тощо.

Поза сумнівом, в умовах посилення конкуренції за виживання, у світі мають більше шансів на перемогу нації більш згуртовані, об'єднані спільними історичними, культурними, етнічними коренями, ідеологемами та міфами щодо походження, цілями та інтересами. Кожна з сучасних успішних націй, держав, країн має своїх спільних національних героїв, спільну ідеологію, культуру, мову, релігію, думку щодо походження, плани на майбутнє: Англія, Норвегія, Данія, Німеччина, Сінгапур, Чехія, Швеція, Фінляндія, Японія тощо.

Особливу цінність у визначенні проблем націєтворення, державотворення відіграє статус корінного народу, титульної нації. Україна має перевагу в тому, що її народ, українську націю створюють такі близькі по крові та духу титульні племена як древляни (неври), поляни, волиняни, севіряни, дуліби, тіверці, уличі, білі ховрати, а також такі історичні спільноти як алани, скіфи, сармати, тавріани, руси, анти, венеди та інші., що споконвіків формувалися та проживали на її теренах та дещо й поза нею.

Древлянський край, древляни мали свою державність (Древлянське князівство), потім стали однією з головних складових Київської Русі (Руси) та й сучасної України, української нації. Такий національний феномен як бояри, дворяни зароджувався, формувався та був важливим чинником державотворення протягом усіх часів. А тому говорити про історію сучасних українців, української шляхти не можливо без аналізу та врахування історії древлян та слов'ян в цілому, котра в різні історичні часи, за певних обставин висвітлювалась недостатньо повно та об'єктивно.

Історичною наукою доведено, що Древлянщина, древляни в історичних писаннях згадуються раніше чим, наприклад, поляни або інші племена.

Найдавніший наш Літопис – «Повість временних літ» був у своїй

основі завершений монахом Києво-Печерської Лаври Нестором близько 1111 року.

Нестор, безумовно, використовував для створення своєї версії історичних подій якісь більш давні підстави. Писав він, можливо, і за велінням душі, але, безсумнівно, погодившись з вимогами «отців» церкви і великих князів київських, онуків Ярославових, Святополка Ізяславовича і Володимира Всеволодовича Мономаха. Їх бабусею, дружиною Ярослава Мудрого була Інгігерда, дочка Олафа, короля Шведського. А дружиною Мономаха була Гіта Гаральдовна Англійська. З дитинства юні княжичі чули від бабусі казки і перекази Північної Європи, в яких, природно, головне місце відводилося подвигам німецьких витязів. І з дитинства звикли вони орієнтуватися на північну, прогерманську лінію в політиці. Де вже тут було думати про свої, слов'янські корені підвладному княжій волі літописцю

І все ж він почав свою розповідь з того, що в найдавнішій, недатованій частині літопису, раніше усіх слов'янських народів і держав згадав саме Древа... . Серед країн і народів, які «після потопу» були віддані Яфету, читаємо: «...Колхись, Боспорії, Меоти, Древи, Сармати, Тавріани, Скіфія...».

Звернемо увагу на давність народів, в обрамленні яких згадані Древа. Боспорське царство: IV століття до нашої ери – IV століття нашої ери. Сармати: III століття до нашої ери – III століття нашої ери. Скіфи: VII століття до нашої ери – II століття до нашої ери

Таким чином, Нестор стверджує, що Древлянська держава вже в IV-II століттях до нашої ери була такою ж значущою, як царства Боспорське, Скіфське та Сарматське. Історики різних часів і сучасні археологи твердження Нестора не спростовують. Але вони, на відміну від Нестора, по іншому називають народи, що жили з давніх-давен на території древлян.

Геродот у V столітті нашої ери говорив про борисфенітів (що живуть по берегах Борисфена-Дніпра) і Неврах лісових на правому березі Дніпра, читай – в древлянських лісах. Археологи ж тепер розміщують праслов'ян на території від Одера до Сіверського Донця через середню течію Дніпра. Древа – як раз в центрі. До початку I тисячоліття до нашої ери на тих же територіях фіксують Тщинецько-Комарівську культуру, потім – Білогрудівську і Чорноліську (час кіммерійців), а пізніше – скіфо-сколотську [3;4;5].

Борис Рибаків, вивчаючи міфологію древніх слов'ян, прийшов до висновку, що саме за часів чорноліської культури, коли на території України жили кіммерійці, слов'яни почали славити СВАРОГА-коваля (Кия?) І почали будівництво захисних валів на кордоні з лісостепом, які пізніше назвали Змієвими. Проходять Змієві вали якраз по межі Деревської землі з кіммерійським степом [6]!

Хто ж вони, ці легендарні жителі Дервії? Яке їх походження? Давньогрецький історик Геродот в своїй «Історії» називає їх лісовими неврами, поселяючи їх в лісових хащах Правобережного Подніпров'я на південь від Прип'яті. На рубежі нашої ери територію краю населяли племена зарубинецької археологічної культури, до якої відносяться історичні слов'яни – венеди. Готський історик VI ст. Йордан повідомляє в праці «Про походження і діяльність готів», що північніше від багаточисельного племені антів, які за даними римського історика середини VI ст. Прокопія Кесарійського («Війна з готами») проживали на території від середнього Подніпров'я до північного Придунав'я, жили слов'янські племена венедів. Про ці племена в своїх працях згадують також Пліній Старший («Природнича історія»), Корнелій Тацит («Германія»), Клавдій Птолемей («Географія»). За їхніми даними, східна частина цих племен проживала в лісовій місцевості на південь від Прип'яті (Волинсько-Житомирське Полісся), а західна від Західного Бугу до Вісли і Балтійського моря, витіснивши на початку 1-го тис. н.е. звідти кельтів.

На думку вчених, саме східна частина венедських племен стала ядром формування древлянського племені, а разом з сусідніми антами вони являються предками українських народностей [7].

Про силу і могутність венедів (древлян) можна уявляти за деякими фактами. За повідомленням Прокопа Кесарійського в 546 році венеди у відкритому бою перемогли антів. У 558 - 568 роках войовничі авари (обри) пройшлися спустошливим походом від Південного Поволжя до сучасної Угорщини, перемігши аланів, антів, слов'ян в басейнах Прута і Дністра, племена на території Чехії і Моравії, франків і гепідів на території Угорщини і тільки венеди не пустили завойовників на свою територію і не стали їх данниками. Іоан Ефеський повідомляє, що в 583 - 584 роках військо лісових жителів (венедів) пройшло військовим походом через Фракію, Дакію і Македонію (північ Візантійської імперії), захопивши велику здобич.

Є також підстава пов'язувати Древлянщину другої половини 1-го

тисячоліття з легендарною Артанією. Так, за свідченнями арабського хроніста Аль - Істархі (початок X ст.), арабські купці доставляли свої товари до Куяби (Києва), західніше якого далі знаходилась таємнича Артанія (Арсанія), до якої не проникне жоден чужоземець, так як місцеві жителі знищують їх. Артанійці до Куяби плывуть по воді і привозять хутра, олово, мечі, які обмінюють на коштовні східні тканини, прикраси, прянощі. Що стосується олова, то його доволі виготовляли західніше Древлянщини і шляхом обміну воно з'являлося в цьому краї.

Ще один арабський хроніст Аль - Ідрісі, описуючи головне місто Артанії пише, що град Арса дуже красивий і розташований на укріпленій горі між Славією і Куябом. Від Куяба до Арси чотири переходи ($38 \times 4 = 152$ км), а від Арси до Славії чотири дні ($76 \times 4 = 304$ км) шляху. Можна припустити, що Артанія це і є Древлянщина з Арсом (Іскоростенем), а Славія - це племінний союз дулібів в низинності Західного Бугу. Саме по Ужу, Прип'яті, Дніпру древляни спускались водним шляхом до Києва, адже саме від Києва до Коростеня 150 км, а від Коростеня до Волині 300 км.

Інший середньовічний араб Худад - аль - Алема говорить про те, що землі русів розташовані вздовж річки Рус, яка витікає із глибин землі слов'ян в східному напрямку і протікає по кордону Асс-Славії (дулібів), Ал-Арсанії (древлян). Звичайно, що це є річка Прип'ять, по якій проходили північні кордони і дулібів, і древлян. Більше того, завдяки цьому повідомленню можна припустити, що земля русів – це землі дулібів і древлян, і саме вони являються предками русів (Русі).

Даючи характеристику слов'янам, араб Ібн - Русте пише, що країна слов'ян рівнинна і лісиста, її жителі вирощують в основному просо, там немає виноградників і орних земель, добувається мед, робочої худоби і коней мало. Зброя - дротики, щити і списи, улюблений напій - медовуха. Цар називається «головою голів» і має заступника «жупана», у нього є верхові коні і «прекрасні, міцні і дорогоцінні кольчуги». Цар живе в місті Джарваб і їздить збирати данину. Як бачимо, ця характеристика співпадає з тим, що нам вже відомо про древлян.

Одним із головних питань у дослідженні історії древлян є визначення території та часу їх заселення. Офіційно було прийнято вважати, що це період VI - XII ст. Сучасні дослідження вказують на більш ранні часи. На півночі землі древлян доходили до р. Прип'яті, на південь – до річок Здвижу і Тетерева, на сході – до Дніпра, а на заході до межиріччя Случі й

Горині. В інших виданнях відзначається, що у IV - VII ст. древлянські племена селились на північ від Тетерева у басейні річок Ужа і Случі. В. Данилевич у свою чергу говорить про те, що древлянська земля починається з північного берегу р. Ірпінь і доходить на півночі до р. Прип'ять. На заході її межею є р. Уборть, а на південному заході древляни мешкали у верхній течії Роставиці. На думку А. Томашевського у V - IX ст. відбулась стабілізація заселення древлян у середніх течіях Тетерева і Случі та верхів'ях Ужа [8]. Важливі дослідження у цьому аспекті було здійснено І. Русановою, яка визначає проживання древлян по берегах річок Случ, Уборть, Прип'ять, Горинь, Уж, Ірша, Тетерів, Гуйва, Гнилоп'ять [9].

Цікавою є думка академіка Шахматова – східний кордон заселення древлян простягнувся аж на Лівобережжя Дніпра, заходячи в правий берег Подесення. Ось що писав Шахматов: «Важко стверджувати, що древляни... не переходили на лівий берег Дніпра... можливо, що Правобережжя Подесення було зайняте древлянами. На це вказує давня версія... розповіді про помсту Ольги древлянам. Підкоривши древлян, Ольга вирушила з дружиною по Древольській землі «вставляя уставы и уроки, и суть положення есть и ловища, и по Днепру, и по Десне...» [10].

Більше того, вчені О. Шахматов [10], В. Пархоменко [11], а потім П. Толочко [12] висунули, на сьогодні вже достатньо обґрунтовану гіпотезу про те, що навіть Київ на початку свого існування був також древлянським градом – форпостом Древольщини на південний схід і тільки в X столітті його завоювали поляни. В. Антонович і Спіцин на основі археологічних досліджень стверджували, що в межах Києва і його передмість не виявлені поховання характерні для полян, а всі вони древлянського типу. Уже пізніше, в часи Ігоря та Ольги, Іпатіївський літописець пише, що Лют виїхав із Києва на полювання і заїхав на древлянську територію, тобто, Древольська земля впритул підходила до Києва. На це ж вказують М.Костомаров і М.Барсов, що за Білгородом і Вишгородом починалась «земля Деревська», «Древи» [13]. Що стосується інших кордонів, між вченими суперечок немає. На півночі древляни по річці Прип'ять були сусідами дреговичів, на заході межували з дулібами (волинянами) в межиріччі Случі і Горині. Погориння було суто древлянською територією, а на півдні їх кордони імовірно співпадали з кордонами лісових масивів Полісся, за якими починались напівстепові простори, де владарювали кочові нащадки скіфів, сарматів, гунів. На південних кордонах древляни та їх предки обороняли свою землю від войовничих кіммерійців, скіфів,

сарматів, римлян, готів, гунів, аварів, візантійців, і ні один з цих завойовників не зміг проникнути в землю древлян.

У VI-XII століттях слов'янські племена, які проживали від середнього Подніпров'я до відрогів Карпат, в історичній науці отримали назву анти і склавинів. Так їх називали відомі римські історик Прокопій Кесарійський, Йордан і імператор Маврикій. Найбільш вірогідно, що склавини, це і були майбутні древляни. За їх описом, анти і склавини управлялися народними зборами, були вправними, сміливими і витривалими воїнами, займалися скотарством і землеробством, і були дуже багатолюдним народом. «Племена слов'ян і анти, писав Маврикій, люблять свободу і не мають схильності ні до рабства, ні до покори, хоробрі, особливо в своїй землі, витривалі легко переносять холод і спеку ..., юнаки їх дуже майстерно володіють зброєю» [14].

Древлянська земля у X-XI ст. залишалась практично незахищеною від вторгнень з боку войовничих орд з південного боку. Єдиним природним бар'єром, який слугував перешкодою на шляху кочівників, були суцільні лісові масиви поліської зони. Саме тому древлянські поселення в зазначений період не виходять за межі лісів Полісся. Освоєння незаселених земель південніше поліської зони відбувалося значно пізніше, вже наприкінці XI - на початку XII ст., і було пов'язане із загальною стабілізацією зовнішньополітичного становища у південноруському порубіжжі.

Загальна площа Древлянської землі наприкінці I тисячоліття н.е. складала не менше 28 тис. кв. км. Однак було б невірно стверджувати, що вся вона була щільно заселена. Картографування поселень і могильників показує, що всередині і на окраїнах залишалися величезні безлюдні простори. Найбільш щільно були заселені береги основних річок, що протікають по території Древлянської землі - Ужа, Ірші, Тетерева, Горині, середньої течії Случі та її невеликих притоків - річок Церем, Смолка, Корчик і Тня. Великі лісові масиви у межиріччях і на вододілах, які на півночі до того ж були сильно заболочені, залишалися незаселеними аж до епохи пізнього середньовіччя. Це, зокрема, підтверджує археолог Звіздецький, розробивши карту «Племінна територія древлян за археологічними ознаками» [15].

Отже, наприкінці I тисячоліття н.е. древляни заселяли величезні лісові масиви поліської зони Дніпровського Правобережжя, виправдовуючи, таким чином, свою племінну назву, яка означала буквально - лісовики,

лісові люди. У трьох випадках з чотирьох племінні межі Древянської землі були зумовлені природними бар'єрами. На сході від сусідніх полян їх відокремлювала смуга сильно заболочених лісових масивів вздовж течії річки Здвиж. Так само визначався кордон на півночі, де древяни і дреговичі були відокремлені одне від одного смугою прип'ятських боліт. На півдні ареал древянського розселення відповідав природному рубежу між двома природно - географічними зонами – Полісся і Лісостепу. Тут древяни не займали південніших просторів, оскільки існувала реальна загроза нападу з боку кочових племен. Лише на заході древянські поселення стикалися, очевидно, з поселеннями волинян у межиріччі Случі та Горині. Перетинаючи межиріччя Уборті та Ствиги, далі на захід північний рубіж древянської землі йшов у напрямку с. Глинне, де його й фіксує курганний могильник кінця 1 тисячоліття. На північ від нього археологічні пам'ятки зазначеного часу поки що невідомі. Але, враховуючи те, що і зараз у цьому районі розташований величезний заболочений масив з поодинокими населеними пунктами, можна припустити, що від Глинного кордон плавно повертав на південний захід, перетинаючи р. Льву дещо нижче сучасного райцентру Рівненської області – смт. Рокитне.

Як бачимо, у географічному відношенні племінна територія древян наприкінці I тис. н.е. охоплювала, головним чином, зону Українського Полісся на Дніпровському Правобережжі в межиріччі Горині, Случі, Тетерева і Дніпра. А проаналізувавши свідчення середньовічних візантійських, європейських і арабських істориків, географів і мандрівників, можна зробити припущення, що саме мешканці лісової території від південного Повіслення до Дніпра (Українське Полісся) періоду з перших століть нашої ери заснували перші племінні союзи Славію, Артанію, Куявію. Це перші, хай і примітивні державні об'єднання, які стали основою створення Київської Русі.

Багато істориків Незалежної України, особливо старшого покоління, котрі виховані на традиціях радянської (по-суті проросійської) історіографії дуже нерішуче, іноді не компетентно та тенденційно підходять до вивчення та висвітлення історії Древян, Древянського князівства, а то й фальсифікують роль древян в історії, нав'язують певні неправдиві ідеї щодо походження древян (наприклад дипломований історик Н. Яковенко та деякі її послідовники, висувають ідею про будцім-то татарські корені древянського населення. Жорстку, аргументовану

критику Н. Яковенко дав, зокрема, в своїй праці історик Л. Залізник [16]).

Реальну, об'єктивну картину історії Древлян подають деякі дослідники-іноземці [17], також сучасні українські дослідники-науковці та аматори, такі як В.Д. Баран[3], І.І.Білик[18], М.І. Брицун-Ходак[19], С.Д. Бондаренко[20], Ю.М. Кононученко[21], В.І. Тимошенко[22], Ірина Шевченко[23] та інші.

Видатний сучасний український археолог та історик В. Д. Баран у своїй фундаментальній праці «Давні слов'яни» [3] обґрунтовано стверджує «... немає сумніву в тому, що ядро місцевого населення межиріччя Верхнього та Середнього Дніпра і верхів'я Вісли вже в першій половині I тис. н.е. становили слов'яни. Саме тут на рубежі IV-V ст. виникли найдавніші слов'янські селища, що відкривають уже нову, середньовічну сторінку в історії східного слов'янства та українського народу» [3, с. 202]. Далі він посилається на дослідження відомого радянського дослідника Б. Рибаківа. «Рибаків у пошуках підоснов слов'янських старожитностей порівняв територію поширення Празько-Корчацької культури з ареалом культур більш ранніх періодів межиріччя Дніпра і Одри, починаючи з епохи бронзи. Він визначив п'ять етапів їх розвитку. Два з них охоплюють різні культури (Тшцінецько-Комарівську, Лужицьку, Білогрудівську, Чорноліську, Скіфську Лісостепову) епохи бронзи і раннього заліза. На третьому і четвертому етапах (II ст. до н. е. і IV ст. н. е.) на цій території відомі Пшеворська, Зарубинецька, Черняхівська й Київська культури. Оскільки всі вони знаходяться в межах Дніпро-Одерського межиріччя, дослідник зв'язує з ними поетапне формування слов'янської етнокультурної спільності. На п'ятому етапі, який відноситься до раннього середньовіччя, вже виникають Празько-Корчацька і Пеньківська культури, **які належать історичним слов'янам** (виділено нами – В.Б.) [24, с. 214-230]» [3, с. 206]. Нижче показано рисунок (рис.3) з праці В.Д. Барана «Давні слов'яни». На рисунку видно, що представники Пеньківської культури (древляни) знаходяться на місці близькому до їх сучасного визначення, що підтверджує їх статус корінного, автохтонного населення.

Рис. 3. Територія поширення ранньосередньовічних слов'янських культур:
 I – Коломицьська; II – Печківська; III – Правко-Корчакська;
 IV – пам'ятки типу Іпотам-Кидиш-Чурек; V – Двездіцько-Сурієвська.

Очевидно та логічно стверджувати, що найдавніші древлянські поселення, що виникли на рубежі IV-V ст., (а можливо й раніше) були примножені та використані Київською владою в часи Києво-Руської держави та пізніше. «Ці осередки одержавлення і провідники волі великокнязівської київської адміністрації розташовані уздовж усього шляху з Овруча і середнього Ужа (Іскоростеня) до Києва. Такий стан і особливий статус Зауської волості (Заушшя) зберігалися навіть після монголо-татарської навали, про що свідчать середньовічні люстрації. Військова служба бояр Заушшя йшла на Київський замок, хоча адміністративно волость підпорядковувалася Овруцькому повіту.... Це є опосередкованим, але яскравим доказом саме києворуського походження і джерел формування населення майбутньої Овруцької околичної шляхти» [16, с. 481, 482].

А. Томашевський також звернув увагу на тяжіння традиційних поселень околичної шляхти до скупчень пам'яток лука-райковецької культури деревлян рубежу IX–X ст.. Зокрема, концентрацію родових сіл околичної шляхти маємо в басейні Ужа та по р. Ірша, в межах ужського та іршанського угруповань Деревлянського племінного союзу. Дослідник припускає, що київські князі у другій половині X ст. осаджували своїх бояр та дружинників в басейнах Ужа та Ірші для контролю над щойно підкореними деревлянами [25, с. 482]. Залишалися, та певною мірою зміцнювалися за нових умов і ті поселення, що були створені ще за часів Деревлянського князівства (крім знищеного Ольгою Іскоростеня, Малина та ін.), це той же Овруч, а також Бехи, Чоповичі, Мелені та ін., а також і,

очевидно, Гошів. Наприклад, Ігнат Чоп пред'являв Грамоти великим князям Александру и Сигізмунду Казимировичам, надані Чопам ще князями руськими, котрі підтверджували дворянський статус Чопів та їх право на володіння землями [26, с.14-15]. Князів Древланських не згадували. В цьому були, з відомих причин, не зацікавлені ні верхи влади киеворуської ні литовсько-польської, а в наші часи і радянської.

Важливо для розуміння історії Родів Чопів, Баранівських (Барановських) та інших усвідомити роль та історію Овруччини. Загалом цьому питанню вже приділили увагу дослідники М.І.Брицун-Ходак, В.М. Барановський, С.Д. Бондаренко, Л. Залізник, Ю.М. Кононученко, М. Никончук та ін.. Історія Овруччини, певною мірою, знайшла відображення в праці «Шляхетство Полісся України. Старовинні роди Овруцької шляхти: матеріали науково-практичної конференції, 20-21 квітня 2018 року. / 2-ге видання, доповнене та допрацьоване // за ред. професора В.Ф. Баранівського – К.: Вид-во ТОВ «НПВ ІНТЕРСЕРВІС», 2019. – 224 с.» та дослідженнях інших авторів.

Відомо, що Овруч (Вручій) - стародавнє місто, що вперше згадується в літописах ще до хрещення Русі (у 946 році) під назвами Вручай, Вручий, Овручев. Коли саме був заснований центр древланської землі невідомо, адже ця місцевість була заселена ще в 5-4 тис. до н. е. У літописі Овруч вперше описується як древланське місто, яке підкорилося київській владі внаслідок підступних дій Київської княгині Ольги. Відомий український дослідник, письменник Іван Білик в своїй знаменитій книзі «Меч Арея» переконливо обґрунтовує стародавність України-Руси, української нації та водночас і древнього Вручія (Овруча). В книзі опис джерел історії українців Іван Білик розпочинає з 300-х років н.е. Зокрема, використовуючи історичні факти, давні документи та спогади він описує історію про діяльність Київського Великого князя Богдана прозваного сучасниками Гатилом (іноземні сучасники називали його гуном, скіфом, русом). В 440 - і роки н.е. князь Богдан мав першу дружину Русану – дочку князя древланського Овруцького Воїбора, від неї він мав двох синів: Данка та молодшого Юрія, які за тогочасних історичних обставин, після трагічної смерті батька продовжували його справу [18]. За радянських часів книга - дослідження Івана Білика і він сам зазнали переслідувань, але у 1990 роки він продовжив дослідження та доповнив працю важливими аналітичними роздумами та висновками, які ввійшли у видання праці 2006 року [18, с. 340-379]. В сучасних умовах кращі науковці-історики підтверджують та

поглиблюють його точку зору.

Овруцький повіт має майже тисячолітню історію. До його складу входили сьгоднішні частини Іванківського та Поліського районів Київської області, Коростенського, Лугинського, Малинського, Народницького, Овруцького та Олевського районів Житомирської області (станом на 2020 рік). Саме на території повіту більше ніж в тридцяти селах проживали вихідці із бояр – рицарів Київської Русі (В. Антонович – професор Київського університету – 19 століття).

Визначним феноменом в історії Древлянського князівства та Русі Київської була Овруцька шляхта з її найбільш відомими старовинними родами. Осередком овруцької околичної шляхти була Зауська волость, адміністративним центром якої, починаючи з 1170 р. до XIX ст. був Овруцький замок. Зауштя – землі, що за р.Уша (сучасна р. Уж), звідки друга назва зазначеної соціальної верстви – зауська шляхта. Овруцькому замку в межах Зауської волості були підпорядковані середньовічні центри Житомирщини: Іскоростень, Олевськ, Лугини, Малин, Народичі, Чоповичі та ін.

Археологічні джерела свідчать, що зафіксовані люстраціями XV–XVII ст. шляхетські села виникли ще у древлянські чи киеворуські часи у IX–XIII ст. – Білка, Васьковичі, Дідковичі, Недашки, Сингаї, Бехи, Мелені, Михайлівка, Чоповичі тощо. Відомий дослідник історії Полісся В.І. Тимошенко обґрунтовано пише, що «Перші «шляхетські» села у центральній частині Українського Полісся виникають у давньоруський період (XI–XIII). Вже тоді, зокрема, тут існують Недашки, Чоповичі, трохи пізніше – Скурати (Шкурати). Упродовж XIV–XVст. від Норині до Тетерева з'являються десятки нових родових гнізд» [22, с. 55].

В документах XIV–XVIII ст. згадуються близько 50 родів околичної шляхти, які проживали в родових селах відповідної назви: Баранівські, Бехи, Болсуновські, Васьковські, Верповські, Виговські, Гаєвські, Дідковські, Закусили, Кобилинські, Кончаковські, Костюшковські, Круковські, Левківські, Меленевські, Можарівські, Немержицькі, Недашківські, Пашинські, Пашковські, Сингаївські, Скуратівські, Ходаківські, Чопівські, Шваби, Яблонські та ін.

Значний внесок у вивчення овруцької околичної шляхти зробила Овруцька археологічна експедиція Інституту археології НАНУ на чолі з Андрієм Томашевським. Майже двадцять років, з 1996 по 2014, її співробітники проводили суцільні археологічні обстеження Овруччини з

фіксацією за допомогою JPS не лише всіх археологічних пам'яток, але й окремих знахідок. В ході цих багаторічних робіт ретельно досліджувалися родові села-гнізда околичної овруцької шляхти – Левковичі, Можари, Гаєвичі, Білка, Бехи, Кобилин, Шваби, Норинські, Круки та ін. Цими роботами переконливо доведено киеворуський період заснування численних сіл околичної шляхти Овруцької волості. Під час картографування пам'яток виявилось, що села овруцької околичної шляхти розташовані безпосередньо на пізньосередньовічних та киеворуських поселеннях. «Археологічні свідчення показують відносну безперервність існування місцевого населення і його культури... протягом тисячоліття. Зони заселення киеворуської і наступної середньовічної Овруцької волості (і повіту) просторово суміщаються і генетично переростають одна в одну» [25, с. 486].

Видатний скульптор, народний художник України, чопівець за походженням В.І. Фещенко вказує на дубові палі та лаги з дитинця старих Чопович, що викопані з 2-3-х метрової глибини під час будівельних робіт на території монастиря (що за бетонним забором, де рили котловани для купалень паломникам). Історичні знахідки, яким понад 1000 років, свідчать про древність Чопович, також про відношення до нашої історії з боку Московської церкви та й місцевої влади. (Фото Ю.М. Кононученка взяті з його книги «Історія Чопович на Ірші»).

Місцевий житель (с. Барвінки) Дученко Олександр Васильович розповідає, що в цьому ж місці проводили розкопки так звані «чорні» археологи, з металошукачами. Знаходили наконечники стріл, а також бронзову сокиру та ін. Все це було продано через Інтернет невідомо кому. Так що є ще робота й для археологів Інституту археології НАН України, які погоджуються на таку роботу, але просять фінансування та іншого супроводу такої роботи.

Після спалення Іскоростеня княгинею Ольгою у 945 р., адміністративним центром Деревлянської землі став Овруч (Вручій) [27]. Навесні 2016 р. Археолого-етнологічна експедиція Інституту археології НАНУ та Інституту українознавства МОН обстежувала раніше відкриті Овруцькою експедицією ІА НАНУ на чолі з А. Томашевським стоянки палеоліту та пам'ятки часів Київської Русі поблизу нині існуючих сіл

околичної шляхти на Овруччині. Наявність в їх межах археологічних матеріалів, перш за все кераміки, від кінця X ст. до сьогодення – переконливе свідчення безперервного розвитку шляхетських родових гнізд протягом тисячоліття. Люстрації XV–XVI ст. фіксують значну частину цих сіл під їхніми сучасними назвами. Тисячолітню безперервну тяглість розвитку сіл Овруччини наочно демонструють численні сільські кладовища, особливо цвинтарі родових сіл околичної шляхти. Серед києворуських курганів (часом до 2-х метрів висотою) стоять сучасні хрести та невеликі плити з місцевого червоного кварциту, що позначають могили останніх століть [16, с. 481, 482]. На Овруцькому кряжі відомо близько 80 києворуських курганних могильників. Багато з них до сьогодні використовуються місцевими жителями як традиційні місця поховань. Фактично принаймні частина кладовищ Овруччини функціонує як цвинтарі з часів Древлянщини [16].

Рис. 5. Курган X ст. поблизу городища селища Норинськ, яке, за археологічними даними, функціонувало з X по XVIII ст.

Фото з кладовища смт. Чопович (2015 рік).

Слід зазначити, що хрести десь до середини 20 ст. в поліських селах були в основному дерев'яними. Але традиції поминання родичів-покійників на їх могилах залишаються в більшості випадків традиційними. Відоме місце старинних кладовищ Чопович, що знищені радянською владою.

Світлини із книги Кононученка Ю.М. Історія Чопович на Ірші.– Житомир: видавець Котвицький В.Б.. 2013. – 170 с. + вкл.

Приємно відзначити, що саме чоповці сьогодні подають приклад відродження історії свого краю. В 2020 році на підставі поглибленого наукового аналізу відновлено історичний образ князя-воєводи Чопа Древлянського (X ст.) – засновника роду Чопів та селища Чоповичі. Ініціатором та науковим керівником розробки та встановлення пам'ятника князю Чопу Древлянському став чопівчанин за походженням, доктор філософських наук, професор, академік, полковник у відставці Василь Баранівський. Його зусилля підтримали інші науковці, громадські діячі, громада Чопович на чолі з Михайлом Філоненком.

Реальним виконавцем замислу професора Баранівського став скульптор з м. Коростишева, заслужений скульптор України Віталій Рожик. Цікаво, що пам'ятник було виготовлено та встановлено за кошти меценатів – благодійників.

Відкриття пам'ятника князю Чопу Древлянському в Чоповичах 24.07.2020 року

Заступник керівника Овруцької археологічної експедиції ІА НАНУ Сергій Павленко був присутній під час чистки криниці в с. Прибитки. Спочатку разом з мулом дістали уламки глиняних горщиків XVII–XVIII ст., потім – давніших пізньосередньовічних, і, нарешті, на дні криниці виявилися черепки характерного києворуського посуду XI–XIII ст.. Отже, археологічні матеріали зафіксували функціонування криниці с. Прибитки протягом тисячоліття [16].

Наведені археологічні та історичні факти дають підстави стверджувати про безперервність етнокультурного розвитку в межах Овруцької та Зауської волостей єдиного автохтонного етнокультурного організму, принаймні з другої половини X ст. та до нашого часу (Рис. 5). Осаджені київськими князями в Заушші руські бояри та дружинники з підлеглими землеробами в пізньому середньовіччі трансформувалися в овруцьку околичну шляхту з залежними селянами. Середньовічний етнонім автохтонів Заушшя, як і всіх інших корінних мешканців України, «русин», «руський» в модерні часи трансформувався в сучасний – «українці» [16].

Як зазначалося, зміна етноніма народом в ході історії є швидше нормою, ніж винятком, в етнічній історії Європи. Волохи, ляхи, московіти середньовіччя в модерні часи відомі під іншими іменами (етнонімами) – румуни, поляки, росіяни відповідно. Один народ в різні історичні періоди свого буття часто фігурує під різними іменами. Саме так сталося з українцями, які, зародившись у ранньому середньовіччі у вигляді кількох споріднених племен, що спілкувалися близькими діалектами, в часи Київської Русі об'єдналися під спільним етнонімом «русини», «руські»,

свого рідного куточка люди, які тут народилися, вирости, відчули материнську ласку та турботу, отримали батьківську пораду, люди, які вшановують історію рідного краю та відроджують його традиції.

До Гошова та Овруча в день цього свята завітали почесні гості з Києва, Житомира, а також керівництво громади та району. Свято розпочалось із молебню біля пам'ятника землякам, які стали жертвами політичних репресій та загинув у війнах і військових конфліктах.

Під час урочистої частини із теплими словами до своїх односельців звернувся Гошівський староста Юрій Барановський, який побажав старостинському округу розквіту, а його мешканцям – міцного здоров'я та добробуту. При цьому наголосив, що такі свята дають людям надію на краще майбутнє.

Вітальне слово мали міський голова Овруча Іван Коруд та народний депутат України Володимир Арешонков, які привітали всіх присутніх з нагоди свята та відзначили нагородами учасників АТО, старожилів села та його наймолодшого мешканця, іменинників, а також сім'ї, які святкують річницю весілля та вчителів, які знаходяться на заслуженому відпочинку. Вісім випускників Гошівського закладу освіти в цей день отримали свідоцтва про закінчення базової середньої освіти. Під час свята відбувся перший Овруцький фестиваль автентичної культури української шляхти, ініціатором, якого став виходець з Гошова, перший віце-президент громадської організації «Земляцтво Житомирян» Віктор Барановський. На фестиваль були запрошені представники відомих шляхетських родів – Невмержицьких, Левковських, Барановських, Виговських, Стоцьких, Швабів, Кончаковських, Кобилинських, Дідковських та інших. Під час фестивалю присутні мали змогу долучитись до самобутніх шляхетних традицій, насолодитися українським народним співом у виконанні більш ніж двадцяти колективів із різних куточків Житомирської області.

На завершення загального огляду історії древлян, Овруччини та роду Баранівських (Барановських) зазначимо, що далі їх історія була тісно пов'язана з історією Київської Русі (X-XIII т.). З часів Ярослава Мудрого (1016–1054) Древланська земля входила до складу Київського князівства.

З підкоренням Києва литовським князем Гедиміном (1324 рік) (є доказ – Ольгердом у 1362 році) значна частина Руського князівства з древланськими землями входить до Великого князівства литовського (Русько-Литовського князівства, XIV- XVI ст.), потім – Речі Посполитої (XVI-XVIII ст.) та Російської імперії (кінець XVIII – поч.. XX ст.) .

Література:

1. Ентоні Д. Сміт. Культурні основи націй. Ієрархія, заповіт і республіка / Наукове видання: монографія, К.: Темпора, 2009. 312 с.
2. Михальченко М.І. Україна як нова історична реальність: запасний гравець Європи: монографія. Дрогобич: ВФ «Відродження», 2004. 488 с.
3. Баран В.Д. Давні слов'яни: монографія. – К., Видавничий дім «Альтернативи», 1998. 336 с.
4. Рыбаков Б.О. Київська Русь і руські князівства XII—XIII віках: монографія. 632с.
5. Пастернак Я. Ранні слов'яни в історичних, археологічних та лінгвістичних дослідженнях: монографія / Записки Наукового Товариства ім. Шевченка, том 189. Нью-Йорк-Мюнхен. 1976.
6. Рыбаков Б.А. Язычество древних славян: монографія, М., 1981. 781с.
7. Баранівський В.Ф. Науковий огляд історії древлян та Древланського князівства: <https://mgozemzhytomur.org.ua/podii/280/naukovii-oglyad-istoriyi-drevlyan-ta-drevlyanskogo-knyazivstva> (дата звернення 16.07.2020).
8. Древланці та їх роль в Київській Русі. Джерело: Культурно-історичний портал СПАДЩИНА ПРЕДКІВ: <https://spadok.org.ua/slovyany/drevlyany-mistse-i-rol-v-davnoruskiy-istoriyi> (дата звернення 16.07.2020).
9. Русанова І.П. Археологические памятники второй половины I тысячелетия н.э. на территории древлян / Советская археология. 1958. № 4. С. 35.
10. Шахматов А.А. Очерк древнейшего периода истории русского языка: монографія. Петроград, 1915.
11. Пархоменко В.А. У истоков русской государственности: монографія. Л., 1924.

12. Толочко П. Київська Русь: монографія. К., 1996.
13. Антонович В. Древности Юго-Западного края. Раскопки в стране древлян: монографія. Спб, 1893.
14. Пастернак Я. Ранні слов'яни в історичних, археологічних та лінгвістичних . дослідженнях. Записки Наукового Товариства ім. Шевченка, том 189. Нью-Йорк-Мюнхен. 1976.
15. Звіздецький, Б.А. Про кордони Древлянської землі / Археологія: стаття. 1989, №4. С.47-58.
16. Леонід Залізняк. Києворуське коріння автохтонного населення Овруччини (За результатами роботи Овруцької експедиції 2016 року): ovruch.info > kyevoruske-korinnya-avtohtonnoh... (дата звернення 16.07.2020).
17. Тайна Древлянского княжества. Хай Вей : h.ua/story/23005/; Tag Archives: древляни – древляни. Овруч, сторінки історії : www.ovruch.info/tag/drevlyany/ та *in*. (дата звернення 16.07.2020).
18. Іван Білик. Меч Арея: книга. К. А.С.К., 2006. 384 с.
19. Брицун-Ходак М. Літописна земля Древлян. Археологія. Історія. Етнографія: монографія. Коростень, 2002. Древляни. Збірник статей і матеріалів з історії культури Поліського краю. Вип. 1. Львів, 1996.
20. Бондаренко С.Д. Дорогами тисячоліть.... Нариси з історії Овруччини. –Житомир: «Полісся», 2008. – 316 с.
21. Кононученко Ю.М. Історія Чопович на Ірші.– Житомир: видавець Котвицький В.Б. 2013. – 170 с. + вкл.
22. Тимошенко В.І. Малинщина. Нариси історії. Т.1 / В.І. Тимошенко. – Житомир: Вид. О.О. Євгенюк, 2018. – 184 с.
23. Ирина Шевченко. Тайна Древлянского княжества. Часть 2. – Овруч: Страницы истории, 2012. –18 с.
24. Б.А. Рибак (Цит. по В.Д.Баран. Давні слов'яни. – К., Видавничий дім «Альтернативи», 1998. – 336 стор.)
25. Томашевський А. П. Середньовічна Овруцька волость і феномен Овруцької околичної шляхти // Наукові записки з української історії. – Вип. 20. – К., 2008. – С. 466– 488.
26. Антонович В.Б. Акты о происхождении шляхетских родов в Юго-западной России // Архив Юго-Западной России. - Ч. 4. - Т. 1. - К., 1867. - 460 с.
27. Древляни — Вікіпедія <https://uk.wikipedia.org/wiki/Древляни>; Древлянь: древляни та їхнє князівство, історія древлян – ПОЛІССЯ ... [www.polissya.eu /2009/.../drevlyany-drevlyane-knyaz-mal.ht...](http://www.polissya.eu/2009/.../drevlyany-drevlyane-knyaz-mal.ht...)(дата звернення 16.07.2020).

В.Ф. Баранівський, В.М. Барановський

2. Рід Барановських в історії села Гошів.

Село Гошів в історії роду Барановських (Баранівських) займає особливе місце. Уже багато століть поспіль в Гошеві та навколо нього сконцентрована найбільша кількість представників цього видатного роду. Концентрація роду в цьому місці історично та природньо обумовлена стародавнім його становленням, проживанням, великою працею щодо обживання та захисту від ворожих навал. Поряд з іншими древлянськими родами рід Барановських займає одне з почесних місць на теренах Овруччини. Багато представників цього роду з різних причин роз'їхалось по Україні, та в інші країни світу. Прикрасою роду стали такі відомі в історії постаті як Лазар Баранович (бл.1620р. – 3(13). 9.1693р.); Туган –

Барановський Михайло Іванович (08(20).01.1865р.– 21.01.1919р.); Христофор Антонович Барановський (19.12.1874р. – 07.05.1941р.); Ярослав Володимирович Барановський (10.07.1906р.– 11.05.1943р.); Анатолій Максимович Барановський (25.01(07.02) 1906р. – 01.02.1987р.); Барановський Анатолій Андрійович (06.05.1937р.– 31.07.2009р.) та ін. Є чимало й сучасних визначних діячів роду Барановських (Баранівських), про яких буде розповідь в наступному розділі праці.

Коротко про історію села Гошів. Село - центр сільської Ради, розташоване за 10 кілометрів на південний захід від Овруча, за 4 від залізничної станції Потаповичі та за 3 від автошляху Мозир – Житомир. Дворів – 462. Населення – 1400 чоловік. Деякі історики вважають, що Гошовські – давній український шляхетський рід гербу Сас, що взяв своє прізвище від назви села. Доказів не наводять...[1].

Гошовські (пол. *Hoszowscy*) – давні українські роди: шляхетський герб Сас та зем'янський – в Овруччині.

Варіант гербу Сас

Перша письмова згадка про Гошів - 1494 рік. Відомий український дослідник 19 ст. В. Антонович в «Актах о происхождении шляхетских родов Юго-Западной России», т. 1 на сторінці 405 засвідчив: «8) Грамота пожалованная королем Сигизмундом, 1518 г., дворянам: Барановским – на селище Гошов, Васьковским – на Васьковцы, Ущাপовским – на Ущাপовщину, Мошковским – на землю Мошковскую, Болсуновским – на землю Черногубскую. 9) Жалованная грамота короля Сигизмунда I, подтверждающая на основании, заявленных ему, болѣе древних документовъ, землянину, Тимошу Барановскому право на владѣніе землями: Задановскою, Барановскою и островомъ Зелезницкимъ, подѣ

умовієм служити съ этихъ земель службу конную земскую на равнѣ съ другими землянами. 1531, Іюня, 17. (Книга гродская овруцкая записовая и поточная, № 3211, годъ 1683-1684; листъ 591 на обор.)» [2].

В наявності також інформація про інше село Гошів: Івано-Франківська область, Долинський район. Населення 1855 осіб [3].

Його історія: 397 року Владислав, король польський, дарує своєму слугі Михайлові Волошину село Гошів (перша письмова згадка про село - 1420 рік – Вікіпедія). Грамота має два варіанти, написані кирилицею і латинкою. Її копія зберігається у Львівському історичному архіві, ф. 129, оп. 1, в'язка 6, од. зб. 6. відомі люди з історії села: Евстахій Шумлянський – державець села, батько Йосифа Шумлянського; записав для монастиря 3000 золотих Гошовські – руські шляхтичі, доброчинці монастиря. (Мова йде про відомий греко-католицький монастир Гошева, Івано-Франківської області) [3].

Є ще Гóшів (пол. Noszów) – село в Польщі, в гміні Устрики-Долішні Бещадського повіту Підкарпатського воєводства. Колишнє бойківське село, в рамках договору обміну територіями 1951 року все українське населення насильно виселено у село Староварварівку (Олександрівський район, Сталінська область, УРСР), на їх місце переселено поляків. Населення – 293 особи (2011) [1].

Це село Гошів знаходиться за 6 км на південний схід від адміністративного центру гміни Устрик-Долішніх і за 85 км на південний схід від адміністративного центру воєводства Ряшева, за 5 км від державного кордону з Україною, при воєводській дорозі № 896. У 1420 р. король Владислав II Ягайло надав пустку Гошів Перемишльської землі Руського воєводства лицарю Івану Влашину.

Цікаво, у Вікіпедії стверджується, що Гошів у Перемишльській землі (нині Республіки Польща) є дідичним володінням, від якого походить родове прізвище шляхтичів Гошівських [1]. Але чи є це твердження достовірним?

Якщо довіряти даному твердженню та враховуючи, що це було бойківське (руське) село то можливо вважати, що воно було значно старіше за походженням вказаної дати. За таких умов село могло стати дідичним володінням, від якого походить родове прізвище шляхтичів Гошівських і села Гошів Долинського району сучасної Івано-Франківської області.

Вікіпедія містить також відомості про зем'ян Гошовських Овруччини [1].

Родове прізвище походить від села Гошів. Рід внесено до VI частини родословної книги Подільської губернії.

Їх предок — Степан Андрійович Баранович – 1518 року отримав королівську грамоту на помістя Гошово (нині Овруцький район, Житомирської обл.). Нащадки стали зватися Гошовськими. В каталозі української шляхти з першої половини XVII ст., подаються Галицькі акти, де згадується Роман Гошовський іменем Антона Гобріча Гошовського батька свого, ...[1].

Науковець радянських часів Н. Яковенко вважає, що рід Гошовських походить від вихідця з Орди Ущapa – рід Ущaпів, котрий отримав землю від Вітовта наприкінці XIV століття. Їх відгалуженням був рід Васьковичів (Васьковські), від яких і відбрунькувалися Гошовські (Гошовичі)[4].

На наш погляд це твердження Яковенко є хибним як з точки зору логіки та історичної правди, так і відсутності доказів такого твердження. Очевидно в даному випадку проявляється характерне для цієї професорки слабке знання історії та тенденційне її трактування в інтересах радянської та сучасної московської влади з її монголо-татарськими азійськими коріннями. Переконані, що сьогодні такий підхід до історії є шкідливим та не повинен знаходити підтримку в науковій спільноті і серед усіх громадян країни.

Цікаву та переконливу інформацію щодо походження роду Гошовських надав В. Антонович в «Актах..., ч.1, с.18» : «Подтвердительною грамотою короля Степана 1581г. из люстрациями, проведенными в Киевском воеводстве в 1616 и 1688 годах. Двумя подтвердительными грамотами Сигизмунда III 1600 и 1616 г., Декретом Киевского гродского суда (1617 г.) по делу околичных шляхтычей с овруцким старостою Павлом Руцким, и подтвердительными грамотами, выданными Мошковским от королей: Михаила (1671 г.), Яна III (1678 г.) и Августа II (1698 г.). Все эти документы представляют почти в непрерывной связи следы происхождения: Мошковских, Ущaповских, Болсуновских, Пашинских, Волковских, Васьковских, Барановских и Гошовских, сия последние были веткою, выделившеюся в начале XVI века из рода Барановских»)[2]. Думка цього шановного історика, українця за походженням, заслуговує на довіру.

стали й названа вище **грамота пожалованная королем Сигизмундом 1518 г. дворянам Барановским – на селище Гошев**, а (головне) ще раніше перехід більшості Гошовських під впливом Кревської (1385), Берестейської (1596) уній до католицької віри і насамкінець під тиском Російської імперії (з 1795 р.) яка примушувала переходити їх до православної віри. Динаміку та перебіг такого переселення Гошовських обґрунтовують вище наведені аргументи.

Чому, з часом, саме Барановські зайняли панівне місце в Гошеві? Очевидно, що рід Барановських один з найбільш давніх та поширених ще з часів Древланщини. Про це свідчать наявність і в наш час міста Баранівка (районний центр Житомирської області), села Баранівка (Малинський район), переважної більшості Барановських в селі Гошеві, значної частини в навколишніх селах. Все це свідчить про давність та поширеність Барановських в Овруцькому регіоні. Барановські мали значні заслуги перед владою, міцніше трималися своєї традиційної православної віри, що очевидно й забезпечило їм певну перевагу. Неможливо відкидати й те, що західний регіон (зокрема на сьогодні Івано-Франківської області) виявився в більш благоприємному для розвитку та проживання середовищі, що з часом підштовхувало людей до переїзду.

В. Антонович в своїх «Актах...», том 1 доволі часто згадує шляхтичів Барановських, а також і Гошовських (стор.Х, 3 та ін..). Стор. 3: «Вот перечень тех родов околичной шляхты, о которых сведения более или менее подробные находятся в актовых книгах: **Барановские**, Бехи, Болсуновские, Булгаки, Белоцкие, Белошицкие, Васьковские, Верповские, Волковские, Выговские, Гаевские, **Гошовские**, Дедковские, Закусицы, Каленские, Кобыленские, Кончаковские, Коркушки, Костюшковские, Левковские, Макаревичи, Маленевские, Мошковские, Невмерицкие, Недашковские, Пашинские, Сынгаевские, Толкачи, Ущатовские, Ходаковские, **Чоповские**, Швабы, Шкуратовские» [2].

На стор. 69 «Актів...» В. Антонович подає рішення Київського земського суду по справі між овруцьким старостою Павлом Руцьким і дворянами Васьковськими, Ущатовськими, **Барановськими, Гошовськими**, Болсуновськими, Черногубовськими и Мошковськими про те, що староста хотів примусити названих дворян до замкової служби. Суд, на підставі поданих документів підтвердив дворянський статус позивачів та примусив Руцького виплатити їм штраф (від 1617. 19 генваря). Як видно, в 1617 році Гошовські, поряд з Барановськими виступають ще

спільно за свої права проживаючи в Гошеві.

В змісті привілею від Королів Польських Сигізмунда III від 25 травня 1604 року та Владислава IV від 25.03.1605 року виданого Демиду, Ваську з Гошова І. Хилькевичу, **М. Барановичу** з підтвердженням привілею Сигізмунда III наданого Й. Ущатовичу, О. Закусилю, **С.Я. Гошовському**, М. Пащиничу, Є. Ташевичу, Х. Хиневичу, А. Барановичу, яким в свою чергу, підтверджено привілей Сигізмунда II Августа від 15.09.1560 року про увільнення від сторожі замку Овруцького С. Закусила, **М. Барановича**, М. Пащинича, І. Доровича, В. Ущатовича. Серед звільнених від сторожі не зазначено **Гошовських**.

На стор. 870 «Актів...» В. Антонович розмістив зміст мандату, що вимагав в королівській асесорській суд дворян: Мошковських, Болсуновських, Ущатовських, Васьковських, **Гошовських** та інших згідно позову на них, поданого овруцьким старостою Бржуховським, про те що вони незаконно привласнили собі шляхетське звання та вийшли з покори овруцьким старостам (1712, 6 ноября). Тобто боротьба шляхти проти польської адміністрації за свої права не закінчувалась. Звертає увагу те, що в мандаті відсутнє прізвище Барановських, але є Гошовські. Вочевидь статус дворян **Барановських** на той час був настільки міцним, що позбавив їх «честі» бути включеним до списку позивача. Гошовські, вірогідно, втрачали сили та з приходом Російської імперії (1795 рік) переселялися на захід в район сучасної Івано-Франківщини та інші місця.

В 1794 році Васьковська від своєї матері Агафії Афанасієвої із Невмержицьких після смерті свого чоловіка отримує у власність нерухоме майно з селянами, яке складалось із двох частин с. Левковичі в Овруцькому повіті. Левковські в свою чергу по ввідному листу того ж року і тим же актом отримали у власність по спадщині маєтності з частиною с. Гошів, так в селі появилсь рід Левковських. З 1569 року після Люблінської Унії територія повіту переходить від Литовського підпорядкування під володіння Речі Посполитої. Мета останньої – створити Руську Державу, як складову Речі Посполитої у складі Литовського князівства, Луцького і Київського воєводства.

1795 рік. Після третього розподілу Польщі територія Овруцькою повіту переходить під володіння Росії. Отримавши в спадок від Польщі десятки тисяч вільних людей на приєднаних землях (польської та руської шляхти), царським указом було зобов'язано зробити ревізію і вразі успішного проходження затвердити їх роди у дворянстві. Перевірка була

покладена на губернські дворянські депутатські зібрання.

Документи свідчать:

- Визначенням Волинського депутатського дворянського зібрання від 1802 року № 2452 і доповненим в 1829 році приписані у дворянство і записані в шосту частину родословної книги сім'я Барановського Данила Івановича (сім осіб) проживаючих у шляхетному селі Гошові і саме цим рішенням було затверджено 215 членів сімей Барановських.

- В 1834 році у дворянстві по с. Гошів затверджено :

- Барановських - 124 чоловіки

- Васьковських - 134 чоловіки

В 1857 році Волинське депутатське дворянське зібрання надає подання до департаменту геральдики урядового Сенату на сім родин Барановських із с. Гошів на затвердження у дворянстві та затвердження родового гербу «Лодзя». Сенат своїм рішенням затвердив подання.

Герб Лодзя (Лад'я) – родовий герб Барановських (Баранівських)

В 1864 році матеріалами «Ревизской сказки» надано документ зі списком осіб не затверджених у дворянстві осілих мешканців с. Гошів, складеного на підставі Височайшого повеління:

- Левковських - 96 чоловік

- Васьковських - 15 чоловік

На нашу думку, цей царський указ є наслідком підтримки цими родами повстань польської шляхти проти утисків їхніх прав.

В 1909 році Київським дворянським депутатським зібранням затверджується дворянська справа на Всеволода - сина Барановського Максима Григоровича - колежського секретаря із селянських справ Київської губернії, родовід якого походить із с. Гошів Овруцького повіту Волинської губернії. В посімейному списку значиться старший син Анатолій 1906 року народження – майбутній Міністр фінансів УРСР з 1961р. по 1979 р..

Населення. Населення с. Гошів, як і більшість населення Овруччини належить до автохтонного, корінного, яке зі стародавніх часів зароджувалось та проживало на своїй Богом даній землі. В древлянські та пізніші часи наші предки займались охотою, землеробством, рибною ловлею, полюванням на звіра, бондарством тощо. Вони любили свободу, працю, свій край та героїчно боронили його від ворогів.

Ще в 16 ст. на цих землях жив шляхтич на прізвисько «Баран», але в наслідок призвищної «революції» він отримав прізвище Баранович. А коли територія перейшла під Річ Посполиту, що б урівняти себе з пільгами і правами з польською шляхтою, прізвище було змінено на польський манер – Барановський. Багато дослідників та вчених вивчаючи діяльність митрополита Лазаря Барановича, який висвячував у гетьмани І. Виговського, виходять з різними версіями місця його народження. Можливо, що він родом із села Гошів Овруцького повіту.

Серед сіл Гошів був другим після села Вигів по кількості проживаючих у ньому нащадків бояр – міщан та дворян (1912 рік).

Наведемо деякі дані по роду Барановських:

- 1912 рік. У селі Гошів та його хуторах мешкало 2600 чоловік, із них було 1800 чол. на прізвище Барановський. Загалом серед них було 2448 дворян та міщан, 137- селян, 15- духовних осіб.

- 1967 рік. У 8-му класі навчалось 32 учні, з яких було Барановських - 20 чол., при тому були такі, що мали однакові ім'я, по батькові та прізвище, а саме:

- Барановський Володимир Васильович I та II-й,
- Барановський Микола Іванович I та II-й,
- Барановська Галина Михайлівна I, II та III-я

- 1976 рік. У восьмому класі навчалось з однаковими прізвищем, ім'ям та по батькові, а саме:

- Барановський Михайло Миколаєвич I, II, III, та IV-й
- Барановський Микола Михайлович I, II, та III-й.

Такі випадки зустрічались в кожному шкільному класі, зараз такі співпадіння відсутні. Це підтверджує осідлість шляхетних родів та їх нащадків в окремо взятому селі, але зустрічаються дані прізвища в сусідніх шляхетних селах: Мошки, Геєвичі, та м. Овручі, а також у віддалених селах: Чоповичі, Барвінки та ін.

Власність. Власниками землі в селі Гошів та його хуторах були його мешканці із дворян та міщан, це роди Барановських, Невмержицьких,

Левковських, Васьковських, Стоцьких та інших. До прикладу, викупний акт складений 25 лютого 1866 року за участю Миркових посередників Овруцького повіту по вказівці повітового Мирowego з'їзду про викуп під дією Уряду селянського поділу в маєтках поміщиків села Гошів : Максима і Луки Данилових, Григорія і Максима Семенових та Петра Опанасова Барановських на підставі Височайшого затвердження 1861 року, де продають через державу 17- ти душ селян (два двори) із них 10 дворових отримали землі 7 чоловік (діти). Вони дають одну десятину 468 сажнів землі присадибної, чотири десятини 159 сажнів землі ораної, одну десятину 2100 сажнів землі сінокісної. Статутна грамота і дворовий опис це підтверджують. Вказаний оброк за землю в сумі 7 руб. 85 коп. для селян, а власникам землі компенсація 130 руб. 83коп., це наслідки ліквідації кріпосного права в Російській імперії. Є другий приклад де уставною грамотою Овруцького повіту з частини села Гошова з слободою Лізницькою і Несторовською поміщиків Сигізмунда Барановського, Адама і Емілії Барановських, які також передають свою землю селянам села. Згідно витягу із селянської справи Овруцького повіту за 1914 рік № 83 Овруцький нотаріус В.Ф.Ольшанський затверджує купівлю у дворянина Нарциза Дубінського (с.Норинськ) дворянами Петром Дмитриєвим Барановським, Лукою Дмитриєвим Барановським, міщанином Вікентієм Касьяновим Старжинським, селянином Андрієм Михайловичем Мар'євичем, міщанкою Павлиною Давидовою Барановською і дворянином Гаврилом Ігнатієвим Барановським (с. Гошів) створена купча про наступне: дворянин Нарциз Дубінський передає у спільну власність вищеперерахованих 36 десятин 1565 сажнів «удобной і неудобной землі» в урочищі Щетин. Ця земля знаходиться під лісом, який іде під рубку, а кошти від реалізації передаються власнику землі. Вартість долі кожного із покупців 1782 руб.

18 жовтня 1918р. в с. Гошів селянин складає купчу з мешканцем с. Гошів Барановським Марком Стефановим, що перший продає, а другий купує одну десятину 1500 сажнів землі з лісом в урочищі Щетин за 3000 руб.

В усіх цих випадках земля купувалася за гроші, які заробляли на «грабарках» це означає, що люди виїжджали своїми кінями та возами на будівництво залізниць Російської імперії.

Слід підкреслити, що до великих власників землі того часу у Овруцькому повіті відносились гошівці, а саме : Барановський Іван

Денисов – 73 десятини в с. Шваби, Барановський Михайло Андрійов – 73 десятини в с. Шваби та Барановська Ольга Петрова – 50 десятин в урочищі Хвала Богу с. Базар.

Події 1917 – 1929 років привели до націоналізації земель та майна колишніх міщан та дворян с. Гошів та його хуторів в результаті чого в 1930 році було створене колективне господарство «Нове життя». Людей з невеликих хуторів переселили до села, а деяких виселили і за його межі, крім того на цих землях було створено с. Смолини, частина осель власників перейшли до колгоспу під господарські будівлі. Через декілька років із колгоспу було створено три артїлі.

Освіта. В 1873 р. разом з новою церквою у селі відкривається церковно-приходська школа, вчитель – церковний дяк. Дітей, батьки яких були заможні, направляють у Овруцьке 2-х класне училище, серед них і батько майбутнього міністра фінансів України Барановський Максим Григорович. З 1890 р. – гошівські діти навчаються у 2-х класній школі с. В. Фосня. В 1914 р. у селі створюється училище в якому навчаються 24 учні. В 1920 році в селі створюється трудова школа, що розміщувалась у 2-х будинках, навчання проводилось в дві зміни та дома у трьох групах, кількість учнів – 94. Державний перепис шкіл 1929 р. це підтверджує. В 1930 р. вводиться в експлуатацію нова школа на 4 класи, крім того для школи передається «куркульський» будинок, а це ще 3 класні кімнати, який у 1965 році повернутий нащадкам власника.

В 1964 році відкривається нова 3-х поверхова школа з актовим та спортивним залом, столярною та металообробною майстернею. В школі спочатку навчалось близько 400 учнів. Зараз навчається 68 учнів. Мова навчання в школі українська. Школа побудована за сприяння Барановського Анатолія Максимовича – колишнього Міністра фінансів України, якій присвоєно його ім'я. Саме Анатолій Максимович у 1920 роках був секретарем Гошівської сільради, також секретарем Велико - Фоснянської волості, переїхавши з батьками для проживання у село з м. Києва.

Релігія. Християнство діє на нашій території з часів Київської Русі. Внаслідок розколу у християнстві наші пращури прийняли православ'я. Після приєднання в 1569 р. нашої території до Речі Посполитої, починаючи з 1596 (Брестська Унія) починається насадження католицизму – іншої течії християнства. Селяни приймають греко-католицьке віросповідання. З 1795 року територія переходить до складу Росії,

відповідно повертається православне християнство. У 1837 році церква значиться, як церква східного католицького обряду Білоруської єпархії. З 1838 року більша частина населення повертається до православної віри. Рід Гошовських і незначна частина Барановських виїхали із села у Галичину, де перші заснували нове село Гошів. Сьогодні це село Долинівського району Івано-Франківської області. Саме греко-католицькому храму с. Гошів Микола Гошовський подарував ікону Божої матері, ім'я, якій дали Гошівська, а в 1992 році Папа Римський Павло II висвятив її у святу.

Приклад повернення до православ'я - документ «Підписка» 1910 року місяця лютого 10 дня с. Гамарня (сусіднє) Василь Ільїн Сичевський дає підписку про те, що він по душевному своєму бажанню проявляє рішення про приєднання до православного віросповідання і обіцяє перебувати у послушництві православної церкви до кінця свого життя, і хрестити своїх дітей у православній канонічній церкві. Звернення було написано до Гошівської Свято-Михайлівської церкви. Свідками при цьому об'єднанні селянина Василя Ільїна Сичевського були мешканці села Гошів в чому і підписались: дворянин Василій Афанасієв Барановський і Стефан Павлов Глинський, а за 2 неграмотних і сам за себе підписався міщанин Павел Данілов Кобилинський.

Цей документ «Підписка» свідчить про те, що на нашій території був католицизм досить довго.

Сьогодні у Державному архіві Житомирської області знаходяться метричні книги з 1837 р. – 1916 р., з яких видно, що священниками були: Антон Загоровські, Вікентій-син його та Юліан-внук. В 1871р. шляхтичі Барановські передали для церкви 33 десятини і 2140 сажень сінокісної і ораної землі. І тільки у 1883 році була побудована нова церква. Будівля проіснувала до 1966 року у приміщенні якої останні роки був клуб. До 1916 року церква крім основної своєї функції виконувала роботи по реєстрації народження дітей, шлюбів та померлих. Саме з цих книг видно, хто яке положення займав у суспільстві. Так, наприклад, в записі значилось – дата народження 01.01.1916 р. на ім'я Іван/Галина, місце народження – с. Гошів, далі хто батьки дитини (дворяни, міщани) і підтвердження їхнього православ'я. Інший приклад: сусіднє (панське село В.Фосня) при реєстрації дитини записано: коли народилась дитина, записано у сім'ї селян (п.і.б.), які належать поміщику (п.і.б.), хто народився у цій сім'ї, народилася син/дочка (ім'я).

Трагічні сторінки та сьогодення. 1932-1933 роки голодомору селяни пережили без смертей. Допоміг близький кордон з Польщею та Білорусією, ліси та річки сприяли їх виживанню.

1937-1938 роки принесли в село політичні репресії проти його мешканців.

Репресовано – 76 осіб із них:

Розстріляно – 33 особи

Осуджено до концтаборів та поселень – 40 осіб

Справу припинено – 3 особам

Архів. Наведемо приклад справи на Барановського Василя Степановича, репресованого в 1937 році. По цій справі проходять ще вісім чоловік із с. Гошів.

Тоді почалося все із доносів керівників колгоспів нашого села та сусіднього села Базарівка, про те що група людей вечорами збирається в одній із хат де ведуться антирадянські розмови, а потім спонукали до цих розмов інших мешканців села. Голова та секретар сільради пишуть на кожного із учасників зібрань довідки –характеристики, в яких засвідчують, що ці люди вели підривну діяльність проти існуючої влади і головне те, що кожний із них за попередньої влади мав гектари землі та лісу та багато всякої домашньої живності. На довідці стоять підписи та печатка. До розслідування був залучений чекіст запасу С.Б. Едвабник, який 1935 році був судимий за свою «бездоганну службу» в НКВС. Маючи досвід слідчої роботи він доводить справу від початку слідства до арешту звинувачених за три дні. У справі є протоколи обшуку осель звинувачених. Нічого антирадянського не знайдено, але забрано паспорти. Прикладені пояснення кожного із звинувачених. У яких вони стверджують, що критичні розмови про сучасне життя вони вели, при тому вказуючи один на одного хто більше про це говорив. Є клопотання двох дружин арештованих на ім'я М.С.Хруцова про їх невинність.

29 жовтня 1937 року відбулося засідання трійки при Житомирському обласному управлінні НКВС, яке винесло рішення :

- Барановського Пантелеймона Валерійовича, 1880 року народження – розстріляти.

- Барановського Марка Кириловича, 1902 року народження – розстріляти.

- Барановського Андрія Івановича, 1870 року народження – розстріляти.

- Барановського Івана Лаврентійовича, року народження – розстріляти.

- Барановського Василя Степановича, 1900 року народження – розстріляти.

- Левковського Олексія Даниловича, 1904 року народження – розстріляти.

- Могилевця Нестора Миколайовича, 1903 року народження – розстріляти.

- Снігура Федора Мартиновича, 1891 року народження – розстріляти.

- Барановському Павлу Степановичу, 1906 року народження – присудити 10 років тюрми після, якої йому дали вільне поселення і повернувся він у село 1957 році і скоро помер від хвороб.

- Радянська влада згадала про безвинно убієнних. 19 червня 1940 року слідчий С.Б.Едвабник за штучне створення контрреволюційних організацій, фальшування протоколів звинувачених і свідків рішенням суду приговорений до розстрілу.

- Постановою президії Житомирського обласного суду 7 липня 1959 року рішення трійки від 4.11.1937 року у відношенні до засуджених відмінено, а справу припинити за не доведенням складу злочину. Сім'ям були направлені довідки про реабілітацію рідних.

1939-1945 роки – друга світова війна.

Призвано до війська – 276 чоловік. Загинуло на війні – 179 чоловік. Розстріляно німцями селян – 2 чоловіки. Забрано до Німеччини – 53 людини.

Травень 1942 року. Територія Овручини окупована німцями. Почалося масове вивезення молоді на роботу до Німеччини. Серед мешканців села Гошова, яких силоміць забирають до цієї країни і мати В.М. Барановського – Барановська Уляна Бенедівна. Там вона, як і її односельці працювала на заводі фірми «Роберт Бош» у м.Штудгарт. По закінченні війни була звільнена із табору американськими військовими. Це визволення союзниками нашої армії виявилось фатальним для багатьох звільнених.

Після завершення процедури реєстрації та перевірок в травні 1945 року мати повернулася додому і пішла на роботу до колгоспу. Державні силові органи працювали: почалася так звана фільтрація (перевірка) осіб, які перебували в полоні та осіб вивезених на роботи до Німеччини. Шукали шпигунів.

22 травня 1949 року матір арештували, а з нею ще двох дівчат із с. Гошова. Відбувся обшук, згідно протоколу конфісковано три фотознімки на яких моя мати була в колі дівчат, що працювали разом з нею на німецькому заводі. Слідчий відділ Житомирського обласного управління Міністерства держаної безпеки, відкрив справу за №12175 по звинуваченню Невмержицької Марії Луківни, Невмержицької Ганни Миколаївни, Барановської Уляни Бенедівни (ст.54-1 «а» - шпигунство на користь іншої держави). Слідство. Суд. Вирок – 25 років таборів та ще 5 років лишення громадянських прав. Справа потрапила на перегляд до прокурора СРСР, який зробив висновок, що вирок суду не справедливий і просить його відмінити, а справу направити на повторне розслідування із за відсутності фактів шпигунства. Особливою нарадою при Міністерстві державної безпеки СРСР від 25 листопада 1950 року постановлено, як соціально небезпечних елементів засудити дівчат на 5 років кожна з перебуванням у виправно-трудовах таборах. Потім було дострокове звільнення. Висновком, затвердженим прокурором Житомирської області 29.09.1994 року стосовно Барановської У.Б. встановлено, що на неї поширюється дія статті 1 Закону Української РСР «Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні» від 17 квітня 1991 року. І вона підлягає реабілітації за відсутності сукупності доказів, що підтверджують підстави притягнення її до відповідальності. Реабілітовані також Невмержицька Марія Луківна та Невмержицька Ганна Миколаївна.

В післявоєнний період село почало відроджуватись в основному руками жінок та дітей, земля оброблялася волами та коровами, почали будуватися ферми. Держава обкладає селян податками та нав'язує обов'язкову закупівлю облігацій державного займу з гарантією погашення через 20 років, яке не було виконано. В 1958 році в селі була побудована електростанція. Основне сільськогосподарське виробництво – це вирощування льону, картоплі, кормових буряків та зернових культур. В колгоспі було 4 тваринницькі ферми для великої рогатої худоби та свиней. Починаючи з 1970 року колгоспникам почали виплачувати більш достойну заробітну плату, та почався підвищуватися добробут селян. Сьогодні в селі діє КСП «Гошівське», яке займається вирощуванням кормових та зернових культур, а також великої рогатої худоби м'ясного напрямку. На сільськогосподарських роботах зайнято до 20 чоловік.

На фото: 1. В колі Барановських села Гошів. 2. Красзнавчий музей Гошева. На фото професор В.Ф. Баранівський та перший віцепрезидент МГО «Земляцтво Житомирян» В.М. Барановський.

Сьогодні в селі діє музей історії села на стендах якого розміщені схеми родоводів мешканців села та їх родові герби.

Святкувала околична шляхта – у Гошові на Овруччині відзначали День села. (08.10.2018)

На фото: 1. Гошівці святкують День села. 2. І-й Віце-президент МГО «Земляцтво Житомирян» В.М. Барановський вручає привітальний лист голові села Гошов Юрію Барановському.

Нажаль, трудові будні та відпочинок жителів України, Овруччини, Гошева з 2014 року знову порушив агресор. На цей раз – російський. Вже 6 років йде російсько-українська війна. Український народ вже вкотре в своїй історії боронить свою свободу, незалежність, свої міста і села від загарбника. Овруччина здійснює посильну допомогу державі в цій війні.

Підсумовуючи сказане зазначимо, що Овруччина, її народ має глибоку самобутню історію та традиції. Відновлюючи пам'ять про шляхетні роди, ми відроджуємо історичну пам'ять про кращі взірці культури та побуту, про героїчні трудові та бойові подвиги наших людей, відновлюємо справедливість стосовно безневинно постраждалих з надією не допустити цього в майбутньому. Науковці, разом з Міжнародною громадською організацією «Земляцтво житомирян» закликають потомків славних шляхетських родин Овруччини до єднання зусиль заради кращого майбуття нашого краю, кожного з нас. Ми проводимо та будемо проводити різноманітні заходи для досягнення цієї мети.

Література:

1. Гошовські. Матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії.
uk.wikipedia.org › wiki › Гошовські (дата звернення: 20.07.2020).
2. Антонович В.Б. Акты о происхождении шляхетских родов в Юго-Западной России /Архив Юго-Западной России. Ч. 4. Т. 1. К., 1867. 460 с.
3. Гошів (Долинський район). Матеріал з Вікіпедії – вільної енциклопедії.
[https://uk.wikipedia.org/wiki/Гошів_\(Долинський_район\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Гошів_(Долинський_район)) (дата звернення: 20.07.2020).
4. Яковенко Н.М. Українська шляхта. Волинь і Центральна Україна: монографія. Вид. 2-ге, перегл. і випр. Київ: Критика, 2008. 469 с.

В.Ф. Баранівський

3. Походження прізвища та роду Баранівських (Барановських).

Етимологія слова Баран

ЕТИМОН – етимон (від грец. *ἐτύμον* – істина) – первісна форма або значення слова.

Спробуємо в'ясувати походження, первісну форму та значення слова «баран». В українській мові це слово є буд-то невмотивованим, випадковим у назві відомої всім тварини. А тому звернемося до так званої мовної плазми (Плазма (від грецького *plásma* – виліплене, оформлене), з відкриттям якої стало легко визначати мотивацію непохідних слів. У найпростіших випадках української мови, а таких більшість, достатньо прочитати українське слово по-арабськи, правильно вибравши напрямок читання. Майже завжди ми отримаємо безперечне і однозначне етимологічне рішення. Ця безперечність впливає як з самого змісту арабського еквівалента, так і контексту цілої мережі подібних рішень, отриманих однотипністю методу. Етимологію слова баран – (арабською – бар'ан) "безневинний" слід вважати правильною і безальтернативною не тільки тому що «баран» є символом невинності у всіх відомих культурах, де знають цю тварину, не тільки тому що всі слова етимологізуються подібним же чином, але й тому, що його синонім «овен» (звідки – вівця) відповідає тій же семантиці "безневинний", тому складається з негативної частки А (О) і арабського «вейн» – "вина" (звідки й українське – вина). Та ж семантика прихована і в слові ягня (агнець): від додавання заперечення А і арабського *гина: йат (гна: йец)* "вина, гріх, злочин". При цьому жодне з цих слів не може вважатися запозиченням, оскільки в арабській мові барани, вівці і ягнята називаються інакше. Має бути зрозумілим, що однозначна мотивація всіх цих слів не може бути випадкова. Коли, наприклад, фахівці з санскриту кажуть що українське

слово вівця походить від санскр. Авіка, то питання треба ставити про кваліфікацію фахівця – він не замислюється взагалі щодо мотивованості слів, оскільки не помічає, що в санскриті мотивації цьому слову немає. Комунікативне (відкрите) значення слова баран – це його здатність викликати у свідомості образ барана, а приховане, мотивуюче значення слова баран – це ідея невинності, виражена арабським коренем барі'а "бути безневинним". Якби не арабська мова, в якій відповідні корені несуть ці ж, але комунікативні, очевидні значення, нам не вдалося б ніколи виявити етимологію – приховане значення цього українського слова.

Наведемо ще одне пояснення етимології слова «баран». Походить від праслов'янського *baran*, від котрого в тому числі вийшли: давньоруське *баран*, укр., рос. *баран*, сербохорв. *баран*, давньочеське *baran*, *beran*, чеське *beran*, словацькою. *baran*, польськ. *baran*, ст.- калюж. *bozan*, н.- калюж. *baran*. Порівнюють з грец. *βάριον* 'прóβατον, *βάρχοι* 'άρνες (Гесихій), алб. *berri* "вівця, дрібна худоба", *bari* м. "пастух". Згідно Г. Майєру (Alb. Wb. 33), Бернекер (1, 43 і сл.) і Мейє (RS 2, 69 і сл.), це давнє альпійське слово, поширене також у північноіталійських говорах: міланський – *bera*, енгадінський – *bar* тощо. Походить з підзивного оклику *ber* (див. Іокль, LKU 242 і сл. ; Чабей, Glotta 25, 50 і сл. ; Рольфе, ZfFromPh 45, 672). Коржінек (LF 58, 430) та вказує на зазивання *brp*-рос. в укр.– *бір*. Порівняйте також руське кликання для овець: *бар-бар*, *бир-бир* (Даль). Тут використано дані етимологічного словника російської мови Макса Фасмера, що належить до числа найавторитетніших етимологічних словників нашого часу.

Невірним вважається припущення про запозичення терміну з тат. *bärän* "ягня" (Мі. ТЕІ., Доп. 2, 83) (Дмитрієв, Лексікогр. зб., 3, 1958, с. 18 - 19. - Т.), яке саме, скоріше, запозичено з руського (українського).

Володар прізвища Баран, Баранович (Барановський, Баранівський) по праву може пишатися своїми предками, відомості про яких містяться в різних документах, що підтверджують поважний слід, залишений ними в історії України-Руси і не тільки.

За першою гіпотезою, дане прізвище утворено від мирського імені Баран, яке було відомо з документів XIII-го століття. Справа в тому, що до введення християнства, в історії нашого народу наречення дитини ім'ям, що представляє собою назву тварин, птахів, риб або рослин, було дуже поширеною традицією. Це відповідало тогочасним уявленням людини про світ. Зокрема, прізвища Тур, Вовк, Ведмідь вважаються найстаршими з

цієї групи. Є всі підстави вважати, що й прізвище Баран слід віднести до неї. Як правило родини несли їх як прізвиська з часів ще докнязівської доби аж поки вони не стали прізвищами.

Давня людина, що жила за законами природи, сама уявляла себе її частиною. Даючи немовляті такі імена, як, наприклад, Вовк, Білка, Соловей, Калина, Баран, Карась тощо батьки хотіли, щоб природа сприймала дитину як свою, щоб до неї перейшли ті корисні якості, якими наділений обраний представник тваринного або рослинного світу.

Відомо, що баран здавна вважався уособленням чоловічої сили. За старих часів вірили, що кров барана передає людині життєву силу тварини.

За іншою версією, прізвище Баранович, Баранов(ський) походить від прізвиська Баран. Можливо, його отримала вперта і незговірлива людина. Відомо також, що в різних діалектах і говорах руської мови слово «баран» мало багато значень. Так називали древнє стінобитне знаряддя, своєрідний таран; носовий та кормовий стояк судна у поморів; рід саней для спуску канатів; всувну пічну в'юшку; колодязний воріт; підвісний глиняний рукомильник. Точно сказати, яке з цих значень лягло в основу прізвиська, а потім і прізвища, в даний час не видається можливим.

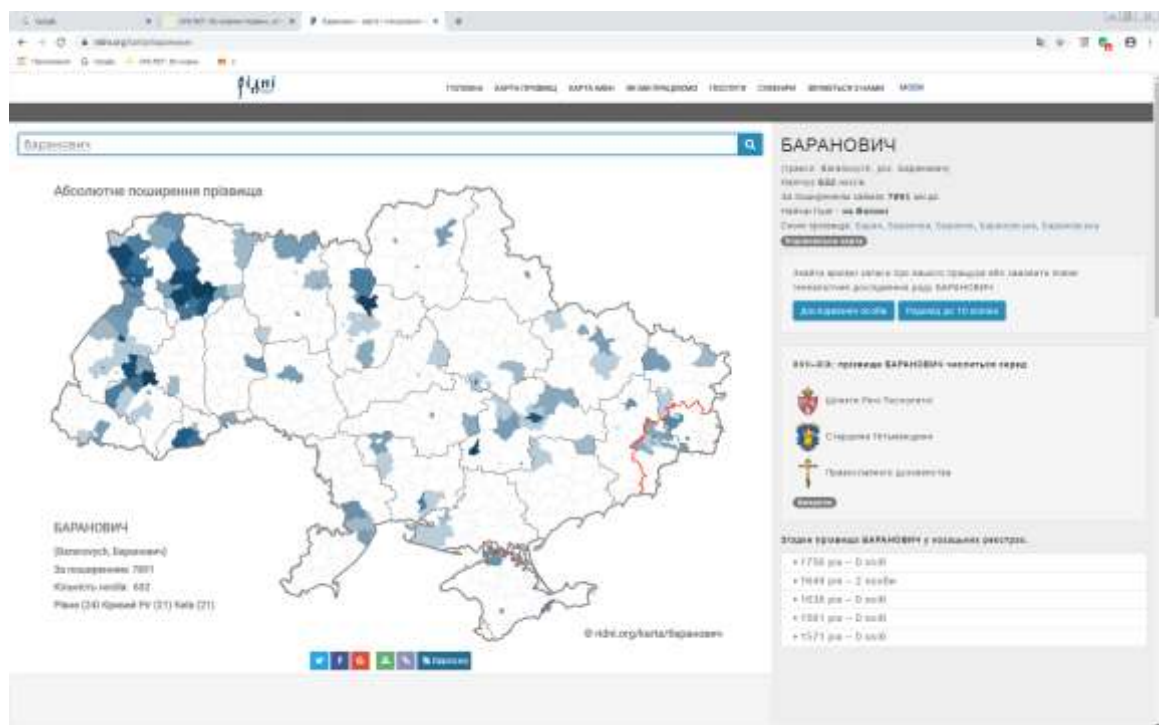
Вже як прізвище, назва Баран було значно поширене на теренах українських земель та за їх межами. Так у «Словнику давньоруських власних імен» Тупикова називаються прізвища: Івашко Боран, селянин Заборовського пог. 1495; Івашко Боран, вортник в Івангороді. +1498; Олексейко Боран, селянин Которського пог. +1498; Івашко Боран Фомін син Мікітській людина Єсипова, поміщик Врудского пог. (Івангородець, служила людина). 1500; Баран Павлов, * Ф * "Ст'янін, С.В. +1557; Матись Баран, кременецький міщанин; Баран Несторов, Любомльський селянин. +1564; Хведор Баранко, панський селянин, +1565; Баран, кам'янецький міщанин. 1565; Андрій Баран, кам'янецький міщанин, 1565; Дацко Баран, селянин, зап. +1633; «Карпик Назарова син, прізвисько Баран, коваль», Усольський селянин, +1642; Федотко Баран, Ленський служилий чоловік, 1646; Іван Баран, козак Новгород-Сіверського, 1654; Мисько Баран, селянин, зап. +1663; Хвилон Баран, овруцький селянин, 1683;. «Єсенейков син Баран», донський козак, 1685.

Уже в XV-XVI століттях на Русі починають зміцнюватися і передаватися з покоління в покоління прізвища, що позначають приналежність людини до конкретної сім'ї. Це були присвійні прикметники з суфіксами -ович / -ев, -ін, що спочатку вказують на

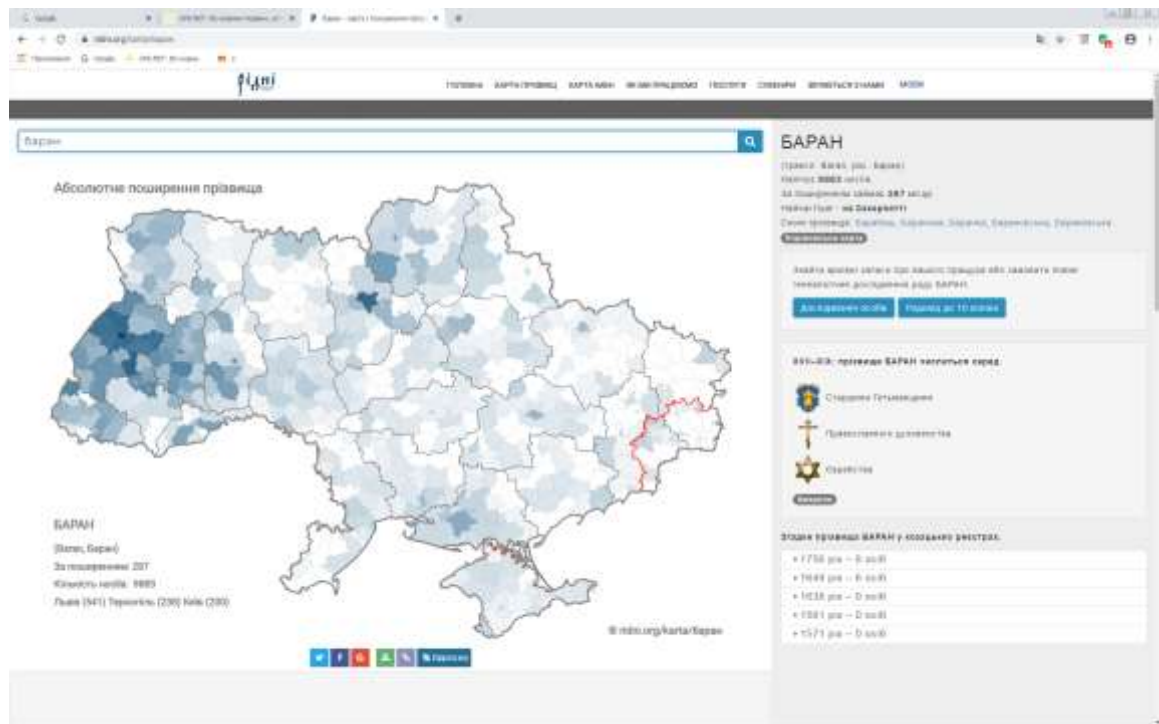
прізвисько батька. Таким чином, нащадки людини, на ймення Баран, отримали згодом прізвище Баранов(-ич; -ський).

Але, слід відзначити, що й до нашого часу чимало з наших співгромадян зберегли своє первинне прізвище Баран.

Важливо підкреслити, що питання походження прізвища ніяк не співпадає з питанням щодо етнічної приналежності її носія. З часів засилля Речі Посполитої та Російської імперії на теренах України відбувається певне «перетягування одіяла» поляками, росіянами, а ще й татаро-монгольським елементом на свою користь. Сучасні ж правдиві українські науковці (В.Д. Баран та ін.), також і російські (Б.А.Рибаков) на підставі глибокого історичного аналізу доказали, що на теренах сучасної України споконвіків проживали слов'яни (древляни в місцях походження Барановських (Баранівських), які не мають прямого відношення до сучасних поляків чи росіян і є самодостатнім народом (нацією). Про це ми скажемо в цій праці дещо пізніше.

Інформація про кількість та розміщення людей з прізвищем Барановичі та Барани в Україні (2011 рік)

Однією з сучасних версій походження прізвища Барановський (Баранівський) є й така. Це прізвище в 60% випадків має польське походження і походить або з самої Польщі, або з країн, що граничать з нею (Україна, Білорусія). Майже всі представники таких прізвищ відносилися до польської шляхти. У 10% відсотках носій такого прізвища може бути нащадком древнього руського княжого або боярського роду. У обох випадках прізвище вказує, як правило, на місце, де жили далекі предки людини або ж те місто або село, звідки, по легендах, походить цей рід, але може походити і від імені далекого предка людини. Крім того, в 30% випадків таке прізвище було отримане предком священнослужителем, коли він випускався з семінарії. У цих випадках прізвище давалося по волі керівництва училища і могло бути утворене від назви місцевості, церковного свята, імені святого (див. Вікіпедію).

Щодо цієї версії слід мати на увазі, що українці (руси) декілька століть перебували під владою Польщі. Польща весь час проводила політику «полонізації» щодо наших людей з метою закріпити своє панування на їх території. Для цього здійснювали «окатоличення», через привілейоване надання шляхетських звань, привілеїв тощо. Такі люди автоматично в Речі Посполитій та Польщі писались поляками. Серед них було немало й Барановських. Очевидно, що і сьогодні серед поляків є велика кількість людей які в попередніх поколіннях мали руське (українське) походження.

Є достовірна інформація й про те, що прізвище Барановський зустрічається на територіях Росії та інших країн ближнього зарубіжжя. На

теренах Московії у наявних старовинних розписках люди з цим прізвищем відносились до стану аристократії з слов'янського (руського) володимирського духовенства в XVIII-XIX століттях, мали хорошу владу і почесні. Найдавніші згадки прізвища можна почерпнути в реєстрі перепису Московського царства під час Івана Грозного. У правителя зберігався певний список шанованих і милозвучних прізвищ, які давалися придворним в разі особливої прихильності або заохочення (Вікіпедія).

Нескладно обґрунтувати, що особи з прізвищем Барановський поза межами нинішньої України, особливо на території Росії – це вихідці з українських земель, які за різних причин мігрували в інші краї. Як правило, українці (руські люди) несли в Московію та інші країни нашу культуру, мову, освіту, релігію, медицину тощо.

В.Ф. Баранівський

4. Версії походження та розселення роду Баранівських (Барановських) на українських етнічних землях.

Поза сумнівом, рід Баранів – Баранівських (Барановських) походить з прадавніх древлянських, руських часів, оскільки населення нашого краю історично не піддалося значним переміщенням та змішенням з іншими племенами чи народами. Цьому допомогли геополітичне положення краю та миролюбний, осілий спосіб життя древлян-русичів, які ніколи не зазіхали на чужі землі.

Тому не випадковим, а закономірним є те, що саме на Поліссі з давніх часів є багато містечок, сіл, хуторів з назвою Баранівка, Барани тощо. Логічною та переконливою є думка, що саме за ім'ям людей з прізвищем Баран чи Баранівський й отримували назву ці населені пункти. Так, наприклад, в селі Баранівка, що нині входить до складу Пиріжківської сільської ради Малинського району в 1595 - 1610 роках в своєму маєтку проживав пан Баран. Після закінчення Визвольної війни під проводом Б. Хмельницького майже всі жителі містечка були винищені поляками чи повтікали за Дніпро. Відомий історик В. Антонович брав участь в розкопках біля Баранівки більше 40 давньоруських курганів. Очевидно, що наявність курганів, свідчить про стародавні корені жителів цієї місцевості. У 1887 році в Баранівці налічувалося 925 жителів. Діяли церква, магазин, лавка. На початку XX ст. в селі діяли 3 водяних млини. До 1923 року Баранівка – в складі Малинської волості Радомисльського повіту [1].

В селі Барвінки (Малинський район) й нині є вулиця з місцевою назвою «Баранівка», був хутір Баранів на полях тощо. (Відомо, що Баранівські, які отримували землю на вільних землях навколо шляхетського селища Чоповичі, приїзжали з Овруча, одружувались з місцевими панянками, заводили сім'ї та ставали чопівцями).

Ще з часів Київської Русі роди, що проживали на її північно-західних рубежах відігравали важливу роль в розбудові та охороні державних кордонів, у військових походах тощо. Багато з представників цих родів отримали статус бояр та титул дворянства. До таких родів належали й Барани, Барановичі, Баранівські.

В період входження наших земель до Великого князівства литовського та Речі Посполитої литовська та польська влада вимушена була визнати заслуги та дворянські привілеї наших предків, а потім ще й продовжити їх заохочення новими шляхетськими званнями та привілеями за особливі заслуги у зміцненні литовської та польської державності.

Звідси ми й маємо офіційну інформацію з різних джерел тих часів про надання чи підтвердження певних привілеїв чи нагород представникам таких родів як: **Баранівські**, Бехи, Болсуновські, Білоцькі, Васьковські, Верповські, Волковські, Виговські, Гаєвські, Гошовські, Дідковські, Закусили, Каленські, Кобилінські, Кончаковські, Коркушки, Костюшковські, Левківські, Макаревичі, Меленевські, Невмерицькі, Недашківські, Пашинські, Сингаївські, Толкачі, Ущатовські, Ходаківські, Чопівські, Шваби та інші.

Родоначальник Барановських – Барановичь (пізніше Барановській). Ім'я не відоме. Право на володіння землями підтверджене листами князя Олелька Володимировича (біля 1454 г.), Сімеона Олельковича (1454-1461 рр.), великого князя Казимира (1467 р.). Одним із відомих в історії родоначальників Барановських був Тимош Барановській, боярин литовського князя Вітольда. Йому була дана Жалованная грамота короля Сигизмунда I, подтверждающая на основании, заявленных ему, болѣе древних документовъ, землянину, Тимошу Барановскому право на владѣніе землями: Задановскою, Барановскою и остовомъ Зелезницкимъ, подъ условіем служитъ съ этихъ земель службу конную земскую на равнѣ съ другими землянами. 1531, Іюня, 17.

(Книга гродская овруцкая записовая и поточная, № 3211, годъ 1683-1684; листъ 591 на обор.) [2].

Слід визнати значний польський вплив на становлення шляхетських традицій серед українських родів в часи Речі Посполитої. Також відомо,

що свої привілеї українські роди відвойовували у польської влади шляхом постійної, жорсткої, часом кривавої боротьби. Під час литовсько-польського панування українці понесли значні втрати. Багато шляхетних родів під тиском окупаційної влади приймали католицизм, ополячувались і з часом повністю розтворились у чужому середовищі. Щодо Баранівських, то вони, за окремими випадками, міцно трималися православ'я та усвідомлювали себе руськими людьми (українцями).

Як стверджується в гетьманських та польських універсалах **Баранівські (Барановські)** – український шляхетський і дворянський рід, що походить від полкового обозного Якова Барановського, жалуваного землями, за гетьманським універсалом, ще в кінці XVII століття, і записаний в VI частину родовідної книги Чернігівської губернії. Інший рід - потомство Панька (Пантелеймона) Барановського, військового товариша (1687 рік) - користувався гербом Остоя.

В сучасній Вікіпедії – Вільній енциклопедії записано, що Баранівські (також Барановські) — стародавній український, білоруський та польський рід, представники якого зробили значний вклад у розвиток суспільств Східної Європи і східнослов'янського світу. Рід має глибоке автохронне слов'янське походження. Барановські українського походження переважно походять з території історичних древлян. Слов'янське та древлянське походження Баранівських (Барановських) обґрунтовано в фундаментальних працях російського (радянського) дослідника Б.А. Рібакова, в праці "Давні слов'яни" видатного українського історика та археолога В.Д. Барана та в дослідженнях інших науковців.

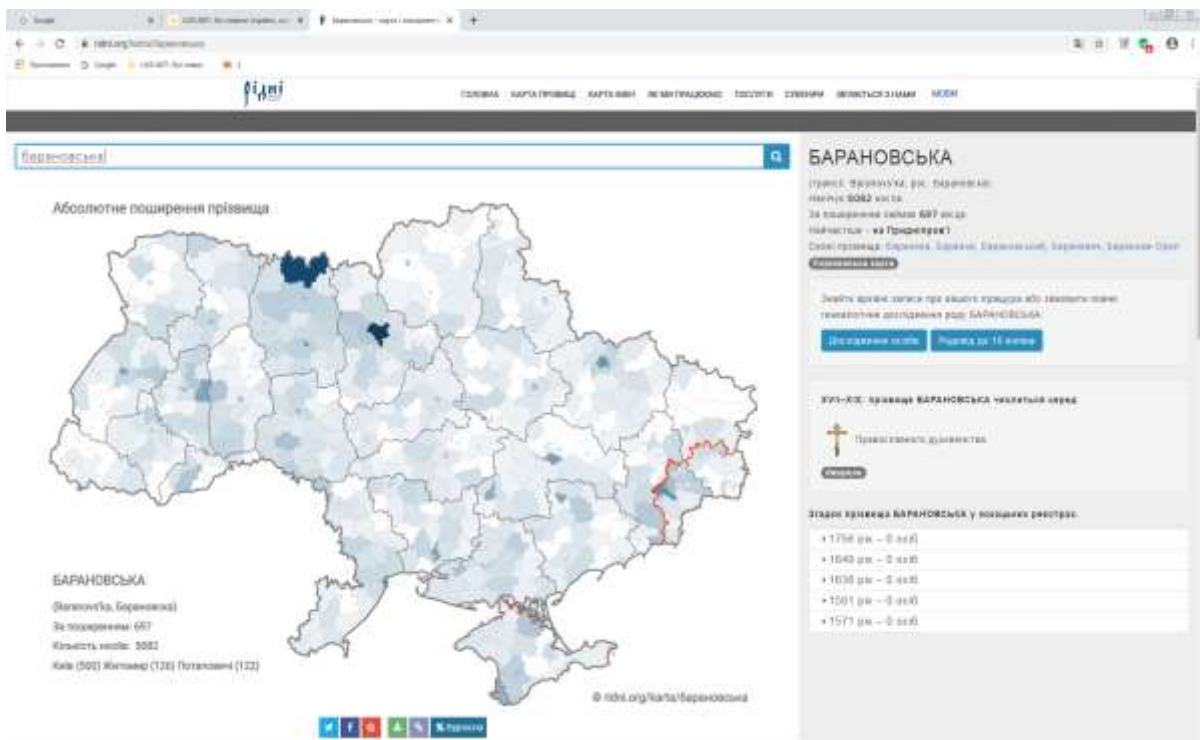
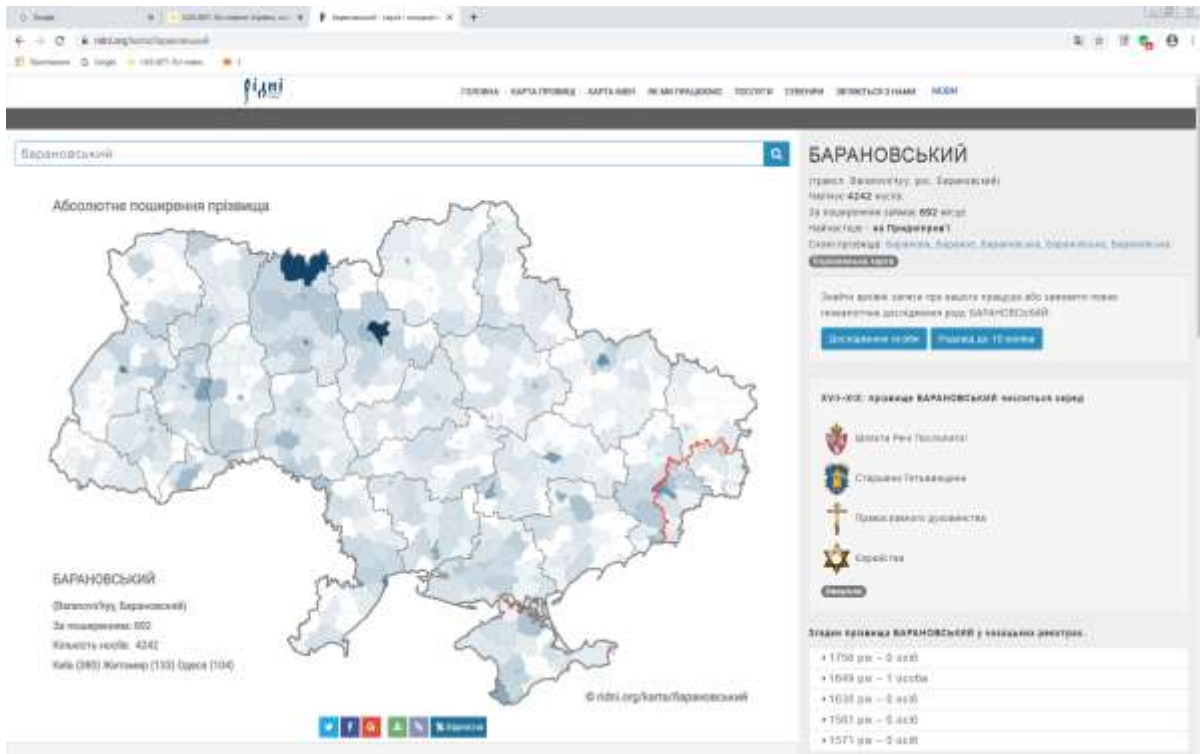
Офіційний шляхетський та дворянський герб роду Баранівських (Барановських) - герб Лодзя (Ладья), (за іншими даними – Ястшембець, в залежності від місця проживання, особистого вподобання та інших обставин). Деякі Барановські (Баранівські) належали до гербів Остоя, Гоздава та Одровондж [3].

Сучасні дослідники Барановський В.М. (перший віце-президент МГО «Земляцтво Житомирян»), уродженець с. Гошева та Джурик О.В. вважають, що рід Барановських відповідно записів архівних документах простежує своє коріння із (≈1454).

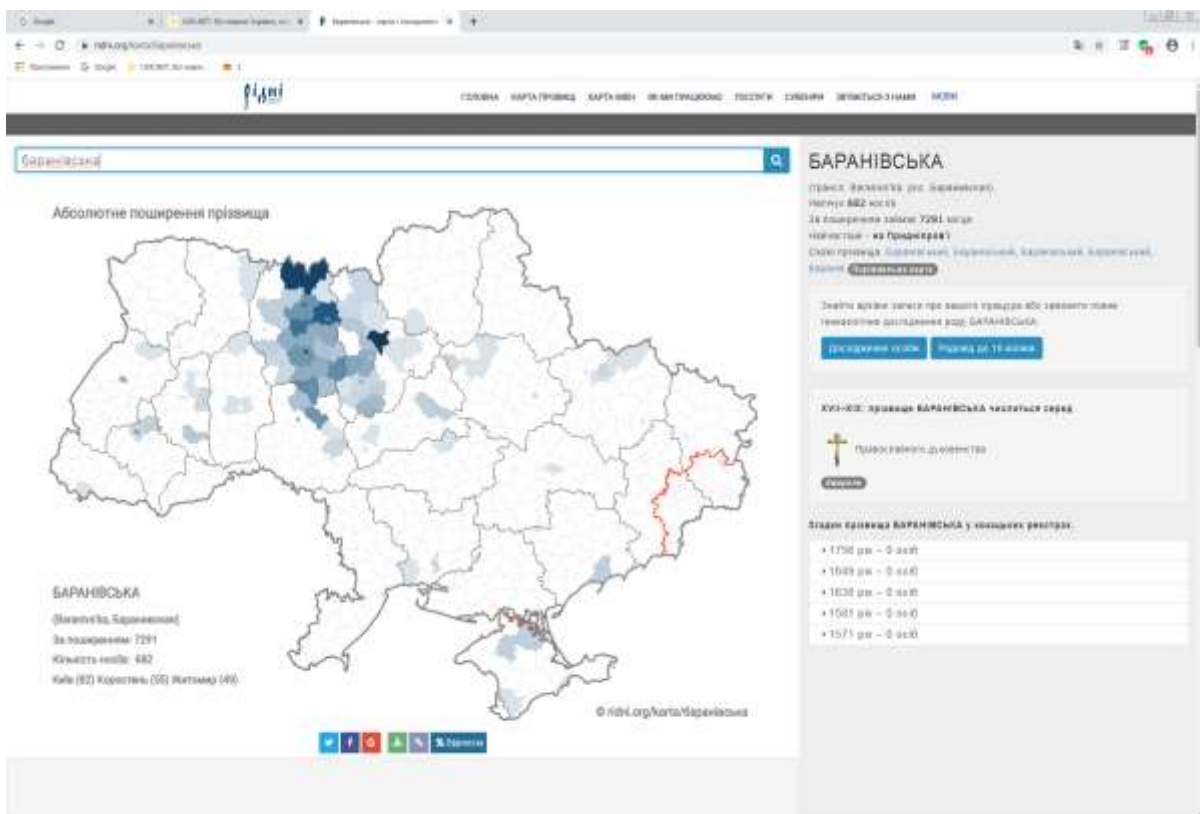
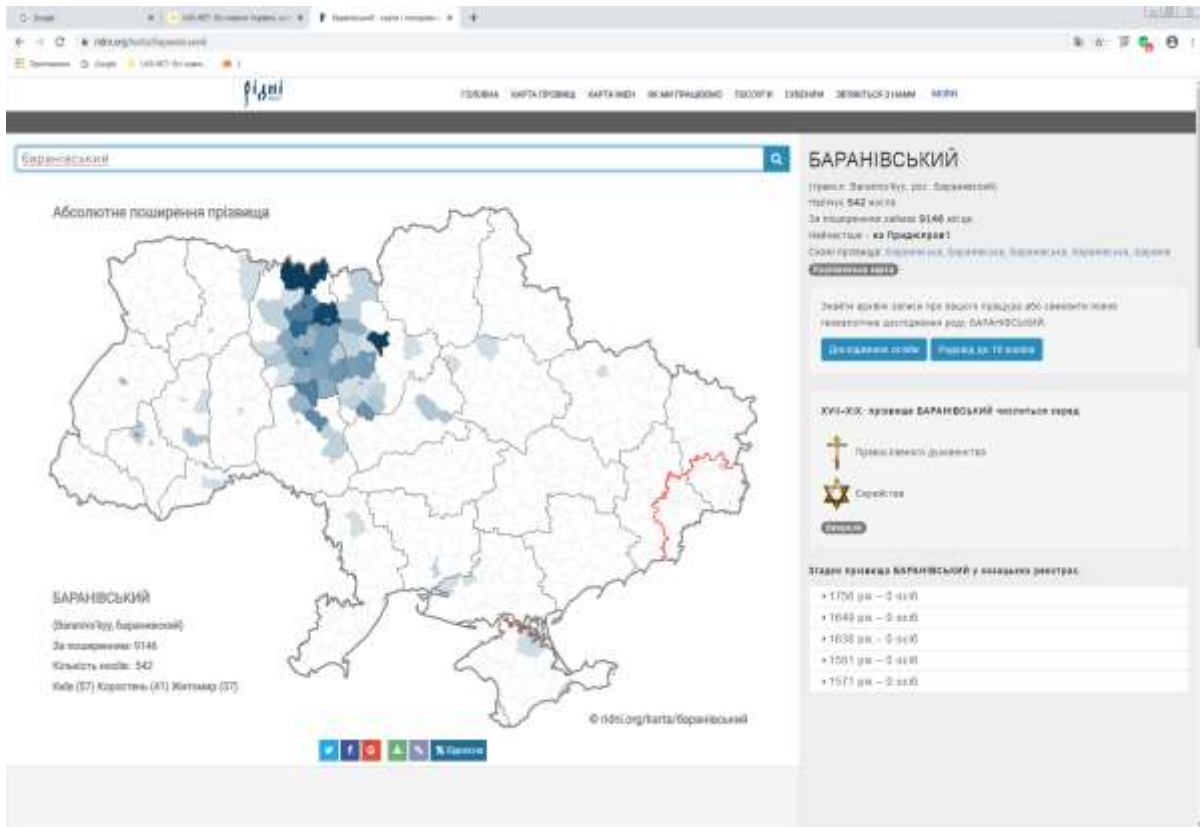
Саме тоді шляхтич СТЕФАНЪ АНДРЕЕВИЧЪ (1518-перша згадка), за ним був МЕЛЕШКО ИЛИ ОЛЕШКО (1560) та ін., обґрунтовані далі в цій праці О.В. Джурик) отримав землю в селі Гошів, Овруцького повіту. Від назви землі пішло і прізвище. Це просліджується з родословної, яку

було складено О.В. Джурик за даними Державного архіву Житомирської області у 2020 році. В числі інших доказів наведемо виписки з архіву про передачу земель у власність Тимофію Барановському: «Привилегия от короля польского Сигизмунда II жителю Овруцкого повета Тимофею Барановскому и его наследникам на задановскую барановскую землю и остров Зелезники, в Овруцком повете состоящие, подтверждающее права и привилегия оному ж Тимофею Барановскому и его наследникам принадлежащие, года 1531, числа 17, индикта 4 в Кракове данная, года 1646, генваря 25 в Овруцком городе явленная, а по сгоревших в древних гродских овруцких актах мурованных церквах 1-й Святого Василия, 2-й в монастыре Успения Богородицы, вторично в 1634 году августа 9 в овруцких, и 1773 октября 23 в житомирских гродских актах явленная [4].» Родовий герб роду Барановських «ладья». Як і дворянський титул підтверджується з 1853 року «Постановою Правительствующего сената Росії».

Вбачається, що наведена версія є найбільш вірогідною також щодо походження і моїх предків Баранівських. З розповідей матері Баранівської (Філоненко, по матері Баранівська) Ольги Феодосівни та сестри батька Ольги мій дід Василь Андрійович Баранівський (помер в кінці 1946 року) переїхав на вільні землі села Чопович (нині села Барвінки) з-під Овруча. А це могло бути тільки село Гошів з хутором (10 км. від Овруча), де й нині біля 80 відсотків жителів – Барановські, в чому я особисто переконався під час поїздки в Гошів та Овруч в березні 2015 року та за матеріалами Житомирського обласного державного архіву. Гошовські, які за твердженням відомого дослідника В. Антоновича, є гілкою від Барановських, в часи Речі Посполитої прийняли католицьку (греко-католицьку) віру, та, вірогідно, з входженням поліських земель до Російської імперії емігрували в райони нинішнього українського карпатського регіону.

Поширення людей з прізвищем Барановський (Барановська) на теренах України в сучасних умовах (2011 рік).

Поширення людей з прізвищем Баранівський (Баранівська) на теренах України в сучасних умовах (2011 рік).

Як видно з наведених вище даних щодо розселення Барановських (Баранівських) на теренах України, більшість з них проживає в Житомирській області, але значна частина роз'їхалась по всій Україні та й за кордон. З Гошева основні переміщення відбувалися в найближчі села Овруччини (про це свідчать записи в метричних книгах сіл Овруччини). Головна лінія переселення йшла до Києва через Лугини, Коростень, Чоповичі, Малин тощо.

Складні процеси переселення Овруцької шляхти відбувалися, зокрема, в XVII-XIX століттях. Дослідник Є. Чернецький, повідомляє, що на територію Васильківського повіту Київської губернії прибула жити численна група української шляхти з Заушшя на Овруччині. Це, зокрема, Барановські, Болсунівські, Виговські, Дідковські, Закусили, Каленські, Кобилянські, Чопівські [5, с.68]. На просторах Білоцерківського степу мешкало близько 70 православних родів. Ще близько 100 родів православної шляхти проживали в північно-західній частині Васильківського повіту [5; 6]. Чимало Барановських (Баранівських) переїхали жити в сусідню Білорусію.

Аналіз архівних документів та родинних зв'язків також показав, що всі роди Баранівських, що є нині в Чоповицькому регіоні, переїхали в свій час з Овруччини. Про це свідчить моя робота в Житомирському держ. обласному архіві (ДАЖО) (де зберігаються справи, метричні книги з 1874 р. Свято-Троїцької церкви села Чоповичі, церкви Гошева тощо). Також разом з дружиною Оленою працювали в Центральному державному історичному архіві України (ЦДІАК України), м. Київ, 2018 рік. В ЦДІАК України, зокрема, зберігаються справи, метричні книги 1835-1874 рр та сповідні розписи 1806-1909 рр Свято-Троїцької церкви села Чоповичі. В ДАЖО я працював у зв'язку з вивченням свого особистого родоводу. В 2016 році я видав книгу «Родовід БАРАНІВСЬКОГО ВАСИЛЯ ФЕДОРОВИЧА та його близьких родичів, підготовлений ним та завершений 28 березня 2016 року. – К.: Видавництво «Леся», 2016. – 219 с.». В ЦДІАК я працював у зв'язку з вивченням родоводу відомого земляка Фещенко-Чопівського Івана Адріяновича. При цьому я звертав також особливу увагу на динаміку прояву в Чоповичах роду Баранівських, а також Чопівських, Філоненків та інших.

ЦДІАК: Дані, про дворян Барановських, що виявлені в метричних книгах Свято-Троїцької церкви с. Чопович (тих років, що виявились доступні нам для отримання та розгляду).

Народження:

1835р. 14.06. Юліанія, дочь дворян Івана і Тересси Барановских

1837р. 09.02. Никіфор, син дворян Ігнація і Ірини Барановских

1837р. 06.10. Фома, син дворян Якова і Фекли Барановских

1837р. 28.10. Анастасія, дочь дворян Івана і Фекли Барановских

1839р. 12.12. Юлянія, дочь дворян Григорія і Олександри Барановских

1839р. 12.12. Матфтей, син дворян Ігнатія і Ірини Банановских

1840р. 22.10. Анастасія, дочь дворян Лаврентія і Агафеї Філоненко-Чоповских

Восприемники: дворяне Йосифь Барановский с Ксенией Чоповской

1858р.19.10. Деонисий, син дворян Матосій Гаврилов Барановский і Марина Івановна

1858р.09.12. Даниил, син дворян Феодосий Іванович Барановский і Анна Семеновна

1861р.30.01.Тетьяна, дочь дворян Феодосія Івановича Барановского і Анни Семеновни

1861р.08.02. Захарій, син дворян Іван Григорьевич Барановский і Уляна Яковлевна

1861р.07.04. Ірина, дочь дворян Івана Івановича Барановского і Євдокії Матвеевної

1861р. 07.10. Палагея, дочь дворян Семена Ігнатієвича Барановского і Єкатерини Григорієвни

1861р. 25.12. Стефан, син дворян Данііл Григорович Барановский і Юстина Йосифова

1862р.21.07. Восприемник – дворянин Андрей Іванович Барановский

1886р. 08.11., син дворян Михаїла Антипієва Барановского і Юстини Гаврилівой

1838р. 08.05. Бракосочетание: дворяне Григорий Гаврилук Барановский с Александрою Чоповскою (із Чопович).

Бракосочетание: 1858. 18.06. дворяне Іван Іванович Барановский і Явдоха Матвеева Чоповская (2-й брак).

1886р. 21.04. Бракосочетание: дворяне с Чепович Даниил Григорьевич Барановский (2-м браком) і дворянка Григорія Фещенко-Чоповского жена Марія (2-м браком).

Як бачимо, всі Барановські тих часів писалися дворянами та одружувалися на чоповських дворянках.

Мої батько та мати: **Баранівський Федір Васильович та**

Баранівська (Філоненко) Ольга Феодосіївна – селяни, міщани (а раніше дворяни) за походженням, все життя працювали на землі, виростили шестеро дітей (народили 8, двоє померли під час голодомору). Діди та прадіди також обробляли землю, мали свої земельні та лісові угіддя на Житомирщині, займались бондарством, землеробством, з давніх часів мали дворянське походження, що підтверджено архівними документами.

Відомості про батьків: мати – **Баранівська Ольга Феодосіївна** (14 (хрещена -15).05.1910р.–19.06.1984р.) походила з родини міщан (згідно метричної книги Житомирського обл. держ. архіву № 1/77/1686 – 1910р.) с. Чоповичі Радомишельського уїзду Волинської губернії) **Філоненко Феодосія Даниловича (1882-1966 рр) та Філоненко (Баранівської) Уляни Степанівни (1880-03.05.1963 рр)**. Хрещені батьки матері: міщанин **Василь Степанович Баранівський** та дочка **Гаврила Філоненка Степанида** – дівця.

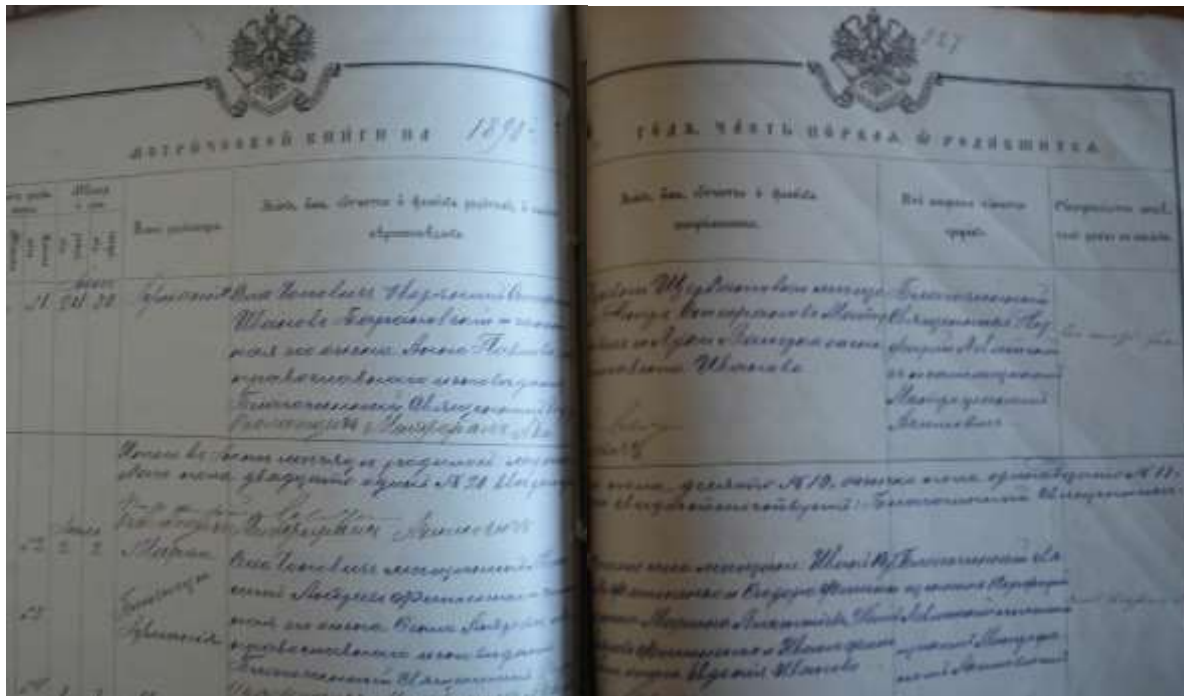

Батьки: Баранівський Федір Васильович та Баранівська (Філоненко) Ольга Федосіївна

Із архівів м. Житомира відомо, що моя бабуся **п. Уляна** була дворянського походження. Її батьки: **Баранівський Степан та Баранівська Ганна** проживали на околиці с. Чоповичі (зараз с. Барвінки), де проживали Вересняки (місцева назва родини).

Пан Степан мав землі та займався бондарством – виробляв вози для коней, волів, колеса тощо. Степан та Ганна виростили 8 дочок: Уляна, Марія (с. Чоповичі), Ярина (с. Щербатівка), Марфа (Білорусія), Фекла (с. Чоповичі), Євдокія (?), Параска (?), Олена Щукіна (Брановська) (м. Клавдієве), мала сина Петра та дочку Марію (п'ятеро дітей померло від голоду), онуків Олену та Тетяну – проживають в Києві). 6 синів прадіда

Степана: Кирил (хрещений батько моєї тітки та хрещеної матері Параски (Парфенії, Єлїконїди – по церковному. Параска майже все життя перебувала як монашка, схимниця в Покровському монастирі Києва, померла в 2013 році), Василь, Григорій, Іван (Іоан) (помер дитиною), Федось (помер дитиною), Олексій.

Витяг з копії метричної книги Свято-Троїцької церкви с. Чопович із записом №1 про народження дворянки Уляни Барановської (моєї бабусі).

Мій батько **Баранівський Федір Васильович** походив з родини міщан (згідно метричної книги Житомирського обл. держ. архіву № 1/77/1606 – 1900р.) с. Чоповичі Малинської волості Радомишельського уїзду Волинської губернії), народився 22. 04. 1900 року. Охрещений 23.04. 1900 р. в Троїцькій церкві Чопович. Помер 05.02.1946 р. Походив з родини міщан (дворян) Баранівського Василя Андрійовича (1873 р.н., помер в кінці 1946 року) та його дружини Степаниди Григорівни (Кіриченко, по матері – Прокопенко) – дворянки с. Чопович. Народилася 04. 11. 1878 р. – померла в 1947 році. За даними метричної книги, т. 2 (ДАЖО) її батьки: Кіриченко–Чопівський Григорій Михайлович, міщанин села Чопович та його дружина Ганна Павлівна. У Степаниди була сестра Горпина (сmt. Чоповичі), дядько Максим (називали «Турчук») та дв. брат Іван (називали «Зубрій», ст.Чоповичі). Син Івана – Прокопенко Володимир Іванович (нині покійний), відомий юрист, доктор юридичних наук, професор, академік АНВШ України в 1972 році підтримав мене під час вступу до

Київського держ. ун-ту ім. Т.Г. Шевченка. Вступ до університету суттєво вплинув на мій подальший науковий та освітянський шлях.

Василь Андрійович та Степанида Григорівна проживали в своїй оселі (нині адреса – село Барвінки, вул. Малинська, 82). В цій оселі (перебудованій) нині проживає їх правнук Шпакович Сергій Іванович з сім'єю.

Василь Андрійович та Степанида Григорівна виростили 9 дітей: Федора (мій батько), Івана (загинув на фронті під час звільнення від Польщі західноукраїнських земель, 1939 рік), Параску, Лізу, Настю (діти – Надія, Дмитро, Володимир, Ольга), Марину (діти - Галина), Олександрю (діти – Марія, Іван), Ольгу (діти – Марія, Микола, Петро, Таня, Володимир, Ніна), Надію (померла в молодому віці).

Василь Андрійович мав землі та інше майно, котре було відібране радянською владою під час колективізації. З дружиною Степанидою вступати в колгосп відмовились. Як розповіла Надія Іванівна (їх онука), влада примусила Степаниду Григорівну носити на грудях дошку з надписом: «Она сопротивляется коллективизации». Як бачимо: когось радянська влада виселяла, когось знищувала фізично, а когось морально та психологічно.

Я вважаю незаперечним дворянське походження моїх батьків. По-перше, як вище вже було показано, всі хто мав прізвище Баранівські (Барановські) належали до дворян; по-друге, як далі покажемо, згідно метричних книг та логіки історичного процесу родинні корені моїх батьків дійсно знаходимо в дворянських родинах так званої Овруцької шляхти.

Записи в метричних книгах щодо міщанського походження моїх батьків безпосередньо визначалися політикою Російської імперії кінця ХІХ - початку ХХ ст.. щодо українців Поліського краю, суть якої полягала в запереченні заслуг та дворянських звань наших предків. Це стосувалось Баранівських, Маленівських, Чопівських, Ходаківських, Невмержицьких, Прокопенків та ін. [2]. Радянська влада заборонила й згадку про ці ознаки родоводів, а наші люди з такими прізвищами фактично довго переслідувались та принижувались.

За даними книги «Кверенд з київських гродських і земських книг 1570-1646 рр.» є такі згадки про життя шляхтичів Баранівських (підібрані дослідницею Н.О. Білоус) [7, с.47-48].

Баранівщина (очевидно мова йде про район сучасного м. Баранівки) знаходилася по сусідству з Багринівцями, в 59 км від Овруча.

Про рід Барановських у книзі «кверенд» збереглося небагато інформації. Вперше пан Барановський згадується у 1619 р.: 2 вересня, а потім 2 жовтня він дав якусь пленіпотенцію (лист-уповноваження) пану Андрію Козловському. 17 серпня 1644 р. Лаврин Барановський у м-ку Ловків подав позов на Михайла Стрибиля, який йому завинив 550 злотих. 19 серпня 1644 р. Петро Кучборський подав позов у Радомишлі на київського митрополита, який уповноважив Яна Негребецького, Адама Барановського і Зенона Боруховського шукати якісь записи у житомирських замкових книгах. 28 лютого 1646 р. пан Барановський склав позов у селі Болсунові на овруцьких бояр, які за наказом овруцького старости привласнили гроші на виробництво поташу. 16 серпня 1646 р. Семен Барановський судився з Юрієм Коркошкою, за наказом якого побили його підданого в селі Бридки, який їхав з села Мартиновичі. 13 серпня 1646 р. Семен Барановський подав позов на Тимофія і Самійла Коркошків про побиття у селі Піщаниця. 23 серпня той же Семен Барановський подав позов на тих же Тимофія Коркошку і його сина Самійла за напад на дорозі поміж селом Бридки і слободою Христинівка в лісі, не доїжджаючи річки Меловки.

Література:

1. Баранівка /ПодорожуємоМалинщиною <http://www.malyn.com.ua/ММaboutReg.htm> (дата звернення 18.07.2020).

2. Архив Юго-Западной России. Часть IV. Том 1. Акты о происхождении шляхетских родов в Юго-Западной России. Киев 1867).

3. Баранівські — Вікіпедія: <https://uk.wikipedia.org/wiki> (дата звернення 18.07.2020).

4. Щоб не стати безбатченками. <http://www.hetman.tv/nomera/2013/2013-3-50/bezbatchenky.html> (дата звернення 18.07.2020).

5. Чернецький Є. Правобережна шляхта за російського панування (кінець XVIII — початок XX ст.). Джерела, структура стану, роди. Біла Церква: Вид. О. В. Пшонківський, 2007. 176 с.

6. Балущок В. Українська шляхта між польським та українським етносами// Балущок Василь/ Народна творчість та етнографія. —6/2007. — с.11-24.

7. ШЛЯХЕТСТВО ПОЛІССЯ УКРАЇНИ. СТАРОВИННІ РОДИ ОВРУЦЬКОЇ ШЛЯХТИ : МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ, 20-21 квітня 2018 року. / 2-ге видання, доповнене та допрацьоване // за ред. професора В.Ф. Баранівського. К.: Вид-во ТОВ «НПВ ІНТЕРСЕРВІС», 2019. 224с.

5. Барановські в інших країнах світу (причини та динаміка розселення).

Є достовірна інформація й про те, що прізвище Барановський зустрічається на теренах Росії, Польщі та інших країнах світу. На теренах Московії у наявних старовинних розписках люди з цим прізвищем відносились до стану аристократії з слов'янського (руського) володимирського духовенства в XVIII-XIX століттях, мали владу і почесні. Найдавніші згадки прізвища можна почерпнути в реєстрі перепису Московського царства під час Івана Грозного. У правителя зберігався певний список шанованих і милозвучних прізвищ, які давалися придворним в разі особливої прихильності або заохочення [1].

Нескладно обґрунтувати, що особи з прізвищем Барановський поза межами нинішньої України, особливо на території Росії – це вихідці з українських земель, які за різних причин мігрували (змушено переселяли) в інші краї, де вони часто приймали підданство і навіть змінювали свою національність. Відомо, що Московія, потім і Російська імперія активно залучала (часто примушувала) освічених українців: філософів, релігійних діячів, медиків, промисловців, підприємців тощо для розбудови своєї державності, науки, культури. Відомо також, що ще в 20-ті роки XX ст. українців, які приймали католицьку віру в Польщі писали поляками. Раніше, в часи польсько-литовського панування, зміна національності та місця проживання українцями здійснювалася доволі часто.

В період перебування українських земель в складі Російської імперії чимало українців (руських людей) зросійщувалося і писалися росіянами. Подібне явище відбувалося і в радянські часи, коли велика кількість українців за різних причин та обставин переселялася (чи виселялися) на терени сучасної Росії, змінювали національність та вважали себе росіянами. Подібну картину ми бачимо й сьогодні, коли путінська Росія всіма засобами зваблює українців до переселення на її територію. Є цілі райони на теренах сучасної Росії, Польщі що були в інші історичні часи руськими (українськими), потім внаслідок певних історичних неблагоприємних для українців обставин переходили до інших держав. Наприклад і в наш час такий процес відбувається з Кримом, частиною Донбасу (землями, що споконвіків були українськими (руськими)). В

основному втрата українських земель та людей відбувається під впливом гібридної експансіоністської політики інших держав, недостатньої національної самосвідомості, єдності та слабкості влади українців. Особливо негативно впливає на сучасну Україну агресія Росії. Серед людей, які виїхали, емігрували зі своєї рідної землі, нажаль, є чимало й Барановських. Автор статті тривалий період проживав в різних районах Росії (на той час Радянського Союзу) – в Сибіру, Забайкаллі, Кавказі тощо. Знав інформацію про цілі села, що заселені українцями. Житла українців завжди вирізняються особливим національним колоритом, охайністю. Звичайно, ці переселенці з України з'явилися в чужих краях під тиском певних негативних обставин. Визначних людей з прізвищем Барановський, що проживали (поживають) в різних країнах світу доволі часто бачимо також в сучасній Вікіпедії та інших джерелах: [2].

- Барановський Василь Олексійович народився 05.10.1927р. в с.Гошів Овруцького району Житомирської області. «Заслужений працівник лісової промисловості РРФСР». Помер 08.08.2006 року. Похований в Пушкінському районі Московської області.

- Барановський Валерій Миколайович (17.12.1940, Хабаровськ, РФ – 14.01.2019, Україна) — радянський та український кінознавець, журналіст, режисер і письменник.

- Барановський Кшиштоф (* 1938) – польський мореплавець, перший яхтсмен, який дворазово здійснив навколосвітнє плавання наодинці.

- Барановський Єгор Іванович (1820–1914) –оренбурзький віце-губернатор.

- Барановський Петро Дмитрович (1892–1984) –російський реставратор і дослідник пам'яток архітектури доби Середньовіччя.

- Барановський Роман Євстахійович (1905–1986) –громадський діяч, науковець, ветлікар у діаспорі.

- Станіслав Барановський (1935–1978) – польський кліматолог, гляціолог.

- Тадеуш Барановський (1910–1993) – польський біохімік.

- Барановський, Август Николаевич – Санкт- Петербург

Та багато інших.

Переконаний, що для українців вже наступив час в умовах незалежності збиратися до купи (як кажуть – збирати каміння). Такі процеси відбулися, наприклад, в Ізраїлі, країнах Прибалтики та деяких інших країнах світу.

Література:

1. Список переписи населення Древней Руси в эпоху Ивана Грозного : Википедия: <http://marbroswildver.skilos.ru/> (дата звернення 19.07.2020).

2. Барановський — українське та польське прізвище. <https://www.wikiwand.com/uk>

В.Ф. Баранівський, О.В. Баранівський

6. Про шляхетність роду Барановських (Баранівських) та проблеми її збереження.

В попередніх підрозділах праці вже, певною мірою, підкреслювались походження, особливості життя та поведінки родів Овруцької шляхти, зокрема й роду Баранівських (Барановських).

Шляхта (від польськ. szlachta- рід, порода), сформувалась в XIV-XVI в. в Литві, Польщі (пізніше Річ Посполита) до складу яких входила й Русь, Древланщина, Овруччина.

Юридичною підставою для шляхти стали Кошицький привілей 1374 р., Нешавські статuti 1454 р., Радомська конституція 1505 р.. Литовські статuti. Представниками шляхти могли стати за вірну службу Великому князю (королю) не тільки етнічні поляки, а й інші народи, що входили до складу Великого князівства Литовського і Речі Посполитої (литовці, білоруси, українці, татари, росіяни) [1].

В. Антонович під час роботи в «Тимчасовій комісії для розгляду давніх актів» зробив висновок, що овруцька (заушська) шляхта за своєю природою православна і за походженням споконвічно російська (мається на увазі, давньоруська, українська). Серед описаних Антоновичем шляхетських родів, Барановських він називає одним з най численних і войовничих, і наводить архівні документи (грамоти, скарги, прохання і т.д.), які свідчать, як Барановські відстоюють свої права на дворянство, на землянство, на свою землю і православну віру [2].

Антонович також справедливо характеризує Барановських збіднілою шляхтою «З предків своїх убога шляхта». Причин було багато: кращі землі захопили великі магнати Литви, Польщі, України, в сім'ях Барановських часто налічувалося від 7-ми до 15-ти дітей, дорожнеча на коня, зброю, обмундирування, зброю, відсутність в дворян Барановських кріпаків, слуг, невміння вести господарство (оскільки за своєю природою вони воїни), недоброросовісна комерція євреїв, відірваність від зовнішнього світу і т. д. [3].

В історичній науці дехто подає явище шляхетності на теренах України

як щось принесене зовні (з Литви, Польщі), потім дворянство – з Росії тощо. Звичайно народ та землі руські (українські), були постійно об'єктом інтересів, агресивних дій, впливів сусідів і не тільки (монголи, москалі, татари, литвини, поляки, німці та ін.). В той же час всі вони здійснили певний вплив на культуру, традиції українців. Але в українців (русів) спокон віків була своя багата та своєрідна етнічна культура, яка безумовно впливала та передавалася іншим народам. Вбачається, що саме культура українців, їх працьовитість, толерантність, миролюбність, духовність є культурою майбутнього для всіх народів світу. Українці мають глибокі національні традиції, високу культуру, по своїй волі ніколи не грабували, не гнобили інші народи, не наживалися за рахунок інших, а тільки за рахунок чесної праці та обміну з іншими народами. Саме такий спосіб життя має бути ідеалом для всіх народів. Шляхетність українців випливала із самого способу їх життя. Не було в них зовнішнього блиску, лоску, обшитих золотом та дорогими шатами лаштунків, побудованих на грабунку та крові інших людей палаців, та зневажливого відношення до інших народів та людей. Історія мстить таким державам, націям та народам. Має настати час для українців отримати гідне життя за свій історичний подвиг, за свої муки та внесок у світову історію та культуру.

Шляхетність українців формувалася ще в часи їхньої передісторії: в часи Древлянщини, інших племінних союзів та держав, що з часом поєдналися в Київській руській державі.

Поведінка «кращих людей» Древлянського князівства, Київської Русі (князь Святослав – «Іду на Ви») та ін., кращих князів та бояр руських були основою моральності, традицій та культури всього суспільства, особливо дворянських та шляхетських родів.

Можливо шляхетність русів, українців була б ще вищою, міцнішою, а держава, народ сильнішим та перспективнішим якби в нашу історію нахабно не вдерлися різні чорні сили (монголи, варяги, татари, готи, москалі, поляки та ін.) які підступно нищили національну верхівку держави, нав'язували загарбницький спосіб відносин з сусідами (походи у Візантію тощо), якби ці варязькі розбишаки (Олег, Ігор, а потім Ольга) не знищили Древлянську державу, її національну еліту та народ. Чи не таким же чином сучасний імператор Путін хоче загарбати Україну, тому що має в цьому свій імперський інтерес? Таким же чином діяла княгиня Ольга стосовно древлян. Була ж можливість мирного об'єднання древлян та полян. І древляни були готові до цього. Хіба підле, підступне, жорстоке

знищення Іскоростеня, інших міст та народу Древлянщини не є прикладом для сучасних дій, сучасного азіата Путіна та його наближених щодо українців? Напевно потрібно ще більше пам'ятників та орденів імені княгині Ольги, портретів Сталіна, щоб остаточно підірвати моральні засади сучасної політики. Чи може це бути позитивним моральним прикладом для сучасників?

Література:

1. Велика радянська енциклопедія в 30-и тт. Видавництво "Радянська енциклопедія". М., 1969-1978 рр.
2. Антонович В. Архив Юго-Западной Росии., Ч.4. Т. 1. К., 1867.
3. Военно-статистическое обозрение Российской империи Департамента Генерального Штаба. Т.10. Ч. 3. Вольнская губерния. С-Пб. 1850.

В.Ф.Баранівський, О.В. Баранівський

7. Шляхетські родові герби Барановських (Баранівських).

Шляхетські родові герби Барановських (Баранівських) отримані ними в період перебування Правобережної України в складі Литовсько-Польської держави та Речі Посполитої. З часом, після входження наших земель до Російської імперії деякі з них були затверджені департаментом геральдики урядового Сенату Російської імперії.

В Польщі герби появились дещо пізніше, чим у Західній Європі, де вони з'явилися ще в XII ст. В XIII ст. вже зустрічалися перші зображення гербів на княжих печатках, а в XIV ст. герби польського рицарства вже з'являються в багатьох західних гербовниках.

Герби польської шляхти, враховуючи дещо інше формування в Польщі рицарської верстви, чим на Заході, мають деякі своєрідні характерні признаки.

Попри польські шляхетські герби геральдики вирізняли окремо литовські герби, які належали литовській шляхті та руські (давньоукраїнські) герби, які належали українській шляхті. Такі герби мали часто походження від княжої доби, наприклад: Борейко, Корніц, Острог, Кисіль.

Офіційний шляхетський та дворянський герб роду Барановських - герб Лодзя (Ладья), (за іншими даними – Ястшембець, в залежності від місця проживання, особистого вподобання та інших обставин). Деякі Барановські належали до гербів Остоя, Гоздава та Одровондж.

Тільки в Литовсько-Польській державі (Річ Посполита) існувала

традиція приписувати до одного гербу багато сімей (доходило до 200 родів), на відміну від Західної Європи, де кожна сім'я мала свій фамільний герб.

Лодзя (Лад'я) (польськ. Łodzia, Łodzic, Łodzic, Navis, Nawa) — відомий польсько-український дворянський герб [1]. В спільній історії Польщі та України герб використовували понад 160 родів: Баболицькі (Babolicki), Бабонаубек (Баубонаубек, Babonaubek, Babunabek, Baubonaubek, Baubounaubek, Baubonalik), Бандлевські (Бендлевські, Bandlewski), **Барановські (Baranowski)**, Баранські (Baranski) та інші.

В 1857 році Волинське депутатське дворянське зібрання надало подання до департаменту геральдики урядового Сенату Російської імперії на сім родин Барановських із с. Гошів на затвердження у дворянстві та затвердження родового гербу «Лодзя». Сенат своїм рішенням затвердив подання.

Опис герба: В поле червленому барка золота, збита з чотирьох дощок, з яких в кожній по три цвяхи. Та ж фігура повторюється і в нашоломнику на страусових пір'ях [1].

Історія: Герб відомий з X ст. Найперша письмова згадка про герб датується 1313 р. Після підписання Городельської унії 1413 — угоди між Польським королем Владиславом II Ягайлом та Великим князем Литовським, Руським та Жемайтійським Вітовтом деякі українські, литовські та білоруські бояри набували права мати свій родовий герб і зрівнювались у достоїнствах з польською шляхтою. Так, відповідно до Городельської унії польський гербовий шляхтич передавав литовсько-руському боярину Мішусі (Miszucha) право користуватись гербом Лодзя. Пізніше, інші українські шляхетські роди також отримали право на цей герб.

Цей герб зображений серед інших шляхетських гербів Речі Посполитої в Гербовнику Золотого Руна (Armorial équestre de la Toison d'or et de l'Europe) 1433-1435 pp. [1].

Походження:

Найбільш вірогідною щодо походження герба є точка зору Бартоша Папроцького, чеського і польського геральдика, який вважав, що герб походить з Чехії [2].

Наступна версія походження герба Лодзя озвучена польським геральдистом Симоном Околиским в своїй відомій геральдичній роботі: «Orbis Polonus splendoribus coeli, triumphis mundi, pulchritudine animantium condecoratus, in quo antiqua Sarmatorum gentiliata pervetusta nobilitatis insignia etc. specificantur et relucent.» Зокрема він пише, що грецькі монархи і римські правителі влаштовували в Афінах урочисті свята на честь

Зевса, де роздавали за заслуги монети Яна Августа Адріана, на якій зображувався човен. Звідти такі монети потрапили в Чехію, а з Чехії до Польщі в 969 році. Також Околицкий пише, що носії цього герба були прибулими до Польщі сарматами, які ще до прийняття християнства вже були дуже відомим родом [3].

Ястшембець (пол. Jastrzębiec - польський дворянський герб, який уперше згадується в 1319 році і включає 1108 родів, деякі з них (в тому числі й **Барановські**) були занесені в Загальний гербовник дворянських родів Російської імперії.

**Підданство
руських родів:**

Речь
Посполитая
Гетманщина

Российская
империя,

Гоздава Анжу

Гоздава — шляхетський герб. Ранні версії Анжу. Використовували 512 родів Білорусі, України, Литви і Польщі. Роди, що мали право використовувати герб Гоздава: Баль, Бальцевич, Балевич, **Барановський**, Бартошевський, Батрань Батранец та інші.

Цей герб було надано 1077 (1090) року королем Владиславом I шляхетному лицарю Христиану з Гоздави за хоробрість на полі бою. Лілія символізувала благородний шляхетський стан, а павичеве пір'я в

Остоя

Лицарський герб Остоя є найдавнішим лицарським гербом, що виник в Польщі. Історія герба Остоя сходиться до 1069 року. Його використовували понад 200 шляхетських родів Польщі, Литви, України, Білорусії, в тому числі й **Барановські**.

(Див. Вікіпедія).

<p> <u>Австрійська імперія,</u></p> <p> <u>Королівство Галиції і Лодомерії,</u></p> <p> <u>Австро-Венгрія</u></p> <p>У імперії Габсбургів рід Барановських підтвердив своє шляхетське походження в королівстві Галичини і Лодомерії. (Вікіпедія)</p>	<p>нашоломнику - мудрість. Можливо носії цього герба могли прибути до Польщі з Угорщини в столітті XIV, так як в той час там правила анжуйська династія з аналогічним гербом. Схожий герб був на печатках великого магістра <u>Германа фон Зальца</u> з Саксонії. (Вікіпедія)</p>	 <p>Герб Одровонж, об'єднав близько 60 родів Польщі, Литви, України і Білорусії, всього близько 200 прізвищ: Абратовічі, Амброхі, Арамовічі, Августиновичі, Барановські, Бембновські, Бялачевічі, Бялачевські, Белявські, Біличі ..., Мошковські та ін .. (Вікіпедія)</p>
---	---	--

Слід зазначити, що в період Древлянської держави й Київської Русі наші предки мали й свої національні символи, герби тощо. В період панування литовців, особливо поляків та московітів, українському люду, насамперед шляхті (дворянам) переважно нав'язували символи (герби) цих народів та держав. До чого призвело панування інших націй над українцями красномовно свідчить нижче наведена скарга овруцьких шляхтичів королю Польщі.

Польський історик Є. Єдліцький знайшов адресовану королю скаргу, складену від імені 24 родин овруцької шляхти у 1775 р.: «У багатьох із нас відібрали маєток, нажитий потом і кров'ю впродовж усього життя, інших зігнали з прадавніх земель і садиб, які з найдавніших часів передали нам у спадок предки; гірше того, в декого видерли шляхетський герб, заслужений кров'ю та мужністю наших предків, а ще частині перемінили на нестримну зневагу вільний статус на статус службовий» [4, с.57-58]. Ця

скарга була спрямована проти місцевого тогочасного старости Яна Стецького.

Після приєднання Правобережної України до Росії (1795 г.) дворянські права Барановських були узаконені Департаментом Герольдії Російської імперії, але не всіх, а тільки тих, хто зміг довести своє дворянське походження. Решта були включені в стан міщан. Барановські не платили податків і були вільними людьми: служили в армії і в повітових установах, в охороні Овруцької в'язниці, були чинами жандармського корпусу, а їх делегати засідали в дворянському повітовому зборах в Овручі. Маючи власну землю, вирощували добрі врожаї, тримали багато худоби, коней, займалися бортництвом, полюванням.

Барановські були дворянами аж до революції 1917 р.. Підтвердженням цьому є «Справа Волинського дворянського депутатського зібрання про дворянське походження Барановських, розпочата 1802 р. і закінчена в 19? р.», що зберігається Житомирському обласному архіві.

В період підлеглих Російській імперії з 1831 р. по 1845 р. було скасовано дворянські привілеї близько 350 тис. шляхтичів Правобережної України, статус яких понизили до податкового стану.

Право на потомствене дворянство отримали лише найбагатші представники околичної шляхти.

Але чи було вирішальним значення приналежності руських родів овруцької шляхти до тих чи інших гербів? Виявляється – Ні ! Вирішальним у відношенні околичної шляхти як поміж родами так і стосовно інших суспільних станів був фактор спільної етнічної ідентичності. В.І. Тимошенко, аналізуючи це питання пише: «Щодо взаємостосунків між боярами та «тяглими» селянами, то в XIV- XVII ст. ніяких юридичних перешкод не було, також В. Антонович наводить численні приклади таких зв'язків. Причини дослідник вбачав у спільній вірі, мові, побуті та етнічності, що зближувало жителів «околиць» із селянською масою краще, ніж герби і станові права із польською шляхтою» [5, с.57].

Очевидно, що належність до тих чи інших гербів української шляхти як в умовах Речі Посполитої так і Російської імперії мала більш психологічне та соціальне значення як ознака певних особистих заслуг та привілеїв у тогочасному суспільстві. Але на більш високому, державно-політичному рівні переважав загальнонаціональний інтерес, збереження свого етносу, нації, створення своєї національної держави. Так відбувалося в часи національно-визвольних змагань українців проти польського

панування, проти російського імперіалізму, те що ми бачимо сьогодні в боротьбі українців проти російських агресорів та їх сателітів.

Література:

1. Герб Лодзя (Матеріал із Вікіпедії — вільної енциклопедії). <https://ru.wikipedia.org/wiki/>(дата звернення 18.07.2020).
2. *Paprocki B.* Herby gycerstwa polskiego, zebrane i wydane r.p. 1584. Wydanie Kazimierza Jozefa Turowskiego — Krakow : nakladem wydawnictwaa biblioteki Polskiej, 1858. С. 551—552.
3. Лодзя. Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії. <https://uk.wikipedia.org/wiki/>(дата звернення 18.07.2020).
4. Бовуа Д. Російська влада і польська шляхта в Україні 1793–1830 рр. Львів, 2007.
5. Тимошенко В.І. Малинщина. Нариси історії. Т.1. Житомир: Вид-во. О.О. Євгенюк, 2018. 184 с.

Баранівський В.Ф., Баранівський В.В.

8. Боротьба Баранівських (Барановських) за свою шляхетність в умовах Речі Посполитої та Російської імперії.

Історія овруцьких дворян (шляхти) тісно пов'язана з історією Великого князівства литовського (Русько-Литовського князівства, XIV-XVI ст.), Речі Посполитої (XVI-XVIII ст.) та Російської імперії (кінець XVIII - поч. XX ст.) до складу яких в ті часи входили древлянські землі.

Історії дворян (шляхти) на теренах історичної Овруччини присвячено чимало наукових досліджень та художніх творів. Спираючись на такі авторитетні джерела як: Антонович В.Б. «О содержании актов об околичной шляхте / Архив Юго-Западной России. – Ч.4. – Т.1. – К., 1867.» – С. 1- 62;

статтю Василя Тимошенка (на той час - *директор школи, м. Малин*) «У лещатах двоголавого орла (Овруцька околична шляхта в XIX – на початку XX ст.)» та інші джерела спробуємо в'яснити історію дрібнопомісних дворян, або так званої околичної шляхти, котра в часи перебування в

Російській імперії знаходилась на території Волинської губернії, але своїми коріннями сягала в більш глибокі історичні часи.

Життєпис української шляхти-рицарів, досить схожий за своїм статусом до західноєвропейського рицарства, героїкою якого так пишаються країни Заходу. Українська шляхта-рицарі прославилися не лише мужнім протистоянням турецько-татарським набігам, що обезкровлювали країну, але і своєю багатовіковою боротьбою проти ополячення і окатоличення краю та боротьбою проти московського ярма.

Прикладів такого протистояння багато. Головним чином представники руської околичної шляхти: **Баранівські**, Васьковські, Гошовські та ін. захищали свої права, честь та гідність від Овруцьких старост, звертаючись для захисту до польських королів, які були більш зацікавлені в підтримці своїх польських шляхтичів, які верховодили в овруцькому замку. Іноді боротьба між овруцькою польською владою та руськими шляхтичами супроводжувалась жорстоким переслідуванням місцевої шляхти, вбивствами та взаємними погрозами [1, с. 11,12]. Шляхтичі, відстоювали свої права землян, що були надані ним ще киево-руськими, литовськими чи польськими королями (князями), а деяким з них (Чоповським, Білецьким) ще князями руськими (древлянськими) за їх попередні тогочасні заслуги. Але часто овруцька влада пред'явлені документи просто знищувала. І тільки після тривалої судової тяжби шляхтичам вдавалося відновити документи та певною мірою справедливість [1, с.9].

Саме з цієї дрібнопомісної околичної шляхти й походили наші діди та прадіди, як і багатьох інших древлянських родів з Поліського краю. Слід зазначити, що історія цих заслужених та свободолюбивих родів, що мала

свої витоки ще з часів Древлянської держави, Київської Русі, потім в умовах перебування древлянських земель в підлеглості різним імперіям склалася доволі трагічно. Про це та інше буде розповідь далі.

Про високі моральні якості місцевої овруцької шляхти свідчить рапорт волинського губернатора О. Маслова після ревізійної поїздки по краю рапорт російському царю. О. Маслов доповідав, що на Волині є багато бідних шляхтичів, котрі, на відміну від інших, живуть цілими селами, які називаються околицями, і доповнює: «Сумно дивитися на цих людей, які не відрізняються від селян ні ментальністю, ні способом життя, не платять податків, не підлягають державній службі, користуючись дворянськими привілеями». За даними волинського губернатора, довкола Овруча жило 32 родини Білошицьких з села Білошиців, 38 родин Болсуновських – довкола Болсунів, 33 родини Бехів – у Бехах, 27 Васьковичів – у Васьковичах, 58 Кобилінських – у Кобиліні. В одному з сіл, де нараховується понад тисячу душ, в усіх було однакове прізвище! Ці люди розмовляють по-малоросійськи, однак вони, незважаючи на бідність, живуть гідно й чисто, крім тих, що мешкають по лісах у «курных избах» [1].

Вчені, в цілому, сходяться на думці, що овруцька околична шляхта – це боярство XIV ст. (цим терміном позначався увесь спектр соціальних рівнів), віддані слуги останніх київських князів, які на нижчих ієрархічних щаблях вельми нагадували дружину колишнього Київського князівства, а переживши монгольську навалу, володіли на момент переходу під руку великого князя литовського більшою чи меншою земельною ділянкою. Київський князь Володимир Ольгердович (1363 – 1394) розселив їх в одному місці, виділивши землі, призначені під ординську службу. Зауські шляхтичі під час військових походів були зобов'язані ставити намети для київського воєводи, виконувати інші військові повинності. Маємо переконання та докази ще більш раннього (древлянського та киеворуського періодів заселення та створення поселень які використовували пізніші київські князі) (Див. Розділ 1.1).

Поступове оформлення правових основ Литовської держави, закріплене в двох законодавчих кодексах – Першому (1529 р.) і Другому (1566 р.) Литовському статутах, уточнило місце кожної людини в суспільстві. Воно визначалося не тільки давнім звичаєм, а й конкретним документом та параграфом «писаного права». Зауське боярство приклало чимало зусиль, щоб вибороти собі вигідне становище. У 1570 р. делегація зауських бояр відбула до Варшави до короля Сигізмунда-Августа й

добилася від нього грамоти про підтвердження своїх прав і вольностей, дарованих їм раніше. Отже, у 2-ій половині XVI ст., на думку дослідника Н. Довнар-Запольського, остаточно оформився правовий статус зауських бояр як шляхтичів [2].

В середньовічних документах згадуються такі роди околичної шляхти: **Баранівські**, Бехи, Болсуновські, Білоцькі, Васьковські, Верповські, Волковські, Виговські, Гаєвські, Гошовські, Дідковські, Закусили, Каленські, Кобилінські, Кончаковські, Коркушки, Костюшковські, Левківські, Макаревичі, Меленевські, Невмерицькі, Недашківські, Пашинські, Сингаївські, Толкачі, Ущаровські, Ходаківські, Чопівські, Шваби. Менші за чисельністю були роди Бильських, Пашковських, Стемповських, Думінських, Духовських, Словенських, Змієвських, Корчевських, Чулаївських, Шишнаревичів, Пригарлинських, Скаржинських, Потопальських, Редчичів, Ярмолинських та інші [1; 3].

Уточнити становище цієї групи допомагає свідчення французького інженера Г. де Боплана, який наприкінці 1630 р. розпочав 17-літню службу польським королям на території України, склав перші мапи цього регіону та побудував укріплення для боротьби проти татар. Руанське видання його спостережень 1660 р. належить до найцінніших для ознайомлення з Україною: «Винятком становлять землі, належні Короні, де є окремі села, що належать королю і надаються ним боярам. Це особливий стан, нижчий за шляхту, але вищий за городян, якому маєтки надає король. Нашадки бояр успадковують їх за умови виконання військової служби за власний кошт. Усякий раз на вимогу великого гетьмана вони повинні виконувати все, що їм накажуть, на користь держави. Серед цих людей, хоча і заможних, більшість є досить бідною» [4].

Яскрава сторінка історії околичної шляхти – її боротьба на захист православ'я, проти окатоличення жителів краю. Особливої гостроти ця проблема набула після приєднання Правобережної України до Речі Посполитої.

Місцевий крупний землевласник Ігнатій Єлець, який прийняв католицьку віру, подарував єзуїтам власний маєток у Ксаверові. Останні заснували тут свій колегіум і бурсу, прагнучи перетворити містечко на оплот католицизму на Овруччині. Польський король Владислав IV, на прохання І.Єльця, в 1634 р. навіть надав Ксаверову магдебурзьке право. Проте прагнення єзуїтів надовго закріпитися в Ксаверові виявилися марними. Овруцька околична шляхта очолила масові виступи місцевого

населення проти них. Ця боротьба особливо посилилася в роки визвольної війни українського народу під проводом Б. Хмельницького і привела до того, що єзуїти почали втікати в Польщу і повернулись назад лише в 1678 р. Налякані народним гнівом, вони були змушені перенести свою колегію до Овруча. Однак і після цього шляхта не залишала єзуїтів у спокої. Так в 1691 році дворяни **Барановські**, Васьковські, Ущатовські та Бовсуновські виступили з протестом проти овруцького старости Франциска Потоцького в тому, що він, супротив древнім грамотам та привілеям, оскаржує їх дворянську гідність і виклопотав у короля, образливий для їх честі, мандат. [1, с. 303]. З цього ж питання знаходимо в праці В. Антоновича «О содержании актов...», с. 69 рішення Київського земського суду, котрий певною мірою захистив Барановичів та інших дворян від насилля та грабівницьких дій з боку овруцького старости Павла Руцького.

Слід зазначити, що суперечливі події, які відбувалися в ті часи на землях Правобережної України певною мірою негативно впливали на стосунки і поміж самими шляхтичами. Так в період козацьких війн в 1683 році на купний суд від шляхтича Йосипа Барановського поступила жалоба на дворян Богдана, Кирила і Семена Барановського про те, що вони раніше переслідували його: раніше вони нанесли сильні побої як йому, так і його дружині, потім вказали козакам, схований на запас хліб, козаки пограбували цей хліб і тим довели його до бідності. На кінець вони склали несправедливий приговор купного суду, і вписали в нього людей, що не були на купному суді, збирали потім додаткові підписи і, пригостивши купників, розмістили в приговор надумані обставини: Буцімто Йосип Барановський зізнався в крадіжці меду з одинадцяти бортів. Жалоба підтверджена свідченням возного, присутнього на купі. 1683. Іюля 3 [1, с. 195]. В Актах наводиться також рішення купного суду в який входили дворяни Барановські, Мошковські та інші, також селяни сусідніх сіл. Суд звинуватив дворян Ігната Невмерицького та Йосипа Барановського в тому, що вони видерли бджоли у дворян Богдана і Семена Барановських і приговорив винних до виплати за ціну бджіл, а також винагороду за збитки понесені позивачами. 1682. Октября 4 [1, с. 169].

Після приєднання Правобережжя до Російської імперії (1795 рік) овруцька околична шляхта однією з перших переходить до православ'я. У 1839 р. настоятель церкви села Чоповичі Радомишльського повіту протоієрей Стефан Буткевич, будучи благочинним всіх уніатських церков Київської губернії, сам посприяв її поверненню у православну віру [1].

Але, слід зазначити, що перехід до православ'я відбувався під тиском російської імперської влади та не надав місцевим жителям кращих умов для життя. Місцеві жителі також часто здійснювали спротив такому переходу. Надалі православна церква, перебуваючи під контролем російської влади, по-суті стала знаряддям в руках імперії для подальшого пригнічення української поліської шляхти та інших громадян.

Слід відзначити, що перехід від польського панування до московського в Україні не став кращим наслідком для українців, зокрема й для української шляхти. Ще Тарас Шевченко у своєму знаменитому вірші «І мертвим, і живим, і ненародженим землякам моїм...» дав оцінку тим подіям: «А чванитесь, що ми Польщу колись завалили!.. Правда ваша: Польща впала і вас роздавила!» [5, с. 273].

Якими були спосіб життя та суспільний статус заушської шляхти? Жителі околичних сіл мало чим відрізнялися від селян. Вони, як уже показувалося раніше, займалися землеробством, дуже рідко використовуючи найману працю. За твердженням Івана Фундуклея, на початку 50-х років XIX ст. у Чоповичах серед Чопівських налічувалося 284 дворянина, 64 міщанина, 6 однодворців. У селі Скурати того ж повіту серед Скуратівських налічувалося 70 родин дворян. Ці люди жили зовсім не як дворяни і суттєво не відрізнялися від селян ні одягом, ні освітою [6].

Досліджуючи околичну шляхту, Михайло Грушевський підкреслював, що «околичний шляхтич стояв значно ближче до тубільної селянської маси, ніж справжніх польських дворян, сповнених визнанням своїх суверенних прав і привілеїв, своєї незмірної переваги над «хлопством», яку ми зазвичай уявляємо собі, кажучи про польську шляхту». Оскільки овруцька шляхта за своїм статусом була близькою до барської, то ці слова певною мірою можна віднести й до неї [7].

Однак існування малоземельної свободолюбної шляхти, яка, відповідно до чинного законодавства, набула статусу потомственного дворянства, аж ніяк не входило до планів російського царату. Тим паче, що російські чиновники не вельми замислювалися над тим, що серед шляхтичів чимало ополячених насильницьким шляхом. Для них малоземельна і безземельна шляхта була як єдина група населення, з середовища якої рекрутувалися учасники польських повстань.

Політичний наступ на шляхту різко активізувався після придушення польського Листопадового повстання 1830 р. З цією метою 19 жовтня 1831 р. російський цар Микола I видав указ «О разборе шляхты в западных

губерніях и об устройстве сего рода людей». Спеціальні повітові комісії, створені для перепису і для видання сімейних листів, за вказівками влади робили все можливе, щоб перевести частину зубожілих дворян в нові соціальні групи – однодворців та громадян, на яких поширювалися податки і рекрутська повинність. За підрахунками Д. Бовуа, протягом 1834 – 1839 років дворянські зібрання були змушені погодитися з декласацією 93139 представників шляхти. Нова широкомасштабна акція наступу на права дрібної польської та полонізованої шляхти розгорнулася під час перебування у 1840 – 1846 роках на посаді київського генерал-губернатора Д. Бібікова. Його переконання збігалися з намірами Миколи I – створити за допомогою впорядкованого бюрократично-чиновницького апарату централізовану імперію. Аби виконати це завдання, на його думку, слід було подолати спротив шляхти. У січні 1840 р. головний адміністратор краю заснував Центральну ревізійну комісію для розгляду діяльності дворянських губернських зібрань, що, як він вважав, занадто повільно розглядала справи шляхти. За її рішенням було скасовано належність до дворянства 81 тис. шляхтичів, статус яких понижувався до рівня податного стану. Вже 1845 р. припинився розгляд справ, пов'язаних із доведенням права на дворянство, і всі шляхтичі, які не змогли цього зробити, переводилися у громадяни чи однодворці. Окремо укладалися списки тих, хто не зміг подати потрібних документів, але отримав право довести свій дворянський статус. Загалом під жорна декласації в цей час потрапило 160 тис. осіб бідної шляхти Правобережжя. Постраждала від політики Д. Бібікова і овруцька околична шляхта [1; 2; 3].

З 1 січня 1845 р. декласаційна діяльність від Центральної ревізійної комісії перейшла до Тимчасового Присутствія Герольдії й тривала ще майже два десятиліття. Весь цей період представники овруцької околичної шляхти прагнули законним способом відстояти свої права. Відповідно до чинного законодавства всі документи про відновлення дворянських прав направлялися до Герольдії російського Правительствуючого Сенату. Саме цей орган мав право на остаточне рішення. Однак тягатися зі столичними чиновниками, які шукали якнайменшу зачіпку, щоб повернути справу без позитивного рішення, було вкрай важко. Тому більше як на півстоліття околична шляхта була втягнута в безнадійну бюрократичну переписку з Герольдією на підтвердження своєї причетності до шляхетства. У 80-ті роки XIX ст. група чопівців, серед них Іван Андрійович, Леонтій Герасимович та Іван Петрович Феценко-Чопівські, з болем писали до

Герольдії, що потратили великі суми коштів на збір документів про своє шляхетство, однак їх зусилля виявилися марними.

Не допомогли шляхтичам віднайдені ними документальні підтвердження того, що вони вели багатовікову боротьбу проти окатоличення краю, на захист православної віри. За основу належності до дворянства царські чиновники брали інші чинники, в першу чергу високий майновий стан. Відстояні у важкій, виснажливій боротьбі з польськими магнатами права і привілеї овруцької шляхти були відібрані царською бюрократичною системою [1; 3; 8].

Герольдія затвердила право на потомственне дворянство лише за окремими, найбагатшими, представниками родин овруцької околичної шляхти. Зокрема, станом на 1913 р. у Вигові проживало 4,5 тис. осіб із прізвиськом Виговський. Лише 14 з них, як значиться у «Списке земледельцев и арендаторов Волынской губернии», мали земельні володіння понад 50 дес. Переважна ж більшість жителів Вигова та інших сіл, які населяла околична шляхта, були змушені перейти до стану однодворців та міщан. Їх позбавили дворянських привілеїв, залишили без права на середню та вищу освіту, вони стали платниками податків, підлягали рекрутському набору, зрештою, втрачали соціальні перспективи. Це ще більше погіршило їх соціально-економічне становище [8, с.15-25]. До таких малоземельних шляхтичів належали й Баранівські (Барановські), а тому під кінець XIX – початку XX століття в церковних метричних книгах Московського патріархату (який завжди вірно служив царському режиму) більшість з них записані як «міщани». Серед таких, які були переведені до статусу міщан були й дід та батько Василя Федоровича Баранівського, про що свідчать записи в метричній книжці ЖАДО. [9, с.30-46]. Зі сторони ж матері Філоненко Ольги Федосівни, її мати Філоненко (Баранівська) в метричних книгах по народженню записана дворянкою, хоча при радянській владі про це ніхто не міг навіть згадувати. Московська імперська влада позбавила їх дворянських привілеїв, залишила без права на середню та вищу освіту, зробила платниками податків, вони підлягали рекрутському набору, зрештою, втрачали соціальні перспективи. Це ще більше погіршило їх соціально-економічне становище.

Після приходу до влади більшовиків бути дворянином стало не тільки не вигідно, але й небезпечно для життя. Представники околичної шляхти мусли надовго забути про своє шляхетне походження. В пам'яті людській залишилися лише легенди про сховані старійшинами родів від більшовиків

грамоти на дворянство. Збереглися обрядові звичаї кожного шляхетського роду – гордість сучасників за діяння їхніх героїчних предків.

В нових умовах, коли Україна стала незалежною державою, український народ буде демократичне, соціально справедливе суспільство в якому кожний громадянин має можливість враховувати та набувати кращі риси шляхетності, що накопичені та збережені нашими славними предками.

У відносинах з нашими сусідами та всіма народами Україна буде свої відносини на засадах затверджених ООН міжнародних законів та принципів взаємної поваги, рівності, недоторканості кордонів, невторчання у внутрішні справи інших держав тощо.

Маємо також враховувати попередній історичний досвід, мати дружні відносини з сусідами, іншими народами, а, головне, зміцнювати єдність, національно-патріотичний дух нашого народу, його готовність захищати свою країну.

Література:

1. Антонович В. Б. О содержании актов об околичной шляхте / Архив Юго-Западной России. К., 1867. Ч. 4, Т. 1. С. 1–62.
2. Довнар-Запольский Н.В. Украинские староства в первой половине XVI в.: монографія: К., 1908.
3. Тимошенко В.І. «У лещатах двоголового орла (Овруцька околична шляхта в XIX – на початку XX ст.)» : ovguch.info/u-leschatah-...
4. Бошпан Г.Л. Опис України, кількох провінцій Королівства Польського, що тягнуться від кордонів Трансільванії разом з їхніми звичаями, способом життя і ведення воєн: монографія: К., 1990.
5. Шевченко Тарас. І мертвим, і живим, і ненародженим землякам моїм в Україні і не в Україні моє дружнєє посланіє»/Тарас Шевченко. Кобзар. К.: Країна мрій, 2010. 424 с.
6. Фундуклей И. Статистическое описание Киевской губернии. СПб., 1852. С. 486
7. Грушевський М.С. Твори: У 50 т. Т. 5: Серія «Історичні студії та розвідки (1888 – 1896)». Львів, 2003.
8. ШЛЯХЕТСТВО ПОЛІССЯ УКРАЇНИ. СТАРОВИННІ РОДИ ОВРУЦЬКОЇ ШЛЯХТИ : МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ, 20-21 квітня 2018 року. / 2-ге видання, доповнене та допрацьоване // за ред. професора В.Ф. Баранівського : збірник. К.: Вид-во ТОВ «НПВ ІНТЕРСЕРВІС», 2019. 224с.
9. Баранівський В.Ф. Родовід БАРАНІВСЬКОГО ВАСИЛЯ ФЕДОРОВИЧА та його близьких родичів, підготовлений ним та завершений 28 березня 2016 року. К.: Видавництво «Леся», 2016. 219 с.

О.В.Джурик., О.Т. Баишта

9. Литовський і польський періоди життя Барановських (Баран – Баранович – Барановський)

Дослідження історії життя конкретного роду, встановлення зв'язків між представниками багатьох родів за декілька (близько шести) століть приводить до більш глибокого і неполітизованого розуміння історії своєї

країни. Дає можливість берегти і охороняти свою віру, культуру, свою Батьківщину.

Ціль дослідження – показати історію країни через історію конкретного роду.

Рід Барановських (гербу «Лодзь») – один із древніх родів овруцької околичної шляхти.

Вчені в цілому сходяться на думці, що овруцька околична шляхта – це боярство XIV ст. (цим терміном позначався увесь спектр соціальних рівнів), віддані слуги останніх київських князів, які на нижчих ієрархічних щаблях вельми нагадували дружину колишнього Київського князівства, а переживши монгольську навалу, володіли на момент переходу під руку великого князя литовського більшою чи меншою земельною ділянкою [1].

Попри «гіпотетичне припущення» Н. Яковенко про походження заушської околичної шляхти від «кількох татарських родин», що мали «спільного родоначальника з тюркським іменем», та «щільне розселення тут тюркського елемента», топономія місцевого населення (зокрема, Барановських) не несе сліди тюркських впливів. І за декілька поколінь не могли б люди забути своє походження! Немає жодного родового переказу, жодної письмової знахідки, жодного артефакту під час археологічних розкопок родових поселень заушської шляхти, які б доводили її тюрське походження. І засновані ці поселення, як встановлено тривалими археологічними дослідженнями, в X-XI століттях, що повністю співпадає з баченням В. Антоновичем заушської околичної шляхти [2]. (Володимир Антонович – історик, археолог, археограф, етнограф, нумізмат та громадсько-політичний діяч, член-кореспондент Петербурзької АН, фундатор київської школи істориків, співзасновник та голова історичного товариства імені Нестора Літописця...) [3].

Для Барановських, як представників околичної шляхти, притаманний унікальний спосіб проживання на протязі як мінімум 600 років (а скоріше впродовж тисячоліття!) родами в своїх окремих патронімічних селах.

Згідно історичних документів - «Великій князь Вітовт (1392-1430 г.) **за военныя заслуги дароваль «выслуженныя земли» ...»** Мошковським, Ушаповським, Болсуновским, Пашинським, Волковським, Васьковським, **Барановським**» і іншим. Тобто для отримання земель та привілеїв, вище згадані бояри повинні були приймати участь у війнах, котрі вів Великий князь Литовський Вітовт, та ще й відзначитися в битвах, проявивши виняткову хоробрість, мужність, стійкість і т.д. А Вітовт вів безперервні

війни з внутрішніми і зовнішніми ворогами.

Історія роду Барановських мало досліджена.

Перший офіційний документ, на який посилаються історики – це «Подтвердительная грамота Сигизмунда I, выданная киевкимъ земянамъ :.Герасиму Тереховичу Пашиничу, Прокопу Антовичу Болсуновичу и СТЕФАНУ АНДРЕЕВИЧУ БАРАНОВИЧУ. Король Сигизмунд, рассмотревъ представленные ими грамоты: Князя Александра (Олелька) Владимировича, В.К. Витольда, короля Казимира, также раздельный актъ, составленный воеводами: виленскимъ Юриемъ Николаевичемъ Радзивиловичемъ и киевскимъ, Андреемъ Якубовичемъ Немировичемъ, подтверждаетъ имъ право на потомственное владение землями, с обязанностью служить конемъ военную господарскую службу, на равне с другими земянами киевской земли и с освобождениемъ ихъ отъ всякихъ другихъ повинностей. 1518. Июля 6.» (Архив Юго-Зап. России Ч.IV. Т. 1, К., 1867) [4].

Семен Олелькович в Москві

«В 1617 г. Барановские выхлопотали у короля напоминальный листъ киевскому гродскому суду, которому они представили все документы о дворянском своем происхождении, выданные имъ в подтверждение всеми князьями литовскими, начиная от Семена Александровича (Олельковича) из династии Гедиминовичей и оканчивая Сигизмундом III» [4]. (XVI, стор. 67, XVII, стор. 69-75) (Архив Юго-Зап. России Ч.IV. Т. 1, К., 1867).

Семен Олелькович (Олексáндрович) – князь слуцький (1443-1455) і київський (1455-1470), старший син князя київського Олелько Володимировича и Анастасії Василівни Московської.

Тобто, шляхетство, а в Російській Імперії дворянство Барановських можливо прослідкувати, починаючи з правління Семена Олельковича, десь з 1455 року, а можливо, і раніше. Так, як письмових документів від великого князя Вітовта у них могло і не залишитись.

Великий Литовський Князь Вітовт (1350-1430)

Одним із відомих в історії родоначальників Барановських був Тимош Барановський, боярин Великого Князівства Литовського. Йому була дана «Жалованная грамота короля Сигизмунда I, подтверждающая на основании, заявленных ему, болѣе древних документовъ, землянину, Тимошу Барановскому право на владѣніе землями: Задановскою, Барановскою и островомъ Зелезницкимъ, подъ условіем служитъ съ этихъ земель службу конную земскую на равнѣ съ другими землянами. 1531, Юня, 17.

(Книга гродская овруцкая записовая и поточная, № 3211, годъ 1683-1684; листъ 591 на обор.)». [4].

Родоначальник Барановських мав прізвище Баран, яке трансформувалось в литовське Баранович, а потім в польське Барановський.

В зверненні до Барановських до них звертаються: Баран, Баранович.

Наприклад, звернення короля Сігізмунда III: «Жыгмонтъ Третий, Божьей милостью король Полский, великий князь Литовский, Русский,

Прусский ...) по иску овручского старосты Михаила Корибута Вишневого к различным группам земель – Евсей **Баранович** (стор. 392). Мелех и Василий Губич **Барань** – боярамъ нашимъ, также шляхте...(стор. 405) – 1614 г. Марта 10» [5].

Згідно «Поіменного складу панів і бояр-шляхти Київщини (за даними кінця XV – першої половини XVI ст.) , в таблиці 11, стор. 162, за матеріалами ревізії «українських» замків 1545-1555 років: Баран (Баранович)».

Використовувались обидва прізвища. В списку менше, ніж 550 прізвищ [6].

«Другий Литовський Статут 1566 року (ухвалений на Віленському Сеймі) наголосив на протиставленні шляхти нижчим соціальним групам (запровадили жорстку кару простолюдину, якій безпідставно звинуватить шляхтича у нешляхетстві «урезаним язика карати» (розд. III, арт. 18); запровадити смертну кару для селян за тяжкі ушкодження і вбивство шляхтича (розд. XI, арт. 12, 15); позбавити спадкових і станових прав жінок, «каторіе за простих людей замуж идут» (розд. III, арт. 16, розд. V, арт. 11).

В XVI столітті шляхетське слово прирівнювалось до юридичного доказу. «Нерицарські заняття» (ремесло і торгівля) вважались несумісними зі шляхетством.

Особиста незалежність шляхтича полягала в тому, що

а) його не можна було ні ув'язнити, ні покарати без суду і слідства, під час якого він не підлягав «пробі» (катуванню);

б) він не відповідав за злочини, скоєні його родичами;

в) він мав право вільного в'їзду і виїзду з країни» [6].

Походження та становлення Барановських, як околичної шляхти на теренах Овруцького повіту Київського воєводства Великого князівства Литовського (до 1569 р.), а пізніше Речі Посполитої підтверджується історичними актами «Архіву Південно-Західної Росії»:

Велике Князівство Литовське:

«- листомъ Сигизмунда I 1518 г., въ которомъ подтверждаются предъидущія права на владѣніе землями всѣмъ поименованнымъ родамъ, при чемъ упомянуто, что они освобождаются отъ замковой повинности и обязываются только къ земской военной службѣ.

- судными листами кіевскихъ воеводъ: Юрія Николаевича Радзивиловича (1511-1514 г.) и Андрея Яковлевича Немировича (1514-

1539 г.);

- грамотою Сигизмунда I, писанною 1535 г. къ овруцкому старостѣ, Тихону Гринковичу Козинскому, о увольненіи всѣхъ упомянутыхъ родовъ отъ замковыхъ повинностей;

- подтвердительною грамотою Сигизмунда I 1540 г.;

- двумя подтвердительными грамотами, выданными Сигизмундомъ II въ 1544 и 1547 годахъ подтверждающими земскія права всѣмъ вообще упомянутымъ родамъ и въ особенности охраняющими отъ насилій овруцкихъ старостъ Ушаповскихъ и Мошковскихъ;

- суднымъ листомъ, выданнымъ королевскими комиссарами 1546 г. по поводу тяжбы околичныхъ шляхтичей съ овруцкимъ старостою, Кмитичемъ.

Рѣчь Посполитая :

- листомъ Сигизмунда II къ кievскому воеводѣ Константину Константиновичу Острожскому о предохраненіи околичной шляхты отъ посягательствъ оврускаго старосты, Филона Кмиты;

- подтвердительною грамотою короля Стефана 1581 г.;

- люстраціями, произведенными въ кievскомъ воеводствѣ въ 1616 и 1683 годахъ;

- двумя подтвердительными грамотами Сигизмунда III 1600 и 1616 годахъ;

- декретомъ кievскаго гродскаго суда (1617 г.) по дѣлу околичныхъ шляхтичей съ овруцкимъ старостою, Павломъ Рудницкимъ.

Всѣ эти документы представляютъ почти въ непрерывной связи слѣды происхождения: Мошковскихъ, Ушаповскихъ, Болсуновскихъ, Пашинскихъ, Волковскихъ, Васьковскихъ, Барановскихъ» [4].

Нижче, викладені документи, що в якійсь мірі характеризують суспільний уклад життя, традиції і менталітет околичної шляхти Овруцького повіту в XVI-XVIII століттях:

- **«1546 г. Іюня 26.** Рѣшеніе суда, наряженнаго Сигизмундомъ Августомъ, для разсмотрѣнія дѣла объ обидахъ, причиненныхъ землянамъ кievскимъ: Мошковичамъ, Болсуновичамъ и Барановичамъ овруцкимъ старостою, Криштофомъ Кмитичемъ. Судъ, разсмотрѣвъ жалобу, представленную истцами, грамоту Сигизмунда I приказалъ Кмитичу не принуждать истцевъ къ боярской земской службѣ, считать ихъ землянами и уплатить имъ 20 рублей штрафа за то, что онъ самопроизвольно сажалъ ихъ въ тюрьму и причинилъ имъ потерю документовъ. Сигизмундъ

подтвердилъ это рѣшеніе.

- **1617 г. Января 19.** Рѣшеніе кіевскаго земскаго суда по дѣлу между овруцкимъ старостою, Павломъ Руцкимъ и дворянами: Васьковскими, Ущাপовичами, Барановичами, Гошовскими, Болсуновичами, Черногубовскими и Мошковскими, о томъ, что овруцкій староста, желая принудить упомянутыхъ дворянъ къ отправленію службы замковой и къ признанію надъ собою власти и суда старосты, послалъ въ заселенныя ими сѣла отрядъ своихъ, которымъ приказалъ разогнать ихъ и заграбить ихъ скотъ. Кіевскій земскій судъ, на основаніи представленныхъ ему истцами документовъ признаетъ ихъ дворянами, свободными отъ зависимости отъ овруцкого староства и обязанными только отправлять земскую военную службу на равне съ другими дворянами кіевскаго воеводства. Староста же по приговору суда долженъ уплатить истцамъ, подъ опасеніемъ банниці, стоимость заграбленнаго скота и штрафовъ за насиліе.

- **1683 г. Іюня 16.** Приговоръ крупнаго суда, состоявшаго изъ дворянъ: Пашинскихъ, Дидковскихъ, Кубылинскихъ, Ходаковскихъ, Закусиловъ, Барановскихъ и другихъ, также ихъ мѣщанъ изъ городовъ: Народичъ и Вязовки и изъ крестьянъ сосѣднихъ сѣлъ. Копя уличила дворянина Матвѣя Артюховича Мошковскаго въ томъ, что онъ съ помощью жены, зятя и кузнеца, жившаго въ Вязовке, укралъ котелъ въ вязовской церкви, также нѣсколько котловъ и другіе вещи у евреевъ въ Народичахъ и медъ изъ бортей у дворянъ: Дмитрія и Никона Науменковъ Мошковскихъ и Сѣмена Игнатенка Мошковскаго. Копный судъ приговорилъ виновнаго, Матвѣя Мошковскаго, къ смертной казни черезъ повѣшеніе, а его жену и зятя къ возвращенію украденныхъ вѣщей или къ уплатѣ ихъ стоимости.

- **1687 г. Іюня 17.** Жалоба дворянина Игнатія Невмержицкаго на дворянъ: Богдана, Сѣмена и Кирика Барановскихъ о томъ, что они убили тестя его, Ивана Барановскаго, подозрѣвая его въ томъ, что онъ указалъ козакамъ мѣсто, въ которомъ обвиненные спрятали свои пожитки.

- **1690 г. Іюня 13.** Королевскій мандатъ, требующій въ задворный, ассессорскій судъ дворянъ: Мошковскихъ, Болсуновскихъ, Пашинскихъ, Волковинскихъ, Васьковскихъ, Барановскихъ, Ущাপовскихъ и другихъ вслѣдствіе иска противъ нихъ овруцкого старосты, Франциска Потоцкаго, который обвинилъ ихъ въ томъ, что они незаконно присвоили себѣ дворянское званіе и отказались отъ подсудности старостѣ и отъ боярскихъ повинностей въ пользу овруцкого замка.

- **1696 г. февраля 9.** Жалоба подстаросты гродскаго овруцкого,

Михаила Ставецкого и постолія овруцкого, Феодора Павши на дворянь: Мошковскихъ, Васьковскихъ, Болсуновскихъ, Барановскихъ, Пашинскихъ, Волковинскихъ, Гошовскихъ и другихъ, живущихъ въ околичныхъ селахъ, о томъ, что они, по наущенію регента гродского кievскаго, Стефана Дидковского, собравшись вооруженныя въ селѣ Мошкахъ, недопустили истцевъ бранію и угрозами въѣхать въ это сѣло; истцы же ѣхали въ Мошки въ качествѣ королевскихъ комиссаровъ, съ цѣлью исполнить королевскій приговоръ, состоявшійся по дѣлу между отвѣтчиками и овруцкимъ старостою

- **1699 г. Декабря 30.** Королевскій мандатъ, требующій въ королевскій ассессорскій судъ дворянь: Мошковскихъ, Болсуновскихъ, Барановскихъ, Пашинскихъ, Васьковскихъ, Ущাপовскихъ и другихъ, вслѣдствіе жалобы на нихъ овруцкого старосты, Франциска Потоцкого о томъ, что они отказываются отъ повиновенія овруцкому старостѣ и отъ исполненія боярскихъ повинностей, подаютъ, исполненныя клеветы, жалобы на старосту, присваиваютъ себѣ право судить и казнить смертью другъ друга, нападаютъ и разбиваютъ хоругви короннаго войска, прогоняютъ съ оружіемъ въ рукахъ королевскихъ комиссаровъ, истязаютъ старостинскихъ слугъ и осмѣливаются подымать руку на самого старосту.

- **1702 г. Ноября 21.** Жалоба дворянь: Мошковскихъ, Бовсуновскихъ, Васьковскихъ, Барановскихъ, Пашинскихъ и другихъ на овруцкого старосту, Франциска Потоцкого, и на ловчаго брацлавского, Бенедикта Жабокрицкого, о томъ, что, когда истцы отправились въ ополченіе воеводства кievскаго, то Потоцкій и Жабокрицкій напали съ вооруженными людьми на ихъ жилища, родственниковъ ихъ изранили и имущество пограбили.

- **1712 г. Ноября 6.** Мандатъ требующій въ королевскій ассессорскій судъ дворянь: Мошковскихъ, Болсуновскихъ, Ущাপовскихъ, Васьковскихъ, Барановскихъ, Гошовскихъ и другихъ, вслѣдствіе жалобы на нихъ овруцкого старосты Іосифа-Антонія Бржуховского о томъ, что они незаконно присвоили себѣ шляхетское званіе и отложились отъ повиновенія овруцкимъ старостамъ» [4].

Всі вище викладені акти розбирала комісія Російської імперії в період шаленої боротьби царизму з шляхетськими устоями (після польських повстань 1830-1831 рр. та 1863-1864 рр.) та традиціями на територіях, що входили в свій час до Речі Посполитої. І саме слово та поняття «шляхтич» було заборонене. Тому в описах документів Великого Князівства

Литовського та Речі Посполитої російські історики називають шляхтича – дворянином.

Барановські були збіднілою шляхтою («З предків своїх убога шляхта» -В. Антонович). Причин багато: кращі землі захопили великі магнати Литви, Польщі, України (переважно, католики), дорожнеча на коня, зброю, обмундирування, зброю, відсутність в дворян Барановських кріпаків, слуг, невміння вести господарство (оскільки за своєю природою вони воїни), недобросовісна комерція євреїв, відірваність від зовнішнього світу і т. д. [7].

Панцир «добрий» міг коштувати тільки до 50 кіп грошів, а загалом виправка на службу (на зброю, на коня и иные статки военные» в 1564 році потребувала від боярина, без почту, від 20 до 70 кіп грошів (а невеличке село коштувало від 60 до 100 кіп) [6].

«Як свідчать податкові матеріали 1571 року, в Овруцькому повіті існувало 8 шляхетських сіл, що їх мешканці (44 родини) не мали підданих, тож мушили сплачувати податок із власних 44 димів-садиб (у Барановських - два дима). Дані 1579 року – вже 19 таких сіл із 110 боярськими димами» [6].

Ознакою приналежності до привілейованого стану був власний герб.

2 жовтня 1413 року в замку Городля (Городель) на річці Західний Буг на спільному польсько-литовському сеймі була укладена Городельська унія. Це угода, укладена між польським королем Владиславом II Ягайлом (1351-1434) і великим князем литовським Вітовтом (1350-1430).

Комплекс документів Городельської унії складають:

1) акт про прийняття родами польської шляхти литовських бояр під свої герби;

2) акт, яким литовські бояри присягали на вірність польській шляхті, Короні Польській, королю Владиславу II Ягайлу і великому князю Вітовту, обіцяючи в разі смерті Вітовта прийняти великим князем литовським того, кого їм дасть король Владислав або його наступники і польська шляхта;

3) акт, яким Владислав II Ягайло (король польський, верховний князь литовський) та Вітовт (великий князь литовський) визначали характер зв'язку ВКЛ із Кораною Польською й надали низку привілеїв литовським боярам, застерігаючи, що ними можуть скористатися лише ті, хто буде уживати герби, дані польською шляхтою.

Привілей 1413 року надав право «руським князям і боярам» (в документах унії – литовським боярам) приймати від польської шляхти

герби і користуватись ними, але за попередньою згодою «гербового братства». В Польському королівстві це право підтверджено і в привілеї 1563 року.

Так, наприклад, наші польські *«генеалогічні брати»* з гербовника К.Несецького гербу «Лодзь» з «селения» Баранова були шляхтою з 1386 року. Герб «Лодзь» зображений серед інших шляхетських гербів Речі Посполитої в Гербовнику Золотого Руна (Armorial équestre de la Toison d'or et de l'Europe) 1433—1435 pp.

«Herb Lodzia Domowi Urodzonych Baranowskich» зі справи № 481 ф. 146 оп.

1 (аркуші - 20зворот – 25) Державного архіву Житомирської області

**«Родословная и доказательства о дворянском происхождении рода
БАРАНОВСКИХ»**

Спочатку «заушська шляхта» підпорядковувалась Київському замкові, як особисті дружинники київського князя.

Володимир Антонович вважав, що бояри Зауської волості були нащадками найдавнішого місцевого руського боярства, коріння якого сягає дружинників київських князів [4].

З середини XV століття головним напрямком експансії російських царів стала територія Великого князівства Литовського. Нездатність Литви (як і Польщі) поодинці відбивати зовнішню загрозу призвела до того, що вже в період правління в Польщі Сигізмунда II Августа (обраний королем в 1548 році) можна говорити про цілеспрямоване польсько-литовське зближення. Взяття Іваном IV в 1563 році Полоцька (місто було пограбоване, 20 тисяч жителів полонені, а потім в Астрахані їх продавали в рабство перським купцям за ціною по 3 рубля за людину (це до питання т.н. московських славян). В Москву було вивезено багато золота, срібла,

коштовних речей, розкрадена найстаріша на території Великого князівства Литовського (сучасна Білорусь) бібліотека Софійського собору. Ці події поставили під сумнів реальність самого існування Великого князівства Литовського. Запобігти подібному результату могло лише об'єднання Литви з Польщею. Дрібні литовські, українські та білоруські бояри, незадоволені засиллям великої знаті, прагнули отримати в майбутньому в об'єднаній державі такі ж привілеї, як і польська шляхта. Спільними зусиллями успішніше, як вони вважали, могла б вестися боротьба з турецько-татарської небезпекою. Але на сеймі 1551 року литовські і українські магнати висловили незгоду з ідеєю об'єднання. Тоді через 7 років середня і дрібна литовська знать, шляхта Волині і Підляшшя звернулися до польського короля з проханням взяти їх під захист у зв'язку з нездатністю Великого князівства Литовського забезпечити безпеку своїх підданих від нападів татар і військ московського царя.

І хоча в січні 1564 армія ВКЛ на чолі з гетьманом М. Радзівіллом майже цілком знищила 30-тисячне військо російського царя, проте в подальшому князівство не мало шансів вистояти проти московської агресії.

У січні 1569 року в Любліні почав роботу польсько-литовський сейм. Сигізмунд II Август, спираючись на підтримку менш заможної шляхти, в березні і травні приєднав до Польщі Підляшшя і Волинь, а 5 червня на прохання місцевої аристократії включив до складу польської корони Брацлавщину і Київщину. 1 липня утворилася Річ Посполита (Res Publica) - унія Польщі з Литвою.

Таким чином, більш ніж на 220 років більшість українських земель опинилася під владою польських шляхтичів. Тільки частина українського Полісся залишилася у Литви, північну Буковину утримувала Молдова (з 1514 року – Туреччина). Східна частина Карпатської України після 1526 року виявилася в руках Австрії, західну зайняла Трансільванія; Чернігово-Сіверська земля контролювалася Російською державою (з 1618 року вона перейшла до Речі Посполитої).

Люблінська унія певним чином посприяла збереженню «етнічного вигляду» українських земель. Принаймні не дала можливості розчинитися українським землям в «московському морі», як це сталося з землями Великого Новгороду, які в етнічному плані були близькими до України.

З прийняттям в 1572 році Польщею так званих Генріхових артикулів країна стала єдиною в континентальній Європі територією з шляхетською

демократією, виборним королем, які мали строго обмежені владні повноваження. З 1563 року як в Польщі, так і в Литві православна шляхта отримала рівні права з католицькою. Повинності змінилися на чинну в Польщі систему податків. При цьому українська шляхта отримала широкі юридичні права. Принаймні вона відчувала себе комфортно в складі Речі Посполитої. У певному сенсі це було «їх держава». Деякі сучасні польські автори навіть стверджують, що Люблінська унія була праобразом Європейського Союзу.

Родове село Барановських – Гошев.

1851 рік. Довідка з Міністерства внутрішніх справ, канцелярії «по части полицейской» про те, що «населенное крестьянами имение в селение Гошовъ, состоящем в бывшем Киевском воеводстве, как видно из полученных донесений, существует и ныне в Волынской Губернии в Овручском уезде.

Губернатора, Вице-губернатор.....» (ДАЖО, фонд 146, опис 1, справа 712)

«Польское владычество, съ его исключительно шляхетскимъ взглядом, застало на Полѣсьи полную юридическую неурядицу. Отсюда явилась потребность въ люстраціи, т. е. подробной переписи государственныхъ земель и лежащихъ на нихъ повинностей.

Но этою же юридическою неурядицею желали воспользоваться и старосты Овручскіе, самыя люстраціи направляя къ тому, чтобы земли

околичныхъ шляхтичей зачислить въ разряд замковыхъ, и ихъ, самихъ подчинить своей юрисдикціи.

Долго и утомительно длилась борьба околичныхъ шляхтичей съ Овручскими старостами (220 летъ).

Дорого стоилъ убогой шляхтѣ этотъ процессъ, пока они успѣли получить дѣйствительный указъ короля Сигизмунда III, признающій шляхетское достоинство. На юридической почвѣ шляхтичи въ концѣ концовъ всегда оказывались побѣдителями, но это были побѣды Пирра. Въ Польшѣ мало было получить приговоръ, по иску, въ свою пользу; надо было еще имѣть силу заставить противника подчиниться этому приговору, который въ противномъ случаѣ, оставался мертвою буквою. Въ этомъ и заключалась не исцѣлимая язва Рѣчи Посполитой.

Не способствовала интеллектуальному и нравственному развитію околичной шляхты эта долговременная борьба со старостами, борьба за свои исконныя права и за самое почти существованіе свое.

Не было бы процесса съ старостою, начинали ссориться и судиться съ семьей того же рода. Боролись, тратились въ судахъ изъ-за куска болотного луга, изъ-за пары сапог; борьба шла часто не изъ-за дѣйствительной обиды, а изъ-за того, лишь, чтобы поставить на своемъ.

Къ чести околичной шляхты Полѣсской надо отнести и то, что она имѣла много качествъ хорошихъ, которыхъ гораздо меньше имѣли ихъ богатые и знатные единоплеменники.

Околичная шляхта полѣсская прежде всего отличалась преданностью къ православию и стойкостью въ борьбѣ съ католичествомъ и униєю, стойкостью, которою въ гораздо меньшей степени отличались вельможные русскіе роды.

Живя полукрестьянскою жизнью, жизнью мелкаго землевладельца—пахаря, но гордые своимъ исконнымъ русскимъ (*не російськимъ*) происхожденіемъ, околичные шляхтичи полѣсскіе немногимъ отличались отъ крестьян. По внешности лишь сабля при боку да изредка лишь отъ дѣдовъ доставшійся праздничный цветной нарядъ отличалъ околичнаго шляхтича отъ простаго полѣскаго крестьянина. Ту же исповѣдывали они русскую, какъ сами называли, т. е. православную вѣру, употребляли ту же южнорусскую рѣчь (*українську*) въ домашнемъ обиходѣ. То старина, то и дѣянье! Можно бы много еще сказать о бытѣ околичныхъ шляхтичей, объ ихъ участіи въ казацкомъ движеніи, объ отношеніи къ польскому правительству и о многихъ другихъ вопросахъ ихъ исторіи, помянуть и

ихъ добрыхъ качествъ: мужества и стойкости, отношенія къ низшим, преданности своей вѣрѣ и народности [8].

Література:

1. Тимошенко Василь. У лещатах двоглавого орла (Овруцька околична шляхта в XIX — на початку XX ст.) / Журнал Українознавство. 2009. № 2.
2. Овруцька околична шляхта та проблема початку україногенези / Л. Л. Залізник // Магістеріум. Археологічні студії. 2017. Вип. 67.
3. Енциклопедія історії України Інституту історії України НАНУ.
4. Архивы Юго-Западной России, Ч. 4, Т. 1, К., 1867.
5. Архивы Юго-Западной России, Ч. 8, Т. V, К., 1907.
6. Яковенко Н. Нарис історії України з найдавніших часів до кінця XVIII ст. — Київ, 1997.
7. Военно-статистическое обозрение Российской империи Департамента Генерального Штаба. Т.10. Ч. 3. Волынская губерния. С-Пб, 1850.
8. Фотинській О. Очеркъ исторіи мелкаго дворянства Овручско - Житомирскаго въ эпоху Польскаго режима (XII— XVIII в . в.) / Волынские епархиальные ведомости. 11 Февраля № 5 1900 года

О.В. Джурик

10. Про шляхетський рід Барановських (Баранівських) в історії сімейного родоводу.

«Sit vobis terra levis. Да будетъ перомъ же надъ вами родная земля»

Рід Барановських (Баранівських) на сьогодні є відомим, але мало вивченим. Дослідження околичної шляхти Східної Волині розпочав під час українського відродження в другій половині XIX ст. російський історик українського походження В. Б. Антонович, який започаткував історіографічну традицію вбачати в *околичній шляхті* нащадків боярсько-дружинної верстви Київської Русі, своєрідного *українського аналога західноєвропейського лицарства*.

Герб м. Овруча

Монета Князівства Литовського з зображенням воїна

З середини XIX ст. різко активізувався український національний рух, що становив основу того явища, яке видатні українські історики М. Грушевський, Д. Дорошенко, І. Крип'якевич назвали українським відродженням. Чи не найзначнішим чинником цього процесу було поширення історичних знань про минуле України. Знання української історії довело, що наш народ має давні традиції в боротьбі за незалежність.

Цікавим пластом історії України був життєпис української шляхти-рицарів, досить схожої за своїм статусом до західноєвропейського рицарства, героїкою якого так пишаються країни Заходу. Українська шляхта-рицарі прославилися не лише мужнім протистоянням турецько-татарським набігам, що обезкровлювали країну, але і своєю багатовіковою боротьбою проти ополячення та зросійщення нашого краю.

Першим історіографом шляхти-рицарів став видатний український історик, головний редактор Комісії для розбору давніх актів В. Антонович. Саме він у четвертому томі праць цієї комісії надрукував історичний нарис «О происхождении шляхетских родов Юго-Западной России». В своїй спеціальній роботі, присвяченій Овруцької околичній шляхті, він висловив та аргументував припущення про те, що цей історичний соціальний феномен був прямим генетичним продовженням і спадщиною місцевого давньоруського дружинного боярства.. Тоді ж В. Антоновичем були введені до наукового обігу основні історичні документи з історії, географії, звичаїв, побуту, соціального статусу Овруцької околичної шляхти. 33 прізвища родів Овруцької околичної шляхти були подані проф. Антоновичем у т.зв. «Великому списку» і ще 16 – у «Малому списку». Серед таких родів Овруцької околичної шляхти він називає й Барановичів

(Барановських, Баранівських).

Осередком шляхти-рицарів Правобережжя, так званої околичної шляхти, була давня Овруччина (Зауська волость Овруцького повіту, звідки і друга назва шляхти

– зауська шляхта), адміністративним центром якої з 1170 р. до XIX ст., був Овруцький замок. Вона включала такі райони сучасної Житомирської області, як Овруцький, Коростенський, Народицький, Малинський, Лугинський, Олевський.

Заушшя – землі, що за р. Уша (сучасна р. Уж), звідки друга назва зазначеної соціальної верстви – зауська шляхта. Овруцькому замку в межах Зауської волості були підпорядковані середньовічні центри Житомирщини: Іскоростень, Олевськ, Лугини, Малин, Народичі. Археологічні джерела свідчать, що зафіксовані люстраціями XV–XVIII ст. шляхетські села (Бехи, Білка, Васьковичі, Дідковичі, Мелені, Недашки, Сингаї, Михайлівка, Чоповичі) виникли ще в киево-руській час – у X–XIII ст., а деякі ще й раніше – в часи Древлянського князівства.

Вчені в цілому сходяться на думці, що овруцька околична шляхта – це боярство XIV ст. (цим терміном позначався увесь спектр соціальних рівнів), віддані слуги останніх київських князів, які на нижчих ієрархічних щаблях вельми нагадували дружину колишнього Київського князівства, а переживши монгольську навалу, володіли на момент переходу під руку великого князя литовського більшою чи меншою земельною ділянкою. Київський князь Володимир Ольгердович (1363–1394) виділив нові землі зауській шляхті під «ординську службу». Шляхтичі повинні були супроводжувати гінців та послів через степ в Орду, а також ставити намети для київського воєводи під час військових походів.

Наприкінці XIV–XV ст. по річках Уж, Ірша, Уборть засновується багато нових родових гнізд околичної шляхти. У документах XIV–XVIII ст. згадуються близько 50 родів околичної шляхти, які проживали в родових селах відповідної назви: **Барановські**, Бехи, Болсуновські, Васьковські, Верповські, Виговські, Гаєвські, Дідковські, Закусили,

Кобилинські, Кончаковські, Костюшковські, Круковські, Левківські, Меленевські, Можарівські, Немержицькі, Недашківські, Пашинські, Пашковські, Сингаївські, Скуратівські, Ходаківські, Чоповські, Шваби, Яблонські та ін.

У XVI ст. в процесі становлення правових основ Литовської держави, зафіксованих Першим (1529) та Другим (1566) Литовськими статутами, оформився і правовий статус зауських бояр як шляхтичів.

Поступове оформлення правових основ Литовської держави, закріплене в двох законодавчих кодексах – Першому (1529 р.) і Другому (1566 р.) Литовському статутах уточнило місце кожної людини в суспільстві. Воно визначалося не тільки давнім звичаєм, а й конкретним документом та параграфом «писаного права». Зауське боярство приклало чимало зусиль, щоб вибороти собі вигідне становище. У 1570 р. делегація зауських бояр добилася від короля Сигізмунда грамоти про підтвердження своїх прав і вольностей, дарованих їм раніше.

За весь період існування роду, Барановським була властива клановість, замкнутість розвитку, поділ за принципом «свій» - «чужий».

Для роду характерна патріархальність, де всі питання вирішувалися на загальній сходці села, а керував громадою, тут же обраний, староста. Та тільки жили ці дворяни так, як і селяни (самі обробляли землю, вели господарство). Але побут околичної шляхти відрізнявся від селянського чистотою і порядком.

Перша згадка про Барановських – 1454 рік. Родове село – Гошів, Гошов.

Наша вітка роду **Барановських** з'явилася в Чоповичах після 1792 року внаслідок купівлі Барановськими (братами Дем'яном та Григорієм) землі в Чоповичах.

«**ДЕМЬЯНЪ** и **ГРИГОРИЙ ИВАНОВЫ** сыновья. Вводным актомъ 1792 года 24 Генваря в Овручскомъ гродскомъ суде созванномъ введены во владение родовымъ именемъ в селении Гошовъ состоящимъ по природному праву имъ доставшееся» .

Вже в 1795 році згідно ревізських казок про шляхту Радомисльського уїзду наші Барановські вже проживали в Чоповичах. Починаючи з **Дем'яна** (1765) та Григорія всі наступні покоління проживали в Чоповичах.

Однією з особливостей села Чоповичі було те, що в ньому жило багато дворян (на 1861 р. 3063 обох статей). «І кожен з них, маючи тільки спогади дворянські, нічим не відрізняється від навколишніх селян - ні

освітою, ні способом хліборобства, ні навіть одягом і зовнішнім виглядом, маючи лише трохи більше достатку в життєвих потребах, як наслідок вільної праці і володіння власним шматком землі».

На 1900 рік в селі значилося 12 тисяч 107 десятин землі, з них належало: «церкві – 38 десятин, селянам – 25 десятин і інших станам – 12044 десятин». Навколо села на хуторах оселилося 50 селянських сімей. Землеробство велося по трипільній системі. Орну землю поділяли на три частини. Одне з полів не засівали, воно перебувало під паром, два інших засівали зерновими культурами. Врожаї були низькими.

В Державному архіві Житомирської області зберігаються шістнадцять справ про дворянське походження Барановських, але про околичну шляхту – тільки дві (це справа № 718 ф. 146 оп. 1 та справа № 712 ф. 146 оп. 1).

Справа № 712 про шляхетське походження Барановських, які жили в селі Ходори, але як і всі Барановські родом були із села Гошова (родовід від Моісея).

В справі № 718 знаходиться два родоводи. Один родовід - від Євсея. В регесті документів Коронної канцелярії для українських земель (Руської (Волинської) метрики), тобто руської серії Коронної метрики, куди записувались офіційні копії вихідних документів польської коронної канцелярії для українських земель, в РМ ХІІІ (1595-1598), згадується Євсей Барановський .

Другий родовід – від Стефана Андрійовича ... Наш рід – прями потомки Стефана Андрійовича. В справі № 718 – дві тисячі двісті двадцять три сторінки. Основна частина документів – це дворянство Барановських із Гошова і невеличкої чопівської гілки від «гошовського дерева».

Родоначальник нашої гілки Барановських – Барановичь (на литовський манер) Стефанъ Андреевъ (самий перший нам відомий). Право на володіння землями підтверджене листами князя Олелька Володимировича (біля 1454 г.), Сімеона Олельковича (1454-1461 рр.), великого князя Казимира (1467 р.).

« Подтвердительная грамота Сигизмунда I, выданная киевкимъ землянамъ ::Герасиму Тереховичу Пашиничу, Прокопу Антоновичу Болсуновичу и СТЕФАНУ АНДРЕЕВИЧУ БАРАНОВИЧУ. Король Сигизмунд, рассмотревъ представленные ими грамоты: Князя Александра (Олелька) Владимировича, В.К. Витольда, короля

Казимира, также раздельный акт, составленный воеводами: виленским Юрием Николаевичем Радзивиловичем и киевским, Андреем Якубоичем Немировичем, подтверждает имь право на потомственное владение землями, с обязанностью служить конемь военную господарскую службу, на равне с другими землянами киевской земли и с освобождением ихъ отъ всякихъ другихъ повинностей. 1518. Июля 6.»

22 січня 1714 року ця підтверджувальна Грамота Сігізмунда Старого від 6 червня 1518 року була представлена Романом Хіневичом Васьковським в вигляді екстракту із Литовської метрики.

Барановські – (згідно «Списка дворян Волынской губернии за 1906 год) – внесені в **шосту** частину Родовідної книги (родовідна книга поділялась на шість частин. У 1-у частину вносилися «роди дворянства жалуваного або дійсного»; у 2-у частину - роди дворянства військового; в 6-у частину – «давні шляхетські дворянські роди», в Російській імперії – до Петра I).

Із «Списка дворян Волынской губернии за 1906 год»:

На стор. 239 «(№ 1507 определения Волынского дворянского собрания, годъ 1850, Марта 8), **Барановскіе:**

3-я отрасль: Онуфрій съ сыномъ Григориемъ, **Игнатій** съ сыномъ **Иваномъ** и Григорий съ сыновьями: Іосифомъ, Иваномъ и Данииломъ, сыновья **Демьяна**, Гавріиль Григорьевъ съ сыновьями: Матвеемъ и Анотономъ, внуки **Ивана**,..., вместе правнуки **Ивана**, пра-правнуки **Семена Леонова**

На стор. 240 (№ 527 определения Волынского дворянского собрания, годъ 1884, янв. 31). **Барановскіе:** (продовження).

Изъ 3-й отрасли:

Адріанъ и **Стефанъ** с сыномъ Іоаномъ, сыновья **Ивана Игнатьева**»

Із справи № 718, фонду 146, опису 1 ДАЖО

РОДОСЛОВНАЯ РОДА БАРАНОВСКИХЪ (≈1454)

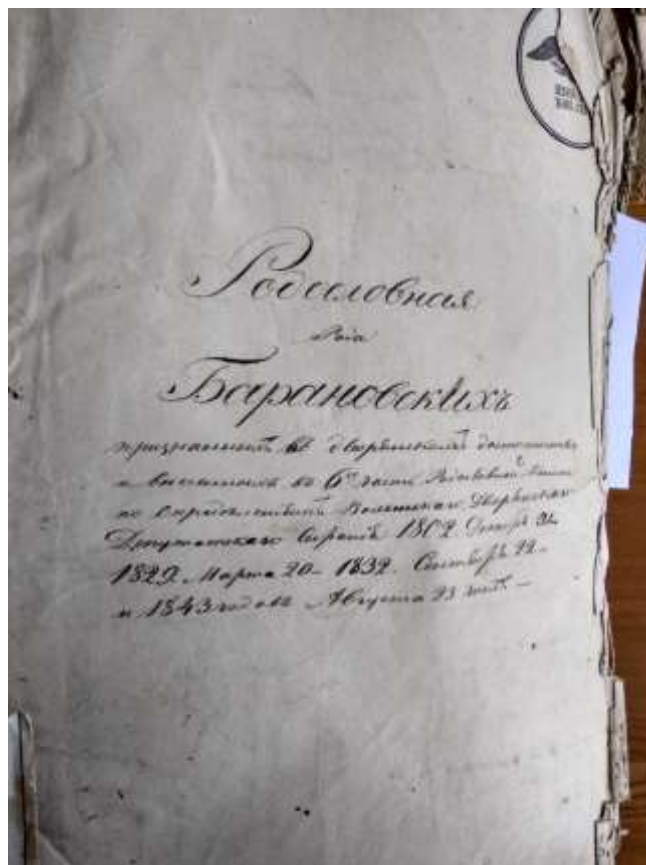
признанных в дворянскомъ достоинстве и внесенныхъ въ 6-ю часть Родословной Книги по определениямъ Волынскаго Дворянскаго Депутатскаго Собранія **1802 Декабря 31-го**, 1829 Марта 20-го, 1832 Сентября 22-го и 1843 годовъ Августа 23 числа

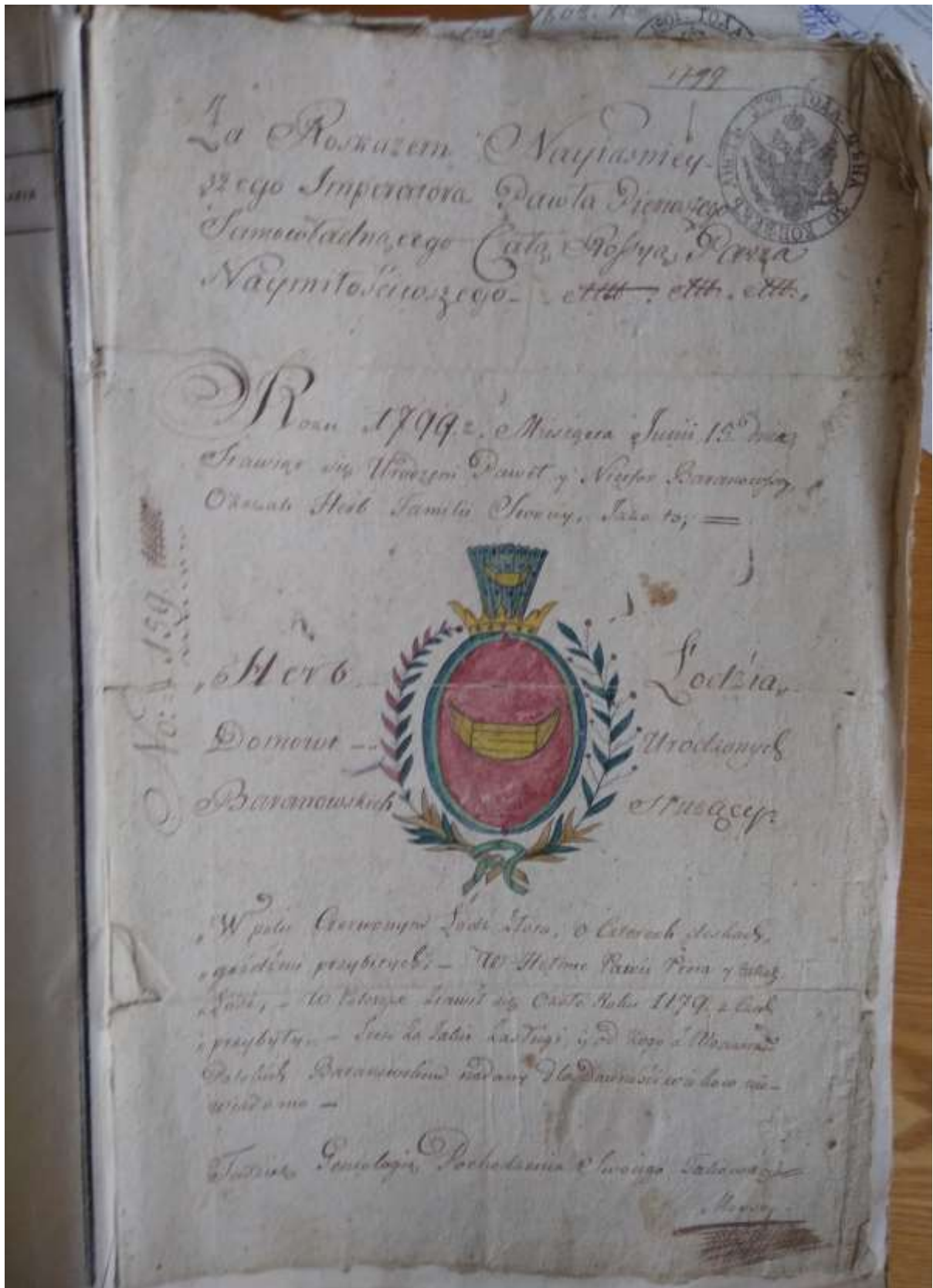
Затверджені Герольдією Сенату 8 Марта 1850 р., № 1507

Та 31 Января 1884 р. № 527 – **Стефан**, Адріан, Іоанн

(Родословная дворян Брановскихъ, живущих в Овручском уезде в

селении Гошовъ, владельцевъ земель Барановской, Жадановской и острова Залезницкаго, утвержденного за ихъ предками привилегиями 1531 и 1647 годовъ).

Герб роду Барановських із справи № 712 фонду 146 опису 1 ДАЖО. В Російській імперії відомий з 1799 року, затверджений Герольдією Сенату в 1850 році. Але наші предки володіли цим гербом іще з часів Великого Князівства Литовського.

РОДОСЛОВНАЯ РОДА БАРАНОВСКИХЪ (≈1454)

1.

СТЕФАНЪ АНДРЕЕВИЧЪ (1518-перша згадка)

2.

МЕЛЕШКО ИЛИ ОЛЕШКО (что значит АЛЕКСАНДР)(1560)

3.

БОГДАНЪ

4.

ЛЕОНЪ

5.

СЕМЕНЪ

8.

ИВАНЪ (1729)

94.

ИВАНЪ

96.

ДЕМЬЯНЪ (1765)

102.

ИГНАТИЙ (20 декабря 1799)

114.

ИВАНЪ (21 марта 1831)

**СТЕФАНЪ (28 октября 1850) (затверджений Герольдією Сенату
«31 Января 1884 г. № 527»)**

**(прадід ОЛЕНИ ВІТАЛІЇВНИ ДЖУРИК та професора ВАСИЛЯ
ФЕДОРОВИЧА БАРАНІВСЬКОГО)**

КРАТКОЕ ПОЯСНЕНИЕ СИМЬ

1. СТЕФАНЪ АНДРЕЕВИЧЪ по привилегии Короля Польскаго Сигизмунда в **1518** Июле 13 среди прочих жителей Киевского воеводства дана в потомственное владение *предшественниками сего короля* за военные заслуги Вотчинная земля Барановская называемая съ ...щемъ Базаровкою и Железницкимъ островом с несениемъ всехъ правъ и преимуществъ Дворянства /Листъ – **89** -/. -57 (зачекнуто)

Привилегия 1595 года 15 марта в Кракове Всепресветлейшим Королем Польским Зигизмундом Ш пожалованная'

2. МЕЛЕШКО или **ОЛЕШКО** (что значит Александр) привилегией Короля польскаго Владислава 1У 1635 г 25 Марта пожалованной - в числе прочих, подтверждены все права потомственного владения с сохранениемъ всехъ преимуществъ. Дворянство с потомствомъ обоего пола и с увольнениемъ отъ всехъ Земскихъ повинностей /Листы – **64,65,66,67** -/. Листы 32, 33, 34 – зачеркн.

Происхождение его отъ Стефана Андреева подтверждается вводнымъ актомъ 1802 года Октябрь 15 /Листъ – **77**, Лист – 45 (зачекнуто)

3. 4. и 5. ЛЕОНЪ БОГДАНОВЪ сынъ, а ОЛЕШКОВЪ внукъ отъ имени своего и сына своего **СЕМЕНА** протестовался 1664 года 16 октября въ Луцкомъ гродскомъ суде противу Кондрата и сына его Севастиана Васьковскихъ о нанесении оными разные обиды и насилия на вотчинной протестующагося Земле в селении Гошове состоящей королями пожалованной / Листъ - ? 61(зач.)

6.7. и 8. АНДРЕЙ, ЯКОВЪ и ИВАНЪ (8) по Мирюлюбному Дележному акту в Гошове 23 апреля 1719 года совершенному о разделении наследственное отцовское имение в Гошове состоящее с выделением для сестеръ ихъ четвертой части Грунтовъ /Листъ – **41**. Лист – 5 (зачерк.)

Изъ нихъ Яковъ, Семеновъ сынъ, а Леоновъ внукъ протестовался 12 Ноября 1753 года в Овручский Гродский Судъ противу Дворянъ Константина и Матвея Мошковскихъ о неотдачу доводящегося Ему и другимъ сонаследникамъ в селении Мошкахъ по бабке его Ксении Леоновой Барановской/Листъ – 43 Лист 7 (зачеркн.)

.....

Метрические свидетельства (№№ 91,92,93, **94-ИВАН ИВАНОВ**, 95, **96-ДЕМЬЯНЪ ИВАНОВ**, 97-*Григорий Иванов*, 101, **102-ИГНАТИЙ**

ДЕМЬЯНОВЪ, 103-106, 148, 149, 150, 154), заверенные Волынской духовной консисторией /Листы -57 -58 -153. 169, 181 (зачеркнуты 25,26.105,113,119)

.....
14.15.33 и 34. (зачеркнуто 94. 96 и 97) ДЕМЬЯНЪ и ГРИГОРИЙ ИВАНОВЫ сыновья Вводным актомъ 1792 года 24 Генваря в Овручскомъ градскомъ суде созванномъ введены во владение родовымъ именемъ в селении Гошовъ состоящимъ по природному праву имъ доставшееся /Лист – 39 (зачеркнут) 71/ -
.....

БЛАГОРОДНОЕ ЖЕ СОСТОЯНИЕ БАРАНОВСКИХЪ ДОКАЗЫВАЕТСЯ ПОДЛИННЫМИ ПИСЬМАМИ КОРОЛЯ ПОЛЬСКАГО АВГУСТА II-ГО 30 ИЮЛЯ 1742 ГОДА НА СЕЙМЪ ИХЪ ВЗЫВАЮЩИХЪ /ЛИСТЬ 65 (ЗАЧЕРКНУТО) 97/ - Е

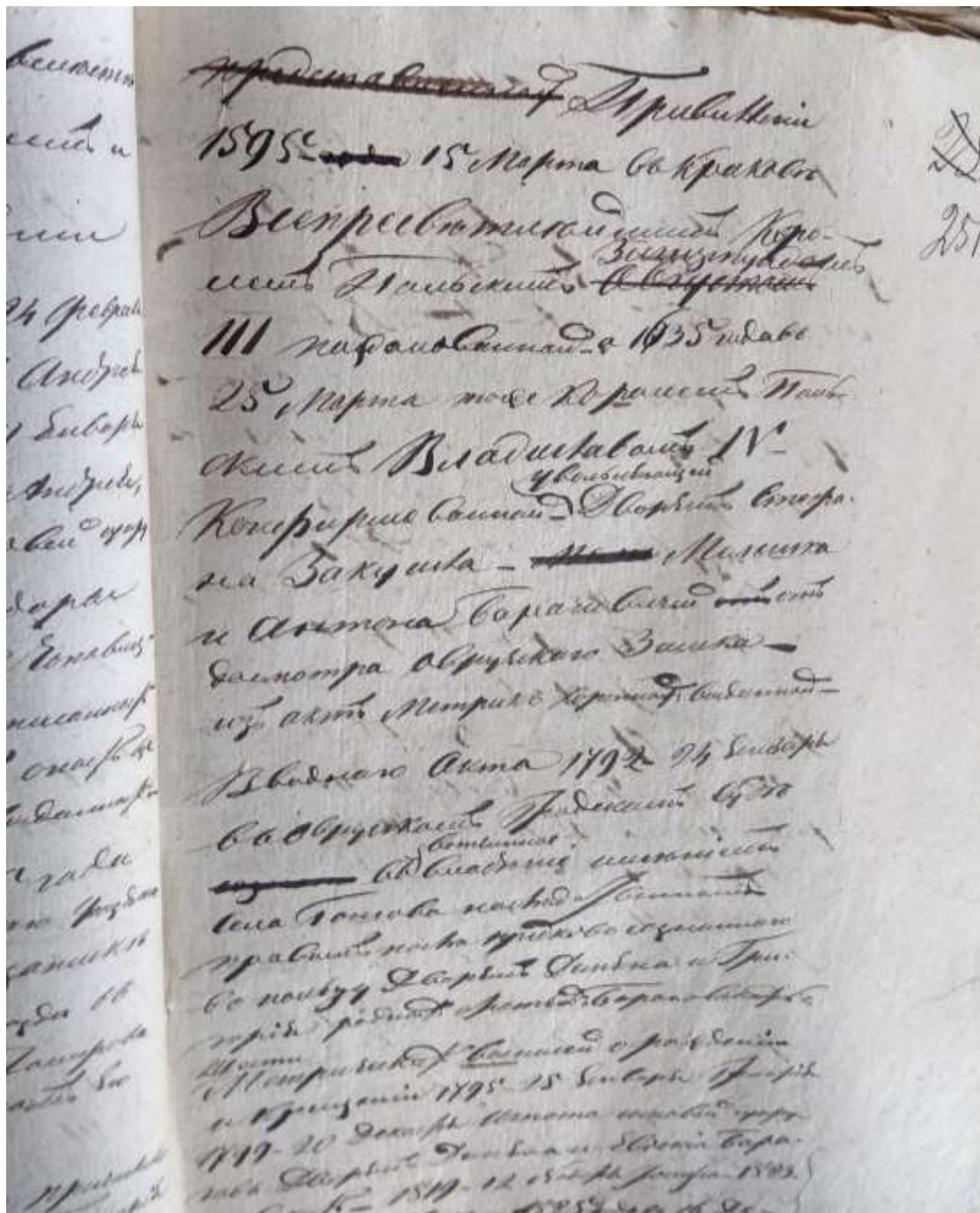
По сим Доказательствамъ РОДЪ БАРАНОВСКИХЪ ПРИЗНАНЪ В ДВОРЯНСКОМЪ ДОСТОИНСТВЕ С ВНЕСЕНИЕМ В

6-УЮ ЧАСТЬ РОДОСЛОВНОЙ КНИГИ определениями Волынского Дворянского Депутатского собрания 1) 1802 года Декабря 31-го, 2) 1829 Марта 20-го, №0 1832 Сентября 22-го, 1843 Августа 23-го числа.

В 1-м значутся: 17-30, 60-67.....

В 2-м значутся: 32, 48, 33.....

В 3-м значутся: **102 (ИГНАТИЙ ДЕМЬЯНОВЪ), 104, 112, 114 (ИВАНЪ ИГНАТИЕВЪ), 115-119... и 130. –**

Привилегии (переводъ с польскаго)

1595г 15 Марта в Кракове Всепресветлейшим Королем Польским Зигмундом III пожалованный

1635 года 25 Марта тоже Королем Польским Владиславом IV –

конфирмованный – увольняющей дворянь Стефана Закусила, Мелешка и Антона Барановичей от досмотра Овручского Замка – изъ актов метриць

Вводного Акта 1792 24 Генваря в Овручском Градскомъ суде въ вотчинное владение собственность села Гошова после обвенчанных православных предков сознанныго в пользу дворянь Демьяна и Григория родных братьев Барановскихъ

Шести метрических выписей о рождении и крещении ...

БЛАГОРОДНОЕ ЖЕ СОСТОЯНИЕ БАРАНОВСКИХЪ ДОКАЗЫВАЕТСЯ ПОДЛИННЫМИ ПИСЬМАМИ КОРОЛЯ ПОЛЬСКАГО АВГУСТА II-ГО 30 ИЮЛЯ 1742 ГОДА НА СЕЙМЪ ИХЪ ВЗЫВАЮЩИХЪ /ЛИСТЬ 65 (ЗАЧЕРКНУТО) 97/ - Е

Згідно документів, які знаходяться в справі № 718, у Степана Андрійовича був син Мелешко або Олешко. У Мелешка був син Богдан. У Богдана – Леон з дружиною Ксенією з Мошковських, у Леона – Семен з Ул'яною з Закусилів. У Семена було три сина – Андрій, Яков і молодший Іван. У Івана також було три сина – старший Іван, Андрій та Петро. У Івана було два сини – старший Дем'ян та Григорій. У Дем'яна Іванова та його дружини Євдокії Андріївни було п'ять синів – Онуфрій, Казимір, Григорій, Іван та молодший Ігнатій. У Казимира від двох шлюбів було сім дочок і далі від нього родове дерево не пішло.

Наш предок «Игнать Демьяновъ сынъ Барановскій». Згідно ревізських казок про щляхту Радомисльського повіту в 1834 році йому 35 років. Дружина його «Ярина изъ Чоповскихъ», 32 роки. Сыновья ихъ: 1-ый Иванъ – 5 лет, 2-ой – Семень – 1год» .

«Имеють Выпись изъ определения Волынскаго Дворянскаго Депутатскаго Собранія 1802 года Месяца Декабря 31-го Дня за № 3424 и дополнительного 1832-го года Месяца Сентябрь 22 Дня покоимъ признаны в Дворянском достоинстве со внесениемъ в шестую часть Родословной Книги».

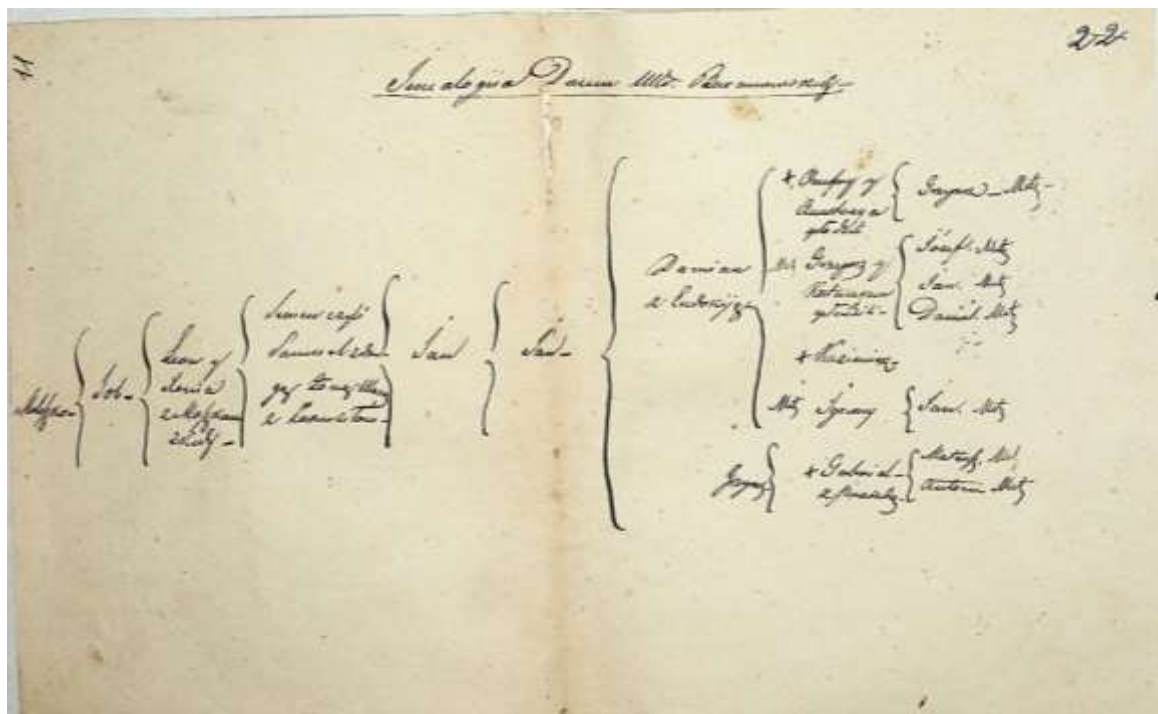
ІГНАТІЙ був найменшим сином ДЕМ'ЯНА. Після смерті батька жив в сім'ї старшого брата Онуфрія, з яким різниця у віці була більша 20 років. Тому повинен бути менш заможним, ніж старші брати. Але ЯРИНА ЧОПОВСЬКА (Прокопенко) була з дуже поважної заможної родини Чоповських гербу «Корвіна» і їй дали гарне придане.

В сім'ї ІГНАТА БАРАНОВСЬКОГО було троє синів (Іван, Семен, Матвій). Але тільки старшого із них, ІВАНА, він встиг «сопричислить к роду отца своего»

ГЕНЕАЛОГІЯ ДОМУ БАРАНОВСЬКИХ (Чопівська вітка)

(польською)

Ienealogia Domu BARANOWSKIY

**СТЕПАН АНДРЕЕВ - МЕЛЕШКО – БОГДАН - ЛЕОН з
КСЕНИЄЮ з Мошковських – СЕМЕН з жоною УЛЬЯНОЮ з Закусилов
–ИВАН-ИВАН-ДЕМЬЯН с ЕВДОКИЕЙ –ИГНАТИЙ (1799) – ИВАН
(1831)**

**...MELESHKO – JOB – LEON – SEMEN - IAN – IAN - DAMIAN z
EUDOKIJ –IGNATY (1799) – IAN (1831)**

«В 1849 році «Января 30 Дня Дворянинъ села Чоповичъ **ИВАНЪ ИГНАТИЕВЪ БАРАНОВСКІЙ**, православного вероисповедания, 18 летъ, обвенчался с дворянкой с. Чоповичъ **ЕЛЕНОЙ АЛЕКСАНДРОВОЙ ТЫШКЕВИЧОВОЙ**, 17 летъ, православного вероисповедания»

Дружина Івана Ігнатієва - Олена Олександрівна із обіднівшої білоруської гілки дуже відомого роду Тишкевичів гербу «Леліва» (В 1487 році «київському боярину» Тишкови передали землю Карна Лупандича, «який побіг до Волох». Тишко – син наймолодшого з Мишковичів – Каленика Мишковича. Каленик Мишкович був «державцею Путивля і Звенигорода» (з надання князя Свидригайла 1434 року).

У Івана Ігнатієва Барановского та його дружини Олени Олександрової було два сини – Стефанъ (1850-1906) і Адрианъ (1853-1884). В 1883 році Іван Ігнатієв Барановський подав «прошение на имя

Великого Государя Императора Александра Александровича о сопричислении сыновей Адриана и **Стефана** с сыном Иоанномъ к роду Барановскихъ».

Це була дуже дорога для обіднішого околичного шляхтича процедура. Тільки пошлини Барановські заплатили 30 руб 22 коп сріблом та 3 руб. на дворянську родословну книгу і одну гербову марку на відповідь герольдії.

Із рішення «Волынского Дворянского Депутатского собрания: *«О объявлении Указа Правительствующего Сената от 31 Января 1884 Года за № 827 дворянамъ Ивану Игнатьеву и сыновьямъ Адриану и Стефану с сыномъ Иоаном о вручении имъ за росписью свидетельств дворянства за №№ 113, 114, 115, а также метрических выписей»*

Свідоцтва про дворянство з № 114, №115 були видані під розпис **СТЕФАНУ ІВАНОВУ БАРАНОВСКОМУ** для нього та його сина Іоанна.

Ці свідоцтва в архівах сім'ї не збереглися.

Але в дворянській справі Барановських залишився унікальний документ, який завжди видався особисто в руки, і в архівах не зберігався – свідоцтво про дворянство № 113 рідного брата Стефана – Адріана, який під час оформлення дворянства помер, так і не встигнувши отримати цей документ.

«Свидетельство № 113, коим признан Барановский Адриан в потомственном дворянстве (у його брата Барановского Стефана свідоцтво № 114, у сина Стефана - Иоанна № 115)»

1897 рік. «ПЕРВАЯ ВСЕОБЩАЯ ПЕРЕПИСЬ населенія Російской Имперіи, Кіевская губернія, Радомысльский уездъ, волость Малинская, село **Чоповичи (часть)** (фонд 384, опись 9, дело № 212 ДАКО) [7].

С.Чоповичи, частная усадьба. Кому принадлежит означенный поселок или на чьей земле находится – Дворянину Ивану Игнатіеву Барановскому.

Число хозяйствъ в этом поселке – два , № хазяйства – 1.

Проживают:

1. **Барановскій Иванъ Игнатіев** – хазяинь, 70 летъ, дворянинь, православный, родной язык – малоросский, *умеетъ ли читать – нетъ*; главное, то есть то, которое доставляетъ главныя средства для существованія – земледелецъ, хазяинь; побочное или вспомогательное – плотникъ.

2. Барановская Серафима Антипова – жена, 60 летъ, дворянка, православная, родной язык – малоросский, *умеетъ ли читать – нетъ*; главное, то есть то, которое доставляетъ главныя средства для существованія – земледелеца при муже.

3. Сушицки Федоръ Григорьев – работникъ при хазяїне, 20 летъ, мещанинъ, Кіевской губернии, г. Радомысль, родной язык – малоросский, *умеетъ ли читать – да*, учился в Народном училище, главное, то есть то, которое доставляетъ главныя средства для существованія – земледелецъ, работникъ.

С.Чоповичи, частная усадьба. Кому принадлежит означенный поселок или на чьей земле находится – Дворянину Ивану Игнатіеву Барановскому. Число хозяйствъ в этом поселке – два , № хазяйства – 2.

Проживают:

1. **Барановскій Степанъ Ивановъ** – хазяинь, 46 летъ, дворянинь, православный, родной язык – малоросский, *умеетъ ли читать – нетъ*; главное, то есть то, которое доставляетъ главныя средства для существованія - земледелецъ, хазяинь; побочное или вспомогательное – плотникъ, положеніе по воинской повинности – ополченецъ.

2. Барановская Анна Павлова, из – жена, 35 летъ, дворянка, православная, родной язык – малоросский, *умеетъ ли читать – нетъ*; главное, то есть то, которое доставляетъ главныя средства для существованія – земледелеца при муже.

3, 4, 5, 6. Барановскіе Марфа, 15 летъ, Фекла, 11 летъ, Марина, 9 летъ, **Ульяна**, 7 летъ; дочери, дворянки, православные, родной язык – малоросский, *умеетъ ли читать – нетъ*; главное, то есть то, которое доставляетъ главныя средства для существованія – при родителях.

Діти Ул`яни Філоненко (Барановської): Ольга (мати професора Баранівського Василя Федоровича), Иван, Володимир, Надія, Ганна, Марія, Прасковія (1929-2012) - з 1951 р. – послушниця Київського Фролівського жіночого монастиря, з 1954 г. – монахиня Парфенія Київського

Покровського жіночого монастиря, схимонахиня Єлїконїда).

Схимонахиня Єлїконїда

Монахиня Порфенїя

7. Барановскїй Василїй Степановъ, 5 леть, сынъ, дворянинъ, православный, родной язык – малоросский, умееть ли читать – нетъ; главное, то есть то, которое доставляетъ главныя средства для существованїя – при родителяхъ.

9. Барановскїй Григорїй Степановъ, 1 годъ, сынъ, дворянинъ, православный, родной язык – малоросский, умееть ли читать – нетъ; главное, то есть то, которое доставляетъ главныя средства для существованїя – при родителяхъ.

10. Косински Прокопїй Агафоновъ - работникъ при хазяїне, 20 леть, мещанинъ, Кїевской губернии, м. Малинъ, родной язык – малоросский, умееть ли читать – нетъ, главное, то есть то, которое доставляетъ главныя средства для существованїя – земледелець, работникъ.

8. БАРАНОВСКАЯ ЕЛЕНА СТЕПАНОВА – дочъ, 3 леть, дворянка, православная, родной язык – малоросский, умееть ли читать – нетъ; главное, то есть то, которое доставляетъ главныя средства для существованїя – при родителяхъ.

Олена Степанївна рано залишилася без батькїв. Батьки померли від тифу, коли їй було 12 рокїв. У родинї батька було 13 дїтей. Жили бїдно, багато працювали на власнїй землї. Землї і лїсу було дуже багато. Батько робив вози на продаж. Коли в 1906 проводився зїзд представникїв губернських дворянських товариств, Барановскїй Степан Іванович, як делегат, теж планував туди поїхати. Але був бїдний, а потрібен був новий одяг та ін. Він не поїхав, а сусїд поїхав. Пїсля смертї батькїв господарством займалися брати. У Олени Степанївни було п'ятеро братїв, хоча тїльки один із них був старшим, нїж вона. Всїх сїмох сестер брати

видали заміж. У придане кожній сестрі давали гектар лісу і гектар землі. Олену Степанівну видали заміж за Щукіна Григорія Карповича (1893 р.н.). Це було рішення братів. Бажання нареченої ніяк не враховувалося. Коли онуки розпитували Ольгу Степанівну : «А ви з дідусем зустрічалися? Ви заміж за нього хотіли? », Та відповідала: «Я заміж за хазяїна хотіла, а не за кацапа». Сім'я Щукіних переселилася в Чоповичі з Калузької губернії в 1905 році. В сім'ї було четверо братів: Григорій, Михайло, Олександр, Петро і сестра Марія. Олександр надалі одружився на Рац Галені Макарівні з села Гута-Логанівська. Петро Карпович в 1918 році пішов послушником в Преображенський чоловічий монастир в урочищі Кип'яче в с. Чоповичі. З березня 1917 р. по 1921 р. в селі Чоповичі шість разів змінювалася влада. Протягом 4-х років скоротився посів зернових, зменшилося поголів'я худоби, люди недоїдали, панував бандитизм. У цих умовах чоповчани і селяни навколишніх сіл Мелені, Тростяниця заснували в урочищі Кип'яче чоловічий Спасо-Преображенський монастир.

Увечері 14 вересня 1921 р. частина братії розійшлася по навколишніх селах, в монастирі залишилися 6 осіб. О пів на одинадцятю в монастир увірвалося 15 бандитів. Всіх, хто був в монастирі, загнали в приміщення і стали грабувати обитель. Серед бандитів був чоповчанин ... Один з ченців впізнав його і сказав: «Іван, що ти робиш, тобі буде гріх». Настоятеля Костянтина, послушника Петра Щуку (*правильно, Щукіна*), ченця Іраклія і послушника Євгенія Волкова завели до церкви, «наказали повернутися обличчям до стіни і дали по ним залп, яким Костянтин, Петро і Іраклій були вбиті, а Волков поранений. Після цього, бандити облили церкву і людей гасом і підпалили ».

Олена Степанівна назвала одного зі своїх синів Петром на честь послушника Петра.

Найстрашнішою сторінкою історії сім'ї став Голодомор 1932-33 рр. Земля була своя, працювали багато, був і непоганий урожай. Прийшли червоноармійці і багнетами перекопали весь город, забрали все, навіть те, що було прикопано і заховано. У сім'ї було семеро дітей. Почався голод. Григорій Щукін разом з двома синами взяв цінні речі, гроші і пішов в Білорусію за продуктами. Сусідній з Радомишльським районом - Речицький район Білорусії. У Білорусії голоду не було, так як політика радянської влади була спрямована на знищення українців, і не тільки на Україні, а всюди в Радянському Союзі, в місцях компактного проживання українців. В одній з хат білоруського села Щукіна Г.К. і його дітей

нагодували. Син Петро, якому було шість років, дуже втомився, так як довго йшли пішки. Він майже нічого не їв. Другий син поїв, а на ранок помер від завороту кишок. Григорій Карпович з сином Петром повернувся з Білорусії з продуктами: борошном і сухарями, з пораненою рукою, так як на зворотній дорозі, в поїзді, за продукти його намагалися вбити. Але продукти ці їсти вже було нікому. П'ятеро дітей померло. Олена Степанівна прожила довге життя. Померла в 89 років. Але згадуючи, як вмирали діти, весь час плакала. Дівчинці Антоніні було 5 років. Була дуже красивою і дуже гарно співала. Від голоду скосило очі. Принесла матері вила і попросила: «Мамо, вбийте мене, або дайте їсти». Найменшу сестру Олени Степанівни Ярину перед революцією 1917 р. брати віддали в найми. Там вона познайомилася з наймитом Ханяєвим та й вийшла за нього заміж. Після 1917 р. Ханяєв став, *звичайно*, головою сільради села Щербатівка. Олена Степанівна, взявши все найдорожче, що було в домі (срібні ікони, дорогі скатертини) пішла до Ханяєвих просити їсти. Прийшла до них, а вони якраз телицю зарізали. «Сестра! Дай щось поїсти. Дома діти вмирають!» - попросила О.С. Ярина відповіла: «Іди, проси хазяїна». Пішла О.С. до Ханяєва, а той, взяв все те, що вона принесла, та й викинув в гній біля сараю. Звичайно, у комуніста Ханяєва і таких, як він, всі діти залишилися живі.

Після смерті дітей Щукіни жити в Чоповичах не змогли. Поїхали туди, куди набирали на роботу, подалі від рідного дому. Залишили будинок, землю, все, і поїхали з єдиним сином Петром будувати Дніпрогес. Там Олену Степанівну «перехрестили» на Ольгу. Ну не знали росіяни такого імені «Олена». Так і стала вона Ольгою. До 1935 року будували Щукіни в степу Дніпрогес. Але «поліщуків» мавив ліс, рідна сторона. Поїхали вони назад, до дому. Кінцевою зупинкою поїзда по дорозі на Чоповичі, було селище Клавдіво Бородянського району Київської області. На пероні висіла об`ява, що в лісництво потрібні лісоруби, житло надається. Так сім'я Щукіних почала жити на хуторі Бабка, в будинку від лісництва. Там, в 1936 році і народилась **МАРІЯ ГРИГОРІВНА ЩУКІНА**. Олені Степанівні було вже 42 роки. Манечка народилась хворобливою, бо її мати була дуже виснаженою після голодомору. Григорій Карпович дуже любив свою донечку. В 1938 році Щукіним виділили земельну ділянку (30 соток) для будівництва власного житла в селищі Клавдієво. Будуватися не було за що. Того дерева, що виділили в лісництві, було дуже мало. У Григорія Карповича був товариш-лісоруб з с. Дуброва Тішаков М. Товариші

домовилися, що Щукін Г.К. віддає Тішакову М. половину землі, а Тішаков М. перевозить свою столітню хатку з Дуброви, і вони разом, з загальною стінкою на межі, побудували хатинку. Кімната-кухня – 10 м² та кімната – 12 м².

З початком другої світової війни Щукін Г.К пішов на фронт, пройшов всю війну в піхоті та в 1945 році повернувся додому. Єдиного сина Олени Степанівни Петра німці забрали на примусові роботи до Німеччини. Дивом залишилася Ольга Степанівна живою під час війни. Клавдієвський поліцай Коршаков доніс на неї німцям, боцімто вона пече хліб партизанам. Врятував її від розстрілу староста с. Клавдієво, етнічний німець. Він сказав, що ця жінка віруюча, в церкву ходить, і не має зв'язків з партизанами.

Після війни вернувся з Німеччини Петро та й поїхав до рідного дядька Александра в гості, до Гути Логановської. Там йому сподобалась старша дочка Галени Макарівни, дружини Александра – Лариса. Лариса Афанасівна та Петро Григорович побралися, приїхали жити в Клавдієво,

Щукіна М.Г.

Щукін П.Г.

в хату Григорія Карповича. Там у них народилися дві перші доньки-близнюки – Алла і Лідія. Були такі бідні, що Ліду навіть хотіли забрати в роддомі, та віддати якісь багатій сім'ї на всиновлення. Але у Петра Григоровича навіть думки такої не було. Приїхав до засніженого Києва та й забрав своїх дівчат додому. Довго Петру Григоровичу та Ларисі Афанасівні при «справедливому» соціалізмі виділяли ділянку під будівництво власного будинку. То та ділянка, що вони з батьком розчистили від лісу, сподобалась секретарю сільради, то міняють рішення сільради. Важко будувалися. Григорій Карпович розібрав свій сарай, який був збудований з нового дерева. Це дерево і стало основою власного

будинку Петра Григоровича, в якому зросло чотири дочки: Алла (1952 р.), Лідія (1952 р.), Людмила (1954 р.), Світлана (1956 р.) та виховувались онуки. Петро Григорович працював в лісництві, був депутатом селищної ради. Лариса Афанасівна, як та горлиця, все своє життя дбала про дітей, жила їх життям, діти та внуки були всім сенсом її життя. Важко працювала. Держала корову, завдяки чому сім'я виживала.

М.Г.Щукіна та О.С.Щукіна (Барановська)

Марія Григорівна пішла в перший клас після другої світової війни, в 9 років, в 1945 році. Була найстаршою в класі. В 9 класі захворіла на двохсторонню пневмонію, хворіла рік, і їй було соромно йти вчитися в десятий клас з набагато молодшими за неї дітьми, хоча вона мріяла стати лікарем.

Марія Григорівна ЩУКІНА закінчила курси медичних сестер (аналог медичного училища) у Малині, де й познайомилась зі своїм майбутнім чоловіком Левковичем Віталієм Пилиповичем. В 1955 році вони одружилися, у них народилося двоє дітей – Тетяна (1957 р.) та **Олена** (1960 р.).

1.Левкович Т.В. та Левкович О.В 2.Левкович В.П., М.Г. з дочкою Тетяною

Григорій Карпович Щукін помер в 1959 р. від грижі, яку він заробив, коли працював лісорубом, та й так, все життя важко працюючи. Олена Степанівна займалася внуками, виховувала їх. Дуже смачно готувала. Ранок починала запитанням: «Що ми, Манечка, будемо сьогодні видумляти?» Готувати їжу особливо не було з чого. Виживали тим, що з ранньої весни до пізньої осені щось збирали в лісі. Страви були всі з грибами, бо сушили їх дуже багато. Олена Степанівна пекла в печі млинці, і робила до них соус з білими грибами. На Різдво фарширувала молоденьку кізочку або козлика і запікала в печі. Цей трохи видозмінений рецепт (бо фарширують качку або курку) передається ще від Анни Павлівни, мами Олени Степанівни. Олена Степанівна робила домашнє яблучне вино, наливочки з полуниць. Любила пиво. На свята могла поласувати малесенькою рюмочкою (не стаканчиком) пива. Пекла дуже смачні пиріжки з маком і квасолею. Коли різали козу, робила домашню ковбасу.

Коли починався сезон чорниць, то всі жінки з дітьми з семи годин ранку були в лісі. Комари, гнус, важка, неблизька дорога. А назад ще й кошики з чорницями треба було нести. І це кожний день. Десь близько двох місяців, поки тривав сезон ягід. Марія Григорівна їздила в Київ, рідше в Ворзель продавати ягоди чорниць по 15 коп. за пару (два стакани). В Києві купувала їжу, і везла її в Клавдієво. Чоловік Марії Григорівни, Віталій Пилипович Левкович – інвалід Великої Вітчизняної війни. Народився в селі Фортунатівка Житомирської області, в родині нащадків

польської шляхти (по батьку Левковичу П.Ф.- гербу «Дрогослав», по матері Забродській М.І – гербу «Прус П»). Цікаво, що прабаба Віталія Пилиповича – Агафія Василівна теж з роду Барановських, але гербу «Гоздава».

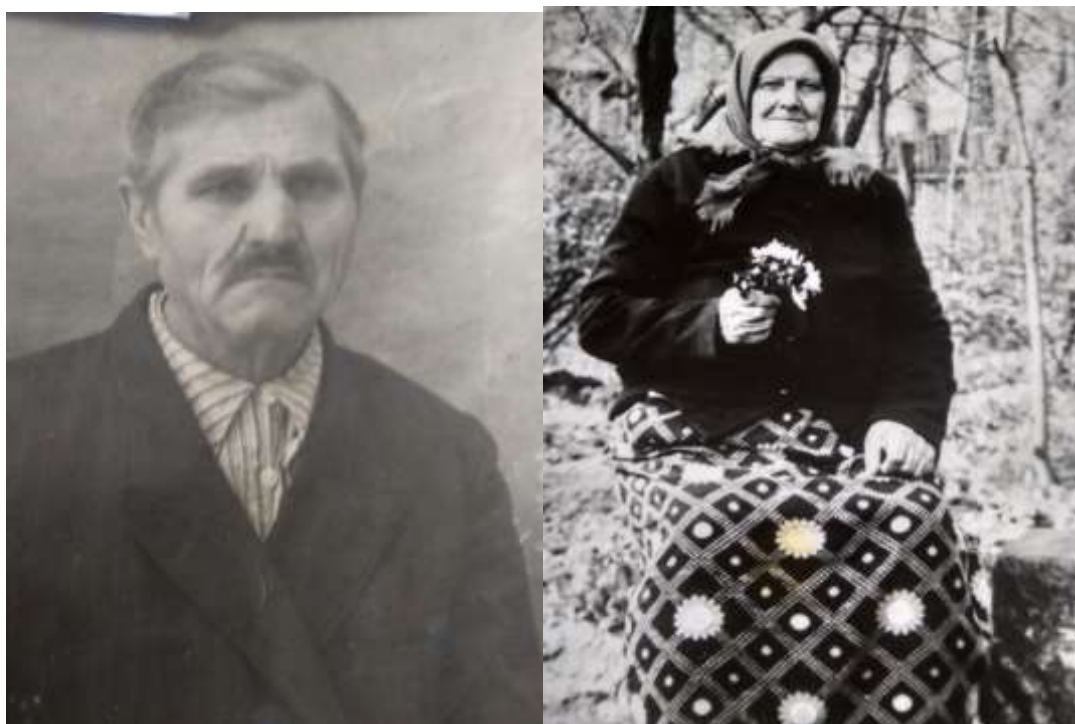
З фронту 18-річний Віталій Пилипович прийшов з двома пораненнями – кульовим в руку та осколковим – в ногу. За каліцтва на фронті держава платила йому лише 29 крб. пенсії. Сіно косити не міг, навіть дрова рубати йому було тяжко. БУВ СПРАВЖНІМ ШЛЯХТИЧЕМ – порядною і правильною людиною, завжди допомагав жінкам, і на роботі, і вдома. Коли його запитували, чому він не вступає в партію, відповідав: «Перед людьми буде соромно». Помер в 1989 році.

Землі у Щукіних було дуже мало, так як з 15 соток, що залишились після розподілу 1938 року, залишилось всього 9. В 1959 році, після смерті Щукіна Г.К., ділянки Щукіних та Тішакових сподобались сестрі дружини голови Клавдіївської сільради Ліперта. Настя, так звали сестру, жила в Загальцях, у неї був величезний город, ала вона хотіла жити в Клавдієво. У Щукіних був довгий клопоть землі. З однієї сторони, де була хороша земля, вони сіяли жито, садили картоплю та суницю. З другої сторони від хати, ближче до вулиці Франка, ґрунт був кислим, тінь від сусідських дубів була така, що навіть трава не росла. Звичайно, Настя вподобала найкращу землю Щукіних та Тішакових. І в 1959 р. у Щукіних та Тішакових забрали землю, залишивши їм для господарювання (виживання) по 3 сотки землі та по 6 непридатних для вирощування будь-чого. У Олені Степанівни були хворі ноги і вона навколішки полола свою суницю. Коли землю відрізали, Настя зі своєю сестрою прийшли з корзинами, зібрали чужу суницю та понесли її на базар.

Але Олена Степанівна вміла прощати. Вона дуже сильно відрізнялася від усіх своїх сусідок, була на них не схожа. Одягалася в пошиті у модисток плаття. Фотографувалася завжди з квіточкою в руці. Читати вона не вміла, тільки вміла розписуватись. Але знала на пам'ять дуже багато молитв, вела велику переписку зі своїми сестрами та племінницями (листи диктувала). Завжди вкладала в конверт з листом до сестри Марії гроші, щоб сестричка собі хоть сахарку купила. Бо сестру ображала невістка, і бабця Марія ходила в гості до племінниць, куди їй і надсилались листи. Жодну людину з хати Олена Степанівна не відпускала, щоб не накормити.

Допомогла знедоленим. І завжди говорила: «Віра без добрих діл

мертва». Мала велику гордість за свою племінницю і похресницю Парасковію, що та стала монахинєю. Дуже любила своїх дітей – Петра та Марію, всіх своїх онуків та правнуків. Внутрішня інтелігентність, правильність, мудрість, благородство, шляхетство – у всіх її рисах.

Щукін Г.К., в віці 65 років Щукіна (Барановська) О.С., в віці 85 років

Старша донька Марії Григорівни та Віталія Пилиповича Левковичів – Тетяна Віталіївна Левкович (1957 р.н.), чоловік Михайло Іванович Козлов, все життя працює лікарем в Національному інститут хірургії та трансплантології ім. О.О.Шалімова. Має двох дітей Оксану (1979 р.н.) та Юлію (1985 р.н.) та двох онуків – Михайла (2002 р.н.) та Аліну (2013 р.н.).

Молодша дочка – **Олена Віталіївна Джурик** (1960 р.н.), чоловік Джурик Олександр Федорович, працює доцентом в Національному авіаційному університеті. Викладає нарисну геометрію та комп'ютерну графіку. Має доньку **Наталію** (1985 р.н.) та онука **Рафала** (2019 р.н.).

Автор статті О.В.Джурик в роботі над справою № 718 опису фонду 146 «Про дворянство Барановських»

Далі пряма вітка від Степана Андрійовича (1518 р.) до Олени Джурик (1960р.н.) , її доньки Наталії (1985 р.) та внука Рафала (2019)):

«Стефан Андреевич (1815) – Мелешко - Богдан – Леон, жена Ксения из Мликовских - Семен Леонов, жена Ульяна из Закусилов – Иван – Иван – Демьян (1767), жена Евдокия Андреевна (1767) – Игнатий (1799), жена Ярина (1802) из Чоповских – Иван (1831), жена Елена Александрова (1832) из Тишкевичей – Стефанъ (1851), жена Анна Павловна (1862) из Валиорко – Елена Стефанова Барановская (1894-1983),» чоловік Щукін Григорій Карпович (1893-1959) –Марія Григорівна Левкович (1936-1991), чоловік Левкович Віталій Пилипович (1926-1989) – Тетяна Віталіївна Козлова (1957), чоловік Козлов Михайло Іванович (1954), (Оксана (1979) [Михайло, 2002], Юлія (1985) [Аліна, 2013]), Олена Віталіївна Джурик, (1960), чоловік Джурик Олександр Федорович (1958) – Наталія Олександрівна Джурик (1985), чоловік Скринник Сергій Анатолійович (1988) – Рафал Сергійович

Джурик (2019).

Михайло, Аліна та Рафал – шістнадцяте покоління роду Барановських.

Гамір нинішнього століття не в силах стримати відлуння тих подій, які відбулися в минулому, бо існує людська пам'ять.

Література:

1. Тимошенко Василь. У лещатах двоголового орла (Овруцька околична шляхта в ХІХ — на початку ХХ ст.) / Журнал Українознавство. — 2009. — № 2.

2. Архив Юго-Западной России, издаваемый временною комиссиею для разбора древних актов высочайше учрежденною при Киевском военном, Подольском и Волынском генерал-губернаторе. Часть 4. Том 1: Акты о происхождении шляхетских родов в Юго-Западной России. / Временная комиссия для разбора древних актов, Київська археографічна комісія. – Киев: в типографии Е. Федорова, 1867.

3. Волынская губернія // Военно-статистическое обозрѣніе Россійской имперіи: в 17 т. / Издаваемое по Высочайшему повелѣнію при 1-м отдѣленіи Департамента Генеральнаго Штаба. — Санктпетербургъ: Типографія Департамента Генеральнаго Штаба, 1850. — Т. 10. — Ч. 3.

4. Фавна волынскихъ лѣсовъ. // Матеріалы для изслѣдованія Волынской губерніи / Под ред. А.Братчикова. — Житомиръ: Типографія губернскаго управленія, 1868 г.

5. ДАЖО, фонд 146, опис 1, справа 712

6. ДАЖО, фонд 146, опис 1, справа 718

7. ДАЖО, фонд 146, опис 1, справа 481, стор. 20-25

8. ДАЖО, фонд 70, опис 1, дод 1)

9. ДАЖО, фонд 146, опис 1, справа 6100

10. ДАЖО, фонд 146, опис 1, справа 6101

11. ДАЖО, фонд 146, опис 1, справа 6102

12. ДАЖО, фонд 146, опис 1, справа 6103

13. ДАЖО, фонд 146, опис 1, справа 6104

14. ДАКО, фонд 280, опис 2, справа 40, стор. 470 зворот, стор. 471, 1795 р.

15. ДАКО, фонд 280, опис 2, справа 355, стор. 354 зворот, 1816 р.

16. ДАКО, фонд 280, опис 2, справа 647, стор. 400, 1834 р.

17. ДАКО, фонд 280, опис 2, справа 647, стор. 360, 1834 р.

18. ДАКО, фонд 384, опис 9, справа 198, 1897 р.

19. ДАКО, фонд 280, опис 2, справа 355, стор. 359 зворот, , 1816 р

20. ЦДІАК, фонд 127, опис 1012, справа 2558, 1849 р.

21. ЦДІАК, фонд 127, опис 1015, справа 739, 1847 р.

22. ЦДІАК, фонд 127, опис 1012, справа 3058, 1856 р.

23. ЦДІАК, фонд 127, опис 1015, справа 343, 1862 рік

24. ЦДІАК, фонд 127, опис 1015, справа 777, 1850 рік 1850 р.

25. РУСЬКА (ВОЛИНСЬКА) МЕТРИКА. Регести документів Коронної канцелярії для українських земель (Волинське, Київське, Брацлавське, Чернігівське воєводства) 1569–1673 / Передмова Патриції Кеннеді Грімстед; Упорядн.: Г. Боряк, Г. Вайс, К. Вислобоков, Л. Демченко, П. К. Грімстед, В. Кравченко, В. Страшко, Н. Яковенко. Державний комітет архівів України; Центральний державний історичний архів України; Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського

НАН України; Генеральна дирекція державних архівів; Головний архів давніх актів; Інститут історії Польської академії наук; Федеральна архівна служба Росії; Російський державний архів давніх актів; Український науковий інститут Гарвардського університету. – К., 2002. – 984 с.

26.Фотинській О. Очерк истории мелкаго дворянства Овручско - Житомирскаго въ эпоху Польскаго режима (XII— XVIII в .в.)// Волынские епархиальные ведомости. – 11 Февраля № 5 1900 года

27.A.ROLLE. OGÓLIEGO ZBIORU TOM 162, BIBLIOTEKA WARSZAWSKA. PISMO POŚWIĘCONE. NAUKOM, SZTUKOM I PRZEMYSŁOWI. 1881. D Z I E J E SZLACHTY OKOLICZNEJ. W O W R U C K I M P O W I E S I E

28.Список дворян Волынской губернии. Волынская губернская типография. Житомир, 1906 год

29.Александров И.В. История Преображенского мужского монастыря в урочище Кипячее (1918-1934)

30.Яковенко Н.М. Українська шляхта з кінця XIV - до середини XVII століття. Волинь і Центральна Україна = The Ukrainian Nobility From the End of the 14th to the Middle of the 17th Century. Volhynia and Central Ukraine : [монографія] / Н. Яковенко; Укр. наук. ін-т Гарвард. ун-ту, Ін-т Критики. – Вид. 2-ге, перегл. і випр. – Київ: Критика, 2008.

А.П.Томашевський

11. Гошов: історико-археологічний нарис.

Резюме. *В статті подається стислий історико-археологічний нарис с. Гошіва Овруцького району Житомирської області. Наводяться основні віхи історії Гошова за писемними джерелами та оприлюднюються результати багаторічних археологічних досліджень села та його історичної округи. Визначаються і аналізуються археологічні свідчення давньоруського часу виникнення Гошова, як родового гнізда Овруцької околичної шляхти. Констатується нагальна необхідність всілякої охорони та збереження історикоархеологічної спадщини Гошова.*

Населений пункт Гошів, (по місцевому – Гошов) – один з найдавніших в межах історичної Овруцької волості. Хоча момент виникнення Гошова безперечно сягає археологічної давнини, нам видається логічним почати саме з історичних свідчень, базованих на письмових документах.

М.І. Теодорович стверджує, що перші відомості про Гошов відносяться до середини XV століття, коли князі Вітольд, Олелько, Симеон та Казимір в 1454, 1461, 1467 рр. підтверджують права Васьковських та Ущапів на землі, даровані за військові заслуги. М.І. Теодорович, узагальнюючи зміст документів, відмічає, що «Великій князь Вітольд за военныя заслуги дароваль «выслуженныя земли» между рр. Ушомъ и Жеревомъ Васьковичамъ и Ущапамъ, а разныя другія земли въ Овручскомъ повѣтъь Мошковцамъ, Волковичамъ, Пашиничамъ, Болсуновичамъ и Барановичамъ. Право на владѣніе этими землями подтверждали имъ слѣдующіе документы: листы князя Олелька Владиміровича (около 1454), Симеона Олельковича (1454—1461) и великаго князя

Казамира (1467 г.), в которых поименованы были земли, принадлежавшие каждому роду; граничный лист, выданный Киевским воеводою Мартыномъ Гаштольдвичемъ Ущанамъ и Васьковичамъ на раздѣль между ними земель – около 1471 года» (Теодорович, с.392)

В 1494 році йдеться про розподіл земель сс.Білово і **Гошовичі** з о-вом Залезніком та вітчизних сіл між Васьковичами та Ущановичами за Великого князя Литовського Олександра. П.І. Клепатский зазначає, що село **Гошево** є «выслуга предков бояр Васьковичей на короле Витовте, подтверждено великим князем Александром за Сидором Юхновичем, "ведлугъ дѣльчаго листа М. Гаштольда" от 1494 г. В 1518 г. встречаем уже Гошево во владении двух родов: Васьковичей и **Барановичей**. В 1571 г. население Гошева состояло из 9 путных бояр» (Клепатский, с.190) (АЮЗР ч. IV, т I, № 3, с.11).

В.Б. Антонович констатує, що «Всѣ эти документы представляют почти въ непрерывной связи слѣды происхождения: Мошковскихъ, Ущановскихъ, Болсуновскихъ, Пашинскихъ, Волковскихъ, Васьковскихъ, Барановскихъ и **Гошовскихъ**; **сіи послѣдніе были вѣтвію, выдѣлившеюся въ началѣ 16 вѣка изъ рода Барановскихъ**» (Антонович, с.18)

Повторюючи це положення В.Б.Антоновича, М.І.Теодорович зазначає, що «Права на эти земли, затем, были подтверждены для них – Сигизмундом I в грамоте его от 1518 года 6 июля. Еще оно, под именем **Гоского Селища**, как имение Романа **Гоского**, упоминается в акте от 1545 года, - в описи Овручского замка, с исчислением приписанных к нему мещан, бояр, крестьян и земель, а также с исчислением повинностей и даней, приносимых в пользу замка; при чем здесь сказано, между прочим: “Романа Гоского селище, прозвищем **Гоское** ж, выслуга, дыма три, служба, с чего была служба ордынская”. Еще в той же описи Овручского замка от 1545 года – село это упомянуто под именем **Гошевцов**, “господарские люди” которого имели в Овручском замке свою городню.» (Теодорович, с.393)

В наступні часи Гошов і його мешканці згадуються в численних документах різноманітного характеру: підтверджувальних грамотах 1547, 1581, 1600, 1616, 1671, 1678, 1689рр., люстраціях 1616, 1683рр., декретах судів 1617р., контрактах 1705р., ерекції 1771р. та інших.

Перелік, побудована нами для реєстрування та аналізу писемних згадок Гошова в рамках нашої бази даних по історичним населеним пунктам

Овруцької волості нараховує більше **60** окремих сюжетно-хронологічних епізодів подій.

Безумовно, що така відносно об'ємна кількість різноманітних різночасових документів стосовно Гошова, історії його населення, його приналежності та віх історичного розвитку безпосередньо пов'язана з особливим статусом села, як одного з родових гнізд Овруцької околичної шляхти (ООШ).

В рамках розробленої нами окремої програми Овруцького Проекту по комплексному історико-археологічному вивченню родових гнізд ООШ Овруцькою експедицією ІА НАНУ проводилися кількаразові археологічні розвідки Гошова та його околиць впродовж декількох сезонів.

Нагадаємо, що основною науковою ідеєю наших розвідок сіл – гнізд ООШ є практична польова перевірка наявності на території сучасного села та його історичного ареалу давньоруських археологічних пам'яток X-XIII ст.н.е. Наявність або відсутність таких пам'яток є фактором, який здатен теоретично підтвердити або спростувати твердження професора В.Б. Антоновича про походження представників Овруцької околичної шляхти від давньоруського дружинного служилого боярства. Якщо ці пам'ятки в такому поселенні наявні, то є імовірність, що саме в давньоруський час цей населений пункт (НП) виник і він має відповідний генетичний зв'язок з сучасним історичним НП. Тож саму історичну та генетичну спадковість з давньоруськими пращурами має мати частина сучасного населення відповідного гнізда ООШ. (Томашевский, 2008, 2018)

Якщо спеціально проведені археологічні розвідки не виявили давньоруських пам'яток та артефактів на території такого НП ООШ та його округи, значить це поселення виникло в більш пізній період. І тоді це підтверджує думку професорки Н.М.Яковенко про те, що представники Овруцької околичної шляхти є приведеними литовськими князями для служби татарами. І тут не стільки важливе Етно-расове походження ООШ, скільки час цього явища – XIV-XV століття. В такому разі тяглість заселення Овруцької волості Київської Землі, глибинного Правобережного Полісся з часів давньоруської держави через середньовіччя до сьогодення ставиться під драматично серйозний сумнів.

За історичних умов, характерних для цієї частини сучасної України, як ми бачили вище, перші збережені до сьогодні письмові документи відносяться до XV ст., в самих рідкісних випадках до другої половини – кінця XIV століття. Отже єдиним джерелом для вивчення історії заселення

регіону Овруцької волості до доби Литовсько-Руської держави та її НП є результати археологічних досліджень.

До початку досліджень Овруцького проекту в 1996 році спеціальних археологічних досліджень Гошова та його округи практично не проводилося.

Професор В.Б. Антонович в своїй безцінній за значенням «Археологічній карті Волинської губернії» акумулював всю доступну на той час (1900 рік) зібрану ним археологічну інформацію про Гошів. В.Б. Антонович фіксує біля села стоянку доби каменю-бронзи, посилаючись на Замітки Ставровського, Музей Київського Університету та колекцію В.В.Хвойки. Найбільший інтерес для пошуку давньоруських пам'яток становить повідомлення, яке взяте В.Б.Антоновичем з Церковного літопису с. Гошова: «Есть болѣе 100 кургановъ, разбросанныхъ въ нѣсколькихъ группахъ». (Антонович, с.21).

Основні дослідження Гошова та його округи Овруцька експедиція проводила в 2008, 2012, 2014 роках.

В 2008 році експедиція обстежувала куток Камінь, вела пошуки слідів «100 курганів», обстежувала території навколо старого цвинтаря. Тут на площі похилого мисовидного підвищення з прямою видимістю Замкової гори Овруча був виявлений потужний культурний шар поселення доби пізнього середньовіччя XV-XVIII ст. В районі сучасного кладовища на східному в'їзді в село знайдено потужне давньоруське поселення X ст. та XII-XIII ст. площею більше 5 га. Витягнуте зі сходу на захід на дуже похилих схилах мисовидного слабкого підвищення, на прирічковій частині цієї тераси виявлений також і крем'яний матеріал. На поселенні разом з давньоруськими знахідками та пічиною знайдені численні відходи залізорозного виробництва та знахідки пірофілітового сланцю.

В 2012 році дослідження концентрувалися на південь від села Гошова в бік сучасного селища Білокам'янка. Тут на Захід від посолька в урочищі Панський льох було виявлене давньоруське поселення X ст. та XII-XIII ст. площею 2,7 га. Не виключено, що тут присутні фрагменти ранньогончарної кераміки. На поселенні виявлено велику кількість металургійних шлаків, керамічні сопла, знахідки пірофілітового сланцю та чимало матеріалів XVI-XVIII століття. В сусідньому урочищі Карпові Корчі нами були виявлені залишки курганного могильника. В цей сезон обстежувалися також околиці лісового села Семени.

В 2014 році Овруцька експедиція обстежувала західні краї округи

Гошова. Тут на Пд Зх від села в урочищі Горб та на Заході в урочищі Пасека зафіксовані давньоруські поселення X-XIII століть та доби пізнього середньовіччя. Група давньоруських поселень знайдена в околицях сіл Базарівка та Смоляне. Судячи з карто-матеріалів рубіжу XIX-XX століть в околицях і окрузі Гошова знаходилося декілька курганних груп, імовірно також давньоруського часу.

Необхідно підкреслити, що Гошовська група пам'яток X-XIII ст. входить до складу виділеної нами давньоруської агломерації Гошів – Фосні «Орлов» – Бідуні – Невгади. Від ПнЗх до ПдСх країв ядро агломерації витягнуте на 7 км, а враховуючи практично суміжні по згаданим краям НП Гошов та Невгади і Болотня, загальна довжина пасма поселень сягає більше ніж 10 км. Просторова вісь цієї унікальної агломерації гідрографічно визначається течією річки Вільшанки з Гошова через Фосню до р. Норині. Це пасмо потужних та близько сконцентрованих грон поселень витягнуте в широтному напрямку від Гошова до Фосней Бідунів і Невгадов нараховує 23 давніх населених пункти, складених 50 давньоруськими археологічними пам'ятками. Концентрація поселень спостерігається й далі по річках Стручок і Підгірка через Ліплянщину і Слободу В'язівську в напрямку Народичів до р. Жерева.

Гошовська група поселень є по суті певним вузловим комунікаційним пунктом на західному краю означеної агломерації. Адже з Гошова і його пам'яток очевидно проходили не тільки меридіональні шляхи з Київа та Коростеня на Овруч – Мозир, але й широтні дороги Схід – Захід. На захід низка давньоруських пам'яток означає шлях на Красносьолку, Бондарьовку, Папірню, Норинськ вздовж південної підосви Овруцького кряжу, приблизно в 4 км паралельно від неї. Необхідно нагадати, що однією з найбільш виразних ознак складових поселень агломерації Гошов – Орлов – Фосня в цілому і Гошовської групи зокрема, є надзвичайно багаточисельні знахідки решток, відходів і напівфабрикатів металургійного виробництва і обробки заліза. Разом з видатним комунікаційним положенням і власне потужним демографічним потенціалом ці ознаки творять неповторне обличчя давньоруського Гошова і визначають виняткову цінність його історико-археологічної спадщини. Дослідження Гошова ще далекі від закінчення. Необстеженими залишаються численні мікрорегіони села і його околиць. Зокрема, спеціально організованого детального дослідження вимагає центральна частина села, де знаходиться школа, будинок культури

та інші заклади. Малюнок і геометрія вулиць тут дозволяють цілком обґрунтовано передбачати знаходження тут найбільш ранніх ділянок села, його історичного центру. Також такі прогнози стосуються площі та околиць господарських дворів на південь від центру. Перспективним напрямком є продовження розвідок в напрямку на Шоломки та обстеження дальніх розгалужених кінців історичного села. Великою допомогою в пошуку пам'яток може бути складена детальна карта урочищ, їх назв, легенд та переказів Гошова, яку могли б скласти учні села за допомогою вчителів і краєзнавців. Найбільш важливим завданням має стати всебічна діяльність громади Гошова по збереженню свого власного тисячолітнього історико-археологічного надбання. Ключовими заходами тут є виготовлення необхідної фахової охоронної документації (паспортів та карток) на вже виявлені пам'ятки, а також активна дієва суспільна протидія варварському нищенню і грабунку пам'яток мародерами з металошукачами. Гошов, як поселення з практично тисячолітньою безперервною історією культури і свідомістю нащадків давньоруської овруцької околичної шляхти має всі можливості для того щоб стати взірцем у вивченні і збереженні своєї власної унікальної історико-археологічної спадщини.

Література:

1. Антонович В. Б. Содержание актов об околичной шляхте // АЮЗР. — К., 1867. — Ч. IV, т. I.: Акты о происхождении шляхетских родов в Юго-Западной России. — С. 1—62. 460 с.
2. Антонович В. Б. Археологическая карта Волынской губернии // Труды XI АС в Киеве. — М., 1901. — Т. I. — С. 1—133.
3. Клепатский П.Г. Очерки по истории Киевской земли. — Т. I. Литовский период. — Одесса, 1912. — 599 с.
4. Теодорович Н.И. Историко-статистическое описание церквей и приходов Волынской епархии. — Почаев, 1888. — Т. I — 430 с.
5. Томашевський А.П. Середньовічна Овруцька волость і феномен Овруцької околичної шляхти// Наукові записки з української історії: Збірник наукових статей. — Переяслав-Хмельницький, 2008. — Вип. 20. — С. 466-489.
6. Томашевський А.П. Результати та перспективи комплексного історико-археологічного дослідження феномену Овруцької околичної шляхти в Овруцькому проєкті // ШЛЯХЕТСТВО ПОЛІССЯ УКРАЇНИ. СТАРОВИННІ РОДИ ОВРУЦЬКОЇ ШЛЯХТИ : МАТЕРІАЛИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ, 20-21 квітня 2018 року. / 2-ге видання, доповнене та допрацьоване / за ред. д.ф.н, професора В.Ф. Баранівського — К.: Вид-во ТОВ «НПВ ІНТЕРСЕРВІС», 2019. — 224с.

Ірина Несен

12. З етнографічного обстеження села Гошів Овруцького району Житомирської області.

Село Гошів Овруцького району Житомирської області було

обстежене науковцями Національного музею народної архітектури та побуту України під час експедиції у червні-липні 2001 р. у складі Ірини Несен і Любові Попової.

Серед різних етнографічних і фольклорних матеріалів були записані фрагменти оповідей про заснування села, походження його мешканців, ремесла, заняття, традиційний одяг тощо.

Історико-краєзнавчий фактаж на цей момент було зібрано місцевим учителем історії **Анатолієм Миколайовичем Невмержицьким**. За його матеріалами, село Гошів було засноване при владі литовського князя Олександра. У нього служив воєвода Госовський, який пізніше взяв фамілію Барановський. Землю він отримав за віддану службу. В одному з документів вказуються одночасно прізвища Госовський, він же Барановський. Поступово тут з'явилися роди Невмержицьких, Васьковських і Левковських. Отже ці чотири роди в Гошеві оселились першими.

Від **Миколи Івановича Барановського** Л. Попова зафіксувала оповідь про те, що назва Гошів пов'язана з якимось управителем навколишніх лісів: «...у старину був по лесах пристав – фамілія Гош, а що до того – невідомо».

Спочатку в Гошеві було лише дві-три хати. Перше поселення виникло на місці нинішнього центру села. Далі Гошовські у період між 1650 і 1700 роками давали наділи землі своїм дітям.

В центрі села ще у 1920-і роки стояла дерев'яна церква, споруджена на честь Архистратига Михаїла коштом місцевої шляхти, зруйнована за радянських часів. Там похований перший настоятель церкви і це місце вважалось проклятим. У 1960-і роки стару церкву остаточно розібрали. З неї збереглась ікона, передана місцевим художнім керівником Гошева Маковським Віктором Миколайовичем до нового храму. На ній напис свідчив про те, що ікона мальована у Києві на честь хору Гошівської церкви.

Окремі, записані у Гошеві факти, пов'язані і з сусіднім селом Потаповичі, яке заснував якийсь Потап. Вірогідно заснування Потапович було пов'язане з поштовою дорогою, яка тут проходила з Овруча на Коростень і далі на Київ. 1594 р. легендарному Потапу дали вірчу грамоту на землю, яка ніби зберігається в Києві в Державному історичному архіві. Церкву Св. Якова у Потаповичах побудувала на свої гроші місцева поміщиця.

Оскільки у Другу світову війну село не горіло, на час проведення експедиції, тут існувала низка так званих «окружних дворів», що зберігались у доброму стані. Вони мали П-подібну структуру споруд під солом'яними покрівлями, складених із соснових плах. По середині такий тип має ворота. Лише хата знадвору була побіленою. Решта споруд мали відкритий зруб. Таке планування особливо кидалося в очі на тлі побутування у більшості обстежених сіл довгих хат.

Про те, що місцева шляхта ідентифікувала себе за статусом, свідчить оповідь, записана у с. Покалів від Бородкевич Зіни Стратонівни (1926 р. нар., уродженки з с. Можари Лугинського району Житомирської обл., з родини священика): «Шляхта колісь не робіла панщини. А я ішла за мужика замуж, то маті моя вельмі не хотела. Хто ішов за мужика, казали покруч. Брат дівки, яка ішла за мужика сказав матері, яка сватам пекла млинці: «Мамо, Ві знаєте, но наша свія за кнурами вже до мужиков побігла». Це вже позорне було слово. Я одна була у матері чотири хлопці, то вона казала: «Не кідай мене самої». Але я не послухала і цілий век мучуся, маті прокляла мене. Прімачка токо до матер ішла жіть. Як одна дочка, до вон іде до їх жіть, прімак назіваєця, а вже як є хлопці, то дівка вже замуж ішла (жити до свекрухи – *І.Н.*). У прімакі ішли хлопці із сімей, де було п'ять-шість братов. А без согласія як ішла, то нічого не давали, ні землі, ні посагу».

До революції 1917 року найбільш заможна шляхта Гошева їздила в Крим по сіль мажами. Звідти привозили коштовні тканини – адамашку на каптани. Однак, речовий матеріал у селі майже не зберігся для фото фіксації.

У селі з **деревообробних** професій окремо існували *плотнікі* (будівельники), *каднікі* (бондарі). Ці професії з традиційного інструментарію використовували дворучні струги-*склобки*, прямі одноручні струги для чистки клепки, *вторнік* для визначення пазу у дні, великий рубанок *спуск* і малий – *гемблік*. З найдавніших типів виробів виробляли *бодні* (у формі зрізаного конуса діжки) переважно для продуктів, але у бідніших і для одягу*. Для них вживали осіку, яку, за місцевими твердженнями, менше точить шашель. *Кадкі* на пиво виробляли з дуба. Для усіх бондарних виробів використовували обручі з горіху або ліщини.

У 1930-і роки в с. Гошеві з'явилися майстри (з євреїв), що виробляли

* Скрині на коліщатах (*колесинах*) виготовляв майстер у с. Покалів Овруцького р-ну Житомирської обл.

глиняний посуд, переважно горщики.

Традиційний одяг виробляли переважно у селі. Куповані були насамперед жіночі хустки-*мещанкі*. Тут пам'ятають майстра (Зінько Камінчук), що шив чоботи на замовлення. Сорочки місцевих шляхтянок відрізнялись від *мужицьких* вишитими поділками. Усі жінки вишивали і ткали власноруч, використовуючи для узорів піткання (*пряльник*) нитки *лучку*. Нам вдалося зафіксувати низку місцевих назв орнаментальних мотивів: восьмикутна розета тут зветься *метелики*; малий ромб зі східчастим контуром – *маковкі*; великий ромб зі східчастим контуром і внутрішнім заповненням – *гусячі лапки*, бі-конічні мотиви – *козачкі*. Ці мотиви вживались у смугах-*пасочках*, *лиштвах* на рушниках-*завесках* і на фартухах-*запасках*, що вдягались до поздовжньо-смугастих спідниць *літників* (чорні, рожеві, червоні, сині смуги) або до клітчастих *андараків*. Такі спідниці по низу оздоблювались нашитими смугами *бархату*, або *ленточками* або *каруночками* (мереживо – *І.Н.*). На жаль, за свідченнями старожилів, літники в селі відійшли ще до війни.

Н. В.Рогожина

Пам'яті мого батька, Трегубова Василя Андрійовича, правнука Барановича І. П., присвячується

13. Навчання у Києво-Могилянській академії – традиція українських сімей (на прикладі роду Барановичів у XVIII-XIX ст.).

Досліджено творчий внесок випускників КМА з роду Барановичів у розвиток православної теорії та культури, наукової та практичної медицини України і Росії у другій половині XVIII — першій половині XIX ст., а саме: архієпископа Лазаря (Луки), братів — єпископа Лаврентія (Лук'яна) і доктора медицини Максима, архімандрита Варлаама (Василя), братів — вчителя співу Юрія, лікаря Івана та доктора медицини Степана Барановичів.

Барановичі — один із 40—50 найдавніших українських шляхетських родів, які зародилися в центрі України-Руси, в Овруцькім старостві на Київщині, на Заушші обабіч Іскоростеня.

Шляхетські привілеї за військові заслуги та права на володіння землею Барановичі одержали в середині XIV ст. від литовських князів [1], [2, с. 221-226].

Економічно "заушанська" шляхта належала до околичної, малоземельної; це є "зем'яни-шляхта" (за Н. М. Яковенко), з якої сформувалася у XIV—XVII ст. українська інтелігенція [2, с. 234]. Києво-

Могілянська академія виховала кілька видатних представників роду Барановичів.

У період розквіту КМА, в першій половині XVII ст. у колегіумі навчався славетний Лазар Баранович (1620-1693), архієпископ, видатний церковний та культурно-освітній діяч, соратник гетьмана Богдана Хмельницького. Фундатор колегіуму митрополит Петро Могила, помітивши його здібності, відрядив удосконалювати знання до Віленської та Калуської академій. У 1642 р. Лазар Баранович — викладач, професор у колегіумі, у 1650-1657 — його ректор; у тому ж році став єпископом Чернігівським та Новгород-Сіверським, у 1666 — архієпископом. Л. Баранович мав величезний авторитет на Україні, що перебувала у важких умовах Визвольної війни, потім — Руїни. Він домогся канонічної незалежності Чернігівсько-Новгород-сіверської єпархії, яка при ньому була підлеглою лише Константинополю; впливав на розвиток взаємин України з Росією в дусі миру та взаєморозуміння [3, с. 40-43]. Без його слова не відбувалась жодна важлива подія [4, с. 113-115]. Сам він був чудовим проповідником, видатним поетом, письменником-полемістом, захисником православ'я. Приєднаймося до В. Аскоченського: "Баранович Лазарь, замечательный воспитанник Киевской коллегии Могилянского времени, заслуживает полного уважения просвещенного потомства" [5, с. 113, 116].

З початку XVIII ст. багато представників роду Барановичів вчаться у Києво-Могілянській академії цілими сім'ями. Як видно з актів і документів, це були здебільшого сини сільських священиків з Київської та Чернігівської єпархій, наприклад, з сіл Даньовка Козелецького повіту, Смоляжі, Прохорів Ніжинського, Покровського Путивльського повіту та інших сіл.

Найвідомішими у XVIII ст. стали брати Лаврентій та Максим Барановичі, Варлаам Баранович. Брати народилися на початку XVIII ст. в селі Покровське Путивльського повіту, у родині священика. Вони навчалися у Києво-Могілянській академії під час ректорства професорів Георгія Кониського (1751-1755) та Манасії Максимовича (1755-1758) [6, с. 428-432]. Обоє стали видатними діячами, Лаврентій — у церковній сфері, Максим — у медицині.

Лаврентій (Лук'ян Павлович) Баранович (? - 13.03.1796), єпископ Вятський, випускник КМА 1758 р., був посвячений у монахи при Академії та направлений у Новгородську семінарію (1758 р.) учителем піітики; у

1762 р. він – ректор семінарії та ігумен монастиря Антонія Римлянина, архімандрит [5, с. 269]. У 1767 переведений у Хутинський Спасо-Валаамський монастир, а з 6.08.1867 р. рукоположений на єпископа у Вятську митрополію, де трудився 22 роки. Багато зробив як місіонер-проповідник православної віри серед в'ятичів, заснував Пермське, Уфимське намісництва. Турбувався про стан духовної освіти священнослужителів, відкрив школу, створював бібліотеки, розбудував в Успенському Трифоновому монастирі на базі старої єпархіальну семінарію. Спочив у 1796 р., упокоєний у Троїцькому кафедральному соборі, в м. Вятка [3, с. 15-16], [6, т. 2, с. 428-432].

Максим Павлович Баранович, брат Лаврентія, закінчив КМА у 1755 р. і як співак духовної музики з дуже гарним голосом був посланий до Кіля (Пруссія, Шлезвіг-Голштинське герцогство), у придворну православну церкву, засновану герцогинею Анною, дочкою Петра I. Маючи потяг до лікарської науки, з 1762 р. навчався у Кілі медицини, можливо, за допомогою герцога. У 1767 р. одержав вчений ступінь доктора медицини. Дисертація "Про нутрощі" написана латиною. По поверненню до Петербурга у 1768 р. склав екзамен на право практикуючого лікаря. У 1769 був направлений лікарем у діючу армію графа П. О. Рум'янцева-Задунайського, головнокомандуючого армією у першій російсько-турецькій війні (1768-1774). Подальша його доля поки що не досліджена [7, с. 13].

Достойним пошанування випускником Києво-Могилянської академії першої половини XVII І ст. був Варлаам (у миру Василь) Баранович, архімандрит (? - 5.05.1784 р.). У 1727 р. він є студентом граматики (3-го класу), закінчив Академію, вірогідно, у 1736-1737 рр. [6, т. 1, ч. 2, с. 6, 13]. Був взятий до Петербурга, служив придворним священиком. 22.05.1762 р., після багаторічного служіння у столиці, був звільнений і переведений до Києва, щоби, за власним бажанням, взяти монаший постриг у Києво-Печерській лаврі. Через 6 років, у 1768 р. (за П. Строевим – у 1772) його знов перевели, вже у Москву, ігуменом Іоано-Златоустівського монастиря і катехізатором імператорського виховательного дому. У 1775 р. ігумена Варлаама висвячено в сан архімандрита. Він був щирим благодійником Академії. Коли згоріла у 1775 р. Київська бурса, святійший пожертвував на утримання незаможних учнів та на відбудову бурси велику суму – 7820 срібних рублів. Гроші були ним покладені в банк і давали 5 % річного прибутку, який витрачався за його заповітом [6, т. 2, с. 436; т. 4, с. 40, 53, 65],

[8, с. 75-76], [9, с. 75].

Традиційний потяг роду Барановичів до науки, який виховувала Могилянська академія, був продовжений братами Юрієм та Іваном Барановичами з села Смоляжі. Вони навчалися у КМА наприкінці XVIII – початку XIX ст., під час ректорства Феофілакта (Федора) Слонецького (1795-1803), свого дядька, останнього з українських ректорів. Це були важкі роки для Академії, перед перетворенням її з вищого навчального закладу широкого профілю на звичайну духовну академію (у 1819 р.). Брати походили з родини священика. їхній батько – Прокіп Григорович Баранович, ієрей міста Борзна, потім с. Смоляжі Ніжинського повіту, мати – попівна Ксенія Василівна, дочка о. Василя Слонецького, священика села Прохори Борзнянського повіту [10, с. 1218]. Брати на собі відчули негативне ставлення до національної інтелігенції з боку адміністративної системи Росії у часи імператорів Олександра I та Миколая I. Нащадки давнього шляхетського роду Барановичів герба "Сирокомля", визнані місцевою шляхтою, Київськими дворянськими зборами, вони без усяких пояснень не були затверджені у дворянстві Святійшим Синодом. Справа тяглася 70 років, з 1803 р.

Юрій Прокопович Баранович (1776 (1772) - ?) – педагог, хормейстер, початкову освіту здобув у Чернігівській семінарії (1790-1796); з 20.09. 1796 р. продовжив освіту у КМА, закінчивши клас богослов'я у 1802 р. Добре опанував іноземні мови, співи, мав гарний голос. Ще навчаючись у класі богослов'я, викладав з 1799 р. у класі ірмолойного співу і був регентом студентського хору. З 1800 р. офіційно затверджений вчителем співу, а також французької мови у нижчому класі [11, т. 1, р. 1800, 1802, 1803], [11, т. 17, с. 41-46, р. 1804], [10, с. 1-18]. Незабаром після від'їзду Феофілакта Слонецького єпископом у Вологду (1803-1808), 16.09. 1804 вийшов з корпорації Академії, був рукоположений у священика Києво-Печерської лаври, регентував Лаврським хором.

Баранович Іван Прокопович (1783-6.04. 1852) — військовий лікар-хірург, організатор лікарняної польової служби, колезький радник, кавалер орденів Св. Анни 2-го і 3-го ступеня. Молодший син рано залишився сиротою. Вчився у КМА з 19.10. 1795 р. Закінчив Академію по класу філософії і, водночас, по класу "Основи лікарської науки" у 1805 р. Виявив велику схильність до медицини та іноземних мов [10, с. 1-18], [11, т. 1, с. 51, 489, 643], [11, т. 2, с. 144-145].

Серед 6-ти найкращих випускників Іван Баранович був направлений у

Санкт-Петербурзьку імператорську медико-хірургічну академію, де навчався на лікаря у 1805-1809 рр. Службу військового лікаря пройшов з 1809 по 1819 рр., від молодшого лікаря до штаблікаря мушкетерського 36 полку. Учасник війни з Наполеоном, разом з полком брав участь у всіх великих баталіях (під Смоленськом, Бородіном, в Сілезії, Пруссії, Саксонії, Баварії) [10, арк. 124-127 зв.]. Розробив новітні методи лікування поранених, у тому числі за допомогою фітотерапії. За станом здоров'я пішов у відставку (1819-1832), на приватну практику у місто Златопілля Чигиринського повіту Київської губернії. Мав демократичні погляди. Серед його друзів була родина декабристів Давидових з Кам'янки, вони стали, як і Лизогуби, хрещеними батьками старших дітей. Родина Барановичів зростала, і тому Іван Прокопович – знову на військовій службі (з 1832 по 1851 рр.) – старшим лікарем уланських полків у Новоросії, Херсонській губернії; з 1838 р., крім того, очолює військовий шпиталь у м. Новомиргороді Єлисаветградського повіту. Як визнаний організатор лікарської польової служби у 1846-1849 рр. працює дивізійним лікарем кількох округів Новоросійських військових поселень. Брав активну участь у боротьбі з холерою в 1830-1831 рр. та у 1849 р. Дружина – Текля Вікторівна з Бенкевичів, шляхтянка. Подружжя мало 8 дітей: 3-х синів і 5-х дочок. Старший син Миколай (нар. 1822) був віце-губернатором у Катеринославі з 1856 р., з 1871 – статський радник. Михайл (нар. 1829) – юрист, нотаріус у Новомиргороді; середня донька Олена (1832-1913 рр.) – у шлюбі за військовим лікарем, надвірним радником Шимкевичем Каетаном Матвійовичем. Помер Іван Прокопович Баранович у Златополі 6.04.1852 [10, арк. 93 зв.].

Взірцем, другом, опікуном був для Івана Барановича його старший брат Степан Прокопович Баранович (1772-10.10. 1839), доктор медицини й хірургії, військовий лікар, статський радник, кавалер ордена Св. Володимира. Середню освіту здобув у Чернігівській семінарії. У роки 1791-1795 вчиться практичній медицині у Санкт-Петербурзькому сухопутному шпиталі. З 1795 – на військовій службі, лікарем на Балтфлоті; у 1800-1806 рр. – штаб-лікар Тульського мушкетерського полку. Учасник війн з Наполеоном у 1807 та 1812-1815 рр. З 1812 – дивізійний штаб-лікар, з 1818 – корпусний штаблікар 6-го піхотного корпусу. У 1820 одержав від військового міністра диплом доктора медицини та хірургії. У 1821-1826 рр. працює головним лікарем Житомирського, 1826-1830 – Київського військового шпиталю та шпиталю кантоністів. 1833 – старший лікар

Могилівсько-Білоруського військового шпиталю, вірогідно, зниження у посаді пов'язане з родинними і дружніми зв'язками з поляками під час польських повстань проти Росії у 1830 р. На останній посаді Степан Баранович працює до смерті. Помер 10.10. 1839 р. [10, 1-18], [7, 13-14].

Ця розповідь – перша спроба висвітлення теми. Не всі імена роду були досліджені в контексті зв'язків з КМА. Але вдалося показати, що рід українських шляхтичів Барановичів, як і інші роди, сумлінно потрудився протягом понад 250 років на користь культурі народів України та Росії.

1. Антонович Владимир. О происхождении шляхетских родов в Юго-Западной России. Извлечение из 1 -го тома 4-й части Архива Юго-Западной России , издан . Киевской комиссией для разбора древних актов. Киев, 1867.

2. Яковенко Н. М. Українська шляхта з кінця XIV до середини XVII ст. (Волинь і Центральна Україна). Київ, "Наукова думка", 1993.

3. Половцов А. А. Русский Биографический словарь. СПб., 1914. Т. Лаб, — Ляш.

4. Микитась Василь. Давньоукраїнські студенти і професори. Київ, Абрис, 1994.

5. Аскоченский В. Киев с древнейшим его училищем Академиею. Часть 2. Киев, 1856.

6. Петров Н.И. Акты и документы , относящиеся к истории Киевской Академии. В 5-ти томах. Киев, 1904—1908.

7. Змеев Л. Ф. Русские врачи-писатели. Вып. 1, тетр. 1. СПб., 1886.

8. Серебренников В. Киевская Академия с половины XVIII века до ее преобразования в 1819 году. Киев, 1897.

9. Строев Павел. Списки иерархов и настоятелей монастырей Российской церкви. 7. Изд. Археологической комиссии. СПб., 1877.

10. ДАКО, ф. 782. оп. 1, спр. 303.

11. Титов Ф. И. Акты и документы, относящиеся к истории Киевской Академии. Т. 1, 2, 3. Киев, Тип. Чоколова И. И., 1912.

12. Родинний архів Шимкевичів—Трегубових .

О.М. Коновальчук

14. Від Гошова до Нью-Йорка. Міграційний рух овруцької шляхти на прикладі родини Барановських.

Серед представників овруцької околичної шляхти було багато осіб, які з тих чи інших причин залишали родові гнізда, осідаючи в інших місцях. Деякі родини на багато років міцно укорінювалися в таких нових місцях, інші – продовжували мігрувати з кожним наступним поколінням. Одними з таких “вічних” мігрантів є представники родини Барановських.

Шляхетський рід Барановських герба Лодзя, що володів селом Гошів та островом Залезницьким в Овруцькому повіті Київського воєводства, згадується в письмових джерелах з 16 століття. Родина, про яку йдеться в цій статті, була гілкою цього роду, що мала придомок «Семененки»¹,

утворений від імені предка – Семена Львовича Барановського, що жив у 17 столітті². Один з внуків Семена Львовича – Петро Іванович, окрім частки в Гошеві, з 1778 року володів частиною села Суха Воля Житомирського повіту Київського воєводства³. Спадкоємці Петра Івановича, в тому числі один з синів – Андрій Петрович, у 1788 році продали цей маєток⁴. Андрій Петрович також, втратив частку і в Гошові та почав життя безземельного чиншового шляхтича. Перед 1778 роком він оселився в селі Рогізна Київського повіту Київського воєводства⁵, що за часів Російської імперії входило до Сквирського повіту Київської губернії, де і помер 21.11.1800 у віці 60 років⁶. З дружиною Теофілією Іванівною з Зелінських мав одного сина Василя, що народився в Рогізній біля 1780 року⁷.

Василь Андрійович жив на чинші у Рогізній принаймні до 1816 року⁸, з 1822 року він згадується вже як житель села Пологи Васильківського повіту Київської губернії⁹. В Рогізній у Василя Андрійовича та його дружини Пелагеї Іванівни 16.05.1801 народився найстарший син – Федір¹⁰.

В свою чергу, Федір Васильович з 1830 року¹¹ і до смерті, що настала 25.05.1870¹² року жив в селищі Устимівка Васильківського повіту Київської губернії, хоча і рахувався в списках дворян 2-го розряду Сквирського повіту по Рогізній¹³. Указом Урядового Сенату по Департаменту герольдії від 8.03.1850 Семененки-Барановські були визнані у правах спадкового дворянства Російської імперії¹⁴, однак, цей факт не змінив економічного становища Федора Васильовича, який так і залишився жити на чинші. Від дружини – Парасковії Іванівни у нього 24.02.1845 в Устимівці народився один з молодших синів – Єразм¹⁵.

Єразм Федорович закінчив у 1863 році Київське училище військового відомства¹⁶, що готувало для потреб армії нижніх чинів з певним фахом та у 1870 році – Київське піхотне юнкерське училище¹⁷, що готувало офіцерів. Початково служив в різних армійських частинах, а з 1874 року – в прикордонній варті. Через службу, часто змінював місце проживання, але з 1889 року його життя проходило в повітовому місті Ізмаїл Бессарабської губернії, де розташовувалася Ізмаїльська бригада прикордонної варті, в якій він служив. Єразм Федорович закінчив військову службу у 1907 році з чином генерал-майора на посаді помічника командира Ізмаїльської бригади Окремого корпусу прикордонної варті¹⁸. Після виходу у відставку і до смерті, що настала 25.01.1933 він так і жив у Ізмаїлі¹⁹. Після подій 1917-1920 років, Ізмаїл опинився в складі Королівства Румунії. Федір Васильович з дружиною Феодосією Василівною Полонецькою мав сина –

Миколая, що народився в Ізмаїлі 3.11.1892²⁰.

Миколай Федорович у 1914 році закінчив Училище правознавства в Санкт-Петербурзі. В Першу світову війну воював офіцером Лейб-гвардії Семеновського полку, в Громадянську війну - у складі Збройних сил півдня Росії та Російській армії Врангеля. Емігрував у листопаді 1920 року. В еміграції, до Другої світової війни, жив у Югославії, під час – в Мюнхені, де керував монархічною «Організацією Барановського». Після 1945 року він емігрував у США. Жив з родиною у селищі Сі-Кліфф округу Насау штату Нью-Йорк, де і помер 24.03.1973²¹.

Представники цієї родини Барановських, вийшовши в останній чверті 18 століття з рідного Гошова, протягом трьох поколінь проживали в межах колишнього Київського воєводства Речі Посполитої, причому кожне наступне покоління проживало в іншому місці. Це могло бути зумовлено кращими умовами проживання в нових місцях. Євраз Федорович через службу закоренився у Бессарабії, яка після подій Громадянської війни стала частиною Румунії. Миколай Федорович змінював місце проживання частіше ніж усі попередні покоління разом узяті, що, без сумніву, було наслідком бурхливих подій першої половини 20 століття.²²

¹ Державний архів Житомирської області (далі – ДАЖО) Ф 146 оп. 1 спр. 718 «Дело о дворянском происхождении рода Барановских» арк. 49.

² Так само арк. 274зв.

³ Так само арк. 89-89зв.

⁴ Так само арк. 79-79зв.

⁵ Так само арк. 57.

⁶ Так само арк. 168.

⁷ Так само арк. 57, 71.

⁸ Так само арк. 73 зв.

⁹ Так само арк. 51.

¹⁰ Так само арк. 53, 301.

¹¹ Так само арк. 296зв., 363.

¹² Так само арк. 1555.

¹³ Державний архів Київської області Ф 782 оп. 3 спр. 137 «Алфавитная книга дворянам второго разряда Сквирского уезда» арк. 17зв.-18.

¹⁴ ДАЖО Ф 146 оп. 1 спр. 718 арк. 387-391зв.

¹⁵ Так само арк. 802.

¹⁶ Так само арк. 785зв.

¹⁷ Так само арк. 1545 зв.

¹⁸ Так само арк. 2006-2007.

¹⁹ Інформація з сайту regiment.ru (Режим доступу 2020-04-28): <http://regiment.ru/bio/B/758.htm>.

²⁰ ДАЖО Ф 146 оп. 1 спр. 718 арк. 2046.

²¹ Волков С.В. Офицеры российской гвардии: опыт мартиролога. Москва: Русский путь, 2002 стр. 53.

РОЗДІЛ II

ВИДАТНІ ПОСТАТІ РОДУ

БАРАНОВСЬКИХ (БАРАНІВСЬКИХ) В ІСТОРІЇ ТА СУЧАСНОСТІ

1. Лазар (Баранович)*

Народився -1620

Помер - 3 (13)вересня 1693 Чернігів

Громадянство - Гетьманщина

Національність - українець

Місце проживання - Річ

Посполита, Гетьманщина

Діяльність - ректор Києво-Могилянської

колегії (1650-1657)

Чернігівський і Новгород-Сіверський єпископ (1657), архієпископ (з 1668)

місцєблюститєль Київської митрополїчної кафедри (1657, 1659-61, 1670-85)

Alma mater - Києво-Могилянська академія (1659-1817)

Заклад - Національний університет «Києво-Могилянська академія»

Титул - єпископ, архієпископ

Попередник - Зосима Прокопович

Наступник - Феодосій Углицький

Конфесія - православ'я

Лазар (у миру **Лука Баранович**)(1620 -3 (13)вересня 1693) –

український релігійний, політичний діяч другої половини 17 століття,

Архієпископ Чернігівський і Новгород - Сіверський Руської Православної Церкви.

Зміст

1. Біографія

2. Діяльність

3. Лазар Баранович та Іван Мазєпа

4. Твори

5.«Лютня Аполлонова»

6.Примітки

7.Література

8.Посилання

1.Біографія

Походив з зауського шляхетського роду Барановичів гербу Сирокомля^[1], який в часи архієпископства замінив на особистий у формі „наперсного“ хресту на ланцюгу^[2].

Навчався у школі Київського Братського Богоявленського монастиря. Остаточну освіту отримав у колегіях Вільно (тепер Вільнюс, Литва) і єзуїтській Каліша^[3] (тепер Польща).

З початку 1640-х рр. викладав у Києво-Могилянській колегії (академії) (або від 1642 до 1647 років викладав польською, латиною в колегіумі Київського братства), з 1647 року став ректором у Гощі.^[3] З 1650 року – її ректор й ігумен Братського училищного монастиря, а з 1651 або 1652 року – і Києво-Кирилівського монастиря.

В 1651 р. залишив академію і мешкав у монастирях Києво-Кирилівському, Куп'ятицькому і Дятиловецькому. З 1653 року завідував Єлецьким монастирем Чернігівської єпархії.

Петропавлівська церква Спасо-Преображенського монастиря. Новгород-Сіверський 8 березня 1657 р. у Ясах митрополитом Гедеоном Молдавським рукопокладений на єпископа Чернігівського; але старий архієпископ Чернігівський Зосима був живий, тому поселився в Новгород-Сіверському Преображенському монастирі і до смерті Зосими в Чернігівській єпархії було два єпископи.

У 1657 р. висвячений на Чернігівського і Новгород-сіверського єпископа.

27 травня 1657 р. Богдан Хмельницький видав Універсал, яким затвердив право чернігівського єпископа Лазаря (Барановича) на володіння маєтностями єпископства.

Близько 1666 р. призначений місцеблюстителем Київської митрополії.

8 вересня 1667 р. зведений у сан архієпископа.

В 1674 р. заклав друкарню при Спасо-Преображенському монастирі у Новгороді-Сіверському, у 1679-му переніс її до Чернігова. За його життя було надруковано понад 50 книг.

У 1657, 1659-1661, 1670-1685 рр. він був місцеблюстителем Київської митрополичої кафедри.

В 1692 р. звільнений на спочинок.

Помер 3 (13) вересня 1693 р. Похований у Чернігівському Борисоглібському монастирі.

2. Діяльність

В церковних справах проводив політику орієнтації на Московську Патріархію, проте не погодився вийти з-під юрисдикції Константинопольського Патріарха і висвятитися на митрополита у Москві.

Архієпископ Лазар піклувався про відбудову зруйнованих храмів і монастирів і про влаштування нових. При ньому були засновано три монастирі: Шуморовський у Мглинському повіті, Андрониківський у Соснинському повіті і Пустинно-Рихлівський у Кролевецькому повіті. Відновлений з руїн і прикрашений кафедральний Новгород-Сіверський Спаський монастир, у якому кафедра Чернігівського архієпископа залишалася до 1672 року.

В 1669 році переконав гетьмана Многогрішного послати в Москву посольство із проханням про прийняття Малоросії в підданство і про підтвердження козацьких вольностей. Членам цього посольства було доручено вимагати, щоб російський уряд не віддавав полякам «Києва - цього першопрестольного граду царства Руського, від якого споконвіку на всю Русь засяла благодать Божа».

На збереженні Києва особливо наполягали і архієпископ Лазар Баранович, і гетьман Многогрішний, колишній митр. Іосиф (Тукальський) і інші. Під їхнім впливом цар Олексій Михайлович вирішив цілком приєднати Київ до Росії.

В той же час архієпископ Лазар наполягав на самостійності Київської митрополії. Він був незгодний із прагненням Москви підпорядкувати її собі на положенні звичайної єпархії і боровся за збереження прав українського духівництва. Мабуть, тому, коли з'явилася можливість поставити для Києва православного митрополита, то був обраний не він, а Гедеон Святополк-Четвертинський.

3. Лазар Баранович та Іван Мазепа

Учнем Барановича був Іван Мазепа, який навчався в Києво-Могилянській колегії в 1650-і роки, коли Лазар Баранович був у ній ректором.

Лазар Баранович мав значний вплив як на церковне, так і на

суспільно-політичне життя Гетьманщини. Думка архієпископа враховувалась при виборі гетьманів, призначенні воєвод, наданні всіх духовних посад на Лівобережній Україні. Автора кількох богословських трактатів, книг поезій, проповідей шанувала й творча громадськість. Занепокоєний зневажанням православ'я в Польщі, Лазар Баранович, як і багато українських церковних діячів, бачив порятунок для збереження віри в протекції Москви над Києвом, який через агресивні наміри сусідніх держав, старшинську боротьбу за лідерство мав недостатньо сил для самостійного існування.

4. Твори

Лазар Баранович «Меч Духовний», друкарня Києво-Печерської лаври, 1666

Лазар Баранович. «Трубы словес проповѣднихъ» – титульний аркуш.

Лазар Баранович – автор кількох книг. Зокрема, опублікував збірки проповідей:

- «Меч духовний» (1666, 1668),
- «Труби словес проповіднихъ» (1674, 1679).

У відповідь на працю єзуїта Бенедикта Павла Бойми пол. «*Stara wiara*» видав у 1676 році релігійно-полемічний трактат пол. «*Nowa Miara Stary wiary*».

Документальний матеріал з історії України другої половини XVII століття містить листування Барановича з сучасниками.

«Лютня Аполлонова»

У 1671 році надрукував збірку на тисячу поезій польською мовою «Лютня Аполлонова» (пол. «*Lutnia Appollinowa*»). У них автор прославляє Бога, апостолів, пророків, янголів, святих. Кілька віршів написано на морально-дидактичні теми, інші – про сонце, місяць, про різні місяці року, про жнива і про погоду, про мороз і вітер, про музику і спів тощо. Більшої виразності автор досягає у патріотичних віршах, де йдеться про боротьбу з турками і татарами.

Твори написані за правилами шкільної польської поезики — це здебільшого

одинадцятискладові вірші з цезурою посередині, обсягом від двох рядків до кількох сторінок, із парним римуванням, алітераціями тощо. Були тут і так звані фігуральні вірші з означенням хреста, але без ніякого змісту.

Примітки

1. ↑ Рогожина Н. В. Навчання у Києво-Могилянській академії - традиція українських сімей (на прикладі роду Барановичів у XVIII - XIX ст.) // Наукові записки. Том 18, Ювілейний випуск, присвячений 385-річчю КМА / Національний університет "Києво-Могилянська академія". Київ: КМ "Academia", 2000. — 181 с. — С. 35—38.

2. ↑ Попов П. Панегірик Крщоновича Лазарю Барановичу — невідоме Чернігівське видання 80-х років XVII // Ювілейний збірник на пошану академіка Дмитра Івановича Багалія з нагоди сімдесятої річниці життя та п'ятдесятих роковин наукової діяльності. — К.: З друкарні Української Академії наук, 1927.

3. ↑ Перейти до:^a *Kazimierz Chodynicki. Baranowicz Łazarz (1595?-1693)*... S. 273

4. ↑ Симеон Адамович. Донос на гетьмана Дем'яна Многогрішного. Перевірено 2013-02-13.

5. ↑ ЧЕРНИГОВСКАЯ ЛЬТОПИСЬ ПО НОВОМУ СПИСКУ. (1587 — 1725).

Література:

• Баранович, Лазар // Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (голова редколегії) та ін. ; Л. В. Озадовська, Н. П. Поліщук (наукові редактори) ; І. О. Покаржевська (художнє оформлення). Київ : Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України : Абрис, 2002. 742 с.

• Шевченківський словник : у 2 т. / Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка Академії Наук УРСР. Київ : Головна редакція УРЕ, 1978.

• Баранович Лазар // Малий словник історії України / відпов. ред. В. А. Смолій. К. : Либідь, 1997. 464 с.

• *М. С. Грицай, В. Л. Микитась, Ф. Я. Шолом.* Давня українська література. К. : Вища школа, 1978. С. 197—203.

• Матях В. М. Баранович Лазар // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. — Київ : Наукова думка, 2003. Т. 1 : А — В. 688 с. : іл.. С. 183.

• Лазар Баранович // Возняк М. С. Історія української літератури. У 2 книгах: Навч. вид. Вид. 2-ге, перероб. Кн. 1. Львів: Світ, 1992. С. 563—572.

• Баранович Лазар // Енциклопедія українознавства : Словникова частина : [в 11 т.] / Наукове товариство імені Шевченка ; гол. ред. проф., д-р Володимир Кубійович. Париж ; Нью-Йорк : Молоде життя ; Львів ; Київ : Глобус, 1955—2003.

• *Kazimierz Chodynicki. Baranowicz Łazarz (1595?-1693)* // *Polski Słownik Biograficzny.* Warszawa; Kraków; Łódź; Poznań; Wilno; Zakopane: Nakładem Polskiej Akademji Umiejętności, Skład Główny w Księgarniach Gebethnera i Wolffa, 1935. Т. 1, zes. 1. Reprint: Kraków: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1989. ISBN 8304034840. S. 273—274. (пол.)

• Меч, труби, люття / Ю. Шевельов. Вибрані праці: Кн. II. Літературознавство / Упоряд. І. Дзюба. 2-ге вид. К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2009. С. 33—44.

• *Гірко В.* Наш славетний земляк Лазар Баранович / Віра Гірко // Сіверянський літопис. — 2013. № 1. С. 9—13.

Посилання

• Баранович Лазар // Українська мала енциклопедія : 16 кн. : у 8 т. / проф. Є. Оनाцький. — Накладом Адміністрації УАПЦ в Аргентині. Буенос-Айрес, 1957. Т. 1, кн. I : Літери А — Б. С. 71.

- Твори на Ізборнику
- Лазар Баранович // Українська поезія. Середина XVII ст. Упорядники В. І. Кречотень, М. М. Сулима. / Академія наук України. Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка. Київ: Наукова думка, 1992. (Пам'ятки давньої української літератури). С. 216—229.
- Баранович Лазар // Українські письменники: біо-бібліографічний словник: у 5 т. / ред. кол.: відп. ред. О. І. Білецький (голова) та ін. Т. 1 : Давня українська література (XI—XVIII ст.) / уклад. Махновець, Л. Є.. Перероб. вид. Харків : Прапор, 2005. — 976 с. — С. 203—209. Лазар Баранович (світське ім'я — Лука) - Біографія
- <http://tour.cult.gov.ua/publ/1-1-0-11>

*Використано: Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії.

(Упорядник – професор В.Ф. Баранівський)

В.І. Тимошенко

2. Туган-Барановський Михайло Іванович – вчений-економіст світової слави.

Михайло Іванович Туган-Барановський прожив наповнене багатьма подіями життя, яке від поклав на олтар створення української держави і науки. Народився на Харківщині, у селі Солоному (точніше – в нині не існуючому селі Соляниківка, що було в 2 км від Старовірівки) Куп'янського повіту 21 січня 1865 р., у дворянській родині. У 1884 р. вступив на фізико-математичний факультет Харківського університету. Закінчив 1888 р. екстерном природничо-математичний, здобув ступінь кандидата наук; 1890 р. і правничо-економічний факультети Харківського університету і доповнював студії у Великій Британії (1892 р.). [3, с. 172].

Його головна праця цих років – «Промислові кризи в сучасній Англії, їх причини і близький вплив на народне життя» (1894). Книга тричі перевидавалася з різними доповненнями і була дуже позитивно сприйнята науковими колами у всій Європі. Туган.-Барановський, як свідчить його автобіографія, вже «змалку й на університетській лаві відчував себе укр. патріотом» [2, с. 723].

У 1895 р. вступив до Вільного Економічного Товариства (головою з 1896 р.) і брав активну участь на цьому форумі в економічних дискусіях народників і марксистів. Разом з П. Струве став найвизначнішим

прихильником т. зв. легального марксизму і в 1890-х рр. надрукував низку статей, нерідко полемічного характеру. З 1895 р. – приват-доцент політичної економії в Петербурзькому Університеті, 1899 р. звільнений за «вільнодумство», 1898 р. з'явилася його праця «Русская фабрика в прошлом и настоящем», в якій подана синтеза капіталістичного розвитку в Росії і критика поглядів народників та слов'янофілів на ролі соціально-економічних інституцій, зокрема дрібного промислового виробництва. За цю працю здобув докторат Московського університету.

На початку ХХ ст. Туган-Барановський цілком відмовився від попередніх поглядів і припинив співпрацю з представниками популярного тоді в Росії «легального марксизму». За цього другого періоду діяльності схилився до поглядів неокантіанців й опублікував багато теоретичних й історичних праць, в яких складні явища суспільно-економічного життя пов'язував з ідеалами соціальної справедливості, що найвиразніше віддзеркалене в його працях з кооперативізму. До найважливіших праць цього періоду належать: «Очерки по истории политической экономии» (1901 р.) – перша праця про історію економічної доктрин у Російській імперії, «Основы политической экономии», дуже популярний підручник (1 вид. 1907 р., 5-те 1924 р.; укр. переклад 1919 р.), «Теоретические основы марксизма» (1905 р., також нім. мовою) та багато ін. 1906 р. Туган-Барановський – головний редактор журналу «Вестник Кооперации», у 1910-их рр. – популярного серійного видання «Новые идеи в экономике» (5 випусків). Перед першою світовою війною Туган – Барановський співпрацював з М. Грушевським й іншими українськими ученими над підготовкою енциклопедичного довідника «Украинский народ в его прошлом и настоящем» (1914 – 1916 рр., 2 тт.), третій том якого, зредагований Туган – Барановським і присвячений народному господарству України, не з'явився.

У 1905 р. звернувся до Полтавського губернського земського зібрання з пропозицією про встановлення першого в Україні пам'ятника Тарасу Шевченку в Полтаві та розпочав збирання коштів для цієї мети, яку в майбутньому було реалізовано.

І це був непоодиноким вияв його патріотизму. 1910 р. Туган-Барановський різко виступає проти денаціоналізації українського народу, за необхідність «мати українську школу од початкової до вищої», за «якнайбільше поширення української мови на всіх ділянках життя».

Бере активну участь у роботі товариства взаємодопомоги вчителів Лохвиччини, у лохвицькому сільськогосподарському товаристві, у повітовому та губернському земствах.

1917 р. назавжди повертається в Україну, щоб заповнити, – зі слів С. Єфремова, – «ту пустоту, що розляглась на Україні в результаті отого безупинного переливання крові з нашого національного організму до чужих»[1, с. 136]. Туган-Барановський брав активну участь в українському громадському і державному житті: був автором Декларації УНР «Економічна політика» (1917 р.), недовгий час (серпень-листопад 1917 рр.) був генеральним секретарем фінансів, але найбільше уваги присвятив кооперативним справам. Туган-Барановський відстоював створення власної української валюти; опублікував статтю про усамостійнення українського кооперативного руху, редагував журнал «Українська Кооперація» та очолював Українське Товариство Економістів, брав участь у створенні УАН і в заснуванні Українського Державного Університету в Києві. Очолює створений за його ініціативою 5 грудня 1918 р. Інститут з вивчення економічної кон'юнктури та народного господарства; який пропрацював до 1922 р. Стає фундатором Демографічного інституту, який з 1 січня 1919 р. очолив М. Птуха. 28 (15) листопада 1918 р. наказом гетьмана Павла Скоропадського Туган-Барановського затверджено на посаді голови відділу соціальних наук. Дійсний член ВУАН (1918 р.), голова соціально-економічного відділення (1919 р.).

М. Туган-Барановський започаткував магістральні наукові напрями досліджень і формування відповідної структури науково-дослідних інститутів. Таким чином, можна з упевненістю сказати, що М. І. Туган-Барановський стояв біля витоків української академічної науки. Він усвідомлював її суспільну роль як засобу формування та зміцнення національного господарства, розвитку інтелектуальної культури та забезпечення конкурентоспроможності української нації в її державотворчих змаганнях [4, с.84].

Його наукові концепції стали підґрунтям розробленої Дж.М. Кейнсом теорії прогнозування ринкової кон'юнктури, проведенні ефективної економічної політики. Представник «легального марксизму». Один із найяскравіших представників ліберального руху в Україні. Брав участь у заснуванні Національної академії України. Міністр фінансів Української народної республіки (1917–1918 рр.).

Наукова спадщина Туган-Барановського становить близько 140 праць, які охоплюють майже всі ділянки економічної науки. Найбільше значення має його теорія періодичних криз, вивченню яких він присвятив низку праць, що з'явилися і в перекладах німецькою та французькою мовами і здобули йому світове ім'я.

Його новаторський підхід до розкриття природи періодичних промислових криз і циклічного характеру суспільного відтворення відкрив можливість для ґрунтовного дослідження економічної кон'юнктури та формування на цій основі нового наукового напрямку – економічного прогнозування. Саме М. Туган-Барановський уперше у світовій науці розкрив інвестиційно-інноваційний механізм як рухому силу економічної динаміки.

На основі його концепції кон'юнктурних циклів у Франції діяв постійний комітет для передбачення промислових криз. Менш популярна його дуалістична теорія вартості, яка базується на критиці трудових теорій Давида Рікардо і Карла Маркса та теорії граничної корисності австрійської економічної школи. Туган-Барановський багато уваги присвятив кооперації, завдяки дослідженню якої він увійшов до числа найвидатніших теоретиків кооперативного руху у Східній Європі.

Економісти і соціологи, історики і футурологи, математики і філологи – всі досліджують його праці і вважають «своїм», тобто вагомою фігурою в розвитку і економічної науки, і соціології, і історії, і футурології, тощо. Це свідчить про цілісність і широту його наукового світогляду.

Вшановуючи видатного українського вченого-новатора і громадського діяча, ми звертаємося до його спадщини як до арсеналу ідей для вирішення актуальних соціально-економічних проблем. М. І. Туган-Барановський був і залишається Людиною Світу й Людиною Майбутнього.

Література:

1. Абліцов Віталій. «Галактика «Україна». Українська діаспора: видатні постаті» — К.: КИТ, 2007.
2. Горбатенко В. Туган-Барановський Михайло Іванович // Політична енциклопедія. Редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. — К.: Парламентське видавництво, 2011.
3. Горкіна Л.П. Туган-Барановський Михайло Іванович // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. — К. : Наук. думка, 2013. — Т. 10 : Т — Я.
4. М. І. Туган-Барановський: вчений, громадянин, державотворець // Економіка України. – 2015. - № 3- С. 84-96.

В.І. Тимошенко

3. Роль Х. Барановського в розвитку кооперативного руху України.

Серед громадських діячів особливо цінними є ті, поведінка яких позбавлена зайвого пафосу й надуманого блиску, а дії зосереджені на результативності проєктів. Таких людей зазвичай вирізняють організаторські здібності, наполегливість у роботі, цілеспрямованість. Саме до такої категорії людей належить наш земляк, відомий громадський і державний діяч на Наддніпрянській Україні, банкір, видатний діяч українського кооперативного руху Христофор Барановський. Він був переконаний прихильник кооперації як основи національної економіки, і вважав, що кооперація буде сприяти самоорганізації і культурному розвитку широких народних мас.

Х. Барановський долучився до кооперації ще в молоді роки: після закінчення сільської школи він працював у своєму рідному селі Немиринцях, Бердичівського повіту, Київської губернії (нині Ружинський район, Житомирська область) заступником розпорядника місцевого ощадно-позичкового товариства. Уже як досвідченого кооператора в 1895 р. Барановського запрошують працювати до ощадно-позичкового товариства в с. Дзендзелівка на Уманщині [8, с. 13]. На новому місці він усі свої зусилля спрямовує на вдосконалення рахівництва, популяризацію діяльності кредитного товариства й залучення нових вкладників. Через ощадно-позичкове товариство Барановський розгорнув масштабні посередницькі операції: діяла майстерня возів, здійснювався продаж заліза, деревини, будівельних матеріалів, збут хліба й цукрового буряка.

Значний вплив на Барановського мав Перший Всеросійський з'їзд представників ощадно-позичкових товариств у Москві 1898 р. Зібравши 353 делегата, а також посадових осіб міністерства землеробства й державних маєтностей, міністерства фінансів, Державного банку, з'їзд уперше порушив питання про відкриття центрального банку для кредитних товариств і організацію союзів цих товариств [13, с. 75]. На цьому загальнодержавному форумі Барановський познайомився з відомими кооператорами, отримав безцінні практичні й теоретичні знання.

Того ж року тепер уже сам Барановський засновує в с. Дзензелівка споживче товариство, яке стало першим сільським споживчим товариством в Україні [8, с. 14].

Із часом Барановський усе більше схиляється до ідеї створення союзів кооперативних товариств, які могли б конкурувати з великим капіталом. Це питання розглядалося на всеросійських з'їздах кооператорів, але через відсутність підтримки з боку уряду – далі від розмірковування справа не рухалася. У 1900 р. Барановський склав статут союзу ощадно-позичкових товариств, поданий на затвердження уряду, але до 1905 р. документ так і не був розглянутий.

Революційні події 1905-1907 рр. стали новим етапом у розвитку кооперативного руху: стрімко збільшувалась кількість кооперативних товариств, зростала потреба в досвідчених кооператорах, розроблялися заходи з організації кредитних і споживчих союзів. Нарешті було отримано дозвіл на початок фінансових операцій Київського союзу кредитних товариств – 30 серпня 1907 р. в с. Дзензелівка відбулось установче зібрання Союзу, на якому Барановського обрали головою Ради Союзу [1, с. 31].

У 1907 р. Київське губернське земство запрошує Барановського на запроваджену посаду інструктора з кооперації. Від імені земства 1908 р. він організовує перші на Київщині кооперативні курси, що проходили в с.Дзенгелівка з 1 по 15 червня 1910 р. в кількості 30 осіб. Їх було організовано для рахівників споживчих товариств.

Важливою була роль Х. Барановського у створенні і організації діяльності Київська спілка споживчих товариств (КССТ). Створення в Київській губернії спілки споживчих товариств було розпочато на першому з'їзді уповноважених товариств Київщини, що відбувся 28-29 грудня

1907 р. КССТ стала першим губернським об'єднанням споживчих кооперативів на теренах Наддніпрянської України. Діяльність Київської спілки, через ряд об'єктивних і суб'єктивних причин, не набула широких масштабів, але її поява мала особливе значення не тільки для розвитку споживчої кооперації Київщини, а й, значною мірою, для сусідніх Волинської, Подільської, Полтавської та Чернігівської губерній. Проте, сам факт створення названої Спілки є підтвердженням реальних кроків щодо формування на початку ХХ ст. у межах Російської імперії української національної кооперативної системи, становлення споживчої

кооперації як самостійної економічної сили [7, с.46].

2-5 грудня 1908 р. у Києві відбувався другий з'їзд представників споживчої кооперації губернії, скликаний київським губернським земством. Учасниками форуму були представники 134 споживчих товариств. Головою Спілки обрали Х.Барановського. Для делегатів селян 4 грудня ввечері в Українському клубі за участю М.Лисенка відбувся концерт.

Барановський також був головним ініціатором створення Київського кооперативного банку (Союзбанк), обов'язки голови правління якого він виконував упродовж 1911-1917 рр. [4, с. 234].

У 1912 р. правління союзу починає видавати власний друкований орган російською та українською мовами під назвою «Муравейник / Комашня», обов'язки головного редактора виконував Барановський [12, с. 224]. На сторінках цього видання він вміщував професійні пояснення щодо ведення кооперативної роботи, інформаційні звіти («О заключении книг», «Результаты и задачи момента» та ін.), два нариси «О тех, кого уже нет» (1916, № 38/39) – про відомих діячів на ниві нац. кооперації – В. Доманицького та О. Юркевича.

У 1913 р. Київ приймав Другий Всеросійський кооперативний з'їзд. Основна частина організаційної роботи лягла на плечі товариша голови з'їзду – Х. Барановського. Він виступав на з'їзді з низкою доповідей, брав участь у засіданнях окремих секцій, був обраний головою кредитної секції [2, с. 6-7]. Міністерство внутрішніх справ суворо контролювало проведення з'їзду з метою недопущення ліворадикальних і революційних висловлювань. У таких умовах голова з'їзду граф Д. Гейден просив говорити у формі «прийнятній для уряду», закликав «берегти з'їзд» [8, с. 126]. Не дивлячись на чітку вказівку міністерства внутрішніх справ київському генерал-губернатору закрити засідання за першої ж спроби відхилитися від програми в бік політичних дискусій, на з'їзді було розглянуто низку актуальних питань . На розгляд делегатів з'їзду було подано проект «Положення про з'їзди представників кооперативних установ», складений аналогічно існуючим промисловим представницьким організаціям підприємців [2, с. 3]. У відповідності до розробленого проекту з'їзди мали стати регулярною загальнодержавною організацією з функціями розпорядчого характеру. Висловлені на з'їзді ідеї, значною мірою, стали основою для створеного пізніше, у січні 1920 р., Кооперативного інституту імені М.Туган-Барановського у Києві.

Департамент поліції розтлумачив висловлені на з'їзді думки як прагнення «до об'єднання суспільних мас для досягнення політичних цілей» [6, с. 120]. Негативний висновок цього відомства призвів до значного відтермінування розгляду цього питання – тільки 1 серпня 1917 р. Тимчасовий уряд видав постанову «Про з'їзди представників кооперативних установ» [14, с.110].

На початку ХХ ст. стають регулярними районні та губернські з'їзди кооператорів, організатором яких був Х.Барановський. 18-19 листопада 1912 р. у м. Малині Радомисльського повіту в будинку Миклухо-Маклаїв відбувся з'їзд діячів дрібного кредиту Овруцького і Радомисльського повітів. Учасниками з'їзду було понад 100 делегатів. Серед них – голова ради Київського союзу дрібних кредитних закладів А.Беретті та голова правління того ж союзу Х.Барановський. З місцевих діячів учасниками зібрання був керівник малинського кредитного товариства П.Нецевич, голова облітківського товариства Микита Мандрика (пізніше - відомий український громадський діяч, письменник, літературознавець, перекладач, дипломат), а також керівники кооперативних товариств Радомисльського та Овруцького повітів.

Виступ Х.Барановського на з'їзді була зустрінута гучними оплесками. Форум прийняв рішення про організацію районного союзу закладів дрібного кредиту з правлінням у Малині (до складу цього районного союзу входили кооператори Радомисльського та Овруцького повітів). Також було вирішено питання про будівництво на території малинського залізничного вокзалу елеватора на 150 тис. пудів хліба спільними зусиллями кооператорів [10, 11].

У листопаді 1915 р. було скликано з'їзд представників кооперативів Київської губернії для розгляду питань збуту продукції сільського господарства, харчової й переробної промисловості, ремісничих виробів і предметів промислу. Такі заходи стали щорічними – у січні 1916 р. відбувся черговий з'їзд представників кооперативів Київської губернії. Його ініціював Київський союз установ дрібного кредиту. Працював з'їзд п'ять днів, зібравши для напрацювання загальних правил посередницьких операцій делегатів від більшості кооперативних товариств губернії, представників адміністративних установ, земств та інших зацікавлених осіб [9, с. 5].

Події 1917 р. викликали новий підйом кооперативного руху. Українські кооператори розробили кілька проєктів стосовно централізації всієї

національної кооперації під загальною координацією Центрального українського кооперативного комітету. Упродовж 1917-1918 рр. було скликано три Всеукраїнські кооперативні з'їзди [3, с. 89-91]. Найбільш представницькою за чисельністю і, у той же час, дискусійною виявилась робота Третього Всеукраїнського кооперативного з'їзду [3, с.93].

Барановський брав участь у всіх організаційних заходах всеукраїнських з'їздів, був обраний головою правління Українського народного кооперативного банку (Українбанк) в 1917 р. [Гай-Нижник П. Зародження, с. 90]. Як досвідчений і авторитетний економіст і банкір він на Всеукраїнському національному конгресі обраний членом Української Центральної Ради від кооперативних організацій. На Перших Загальних зборах Української Центральної Ради (УЦР) 8 квітня 1917 р. обраний членом Комітету УЦР. Входив до складу Київського губерньського виконкому Ради об'єднаних громадських організацій. У створеному 15 червня 1917 р. Комітетом УЦР Генеральному Секретаріаті отримав портфель генерального секретаря фінансів (червень – серпень 2017 року) [12, с. 225].

У 1919 р. Барановський – директор «Українбанку», радник Центрального українського сільськогосподарського кооперативного союзу, Всеукраїнського кооперативного страхового союзу. У травні 1920 р. – міністр фінансів УНР в уряді В'ячеслава Прокоповича. Брав участь у міжнародних кооперативних конгресах і конференціях міністрів фінансів [5, с.184].

Після встановлення більшовицької влади в Україні Барановський виїздить до Польщі. За кордоном він продовжував активно сприяти українській кооперації, очолював іноземні представництва українських кооперативних союзів, Всеукраїнське товариство економістів,

співпрацював з кооперативними виданнями [4, с. 234]. Автор низки праць, присвячених українській кооперації та фінансовій системі.

Барановський був переконаним, що кооперація є основою національної економіки, матеріальним фундаментом, на якому має розвиватися національна державність. І цим своїм переконанням Х. Баранович світився сам, а історія висвітлила самого Барановського.

Література:

1. Височанський П. Коротка історія кооперативного руху на Україні. – Київ : Червоний шлях, 1925. 52 с.,
2. Второй Всероссийский съезд по кооперации в г. Киеве (1–7 августа 1913 г.). – Киев : Типография Киевской 2-й Артели, 1915.
3. Гай-Нижник П. Зародження і занепад української кооперації (кінець XIX ст. – 1920 р.) // Київська

старовина. – 2003. – № 6. – С. 87–93.

4. Гай-Нижник П. П. Барановський Христофор Антонович. Енциклопедія Сучасної України. Т. 2. – Київ: Національна академія наук України, 2003. С. 234.

5. Дмитрієнко М. Ф., Ясь О. В. Барановський Христофор Антонович. Енциклопедія історії України. Т. 1: А–В / редкол.: В. А. Смолій (голова та ін.); Інститут історії України НАН України. – Київ : Наукова думка, 2003.

6. Корелин А. П. Кооперация в общественно-политической жизни России в начале XX века // Отечественная история. – 1992. – № 4. – С. 117–126.

7. Ленченко Ф.І. Виникнення і діяльність Київської спілки споживчих товариств (1908-1913 роки) // Історична пам'ять. Науковий збірник. – 2011. – № 26. – С. 46-54.

8. Павловський М. Христофор Антонович Барановський: біографічний нарис до 25-літ. Ювілею його громадсько-кооперативної діяльності. – Київ : Друкарня Українськ. наук. т-ва, 1919. 32 с.

9. Программа, положение и наказ Съезда представителей кооперативов Киевской губернии по вопросам кооперативного сбыта продуктов сельского хозяйства, сельскохозяйственной промышленности, изделий ремесла и предметов промысла (18–22 января 1916 г.). – Киев : Скоропечатня И. Шенфельда, 1916. 8 с.

10. Радомыслянин. – 1912. – 2 декабря.

11. Радомыслянин. – 1912. – 7 декабря.

12. Українські кооператори. Історичні нариси. Кн. 1. Львів : Вид-во «Укоопосвіта» Львівської комерційної академії, 1999. 456 с.

13. Хейсин М. Л. Исторический очерк кооперации в России. – Петроград : Кооперация, 1918. 184 с.

14. Шандра І. О. Х.А.Барановський – провідний діяч українського кооперативного руху // Вісник ХНУ ім.Каразіна. Серія. «Історія України». Українознавство: історичні та філософські науки. – 2019. – Вип. 29. – С. 107-112.

4.Барановський Ярослав Володимирович

Псевдо- псевдонім Ярослав Оршан

Народився - 10 липня 1906 Темирівці, Рогатинський повіт, Королівство Галичини та Володимирії, Австро-Угорщина

Помер - 11 травня 1943 (36 років) Львів, Дистрикт Галичина, Генерал-губернаторство, Третій Рейх·загинув від рук невідомого вбивці

Поховання- Личаківський цвинтар:

Громадянство- Австро-Угорщина Третій Рейх (*підданство*)

Діяльність-політик

Ярослав Барановський

Відомий завдяки -діяч ОУН

Alma mater-Карлів університет

Науковий ступінь-доктор права

Партія - ОУН

Ярослав Баранівський - (псевдо «Макар»; народився 10 липня 1906р., с. Темирівці, Галицький район, Івано-Франківська область — 1943, Львів) — український націоналіст, з 1933 — секретар Проводу ОУН, довірена особа Євгена Коновальця.

Зміст

Життєпис

1.Юність

2.Подальше політичне життя

3.Конфлікт в ОУН

4.Трагічна загибель

5.Після смерті

6.Примітки

7.Посилання

Життєпис

1.Юність

Народився в родині отця Володимира і Мальвіни Барановських. Виховувався у патріотичній сім'ї. У травні 1924 року закінчив Станіславську гімназію і став студентом правничого факультету Львівського університету.

Ще під час навчання в гімназії Ярослав вступив до «Пласту» і УВО. Був членом 11-го Пластового полку ім. гетьмана Івана Мазепи. Крім того, був залучений Юліаном Головінським до «Летючої бригади» в якій був наймолодшим, але у 1924–1925 узяв участь у багатьох її акціях. Як і більшість бойовиків УВО, потрапив у руки польської поліції і опинився на лаві підсудних. У підсумку так званого процесу «поштовців» (Львів, червень 1926) отримав три роки позбавлення волі.

2.Подальше політичне життя

Після тюрми емігрував до Чехословаччини, де закінчив правничий факультет Карлового університету і здобув звання доктора права і суспільних наук. На еміграції познайомився з полковником Євгеном Коновальцем. На його пропозицію взяв участь у I Конгресі Українських Націоналістів. У Празі брав участь у житті секції «Зарево», душею якої

був Олег Кандиба-Ольжич.

У лютому 1933 на 9-му з'їзді ЦЕСУС у Празі Барановського обрали президентом цієї української світової студентської організації. Підпорядковував український студентський рух націоналістам. Після арешту багатьох членів ЦЕСУС змушений був шукати іншого пристановища, тож перебивався до Відня. Там одружився з Анною Чемеринською, членом УВО, ОУН. Як президент ЦЕСУС виконував також обов'язки секретаря ПУН, міжнародного референта і вирішував справу легалізації Союзу в Австрії.

Президентом ЦЕСУС був до 1939 року. II з'їзд ЦЕСУС, який відбувся у Відні в червні 1939 року, обрав його почесним президентом.

Особливо відзначився активністю у 1938 — в Карпатській Україні, а пізніше — на Лемківщині та Бойківщині.

Як секретар ПУН Барановський став членом вужчого проводу — найбільш наближених до Євгена Коновальця людей. У середині 1930-х років його вплив в ОУН настільки відчувався, що про нього почали говорити як про людину, яка визначає політику організації, є найближчим помічником Коновальця. В його обов'язки входили контакти з Краєм. Євген Коновалець безмежно довіряв Барановському, цінував його за відданість справі, патріотизм, принциповість. Саме «Макар» спланував і організував безпечний перехід через кордон Григорія Мацейка (після відомого атентату на Перацького), особисто зустрів його в Карпатах і подбав про подальшу його безпеку на території Чехословаччини.

Барановський дуже боляче пережив трагічну смерть Євгена Коновальця в Роттердамі. Не раз він казав: «Чому, чому не мені судилася доля зустріти в Роттердамі Валюха?». Після смерти полковника Коновальця вождем ОУН та ПУН у серпні 1939 року було обрано Андрія Мельника. Ярослав Барановський кардинально впливав на політику нового лідера, що викликало спротив у Р.Ярого та діячів ОУН «у краю».

3. Конфлікт в ОУН

Після падіння Польщі, коли багато членів ОУН вийшли з тюрем, почався тиск на Барановського. Після його категоричної відмови перейти на бік прихильників С.Бандери останні почали вимагати від Андрія Мельника вивести з Проводу Барановського, Омеляна Сеніка і С.Чучмана. Полковник відмовився виконати ці вимоги. Революційний трибунал ОУН, очолюваний Іваном Мициком^[2], спростував звинувачення

проти Барановського. На підставі присуду Голова ПУН відновив його в усіх правах.

Нині кваліфіковані юристи та експерти, маючи доступ до архівів, спростували всі звинувачення проти Ярослава Барановського, і документи, за якими його було звинувачувано, визнали фальшивими. У спецповідомленні НКВС УРСР V4500/СН ЦК КП(б) України про роботу 5-го відділу УДБ НКВС УРСР йдеться про те, як вдалося обмовити одного із активних оунівців — Барановського, що нібито він співпрацював із польською розвідкою. Але постійні звинувачення дуже вплинули на молодого амбітного політика, і він поступово відійшов від організації. У вересні 1940 добровільно залишив ПУН і переїхав з дружиною до Кракова, а в 1941 — до Львова.

4. Трагічна загибель

У травні 1942 року мельниківський рух «у краї» очолив Олег Кандиба-Ольжич. Він запросив Барановського повернутися до політичної діяльності. Але вже 11 травня 1943 близько 13.00 Ярослава Барановського застрелили на розі сучасних вулиць Рилєєва та Устияновича у Львові.

5. Після смерті

Похорон, що перетворився у велику процесію, відбувся 14 травня 1943 року на Личаківському цвинтарі. Домовину з каплиці, що на вул. Пекарській, несли Олег Ольжич, Юрій-«Уть» Соколовський, Богдан Онуфрик-Коник, Осип Бойдуник. Був також вінок від Андрія Мельника з написом «Мужньому воїнові — Андрій Мельник». Обряд похорону закінчився піснею «Ой Морозе, Морозенку», яку виконав хор під орудою Миколи Колесси.

Після арешту Олега Ольжича вдову Ярослава, Ганну Чемеринську, найближчу співробітницею Ольжича, яка залишилася у Львові, було заарештовано і вивезено до Берліна. В 1945 році її звільнили, а в 1953 році вона емігрувала до США.

6. Примітки

1. ↑ Личаківський некрополь — С. 101.
2. ↑ Веденєєв Д. В. Меч і тризуб. Нотатки до історії Служби безпеки Організації Українських Націоналістів «З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ» № 1/2(6/7) 1998, 2-4 (13-15) 2000

7. Посилання

- Барановський Ярослав // Українська мала енциклопедія : 16 кн. : у 8 т. / проф. Є. Онацький. — Накладом Адміністрації УАПЦ в Аргентині. — Буенос-Айрес, 1957. — Т. 1, кн. I : Літери А — Б. — С. 71. — 1000 екз.
- Ярослав Володимирович Макар Барановський

• Стаття підготовлена на підставі інформації *про діяча ОУН(М) Ярослава Барановського* у Вікіпедії- Вільній енциклопедії. (Востаннє стаття була відредагована 5 липня 2019 р).

(упорядник – професор В.Ф. Баранівський)

5. Барановський Анатолій Максимович*

Анатолій

Максімович

Барановський (25 січня (7 лютого) 1906, Київ, Російська імперія — 9 листопада 1988, Київ, Українська РСР, СРСР) — український радянський державний діяч і дипломат.

Кандидат у члени ЦК КП(б)У у 1940 — серпні 1946 р та у 1949 — 1952 р.

Член ЦК КПУ у серпні 1946 — 1949 р і у 1952 — 1981 р.

Депутат Верховної Ради УРСР 2-9-го скликань.

Кандидат економічних наук.

<u>3-й Міністр закордонних справ УРСР</u>	
<u>10 червня 1952 — 10 травня 1954</u>	
Попередник:	<u>Мануїльський Дмитро Захарович</u>
Спадкоємець:	<u>Паламарчук Лука Хомич</u>
<u>Міністр фінансів УРСР</u>	
<u>1 березня 1961 — 22 серпня 1979</u>	
Попередник:	<u>Щетинін Микола Тимофійович</u>
Спадкоємець:	<u>Козерук Василь Петрович</u>
Партія:	<u>КПРС</u>
Освіта:	Харківський плановий інститут
Науковий ступінь:	<u>кандидат економічних наук</u>
Народження:	25 січня (7 лютого) 1906 <u>Київ, Російська імперія</u>
Смерть:	9 листопада 1988 (82 роки) <u>Київ, Українська РСР, СРСР</u>
Похований:	<u>Байкове кладовище</u>
Національність:	<u>українець</u>
Громадянство:	 <u>Російська імперія</u> → <u>СРСР</u>
У шлюбі з:	<u>Барановська Ганна Михайлівна</u>
Нагороди:	

Зміст

1. Біографія
2. Нагороди
3. Джерела
4. Література

1. Біографія

Народився 25 січня (7 лютого) 1906 року в Києві в родині службовця. У 1920 році закінчив семирічну трудову школу.

У 1920-1922 роках — оперативний співробітник штабу Київської міської міліції. Працював також у фінансових органах Волинської губернії. У 1923 році вступив до комсомолу.

У 1922-1924 роках — секретар осередку комсомолу, секретар Гошівської сільської ради Овруцького району Волинської губернії. У 1924 році закінчив партійну школу.

У 1924-1927 роках — секретар Народицького районного комітету ЛКСМУ Коростенського округу, завідувач відділу Барашівського, Базарського районних комітетів ЛКСМУ Волинської губернії.

У 1927-1928 роках — секретар Базарського райвиконкому, заступник голови Городницького райвиконкому Коростенського округу Житомирщини.

У жовтні 1928—1930 роках служив у Червоній армії.

Член ВКП(б) з 1929 року.

У 1933 році закінчив Харківський плановий інститут Держплану УСРР.

У 1932-1939 роках — старший референт, начальник сектору, начальник відділу Держплану УСРР-УРСР. У 1939—травні 1940 року — заступник голови Держплану УРСР.

28 травня 1940—1941 р. — голова Держплану Української РСР.

3 травня 1941 року — заступник голови РНК УРСР. На початку німецько-радянської війни в умовах наступу гітлерівських військ на Україну проводив значну роботу щодо перебазування важливих підприємств на схід для налагодження масового виробництва озброєння та боєприпасів.

У 1941-1942 роках — начальник оперативної групи з промисловості Військової ради Південного фронту.

У 1942-1944 роках — експерт народного комісара закордонних справ СРСР з економічних питань, брав участь у підготовці економічних статей

(угод) про перемир'я з союзниками Німеччини у Другій світовій війні.

У 1944 – 16 червня 1953 р. — заступник голови РНК УРСР (з 15 березня 1946 року — РМ УРСР).

18 грудня 1945 року від імені уряду УРСР підписав у Вашингтоні угоду про допомогу Україні Міжнародної організації допомоги постраждалим від війни (ЮНРРА).

У березні-травні 1946 року був керівником української делегації на IV сесії ЮНРРА. Брав участь у Паризькій мирній конференції 1946 року; як представник України був обраний головою комісії з політичних і територіальних питань по Румунії, де не лише відстоював інтереси України, а й заперечував окремі вимоги деяких держав щодо Румунії. Очолював підкомітет, створений для визначення чехословацько-угорського кордону в районі Братислави (Словаччина). Був керівником делегації УРСР на Белградській конференції 1948 року, що виробила Конвенцію про режим судноплавства на річці Дунаї.

З 10 червня 1952 по 11 травня 1954 року — міністр закордонних справ Української РСР.

У 1950–1954 роках очолював делегацію України на V–VIII сесіях ГА ООН. В умовах диктату делегації СРСР, виявляючи принциповість, опонував її главі Андрію Вишинському.

11 травня 1954–1957 роках — голова Держплану Української РСР і заступник голови Ради Міністрів УРСР.

17 липня 1957–1961 роках — 1-й заступник голови Держплану УРСР — міністр Української РСР.

1 березня 1961– 22 серпня 1979 роках — міністр фінансів Української РСР.

19 січня 1966–1979 р. — засновник і перший голова Українського відділення Товариства радянсько-в'єтнамської дружби (тепер — Товариство «Україна-В'єтнам»).

Потім — на пенсії у місті Києві.

2. Нагороди

Нагороджений орденом Леніна, орденом Жовтневої Революції, трьома орденами Трудового Червоного Прапора (1.02.1966), медалями.

Могила

Помер 9 листопада 1988 року. Похований в Києві на Байковому кладовищі (ділянка № 7).

3. Джерела

- Симоненко Р.Г. Барановський Анатолій Максимович // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. — К. : Наук. думка, 2003. — Т. 1 : А — В. — С. 184. — 688 с. : іл. — ISBN 966-00-0734-5.

- Українська радянська енциклопедія : у 12 т. / гол. ред. М. П. Бажан ; редкол.: О. К. Антонов та ін. — 2-ге вид. — К. : Головна редакція УРЕ, 1974–1985.

- Мой фронт

4. Література

- Барановський А.М. Фінансист непростой доби: До 100-річчя А.М. Барановського. — К.: Основа, 2005. — 152 с.

- Д. В. Табачник. Барановський Анатолій Максимович // Українська дипломатична енциклопедія: У 2-х т./Редкол.:Л. В. Губерський (голова) та ін. — К: Знання України, 2004 — Т.1 — 760с. ISBN 966-316-039-X

- Депутати Верховної Ради УРСР. 9-е скликання — 1975 р.

Стаття підготовлена на підставі інформації про Барановського Анатолія Максимовича у Вікіпедії-Вільній енциклопедії. (Востаннє стаття була відредагована 5 лютого 2020 р).

(упорядник – професор В.Ф. Баранівський)

6. Барановський Анатолій Андрійович*

Барановський Анатолій Андрійович

Народився	6 травня 1937 місто Одеса
Помер	31 липня 2009 (72 роки) місто Чорноморськ Одеської області
Громадянство (підданство)	 СРСР
Національність	українець
Діяльність	державний діяч
Alma mater	Одеське морехідне училище
Нагороди	

Барановський **Анатолій** **Андрійович** (6 травня 1937, місто Одеса Одеської області — 31 липня 2009, місто Іллічівськ, тепер Чорноморськ Одеської області) — український радянський діяч, бригадир комплексної бригади портових робітників Іллічівського морського торговельного порту Одеської області. Герой Соціалістичної Праці (19.02.1976). Депутат Верховної Ради УРСР 9—10-го скликань. Член Президії Верховної Ради УРСР 10-го скликання.

Зміст

1. Біографія
2. Нагороди
3. Посилання
4. Література

1. Біографія

Народився в родині робітника. З 1954 року — завідувач Йосипівської сільської бібліотеки, завідувач сільського клубу села Йосипівки Овідіопольського району Одеської області.

У 1956—1960 роках — служба в Радянській армії, на Північному флоті.

У 1960—1961 роках — курсант школи шоферів, шофер радгоспу «Червоний маяк» Біляївського району Одеської області.

З 1961 року — водій, портовий робітник-стивідор Іллічівського морського торговельного порту. Закінчив вечірню середню школу.

З 1967 року — бригадир докерів-механізаторів (комплексної бригади портових робітників) Іллічівського морського торговельного порту Одеської області.

Член КПРС з 1973 року.

У 1979 році закінчив Одеське морехідне училище та здобув спеціальність експлуатація водного транспорту.

У 1990 році заочно закінчив юридичний факультет Одеського державного університету імені Мечникова.

З 1994 року — юрист договірної відділу Іллічівського морського порту Одеської області.

У 2001—2009 роках — бригадир-наставник навчально-курсового комбінату, голова профспілки докерів Іллічівського морського порту Одеської області.

2. Нагороди

- Герой Соціалістичної Праці (19.02.1976)

- орден Леніна (19.02.1976)
- орден Жовтневої Революції (1.07.1982)
- орден Дружби Народів (30.05.1973)
- Почесна грамота Президії Верховної Ради Української РСР (1985)
- лауреат Державної премії Української РСР (1975)
- медалі
- почесний робітник морського флоту СРСР (1971)
- почесний громадянин міста Іллічівська (Чорноморська) (1986)

3. Посилання

- Барановский Анатолий Андреевич

4. Література

- Депутати Верховної Ради УРСР. 9-е скликання — 1975 р.
- Герої Соціалістичної Праці – 1976 р.

* Стаття підготовлена на підставі інформації про Барановського Анатолія Андрійовича у Вікіпедії- Вільній енциклопедії. (Востаннє стаття була відредагована 10 листопада 2019 р).

(упорядник – професор В.Ф. Баранівський)

О.В. Баранівська, В.С. Чорний

7. Баранівський Василь Федорович – видатний науковець, військовий та громадський діяч

	
Народився	28 березня 1945 (75 років) село Барвінки, Малинський район Житомирська область
Громадянство	 Україна
Діяльність	Полковник у відставці, філософ, політолог,

	громадський діяч
Нагороди	

Баранівський Василь Федорович (нар. 28 березня 1945, с. Барвінки) — сучасний український філософ, доктор філософських наук, професор, академік УАПН, НАНВО України, Заслужений працівник освіти України, відмінник освіти України, полковник у відставці, учасник бойових дій в Чехословаччині (1968 рік).

Зміст

1. Життєпис
2. Праці
3. Визнання і нагороди
4. Перелік основних публікацій про В.Ф. Баранівського
5. Джерела

1. Життєпис

Народився 28 березня 1945 року в селі Барвінки Малинського району Житомирської області. Батько – Баранівський Федор Васильович (1900—1946 рр) Мати – Баранівська (Філоненко) Ольга Федосівна (1910—1984 рр). Батько та мати – чесні сільські трудівники, все життя працювали на землі, виростили шестеро дітей. Діди та прадіди мали свої земельні та лісові угіддя на Житомирщині, обробляли землю та займались бондарством. Мали дворянське походження, що підтверджено архівними матеріалами. Василь Федорович одружений — дружина Баранівська Олена Владиславівна, має двох синів Олександра і Віталія та доньку Інну.

Навчався у Барвінківській 8-річній та Чоповичській середній школі. З 1962 року навчався в гірничо-промисловому училищі № 60 смт. Брянки

Луганської області. В 1963 році закінчив 11 клас середньої школи робітничої молоді № 15 в пос. Завадськ Луганської області. З 1963 року навчався в Київському командно-технічному військовому училищі. В 1967 році з відзнакою закінчив вище загальновійськове командне училище (м. Омськ). Філософську освіту здобув на філософському факультеті Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка та у Військово-політичній академії (м. Москва) – заочно. 34 роки служив у Збройних Силах СРСР та України на посадах командного, політичного та науково-педагогічного складу. Загалом в системі Збройних Сил перебував – 51 рік). З 1992 року викладав гуманітарні дисципліни в Київському Інституті Військово-Повітряних Сил України, Військовому гуманітарному інституті, Національній академії внутрішніх справ України, ВНЗ «Національна академія управління», Національній академії оборони України (з 2010 року – Національний університет оборони України), Українському державному університеті економіки та фінансів, Українському державному університеті фінансів та міжнародної торгівлі. Працював на посадах головного (провідного) наукового співробітника в НДЦ (гуманітарних проблем) при КВГІ, в ЦНДІ Збройних Сил України, в НДЦ (гуманітарних проблем) Збройних Сил України, в НДЦ (гуманітарних проблем) при НАОУ, в гуманітарному інституті НУОУ імені Івана Черняхівського, в Інституті вищої освіти НАПН України. З 2015 року – завідувач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та іноземних мов ВНЗ «Національна академія управління».

В 1986 році в спеціалізованій вченій раді при Московському університеті ім. М. В. Ломоносова захистив кандидатську дисертацію *«Социально-политические основы повышения эффективности идеологической работы в современных условиях»*, в 1996 році в спеціалізованій вченій раді при Інституті філософії НАН України — докторську дисертацію *«Соціальний механізм розвитку духовності особистості»*. У 2002 році обраний академіком Української академії політичних наук та Академії наук вищої освіти України. З 2010 року — член Президії, Академік — секретар Відділення філософії АНВО України. В 2016-2017 рр — віце-президент всеукраїнської громадської організації «Інститут незалежних експертів».

2. Праці

- «Духовні орієнтації молоді: динаміка і формування: монографія» (1994, співавтор)

- «Духовність личности: социальный механизм развития: монографія» (1995)
- «Духовність особистості військовослужбовця: сучасні проблеми та перспективи» (стаття, 1996)
- «Людина в сфері гуманітарного пізнання: монографія» (1998, співавтор)
- «Армія, дисципліна, духовність: проблеми взаємозв'язку та розвитку» (стаття, 1998)
- «Духовність особистості в сучасному суспільстві: навчальний посібник» (1998)
- «Духовність личности в системе современных общественных отношений: монографія» (1998)
- «Соціокультурні та духовні виміри особистості» (стаття, 1999)
- «Національна мова в системі релігії та духовності українського народу» (стаття, 1999)
- «Проблема духовності особистості в сучасному українському суспільстві» (стаття, 1999)
- «Світовий досвід створення професійних армій» (стаття, 2000)
- «Освіта та культура особистості» (стаття, 2000)
- «Інформаційно-психологічна протидія, як складова частина морально-психологічного забезпечення військової дисципліни в частинах та підрозділах ЗСУ» (стаття, 2000)
- «Демократизація Збройних Сил України: монографія» (2001)
- «Цивільний контроль над Збройними Силами України: стан та шляхи вдосконалення» (стаття, 2001)
- «Політологія: навчально-методичний посібник» (2001)
- «Етнонаціональний чинник у війську: уроки зарубіжного та вітчизняного досвіду» (стаття, 2002)
- «Етнонаціональний та релігійний чинники в інтеграції українського суспільства» (стаття, 2002)
- «Вплив демократичного цивільного контролю на кадрову політику в Збройних Силах України» (стаття, 2002)
- «Соціальна політика держави в Збройних Силах України. Її основні напрями та механізми реалізації» (стаття, 2003)
- «Релігійний чинник у Збройних Силах України» (стаття, 2003)
- «Центризм та єдність в контексті політичної культури України» (стаття, 2003)
- «Освіта та культура особистості в умовах глобалізації» (стаття, 2003)
- «Філософія особистості: актуальні питання історії та сучасного розвитку: навчальний посібник» (2004)
- «Морально-психологічне забезпечення діяльності військ(сил): навчальний посібник» (співавтор 2004)
- «Збірник наукових праць: Філософія. Політологія. Освіта і культура. Військова справа» (2005)
- «Гуманітарна політика держави та її особливості в Збройних Силах України» (стаття, 2005)
- «Виховна робота в підрозділах Збройних Сил України: навчальний посібник» (співавтор, 2005)
- «Інформаційно-психологічна протидія в системі національної безпеки України» (стаття, 2006)
- «Соціальний механізм розвитку духовності особистості: структура, суперечності та шляхи їх подолання» (стаття, 2006)
- «Логіка. Навчальний посібник» (2007, співавтор)
- «Соціально-філософські проблеми формування особистості офіцера Збройних Сил України» (стаття, 2007)
- «Політична культура як основа централізму та єдності в Україні» (стаття, 2007)
- «Концептуальні основи методології соціально-економічного прогнозування» (стаття, 2007)
- «Проблеми розвитку духовної культури та освіти в українському суспільстві» (стаття, 2007)
- «Морально-ціннісні засади підвищення боєвої готовності Збройних Сил України» (стаття, 2007)
- «Вплив православної церкви на мову та культуру українців» (стаття, 2007)
- «Українознавство як чинник розвитку політичної культури» (стаття, 2007)
- «Гуманістичні засади діяльності працівників міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи» (стаття, 2007)

- «Філософія» (словник-довідник), друге видання/за ред.І.Ф.Надольного (співавтор, 2008)
- «Освіта та духовна безпека українського суспільства» (стаття, 2008)
- «Вчення Карла Маркса та наслідки спроб його реалізації» стаття, 2008)
- «Етнонаціональний чинник у війську: уроки зарубіжного та вітчизняного досвіду» (стаття, 2008)
- «Інформаційно- психологічна протидія як чинник морально-психологічної стійкості українського війська» (стаття, 2008)
- «Концептуальні основи методології прогнозування векторів трансформації Збройних Сил України» (стаття, 2008)
- «Соціальна політика держави в Збройних Силах України: основні напрями та механізм реалізації» (стаття, 2009)
- «Основи психології та педагогіки: посібник» (співавтор, 2009)
- «Етика бізнесу. Навчальний посібник» (2009, співавтор)
- «Проблеми духовної безпеки українського суспільства. Монографія» (2009)
- «Духовні витоки соціально-економічної кризи» (стаття, 2009)
- «Поведінкові та етичні аспекти під час оцінки професійної діяльності офіцерського складу Збройних Сил» (стаття, 2009)
- «Гуманітарна освіта і духовна безпека українського суспільства» (стаття, 2009)
- «Українці - корінний народ Криму» (стаття, 2010)
- «Компетентність і фундаменталізація освіти — нова парадигма розвитку вищої освіти» (2010)
- «Морально-етична культура військового керівника. Підручник» (2010)
- «Релігійний чинник та його вплив на процес військово-соціального управління» (стаття, 2010)
- «Психологія бізнесу» (2010, співавтор)
- «Ненормативні прояви психіки: теорія та практика. Навчальний посібник» (2010, співавтор)
- «Філософсько-методологічні проблеми військово-соціального управління» (2011, заг.ред., співавтор)
- «Вища школа в системі національно-патріотичного виховання молоді» (2011)
- «Освіта в системі націєтворення в Україні та інших державах світу» (стаття, 2011)
- «Підготовка фахівців виховної та соціально-психологічної роботи для Збройних Сил України як сучасна наукова та практична проблема» (стаття, 2012)
- «Духовно-ідеологічний фактор в забезпеченні реалізації програми підготовки і застосування Збройних Сил України» (стаття, 2012)
- «Релігієзнавчі проблеми військово-соціального управління (монографія)» (2013)
- «Концептуальні основи методології прогнозування векторів політичних процесів в Україні» (стаття, 2013)
- «Соціально-політичний та правовий вимір проблем капеланства в Збройних Силах України» (стаття, 2013)
- «Філософія і методологічні проблеми воєнної теорії і практики: підручник» (2013, заг.ред., співавтор)
- «Філософські принципи справедливості та рівності в оцінці сучасної вищої освіти» (стаття, 2013)
- «Значення національної мови в освіті та релігійному житті українців» (стаття, 2013)
- «Національно-патріотичне виховання військової інтелігенції в вищих навчальних закладах України» (стаття, 2013)
- «Доля українців Криму - погляд крізь віки» (стаття, 2013)
- «Актуальні питання ідеології та ідеологічної роботи в українському війську: монографія» (2014)
- «Ідеологія як фактор консолідації українського суспільства» (стаття, 2014)
- «Ідеологічна робота в Збройних Силах України: зміст, сутність, закономірності, функції та принципи» (стаття, 2014)

- «Про душу, її чесноти і призначення» (стаття, 2014)
- «Система військово-патріотичного виховання курсантів вищого військового навчального закладу» (стаття, 2015)
- «До проблеми сучасного розуміння поняття "злочини проти навколишнього природного середовища"» (стаття, 2015)
- «Соціальна справедливість як ключова проблема сучасного кримінального права» (стаття, 2015)
- «Феномен героїзму як проблема вітчизняної освітньої та наукової практики» (стаття, 2015)
- «Ідеологія як чинник агресії та війни у сучасному світі» (стаття, 2015)
- «Політологія: підручник» (2016)
- «Освіта і культура як чинники духовної безпеки українського суспільства» (стаття, 2017)
- «Кримінологія: підручник/ А.М. Бабенко, В.Ф. Баранівський та ін.; за заг. ред. Ю.В. Нікітіна. - 2-ге вид., перероб. та допов. - Харків: Право, 2018. - 416с.» (2018)
- «Проблеми духовної безпеки українського суспільства; збірник наукових праць/ 2-ге видання, доповнене та допрацьоване» (2018)
- «Шляхетство Полісся України. Старовинні роди Овруцької шляхти; матеріали науково-практичної конференції (загальна редакція, співавтор)» (2018)
- «Проблеми аксіологічного спрямування освіти в сучасній Україні» (стаття, 2018)
- «Стан та шляхи оптимізації інвестиційної політики в Україні» (стаття, 2019)
- «Земельна реформа в Україні: історичний досвід та можливі наслідки» (стаття, 2019)

В якості резюме стосовно педагогічної та наукової діяльності професора В.Ф. Баранівського зазначимо, що найбільш актуальними та важливими його досягненнями є:

- За час своєї наукової та педагогічної діяльності підготував 450 наукових та навчально-методичних праць з військових та гуманітарних питань, був науковим керівником та співавтором 19 науково-дослідних робіт з проблем гуманітарної політики в державі, Збройних Силах та системі освіти України.

- Брав участь у підготовці низки документів: концепцій, програм, наказів, рекомендацій з гуманітарних питань розвитку українського війська. Незалежно від змін влади був об'єктивним та послідовним в обґрунтуванні та наданні рекомендацій щодо розбудови Збройних Сил та системи освіти України. Зокрема, до своїх заслуг відношу:

- Сформулював теоретичні основи гуманітарної політики в Збройних Силах України та філософсько-методологічні засади їх реформування;

- Послідовно виступав за повне укомплектування Збройних Сил України особовим складом на професійних засадах (НДР - Шифр : «Професіонал» (1999) та ін.);

- Постійно наголошував на необхідності потужної системи виховного, морально-психологічного та інформаційно-пропагандистського забезпечення діяльності військ (сил), ініціював та обґрунтував систему ідеологічної роботи в Збройних Силах України. Акцентував увагу на

необхідності посилення патріотичного та військово-патріотичного виховання військовослужбовців (НДР «Модель – 2010» (2000), «Патріот» (2003)) та ін.;

- Як науковий керівник та головний виконавець НДР Шифр «Лідер» (2012) обґрунтовував систему підготовки фахівців для органів ВСІР (по роботі з особовим складом);

- В 2000-2015 роках активно зупиняв авантюру влади щодо введення військових капеланів від УПЦ (Московського Патріархату) в частини та підрозділи Збройних Сил України;

- Обґрунтував систему врахування релігійних проблем у військово-соціальному управлінні;

- Постійно обґрунтовував необхідність входження України у військово-політичний блок НАТО, передбачаючи потенційну загрозу з боку Росії;

- Виступав проти територіального принципу комплектування Збройних Сил та передчасної відмови від загального призову до Збройних Сил;

- Керував НДР щодо створення системи виховної роботи в Збройних Силах України «Модель 2010», щодо соціального забезпечення в ЗС України – НДР «Соціальний механізм» (2003), та «Соціальний фактор» (2004), щодо демократизації та демократичного цивільного контролю у війську – НДР «Демократизація» (2000);

- Вніс значний вклад в розробку питань кадрової політики в Збройних Силах України – НДР «Патріот» (2003), «Гортензія» (2004), «Взаємодія» (2009), «Лідер» (2012), «Компетентність» (2013) «Комплекс» (2015) та ін.;

- Послідовно виступав за підвищення ефективності системи виховної роботи та гуманітарного забезпечення, проти необґрунтованих змін назви цієї системи. Не погоджувався і з нинішньою назвою органів по роботі з особовим складом. Це застаріла «калька» зі ЗС Російської Федерації, котра була сприйнята нашими керівниками;

- Був активним членом спеціалізованих вчених рад із захисту дисертаційних досліджень з воєнної історії, соціальної філософії, педагогіки, кримінального права, маю праці з цих наук;

- Перший у Збройних Силах в умовах АТО на соціально-філософському та практичному рівнях у статтях та доповідях підняв проблему воїнського героїзму;

- В докторській дисертації та інших наукових працях обґрунтував

соціальний механізм розвитку духовності особистості, роль духовності як головний чинник зміцнення українського суспільства;

- В своїх працях велику увагу приділив теоретичному розгляду проблем духовної безпеки та соціальної справедливості в українському суспільстві, зняттю ціннісного розколу суспільства, національно-патріотичному вихованню української молоді тощо;

- Вніс певний вклад в наукову розробку проблем економіки, фінансів та кримінального права в Україні;

- Досліджував деякі інші актуальні питання сучасного суспільно-політичного життя, про що свідчить перелік основних праць, наведений вище.

3. Визнання і нагороди

- Орден «За заслуги» III ступеня (Указ Президента України від 01 грудня 2018 № 404/2018. Знак ордена №14742.).^[1]
- Медаль «Захиснику Вітчизни» (Указ Президента України, від 14.10.1999 року)
- Медалі «За бездоганну службу» I, II, III ст.
- Медалі: «20 лет Победы в ВОВ»; «30 лет Победы в ВОВ»; «50 лет ВС СССР»
- Медаль «Ветеран Збройних Сил СРСР»
- Відзнака «Ветеран війни — учасник бойових дій». Чехословаччина, 1968 рік. (МОУ, 2004).
- Відзнака Ярослава Мудрого (Постанова Президії АНВШ України, 2004)
- Орден Святого Архистратига Михаїла (Указ Патріарха УПЦ КП, № 820 від 25.03.2005)
- Знак «За наукові досягнення» (Наказ МОН України, 29.04. 2005 № 418-к)
- Знак «Відмінник освіти України» (Наказ МОН України, 14.11. 2005 № 1157)
- Подяка «За багаторічну плідну працю, вагомий особистий внесок у розвиток науки, високий професіоналізм та з нагоди 60-річчя від дня народження». Київський міський голова (2005)
- Відзнака МО України «Знак пошани» (Наказ Міністра оборони України, №515, від 22.06. 2009)
- Почесне звання «Заслужений працівник освіти України» (Указ Президента України, 2009)
- Подяка «За сумлінну працю, високий професіоналізм, відповідальне ставлення до виконання службових обов'язків та з нагоди Дня працівників освіти». Міністерство фінансів України (2011)
- Орден Святого Рівноапостольного Князя Володимира III ступеня (Указ

Патріарха УПЦ КП, №2713 від 31.08. 2011)

- Почесний нагрудний знак начальника Генерального штабу — Головнокомандуючого Збройних Сил України «За самовіддану працю у Збройних Силах України» (Наказ від 17.08.2011р., №553)
- Пам'ятний нагрудний знак «Національний університет оборони України» (Наказ начальника Національного університету оборони України №254, від 29.11. 2011року)
- Диплом учасника всеукраїнського видавничого проекту «Науково-освітній потенціал України». "За вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняної освіти і науки". Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти (2011)
- Медаль «20 років АНВОУ». Академія наук вищої освіти України (Указ Президента АНВОУ , від 03.11.2012року)
- Почесний диплом «За плідну працю з упровадження освітніх інновацій». Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Національна академія педагогічних наук України (2012)
- Грамота «За вагомий внесок у розвиток освіти і науки України». Міністр освіти і науки України (2013)
- Відзнака «Флагман освіти і науки України». Міністерство освіти і науки України (2013)
- Медаль Святого Володимира. Протокол рішення Президії АНВОУ від 24.04.2015р. №6.
- Орден Святого Рівноапостольного Князя Володимира II ступеня (Указ Патріарха УПЦ КП, №566 від 11.03.2015)
- Знак «Ушинський К. Д.» Національна академія педагогічних наук України від 12.06.2015 №5к
- Медаль «Древляни». МГО «Земляцтво житомирян» (2015)
- Почесна грамота «За вагомий особистий внесок у розвиток освіти та науки». Президент АН ВО України (2015)
- Почесна грамота «За активну участь у роботі Спеціалізованої вченої ради». Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України (2015) Почесна грамота. МГО «Земляцтво житомирян» (2016)
- Орден князя Мала. МГО «Земляцтво житомирян» (Президент МГО "Земляцтво Житомирян" 15 .11.2016року, посв.№270)
- Орден Святого Рівноапостольного Князя Володимира I ступеня (Указ Патріарха УПЦ КП, №228 від 27.11. 2018)
- Почесна грамота НАНВО України «За вагомий особистий внесок у розвиток освіти і науки, високий професіоналізм та активну громадську діяльність» , 2019 рік
- Почесна грамота Київського міського голови «За вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняної науки, зміцнення наукового потенціалу столиці, підготовку висококваліфікованих кадрів та з нагоди 75-річчя від дня народження», Наказ № 1398 від 28.03.2020 року

○ Медаль «Святий Володимир», №008. Рішення Президії НА ВО України від 17.03.2020 р.

○ Медаль «Григорій Сковорода». Президент Національної академії педагогічних наук України В.Г. Кремінь. Посв. № 563 від 19.03.2020р.

• <http://baza.vgd.ru/post/1/4230/p258828.htm>

• <http://baranivskiy.webukr.net/>

1. ↑ Указ Президента України № №404/2018 «Про відзначення державними нагородами України з нагоди 27-ї річниці підтвердження всеукраїнським референдумом Акта проголошення незалежності України 1 грудня 1991 року». Процитовано 01 грудень 2018.

4. Перелік основних публікацій про В.Ф. Баранівського

1. Енциклопедія Сучасної України. Том 2. НАН України. – К. 2003. - С.223.
2. Академіки Академії наук вищої школи України (довідник). – К. 2001. – С. 28.
3. Вчені Академії наук вищої школи України. – Харків: НТУ «ХП», 2005. – С. 23.
4. Звіт про діяльність Академії наук вищої школи України в 2003 році. – К. 2004. – С. 8, 19.
5. Звіт про діяльність Академії наук вищої школи України в 2004 році. – К.: Експрес, 2004. – С. 17, 25.
6. Інформаційний вісник №2 (44) . К.: АН ВШ України. – С. 65.
7. Мулява В.Д. У праксеологічному русі до розробки методик, тренінгів і практичного вишколу.../ Передмова до збірника наукових праць до Збірника наукових праць «Філософія. Політологія, Освіта і культура. Військова справа». – К.: НАОУ, НДЦ ГПЗСУ, «Міленіум», 2005. – С. 3 – 6.
8. Кононенко П.П. Слово до читача. / «Проблеми духовної безпеки українського суспільства». – К.: Видавництво ПП Улянич В.І., 2009. – С. – 5, 6.
9. Вчені, доктори наук Національної Академії внутрішніх справ України. К. : НАВС України, 2000. – С. 14.
10. Історія Національної Академії оборони України. – К. НАОУ, 2005. – С. 328.
11. Київський Національний університет імені Т.Г.Шевченка: «Шляхами Успіху», том 4. – К.: вид-во «Світ успіху», 2010. - С.75.
12. Василь Федорович Баранівський: (до 65-річчя від Дня народження): Бібліогр. нарис / Укл. В.Ф. Баранівський. – Вид-во ТОВ «НВП «ІНТЕРСЕРВІС», 2010. – 100 с.
13. Науково-освітній потенціал України / автор-упорядник Гаврилюк Л.М. – К.: ТОВ «Український рейтинг», 2011. – С. 187.
14. Who is who в Україні, 1 випуск 2012 р. Енциклопедія персональної серії Hubners Who is who. Упорядкована редакцією в Україні, адреса: Україна, 04050, м. Київ, вул.. Глибочицька, 17, офіс 222., 2012. – С. 30.
15. Сучасна Житомирщина. Земляцтво житомирян. Автор-упорядник Людмила Яцкевич. Видання підготовлене за участі Житомирської обласної державної адміністрації, Житомирської обласної ради, МГО «Земляцтво житомирян», –К.: ТОВ «Київська книжково-журнальна фабрика», 2014. – С. 60.
16. Академія наук вищої освіти України. – К.: Тов «Брама - V», 2012. – С. 125.
17. Довідково-біографічне видання «Флагмани освіти і науки України». П'яте видання. – К.: УВЦ «Галактика-С», 2013. – С.37.
18. Видання «Науковці та освітяни України». Перше видання. – К.: УВЦ «Галактика-С», 2015. – С. 12.

19. Баранівський Василь Федорович — Вікіпедія
20. <https://uk.wikipedia.org/wiki>[Електронний ресурс].
21. Баранівський Василь | Баранівський Василь Федорович ...baranivskiy.webukr.net/[Електронний ресурс].
22. Баранівський Василь Федорович anvou.org.ua/academics-anvou/baranivsky-vasyl-fedorovych/[Електронний ресурс].
23. Баранівський Василь Федорович - Енциклопедія Сучасної ... esu.com.ua/search_articles.php?id=40391[Електронний ресурс].
24. Наша команда ~ Інститут незалежних експертів ine.org.ua/nasha-komanda/ [Електронний ресурс].
25. Барвінки — Вікіпедія <https://uk.wikipedia.org/wiki/Барвінки> / [Електронний ресурс].

5. Джерела

- Енциклопедія сучасної України: Біографія
- http://www.dissland.info/catalog/sotsialniy_mehanizm_razvitiya_duhovnosti_lichnosti_avtoreferat.html
- <http://baza.vgd.ru/post/1/4230/p258828.htm>
- http://hklub.npu.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_en/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=KCK&P21DBN=KCK&S21STN=1&S21REF=&S21FMT=&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=1&S21P03=A&S21STR=Баранівський,%20Василь%20Федорович^[недоступне посилання з серпень 2019]
- <http://baranivskiy.webukr.net/>
- Баранівський В.Ф. Родовід БАРАНІВСЬКОГО ВАСИЛЯ ФЕДОРОВИЧА та його близьких родичів, підготовлений ним та завершений 28 березня 2016 року. – К.: «МП Леся», 2016. –219 с.

8. Баранівський Олександр Петрович –політик і державний діяч.

Народився	28 вересня 1955 (65 років) Гайки, Хорошівський район, Житомирська область, Українська РСР, СРСР
Діяльність	політик, державний діяч
Alma mater	Житомирський національний агроекологічний університет
Науковий ступінь	кандидат економічних наук
Посада	Народний депутат України ^[1] і Народний депутат України ^[2]
Партія	СПУ і Партія «Об'єднані ліві і селяни» (з грудня 2011),

на даний час - член партії
«Справедливість»

Нагороди

Зміст

1. Біографія
2. Політична діяльність
3. Нагороди
4. Примітки
5. Посилання

1. Біографія

- Народився у 1955 р. в с. Гайки Володарсько-Волинського (з 2016 року – Хорошівського) району Житомирської області. Прізвище та рід О. П. Баранівського походять від старинних шляхетських родин України.

- Освіта: Житомирський сільськогосподарський технікум (1970–1974), за спеціальністю «Плодоовочівництво»; Житомирський сільськогосподарський інститут (1982), вчений агроном; кандидат економічних наук, Почесний доктор НУБіП України (з 30.08.2005 року).

-1974 – агроном із захисту рослин колгоспу імені Шевченка, село Озера Коростишівського району Житомирської області.

-1974–1976 – служба в армії.

-У 1976-1978 рр. – головний агроном колгоспу ім. Жданова, с. Дашенка (Володарсько-Волинський район).

-З 1978 р. – голова правління колгоспу ім. Дзержинського, с. Топорище (Володарсько-Волинський район).

-1985–1988 — начальник управління сільського господарства, голова районного агропромислового об'єднання, перший заступник голови Коростишівського райвиконкому.

-1988–1991 – на партійній роботі в Житомирській області.

-Квітень – грудень 1992 — Представник Президента України в Дзержинському районі Житомирської області.

-З 1993 р. – директор ТОВ «БАН», м. Житомир.

-1998 — власкор газети «Правда України».

-1998–2002 – помічник-консультант народного депутата України Василя Сінька.

-4 лютого 2005 – 4 серпня 2006 — Міністр аграрної політики України.

-Народний депутат України IV-го та V-го скликань.

-Очолює Всеукраїнську громадську організацію «Захист дітей війни».

-Є автором Закону України «Про соціальний захист дітей війни».

-З 2015 року – депутат Хорошівської районної ради (до 12.05.2016р. – Володарсько-Волинського району) Житомирської області (від партії «Справедливість») [4].

- Одружений; має сина і дочку. Син - Богдан Олександрович Баранівський – підприємець, проживає у Житомирському районі Житомирської області [4].

2. Політична діяльність

-Перший секретар Житомирського обкому Соціалістичної партії України (1998 — лютий 2005).

-Заступник голови Ради партії "Всеукраїнське об'єднання лівих «Справедливість» (з квітня 2009).

-Народний депутат України 4-го скликання з квітня 2002 по березень 2005 від СПУ, № 18 в списку.

-На час виборів: помічник-консультант народного депутата України, член СПУ. Член фракції СПУ (з травня 2002).

-Голова підкомітету з питань доходів бюджету Комітету з питань бюджету (з червня 2002).

Склав депутатські повноваження 3 березня 2005.

-Народний депутат України 5-го скликання з квітня 2006 по листопад 2007 від СПУ.

-На час виборів: Міністр аграрної політики України, член СПУ.

-Член фракції СПУ (з квітня 2006).

-Перший заступник голови Комітету з питань бюджету (з липня 2006).

-Вересень 2007 — кандидат в народні депутати України від СПУ, № 23

в списку. -На час виборів: народний депутат України, член СПУ.

-3 квітня 2014 року – член Політвиконкому Політичної ради партії «Справедливість». Партія активно брала участь у подіях Євромайдану,^[5] в тому числі у протистоянні у лютому. У квітні 2014 року було прийнято рішення повернутися до назви «Справедливість». Першими рішеннями оновленої партії були підтримка Петра Порошенка на виборах президента України та засудження дій Росії щодо анексованого Криму і про-російських протестів у східній Україні[5].

3.Нагороди

- Орден «За заслуги» III ступеня (25 червня 2010).^[3]

4.Джерела

1. ↑ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/radac_gs09/d_index_arh?skl=4
2. ↑ http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/radac_gs09/d_index_arh?skl=5
3. ↑ Указ Президента України № 726/2010 «Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня Конституції України». Архів оригіналу за 13 грудень 2012. Процитовано 10 травень 2013.
4. Підприємець з річним доходом у мільйон гривень хоче стати заступником голови РДА в Житомирській області, 26.01.2018, 10:59 / Житомир.info: Новини Житомира ... www.zhitomir.info > tag
5. Партія «Справедливість» [Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії.

5.Посилання

- Довідник «Хто є хто в Україні», видавництво «К. І. С.»
- 18000 біографічних довідок найвідоміших українців.
- Баранівський Олександр Петрович: <http://znau.edu.ua/m-universitet/nashi-vipuskniki/m-baranivskij-oleksandr-petrovich>
 - - Почесні доктори НУБіП України: <https://nubip.edu.ua/node/13803>
 - Використано незавершену статтю «Баранівський Олександр Петрович» з Вікіпедії – вільної енциклопедії. (Сторінку востаннє відредаговано 26 травня 2019р).

(Упорядник –професор В.Ф.Баранівський)

9. Барановський Віктор Михайлович – сучасний дослідник, громадський діяч.

БАРАНОВСЬКИЙ ВІКТОР МИХАЙЛОВИЧ – 09 вересня 1952 р.н.

Дитячі та юнацькі роки пройшли в с.Гошів Овруцького району Житомирської області. В 1969 році закінчив Гошівську середню школу. В липні 1969 року влаштувався помічником станочника на Білицьку меблеву фабрику в селищі Коцюбинське Києво-Святошинського району. В листопаді 1970 року був призваний до лав Радянської армії. Службу проходив у м. Гори (Грузія) та м. Ечміадзін (Вірменія). Рядовий – старшина. Під час служби закінчив курси молодших офіцерів. На сьогодні майор запасу.

Після служби в армії працював вихователем у робітничому гуртожитку в м. Ірпінь. З вересня 1973 року по червень 1978 року навчався в Київському інженерно-будівельному інституті. Навчання було пов'язане з громадською діяльністю: голова ради гуртожитку, заступник головного редактора факультетської газети, комендант гуртожитку. На літніх канікулах працював в складі студентських будівельних загонів: Сургут (Тюменська область), Брянськ (Росія), Лейпциг (Німеччина), Прип'ять (Київська область).

З липня 1978 р. по липень 1985р. – інженер, ст. інженер, виконроб тресту «Будмеханізація» Головкиївміськбуду. З серпня 1985 року по вересень 1994 року робота у тресті «Київміськбуд-1» - головний механік тресту, начальник будівельного управління, зав. виробництвом будівельної бази.

З вересня 1982 р. по червень 1984 року навчався в Університеті марксизму - ленінізму при Київському міському компартії України.

З жовтня 1994 р. по 2002 р. працював зав сектором ВАТ «Державний Ощадний банк України» - зав сектором технічного обслуговування.

З 2002 р. по 2005 р. працював заступником генерального директора Українського спеціалізованого технічного центру «Крансервіс».

З 2005 р. по 2012 р. працював заступником голови правління, головою правління ЗАТ «Київфундаметбуд».

З вересня 2012р. по даний час працює завідувачим сектором в інституті проблем матеріалознавства НАН України.

На громадських засадах з 2012 р. працює першим віце-президентом, виконавчим директором Міжнародної громадської організації «Земляцтво житомирян». Велику увагу приділяє дослідженню та популяризації історії та культурних традицій Українського Полісся, вивченню історії Овруцької шляхти, зокрема, – роду Барановських (Баранівських),

Відзнаки: подяки, грамоти підприємств, районних, обласних та державних органів влади.

(упорядник – професор В.Ф. Баранівський)

В.І. Муляр

10. Барановський Володимир Миколайович – філософ із Гошева. Заслуги та доля науковця.

Доктор філософських наук, професор кафедри Барановський Володимир Миколайович народився 15 грудня 1936 року в селі Гошів Овруцького району на Житомирщині. Закінчив школу в рідному селі, потім професійне училище механізації сільського господарства. Вже в цьому юному віці проявилися основні риси характеру майбутнього фахівця і дослідника: відкрита вдача, природний гострий розум, відчуття соціальної справедливості і нестримне бажання власної самореалізації, які в подальшому житті повною мірою розкрили талант цієї людини. В травні 1957 року за комсомольською путівкою Володимир Барановський від'їжджає на Донбас. Спочатку працював звичайним слюсарем будівельного управління №4 в місті Шахтарську, майже за рік – електрослюсарем шахти «Постниківська» №1 в тому самому місті. А вже в серпні наступного, 1958 року майбутній філософ відчув «принади» неймовірно важкої і небезпечної підземної шахтарської праці: він починає працювати підземним слюсарем шахти «Донецька», що у місті Краснодоні Луганської області. Працьовитість і

наполегливість молоді людини, бажання самовдосконалюватись було помічено як у середовищі робітників, де працював В. Барановський, так і серед керівництва шахти. В результаті – в листопаді 1958 року його обирають секретарем комсомольської організації шахти 1-4 Краснодонського районного комітету комсомолу.

З переходом на комсомольську роботу починається новий етап в життєвій долі цієї людини: Володимир Миколайович присвячує себе гуманітарній сфері суспільного буття, яка не тільки визначить його подальшу долю, але ввійде в її душу, стане світоглядним орієнтиром на все життя. Вже за два роки Володимир Барановський обирає для навчання філософський факультет Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка. Спочатку навчається заочно і продовжує керувати комсомольською організацією шахти 1-4 міста Краснодона. А в листопаді 1962 року він призначається виконуючим обов'язки директора і вчителя суспільствознавства та історії IX-XI класів Краснодонської середньої школи робітничої молоді №3.

З вересня 1963 року В. М. Барановський починає навчатися на денній формі філософського факультету Київського державного університету, а в червні 1965 року отримує диплом філософа, викладача філософських дисциплін та суспільствознавства. Їде за державним розподілом до Полтави, в місцевий інженерно-технологічний інститут. Тут Володимир Миколайович робить перші кроки самостійного викладацького і науково-дослідницького життя. Він проявляє свої найкращі таланти і вже за два роки рекомендується в аспірантуру рідного йому університету. Його зараховують на кафедру філософії гуманітарних факультетів, де він обирає проблему соціальної активності особистості у якості наукової тематики.

1969 року, після закінчення аспірантури Володимир Барановський повертається до рідного краю, на Житомирщину: його зараховують на посаду викладача кафедри загальнонаукових дисциплін Житомирського загальнотехнічного факультету Київського політехнічного інституту. Починається найбільш плідний і яскравий період як життєвої долі людини і викладача, так і наукової діяльності. В травні 1970 року В. М. Барановський захищає кандидатську дисертацію з філософії на тему «Природа і характер соціальної активності особистості в соціалістичному суспільстві» - проблему, яка стає однією з стрижневих в системі соціально-філософських досліджень 70-80-х в радянській гуманітарній інтелектуалістиці. В листопаді того самого року йому було присуджено

науковий ступінь кандидата філософських наук рішенням ВАК СРСР. А вже наступного року В. Барановського обрано на посаду доцента кафедри загальнонаукових дисциплін вказаного вище навчального закладу.

Працюючи у вищому навчальному закладі, Володимир Миколайович зарекомендував себе як кваліфікований викладач і педагог. Він багато й творчо працював зі студентами, вчив інших і навчався сам, виступав на наукових конференціях, був активним членом профспілки. Всю свою фахову, педагогічну та особисту енергію педагог спрямував на навчально-виховний процес. При цьому продовжував реалізовувати себе у якості науковця, дослідника. В середині 70-х років він обирає нову тему наукової роботи – проблему саморуху. Тему, яка і сьогодні є досить складною. Незважаючи на це, В. Барановський присвячує їй весь дослідницький талант. Результатом такої багаторічної праці стала наукова монографія «Генезис та функції категорії саморуху», яка вийшла друком у видавництві «Вища школа» у 1985 році. В ній фактично вперше у філософському просторі країни було сформульовано і обґрунтовано концепцію саморуху як філософської категорії поряд з такими визнаними категоріями як матерія, дух, простір, час, зміст і форма, сутність і явище, необхідність і випадковість тощо. Варто сказати, що автор ідеї не тільки отримав серйозну підтримку серед вітчизняних вчених, але й зазнавав досить болючої критики. Незважаючи на це, В. М. Барановський все-таки досяг своєї мети: в березні 1998 року у Спеціалізованій вченій раді Дніпропетровського університету він захистив докторську дисертацію з філософії та тему «Філософсько-соціальна проблема саморуху». В ній вчений не тільки відстоював первісну ідею щодо категоріальної значущості саморуху, але й поглибив її, актуалізувавши проблему саморуху в соціальній дійсності.

З липня 1997 року і до останніх днів життя В. М. Барановський працював на посаді професора кафедри гуманітарних наук Житомирського інженерно-технологічного інституту. Активно працював над створенням навчального посібника з курсу „Філософські основи науки і техніки”. Однак цієї роботи він не закінчив. 24 листопада 1997 року, коли він ще був повний енергії та творчих задумів, життя Володимира Миколайовича раптово обірвалося.

Список друкованих праць В. М. Барановського складає більше 80, серед них наукова монографія, низка брошур, кілька десятків наукових статей і методичних праць. Обсяг друкування праць складає понад 50 д. а.

В. М. Барановський згадується в кількох наукових та довідкових виданнях. Зокрема, стаття про нього за авторством проф. Муляра В. І. вміщена у книзі «Відомі педагоги Житомирщини» (Житомир: Полісся, 2003. – С. 25-26). Він також згадується у книзі «Хто є хто на Житомирщині. Видатні земляки» (К.: Новий світ, 2002.– с. 176). В. М. Барановському присвячена стаття в «Енциклопедії сучасної України» (Т. 2. – К.: Ін-т енциклопедичних досліджень НАН України, 2003)

В.Ф. Баранівський

11. БАРАНІВСЬКИЙ Микола Федорович – заслужений енергетик

Баранівський Микола серед колег. Баранівські: Василь, Петро, Микола, Володимир

Микола Федорович БАРАНІВСЬКИЙ (15.05.1932 –19.10.2016). – український енергетик.

Народився 15 травня 1932 року в с. Барвінки Малинського району Житомирської області. Батько — Баранівський Федор Васильович (1900—1946 рр) Мати — Баранівська (Філоненко) Ольга Федосівна (1910—1984 рр). Батько та мати — чесні сільські трудівники, все життя працювали на землі, мали 8 дітей (двоє померло під час голодомору). Діди та прадіди мали свої земельні та лісові угіддя на Житомирщині, обробляли землю та займались бондарством. Мали дворянське походження, що підтверджено архівними матеріалами. Микола Федорович у сім'ї був старшим на його долю випала турбота про молодших братів та сестер.

Після служби в Збройних силах Микола Федорович був прийнятий на роботу в Житомирській електромережі 05.01.1962р. де працював електромонтером служби підстанцій ліній, з 1965 року – бригадиром електромонтажників. Бригада під його керівництвом здійснила електрифікацію багатьох сіл Житомирщини.

01.04.1978 р. був призначений начальником служби експлуатації повітряних ліній електропередач напругою 35-750 квт. Житомирської області. На цій відповідальній посаді він успішно працював 20 років. Проявив високий професіоналізм, відповідальність та вимогливість у роботі. Виконуючи головне завдання – забезпечення безаварійної роботи високовольтних ліній, проявляв велику турботу про підлеглих по службі. Під час його діяльності не було допущено жодного випадку враження робітників електричним струмом під час роботи на лініях під високою напругою. Передовий досвід служби експлуатації повітряних ліній електропередач напругою 35-750 квт. Житомирської області був відомий в СРСР та в Незалежній Україні.

01.09.1998 р. був переведений на посаду старшого майстра служби.

Як високого рівня професіонал, відповідальний, турботливий керівник мав заслужений авторитет та пошану від своїх підлеглих та керівників.

Звільнений за власним бажанням в зв'язку з виходом на пенсію 01.04.1999 р.

В умовах радянської влади категорично відмовився від пропозиції вступити в КПРС. Щиро любив Україну, Житомирщину та її людей. Допомагав родичам та землякам. Користувався повагою в робочому колективі та серед земляків.

Нагороджений відзнаками та медалями СРСР та України.

Від дружини Марії (померла 2014 р.) мав двох дітей: Сергія та Ольгу. Помер в Житомирі 19.10.2016 року. Похоронений поряд з батьками на кладовищі смт. Чоповичі Житомирської області.

В.Ф. Баранівський

12. Баранівський Олександр Іванович – сучасний видатний економіст України.

Баранівський Олександр Іванович – народився 6 серпня 1956 р. у Києві. У 1977 р. закінчив Київський торгово-економічний інститут за спеціальністю «Економіка торгівлі». Працюючи у сфері фінансів, плідно займався науковою та педагогічною діяльністю. З 2001 р. — доктор

економічних наук за спеціальністю «Гроші, фінанси і кредит», а у 2005 р. здобув вчене звання професора. Трудову діяльність Олександр Барановський розпочав в Українському науково-дослідному інституті торгівлі та громадського харчування, де пройшов шлях від молодшого до провідного наукового співробітника відділу фінансів. У 1992–1994 рр. — вчений секретар Відділення економіки НАН України. У період 1994–1996 рр. — головний консультант секретаріату Ради національної безпеки України, а в 1996–1999 рр. — державний експерт апарату Ради національної безпеки і оборони України. У 1999–2002 рр. — завідувач відділу, заступник начальника, начальник аналітично-методичного управління Рахункової палати України. Державний службовець IV рангу. У 2002–2005 рр. Олександр Іванович обіймав посаду провідного експерта Українського центру економічних і політичних досліджень ім. О. А. Разумкова. З 2005 р. — завідувач відділу досліджень розвитку і регулювання фінансових ринків ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». З 2007 р. — проректор з науково-дослідної та інноваційної роботи Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ), з 2015 р. — проректор з наукової роботи ДВНЗ «Університет банківської справи». За вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняної науки, зміцнення науково-технічного потенціалу України, багаторічну плідну наукову діяльність Олександр Барановському присвоєно почесне звання «Заслужений економіст України» (2007), а за вагомий внесок у розвиток сфери освіти він нагороджений нагрудним знаком «Відмінник освіти» (2010).

У здобутку науковця 260 праць, опублікованих в Україні, Білорусії, Болгарії, Польщі, Росії, Сербії, США, Угорщині, Швейцарії, з них 21 монографія (в т. ч. 5 індивідуальних), 1 підручник, 4 навчальних посібники. Серед основних: монографії «Філософія безпеки» в двох томах: Т. 1 «Основи економічної і фінансової безпеки економічних агентів», Т. 2 «Безпека фінансових інститутів» (2014), «Відмивання» грошей: сутність та шляхи запобігання» (2003), «Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення)» (2004), «Основи єдиної системи державного фінансового контролю в Україні» (2006), «Розвиток банківської системи України», «Фінансова політика та податково-бюджетні важелі її реалізації», «Стратегічне управління страховою

компанією» (2008), «Фінансові кризи: передумови, наслідки і шляхи запобігання», «Євроінтеграційний розвиток фінансової системи України» (2009); «Стійкість фінансових ринків України та механізми її забезпечення» (2010), наукова доповідь «Капіталізація економіки» (2007); національна доповідь «Соціально-економічний стан України: наслідки для народу та держави» (2009). Олександр Барановський — голова спеціалізованої вченої ради Д 26.883.01 в ДВНЗ «Університет банківської справи» з захисту докторських і кандидатських дисертацій за спеціальністю «Гроші, фінанси і кредит». Ним підготовлено 6 докторів і 12 кандидатів економічних наук.

За вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняної науки, зміцнення науково-технічного потенціалу України, багаторічну плідну наукову діяльність Олександр Барановському присвоєно почесне звання «Заслужений економіст України» (2007), а за вагомий внесок у розвиток сфери освіти він нагороджений нагрудним знаком «Відмінник освіти» (2010).

Джерела:

1. Барановський Олександр Іванович: <http://logos-ukraine.com.ua/project/index.php?project=knteu&id=1673> (дата звернення: 21.07.2020).
2. Барановський Олександр Іванович: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=40446 (дата звернення: 21.07.2020).
3. Барановський Олександр Іванович: <http://old.ac-rada.gov.ua/control/main/uk/publish/article/16724475> (дата звернення: 21.07.2020).

13. БАРАНОВСЬКИЙ МИХАЙЛО МИКОЛАЙОВИЧ – відомий науковець-аграрій України.

БАРАНОВСЬКИЙ Михайло Миколайович (нар. 18. 08. 1955 р.) – вчений-агроном, завідувач кафедри біотехнології Національного авіаційного університету, м. Київ. Доктор с.-г. на (2005), проф. (2005). Закін. Білоцерків. с.-г. ін-т (1981). Працював у колгоспах Житомир. обл. Від 1988 – у Білоцерків. аграр. ун-ті: від 1996 – проректор з міжнар. зв'язків, 2005 – 08 - ректор, від 2006 – зав. каф. приклад. екології. Наук.

дослідж. з проблем заг. екології, техноекології, економіки

природокористування. Вивчає агроценотичні основи захисту посівів корм. культур від трипсів в умовах Центр. Лісостепу України.

Праці: Екологія та оцінка ґрунтів в США: Посіб. Біла Церква, 1997 (співавт.); Біологічний захист рослин: Підруч. Біла Церква, 2001 (співавт.);

Трипси Лісостепу України. К., 2002;

Контамінація вірусами сортів соняшнику // ВАН. 2003. № 3 (співавт.); Харчування людини. Біла Церква, 2005 (співавт.).

(Автор статті М. О. Сокольська) Статтю оновлено: 2020

(Упорядник – доцент Джурик О.В.)

14. Барановська Наталія Петрівна

Наталія Петрівна Барановська (нар. 15 липня 1948, Махачкала) — український історик, дослідниця новітньої історії України, доктор історичних наук.

Барановська Наталія Петрівна	
Народилася	15 липня 1948 (71 рік) Махачкала, Дагестанська АРСР, Російська РФСР, СРСР
Громадянство (підданство)	 СРСР Україна
Діяльність	історик
Alma mater	Київський державний університет
Сфера інтересів	історія
Заклад	Інститут історії України НАН України
Вчене звання	старший науковий співробітник
Науковий ступінь	доктор історичних наук
Науковий керівник	Панібудьласка Володимир Федорович Касьянов Георгій Володимирович
Нагороди	Премія НАН України імені М. І. Костомарова ^d (2002)

Зміст

1. Біографія
2. Наукова діяльність
3. Відзнаки
4. Література
5. Джерела

Біографія

Народилася 15 липня 1948 року в місті Махачкалі. 1973 року закінчила історичний факультет Київського державного університету. У 1967–1975 роках — лаборант, молодший науковий співробітник, у 1975–1984 роках — науковий співробітник, з 1984 року — старший науковий співробітник відділу історії розвинутого соціалізму та сучасної історії України, з 2002 року — старший науковий співробітник відділу новітньої історії та політики Інституту історії України НАН України. У 1982 році, під керівництвом доктора історичних наук В. Ф. Панібудьласка, захистила кандидатську дисертацію на тему: «Роль преси України у зміцненні дружби народів СРСР. 1966–1975 рр.». У 2006 році, під керівництвом доктора історичних наук Г. В. Касьянова, захистила докторську дисертацію на тему: «Чорнобиль в новітній історії України: влада і суспільство».

Наукова діяльність

Досліджувала суспільно-політичний та економічний стан України, її місце в інтеграційних народногосподарських процесах після Другої світової війни, Чорнобильську катастрофу в долі України. Головний упорядник збірників:

- «Чорнобиль: проблеми здоров'я населення: Збірка документів і матеріалів» (Київ, 1995);
- «Чорнобильська трагедія: Збірка документів і матеріалів» (Київ, 1996).

Основні праці:

- Испытание Чернобылем. — Київ, 2016
- Життєвий простір України: політичний та гуманітарний виміри (1991—2010 роки). — Київ, 2012 (у співавторстві)
- Чорнобильська трагедія. Нариси з історії. — Київ, 2011
- Національна академія наук України 1918—2008. До 90-річчя від дня заснування. — Київ, 2008 (у

співавторстві)

- Державотворчий процес в Україні 1991—2006. — Київ, 2007 (у співавторстві)
- Нарис історії України ХХ століття. — Київ, 2005 (у співавторстві)
- Чорнобильська катастрофа: під іншим кутом зору. — Київ, 2004 (у співавторстві)
- Чорнобильська катастрофа в публікаціях. — Київ, 2004
- Україна: Утвердження незалежної держави (1991—2001). — Київ., 2001 (у співавторстві)
- Соціальні та економічні наслідки Чорнобильської катастрофи. — Київ, 2001
- Об'єкт «Укриття»: Проблеми, події, люди. — Київ, 2000
- Україна — Чорнобиль — світ: чорнобильська проблема у міжнародному вимірі 1986—1999 рр. — Київ, 1999
- Печать Советской Украины — пропагандист дружбы народов СССР. — Київ, 1983

Відзнаки

Лауреат премії імені М. І. Костомарова НАН України (за 2002 рік), нагороджена Почесною відзнакою Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи (2006).

Література

- Яблуневий цвіт і гілка полину: Чорнобиль у житті і творчості історика Наталії Барановської // Надзвичайна ситуація. — 2001. — № 3.
- Вчені Інституту історії України: Біобібліографічний довідник. / Серія «Українські історики». — Випуск 1. — Київ, 1998.

Джерела

- Інститут історії України НАН України
(стаття з Вікіпедії – Вільної Енциклопедії) Востаннє відредаговано 9 березня 2020.

(Упорядник – професор В.Ф. Баранівський)

В.М. Барановський

15. Барановський Михайло Іванович – заслужений будівельник України

Михайло Іванович Барановський – заслужений будівельник України, дійсний член Академії будівництва України. Нагороджений Подякою, Почесною грамотою та відзнакою "Знак пошани" Київського міського голови, Почесною грамотою Держбуду України, медаллю Жукова.

За фахом – інженер-будівельник. Трудову діяльність розпочав у 1974 р. майстром дільниці в системі Укрміжколгоспбуду. З 1976 р. – в

Кіровоградському управлінні: обіймав посаду виконроба; з 1979 р. виконував обов'язки головного інженера управління. З 1980 р. – старший інженер виробничого відділу в "Укрнерудпром" Мінбудматеріалів України. З 1982 р. – заступник головного інженера Корчуватського комбінату будівельних матеріалів (м. Київ). З 1988 по 1991 р. перебував у закордонному відрядженні – працював інженером-будівельником в Ефіопії.

З 1991 по 2001 р. – виконавчий директор Комбінату будматеріалів (м. Київ). З 2001 р. – директор дочірнього підприємства "Промспецбуд" (м. Київ). З 2004 р. – голова правління ЗАТ "Укрголовспецбуд".

ЗАТ "Укрголовспецбуд" (раніше ЗАТ фірма "Укрпромспецбуд") понад 40 років виконує спеціальні будівельно-монтажні роботи на промислових, житлових, соціально-побутових об'єктах, автозаправних станціях, ємнісних та очисних каналізаційних спорудах (у т. ч. вертикальних за українсько-нідерландською технологією) з очищення води, побутових і промислових стоків.

Сьогодні - це одне із стабільно працюючих будівельних підприємств, яке веде будівництво у 20 областях України, АР Крим та в СНД.

13 підприємств, ЗАТ "Укрголовспецбуд" виконують такі будівельно-монтажні роботи:

- улаштування буроін'єкційних, буронабивних паль;
- заглиблення залізобетонних паль;
- улаштування кріплень зі шпунта ударним і вібраційним методами;
- будівництво очисних споруд, каналізаційних насосних станцій;
- будівництво споруд методом "стіна в ґрунті" та залізобетонних резервуарів для води ємністю від 100 до 20 000 м куб.

Крім цього, виконують комплекс механізованих земляних робіт під час будівництва об'єктів промислової та соціальної сфери, транспортного будівництва, меліорації та рекультивації земель.

Серед найвідоміших важливих об'єктів в Україні, побудованих за участю ЗАТ "Укрголовспецбуд": Миколаївський глиноземний завод, Калуське ВАТ "Оріана", Херсонський та Кременчуцький НПЗ, Рівненський "Азот", Черкаський "Хімкомбінат", Одеський припортовий завод, Кримське водосховище, гірничо-збагачувальні комбінати в Криворіжжі, завод "Запоріжсталь", об'єкти кримських бромного, содового та титанового заводів, цукрових заводів у різних областях України.

ЗАТ "Укрголовспецбуд" брало активну участь у зведенні в 2004 р.

першої в Україні сміттєсортувальної станції в м. Києві, пивзаводу "Славутич" у м. Києві, автотраси Київ – Одеса, об'їзної дороги в Чернівцях.

У 2006 р. підприємство взяло активну участь у реконструкції станції очисних споруд в Бортничих (Київська область), у влаштуванні полів на стадіоні "Шахтар" у Донецьку.

ЗАТ "Укрголовспецбуд" має виробничі бази в містах Київ, Житомир, Тернопіль, Хмельницький, Івано-Франківськ, Калуш, Харків, Суми, Кременчук, Миколаїв, Запоріжжя, Херсон, Одеса, Красноперекіпськ, Ялта та ін.

Перед підприємством постали нові завдання: оновлення кадрового складу; навчання фахівців роботі на новій техніці з комп'ютерним керуванням; оновлення парку техніки.

В.М. Барановський

16. Барановський Володимир Дмитрович – організатор с/г виробництва

Народився 18 липня 1966 року в с. Гошів Овруцького району Житомирської області.

1973-1983 року Навчався в Гошовській середній школі.

1983-1988 Навчався в Українській сільськогосподарській академії м.

Київ

Агрономія, кваліфікація – вчений агроном

1988-1989 Колгосп ім. Кірова

Агроном-гідромеліоратор, голова ревізійної комісії Житомирська обл., Овруцький р-н

1989-1992 Львівська дослідно-селекційна станція

1992 – 1993 Колгосп ім. Кірова
перший заступник голови колективного с.-г. підприємства
1993 – 1997 КСП «Норинь»- голова КСП
1997 – 2002 ПСП «Гошівське»- голова ПСП
2000- 2003 Навчався в Українській Академії державного управління при
Президентові України, магістр державного управління
2002 - 2008 Національний аграрний університет Київ, Україна Старший викладач
кафедри в тому числі: 2002 – 2006 ВП НАУ «Агрономічна дослідна станція» -
директор Київська обл., Васильківський р-н, кандидат сільськогосподарських наук.
2008-2011 Укрлендінвест агрохолдінгу UkrLandFarming Агроном,
виробничий директор,
ген. директор
2011-2014 ПрАТ «Райз-Максимко» агрохолдінгу UkrLandFarming -
Генеральний директор
Листопад 2014 – до теперішнього часу - Агрохолдінг UkrLandFarming Заст. ген.
Директора

17. Барановський Дмитро Іванович

Барановський Дмитро Іванович – ректор Харківської
державної зооветеринарної академії, кандидат сільськогосподарських наук,
доктор філософії, професор

– член Ради ректорів вищих навчальних закладів III-IV рівнів
акредитації

Харківського регіону

Тел.: (057) 263-57-076
Ел. пошта: info@hdzva.edu.ua

Сайт: <http://www.zoovet.kharkov.ua>

(Упорядник – професор В.Ф. Баранівський)

18. Барановський Микола Тимофійович

БАРАНОВСЬКИЙ Микола Тимофійович (31. 08. 1927, с. Жобоч
Потіїв., нині Малин. р-ну Житомир. обл.

– 03. 12. 1996, м. Суми

– Економіст, д-р екон. н. (1977), проф. (1978).

– Навч. у Львів. ун-ті (1947–49), Київ. фінанс.-екон. ін-ті (1953– 58).

– Очолював навч.-вироб. обчислюв. центр у Києві (1958– 62).

– Працював заст. нач. відділу матем. методів і засобів рахунку НДІ

Держплану УРСР (1962–64); ст. викл. каф. екон.-матем. методів і обчислюв. техніки (1964–67), доц. (1967–69), в. о. зав. каф. механізов. обробки інформації (1969–78) Укр. с.-г. академії; проф. каф. екон. дисциплін Сум. філіалу Харків. с.-г. ін-ту (1978–90); проф. каф. кібернетики та інформатики Сум. с.-г. ін-ту (1990–96).

–Наук. дослідж. у галузі електронно-обчислюв. техніки, матем. методів, моделювання та механізм. обробки інформації.

Праці: Організація механізованого обліку: Курс лекцій. К., 1968;

Система економічної інформації: Учеб. пособ. К., 1971 (співавт.);

Вступ до теорії інтегрованого опрацювання інформації сільськогосподарських підприємств. К., 1972;

Організація машинного перетворення економічної інформації у сільському господарстві: Посіб. К., 1980 (співавт.);

Автоматизированная обработка экономической информации: Учеб. Москва, 1991 (співавт.).

(Автор статті – О. В. Шатько) Статтю оновлено: 2003

(Упорядник – професор В.Ф. Баранівський)

19. Барановський В'ячеслав Миколайович

Барановський В'ячеслав Миколайович

 Капітан

Загальна інформація

Народження	19 жовтня 1976 Умань
Смерть	26 серпня 2015 (38 років) Старогнатівка
Громадянство	 Україна
Університет	Харківський національний університет повітряних сил імені

	Івана Кожедуба	
Військова служба		
Приналежність		Україна
Формування		«Чернігів-2»
Війни / битви	Війна на сході України • Оборона Маріуполя	
Нагороди та відзнаки		
		

Зміст

1. Життєпис
2. Нагороди та вшанування
3. Примітки
4. Джерела

1. Життєпис

Народився 1976 року в місті Умань, де закінчив 1993 року ЗОШ № 19. 1997-го закінчив Харківське льотне училище в званні лейтенанта, служив у Львові — 243-й окремий змішаний авіаційний полк; був льотчиком, як і його батько. Служив помічником командира корабля, помічником керівника польотів, керівником групи управління.

2007-го звільнився у запас, працював у приватних структурах.

1 вересня 2014 року добровольцем призваний за мобілізацією; капітан, командир зенітного взводу 41-го окремого мотопіхотного батальйону «Чернігів-2».

26 серпня 2015-го загинув під час артилерійських обстрілів з боку терористів «ДНР» та російських окупантів в районі села Старогнатівка Донецької області.

Похований у Чернігові, кладовище «Яцево».

Без В'ячеслава лишилися дружина та донька.

2. Нагороди та вшанування

За особисту мужність, сумлінне та бездоганне служіння Українському народові, зразкове виконання військового обов'язку відзначений — нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (20.7.2016, посмертно)^[1]

2016 року в чернігівській ЗОШ № 19 відкрито та освячено меморіальну дошку В'ячеславу Барановському.

3. Примітки

- ↑ Указ Президента України від 20 липня року № 306/2016 «Про відзначення державними нагородами України»

4. Джерела:

Книга пам'яті: Барановський В'ячеслав Миколайович

- Матеріал з Вікіпедії – Вільної енциклопедії. (Сторінку востаннє відредаговано о 18:45, 18 лютого 2020).

(Упорядник – професор В.Ф. Баранівський)

20. Барановський Василь Володимирович

Василь Володимирович Барановський	
 Старший лейтенант	
Народження	30 січня 1967 Устинівка, Малинський район, Житомирська область, УРСР
Смерть	29 січня 2015 (47 років) Вуглегірськ, Бахмутський район, Донецька область, Україна
Громадянство	 Україна
Військова служба	
Роки служби	2014-2015
Приналежність	 Україна
Вид ЗС	 Збройні сили
Формування	 44 ОАБр
Війни / битви	Війна на сході України <ul style="list-style-type: none">Бої за Дебальцеве

Нагороди та відзнаки

Зміст

1. Життєпис
2. Нагороди та вшанування
3. Примітки
4. Джерела

1. Життєпис

Виростав із чотирма братами й сестрами. 1982 року закінчив Устинівську 8-річну школу, 1985-го — Малинське професійно-технічне училище № 36, машиніст-тракторист широкого профілю, рік працював в Устинівському колгоспі. У 1986—1988 роках служив у Радянській Армії, Північний Казахстан, аеромобільні війська, водій БМП; після закінчення строкової служби йому присвоєно військове звання молодшого лейтенанта, командир БМП. Демобілізувавшись, повернувся в Устинівку, працював у місцевому колгоспі трактористом. У 2001—2005 роках — різноробочий у Малинському держлісгоспі, з 2005 по 2014-й працював у ПП «Тандем». З 2002 року проживав у селі Горинь з дружиною і двома її доньками, яких виростив з дитинства.

Мобілізований у березні 2014-го, старший лейтенант, командир взводу 44-ї окремої артилерійської бригади. Перебував у Чаплинці на межі з окупованим Кримом, в листопаді перевели у Вуглегірськ.

Загинув 29 січня 2015-го у боях з російськими збройними формуваннями в місті Вуглегірську, під час бою Василь подзвонив командирі і сказав, що вибрався з машини та поранений у ногу — в танк прямою наводкою влучив снаряд великокаліберної гармати. Вони з Миколою Качкалдою виїхали танком на вогневу позицію та вели бій з наступаючими терористами. В ході бою танк було підбито, він загорівся. Його мали забрати, але, коли прибули до пункту призначення, Василя там вже не було.

Ідентифікований серед загиблих, похований 20 червня 2015 року в селі Фортунатівка Малинського району з військовими почестями.

По смерті лишилися мама, брат, дві сестри, дружина, дві доньки та син.

2. Нагороди та вшанування

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та

територіальної цілісності України, вірність військовій присязі під час російсько-української війни, відзначений — нагороджений Указом Президента України № 58/2017 від 10 березня 2017 року «за особисту мужність, виявлену у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, самовіддане виконання військового обов'язку» нагороджений орденом «Богдана Хмельницького» III ступеня (посмертно)^[2]

3. Примітки

1. ↑ У Тернополі на території розташування 44 бригади встановлять пам'ятник загиблим воїнам
2. ↑ Указ Президента України від 10 березня року № 58/2017 «Про відзначення державними нагородами України»

4. Джерела

Хай би він краще був живий

Барановський Василь Володимирович

- Цю сторінку востаннє відредаговано о 09:59, 31 жовтня 2019.

Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії.

(Упорядник – професор В.Ф. Баранівський)

21. Барановський Роман Євстахійович

БАРАНОВСЬКИЙ Роман Євстахійович (12. 06. 1905, м. Галич, нині Івано-Фр. обл.) – громадський діяч, ветеринарний лікар. Д-р вет. медицини (1949). Чл. НТШ (1970). Навч. у Віден. вищій торг. школі (1925), закін. Академію вет. медицини у Львові (1931, диплом вет. лікаря отримав 1933). 1934 працював вет. лікарем у Польщі, від 1936 – у м. Гомбін побл. Варшави. Брав участь у 2-й світ. війні, потрапив у нім. полон. Після звільнення 1940 працював у військ. шпиталі Згежа, згодом вет. лікарем у Ставишині побл. Каліша (Польща). 1945 виїхав до Мюнхена, де працював вет. лікарем. Від 1947 – асист., згодом – доц. Укр. тех.-госп. ін-ту. 1949 емігрував із сім'єю до США. Працював на федерал. роботі при перевірці м'яса тварин. Від 1963 працював у бюро вет. медицини при Адміністрації продуктів і ліків у Вашингтоні. Від 1977 – на пенсії. 1950– 51, 1961–63 – голова Об'єдн. укр. вет. лікарів у Америці, 1950–63, 1972–86 – гол. ред. вет. ж. «Інформативний листок». Був президентом Гол. ради Асоц. українців у Америці (від 1968). Від 1988 – голова Укр. нац. демократ. об'єднання. Від 1975 – член -лицар Мальтійського ордену.

Праці: Туберкульоз у гігієні м'яса тварин. Мюнхен, 1949.

Література: Львівська державна академія ветеринарної медицини імені С. З. Гжицького (1784–2000). Л., 2000.

(Автор статті – Я. Гелета) Статтю оновлено: 2003

(Упорядник – професор В.Ф. Баранівський)

22. Барановський Олексій Леонтійович

БАРАНОВСЬКИЙ Олексій Леонтійович (24. 02. 1899, с. Адамівка, нині Погребищен. р-ну Вінн. обл. – 10. 03. 1977, Житомир) – фізіолог рослин, мікробіолог. Канд. с.-г. н. (1937). Учасник 2-ї світ. війни. Закін. Уман. с.-г. ін-т (1923). Працював спеціалістом овочевої станції, зав. агровідділ. дослід. станції, заст. дир. радгоспу з вироб-ва в Кам'янці-Подільському (1923–32). Від 1932 – у Житомир. с.-г. ін-ті: асист. каф. ботаніки, зав. каф. фізіології рослин та мікробіології (1945–72), одночасно декан агроном. ф-ту (1948–56). Від 1933 Б. працював над створенням Житомир. ботан. саду, яким керував до 1977 на громад. засадах. Був чл. правління Укр. ботан. т-ва й уповноваженим по Житомир. обл., чл. Ради ботан. садів України, Молдови, членом координаційної комісії при Раді ботанічних садів СРСР.

Праці: Шелковичный фонд и грунтовые плодовые насаждения // Садівництво, городництво та виноградництво. 1928. № 5;

Біологія бур'яна *Galinsoga parviflora* Cav. та засоби боротьби з ним // Пр. Житомир. с.-г. ін-ту. К.; Ж., 1938. Вип. 1;

Об использовании некоторых декоративных растений // Сов. ботаника. 1940. Т. 1; Виноградарство на Житомирщине. Ж., 1955;

Ботанічний сад Житомирського сільськогосподарського інституту. К., 1967.

(Автор статті – А. С. Малиновський) Статтю оновлено: 2003

(Упорядник – професор В.Ф. Баранівський)

23. Барановський Віталій Михайлович

БАРАНОВСЬКИЙ Віталій Михайлович (23. 06. 1949, м. Маріуполь, нині Донец. обл.) – спортсмен (греко-римська боротьба). М. сп. СРСР (1968). Засл. тренер України (1993). Підготував м. сп. міжнар. кл. *П. Тяпіна*. Працював у спорт. клубі «Новатор» (Маріуполь).

(автор – М. П. Пустовалов) Статтю оновлено: 2003

(Упорядник – професор В.Ф. Баранівський)

24. Барановський Герман Олексійович

БАРАНОВСЬКИЙ Герман Олексійович (15. 08. 1926, м. Кам'янець-Подільський Поділ. губ., нині Хмельн. обл. – 19. 03. 2007, Харків) – фахівець у галузі радіозв'язку. Канд. тех. н. (1980). Держ. премія СРСР у галузі н. і т. (1983). Держ. нагороди СРСР. Закін. Моск. електротех. ін-т зв'язку (1949). Працював у Моск. НДІ № 885 (нині НДІ приладів): від техніка до нач. лаб. (від 1948); на заводі № 285 (нині Харків. приладобуд. з-д ім. Т. Шевченка): гол. конструктор (від 1956); у Харків. особл. КБ № 692 (нині ВАТ «ХАРТРОН»): нач. комплексу – гол. конструктор (від 1959); в Укр. філії НДІ вимірюв. техніки (нині АТ «НДІ радіотех. вимірювань», Харків): директор (від 1968), пров. н. с. (від 1986). Напрями наук. діяльності: розробка, виробництво, впровадження систем радіотех. керування та траєкторних вимірювань польоту під час льотних випробувань баліст. і крилатих ракет. Від 1948 – учасник розробки радіомаяків і систем повного радіокерування для баліст. ракет дальністю польоту від 600 до 7000 км. Усі наук. праці засекречені. Герман Барановський написав спогади «Перейдена нива» (Х., 2001). Автор публікацій у періодиці з історії вітчизн. ракет. техніки.

Праці.: История развития НИИРИ. Х., 1991.

Література.: 50 лет впереди своего века (1946–1996). Москва, 1998;

Черток Б. Е. Ракеты и люди. Москва, 1999.

Автор статті– Б. Г. Лапідус

(Упорядник – професор В.Ф. Баранівський)

25. Барановський Дмитро Ярославович

БАРАНОВСЬКИЙ Дмитро Ярославович (28. 07. 1979, м. Біла Церква Київ. обл.) – легкоатлет. М. сп. України (2001). Навч. у Білоцерків. аграр. ун-ті (від 2001). У 2001 – чемпіон (10 000 м) та сріб. призер (5000 м) Європи. Призер Кубка Європи 2000–01. Чемпіон України 1998–2000. 1-е та 2-е м. на чемпіонатах України 2002 у Донецьку, 3-є м.– у Києві. Переможець Кубка України (Біла Церква, 2002; Київ, 2002, 800 м), міжнар. змагань 2002 (Бельгія та Словенія), Гран-Прі 1-го етапу (Польща). Тренери – В. Житовоз, Г. Трофименко.

Автор статті –Т. В. Голубєва

26. Барановський Петро Іванович (1809 –1886) – учасник оборони Севастополя (1853-1855), віце-адмірал

Барановський Петро Іванович (1809, Могилевська губ.- 05.12.1886). Із дворян. Капітан 2-го рангу.

(1851) 40-го фл. ек; командир лінійного корабля «Імператриця Марія» в Синопській

битві, поранений і контужений, капітан 1-го р. (1853); в гарнізоні Севастополя з

13.09.1854 по 01.04.1855; командир батареї на Північній стороні; орд. св. Станіслава 2-й ст. з мечами (1855); віце-адмірал у відставці. (1885).

Джерело: Малиновська О.І., Лящук М.П. Поховання учасників Кримської війни на старому севастопольському міському кладовищі / *ПРИЧОРНОМОР'Я. Історія, політика, культура*. Випуск XII (V). Серія Б. 2013.

(Упорядник – професор В.Ф. Баранівський)

27. Барановський Петро Дмитрович – російсько-український реставратор і дослідник пам'яток архітектури доби Середньовіччя.

Барановський Петро Дмитрович (Шуйське, Смоленська область, 29 січня (9 лютого) 1892 – †12 червня 1984, Москва) – реставратор і дослідник пам'яток архітектури доби Середньовіччя.

Походить з дорогобузьких селян Смоленщини. 1912 року закінчив курси інженерів у Москві з ліцензією на право проводити будівничі роботи. Отримав медаль від Російського археологічного об'єднання за реставрацію Свято-Герасимова монастиря в Болдині Смоленської області. З 1914 року військовий інженер. 1918 року отримав другий диплом із мистецтвознавства, став викладачем в університеті у Москві.

1918 роком датовані його реставраційні і рятувальні роботи в місті Ярославль, де виникла загроза знищення видатних пам'яток архітектури 17 ст. (Митрополичі палати, Спасо-Преображенський монастир та ін.) після придушення владою антибільшовицького повстання.

Організатор десяти науково-дослідних експедицій з вивчення дерев'яних і кам'яних пам'яток вздовж річок Архангельської області, де

тоді ще були у наявності ансамблі і комплексна дерев'яна забудова від доби російського середньовіччя і до початку 20 ст.

У коло його архітектурних досліджень увійшли пам'ятки архітектури Криму, України, Азербайджану, Грузії, Росії. Радянська влада віддячила арештом і засланням до Сибіру. Отримав три роки ув'язнення в таборах міста Маріїнськ (тепер Кемерівська область).

Барановському належить честь дослідження та повернення в науковий обіг садиби доби бароко 18 століття Хмеліта родини Грибоєдових.

В повоєнні роки мав відношення як архітектор до містобудівного проекту — відновлення міста Смоленськ.

Барановський і Україна

Україна століттями буде дякувати Петру Барановському за вивчення і врятування рідкісного пам'ятника домонгольської доби-церкви П'ятниці в місті Чернігів.

Церква протягом минулих століть зазнала декілька пожеж і перебудов. У роки 2-ї світової війни церква горіла у серпні 1941 і була зруйнована після бомбардувань у 1943-му. Тоді з Москви і приїхав Барановський для встановлення розмірів втрат. Дослідження виявили під нашаруваннями пізніх епох наявність пам'ятки кінця 11 століття. Роками займався Барановський консервацією пам'ятки, а потім відновленням її із застосуванням подібних будівельних матеріалів. Церкву вдалося відкрити для відвідувачів лише в березні 1972 року.

Характер, спротив, негідкореність. За характером був дуже відвертим, вольовим і цілеспрямованим. Сучасникам запам'ятався як борець і правдошукач. На тлі заляканих і спотворених радянською владою осіб вирізнявся сміливістю думок, а головне — сміливістю вчинків. Заради улюбленої справи міг стати дипломатичним, виваженим, але не втрачаючим цілеспрямованості і мети досягти своїх намірів з рятування пам'яток минулого. Саме такі риси характеру та поведінки характерні для представників Роду Барановських.

Помер в Москві, поховано в некрополі Донського монастиря. На надгробку напис із Біблії: «Ти, Петро, і на камені цьому...»

Використано матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії. (Востаннє відредаговано 3 травня 2020).
(Упорядник – професор В.Ф. Баранівський)

28. Барановський Валерій Миколайович

БАРАНОВСЬКИЙ Валерій Миколайович (17. 12. 1940, м.

Хабаровськ, РФ) – кінознавець. Канд. мистецтвознавства (1976). Член Національної спілки журналістів України, Національної спілки кінематографістів України, лауреат премії Респ. конкурсу «Кіно і преса» (1972), Спілки кінематографістів СРСР (1980). Закін. аспірантуру Ленінгр. ін-ту театру, музики й кінематографії (1973). Працював у газетах, ред. Одес. студії телебачення. Від 1981 – ред. Одес. студії худож. фільмів. Автор сценаріїв і диктор. текстів до низки телефільмів, зокрема «Краса рукотворна», «Наш Приморський», «Аплодисменти» (усі – 1967), «Ескізи» (1970), «Озеро», «Моряки з Одеси» (обидва – 1972), «Шлях до хліба», «Одна сім'я» (обидва – 1973), «Виховай учня» (1974), у всесоюз. та респ. пресі.

(Автор статті - О. Б. Парфенюк) Статтю оновлено: 2003

(Упорядник – професор В.Ф. Баранівський)

29. Баранівський Володимир Андрійович

БАРАНІВСЬКИЙ Володимир Андрійович (01. 09. 1952, с. Гошів Овруц. р-ну Житомир. обл.) – географ-картограф. Д-р геогр. н. (2001). Закін. Київ. топограф. технікум (1973), Київ. ун-т (1978). Від 1978 працював інж.-картографом на картфабриці № 10 у Вінниці. 1980–96 – в Ін-ті географії НАНУ: м. н. с., н. с., ст. н. с. Від 1996 – в. о. ст. н. с., пров. н. с., гол. н. с., від 2002 – зав. відділу картограф. моделювання розвитку й розміщення продуктив. сил Ради з вивчення продуктив. сил України НАНУ. Наук. праці присвяч. територ. аспектові екол. проблем, що негативно впливають на стан екол. ситуації та рівень здоров'я насел. України.

Праці: Медико-географічний атлас: серцево-судинні захворювання населення України. К., 1991;

Територіальні передумови переходу України на модель екологічного сталого розвитку (теорія і практика картографічного дослідження). К., 1998;

Екологічний атлас України. К., 2000; Екологічна географія і екологічна картографія. К., 2001.

(Автор статті - М. Ю. Костриця) Статтю оновлено: 2003

(Упорядник – професор В.Ф. Баранівський)

30. БАРАНІВСЬКИЙ ГАВРИЛО ВАСИЛЬОВИЧ

БАРАНІВСЬКИЙ Гаврило Васильович (25. 03. 1860, Одеса – 1920) – архітектор, мистецтвознавець. Закін. Кишинів. гімназію та Одес. реал.

уч-ще (1881), С.-Петербур. ін-т цивіл. інж. (1885, срібна медаль за архіт. проекти). Працював у ньому викл. (1897–1905); ред.-видавець ж. «Наше жилище» (1894–95, згодом «Строитель» – 1895–1905). Перша самот. архіт.-буд. робота – майстерні Балтій. суднобуд. з-ду (С.-Петербург). Від 1888 – арх. цього з-ду. Автор низки проектів у С.-Петербурзі, зокрема прибутк. будинків на набережній р. Фонтанка, № 64 (1890), вул. М. Ломоносова, № 14 (1892), вул. Ф. Достоевського, № 36 (1897), особняків Г. Єлисеєва на вул. Біржова лінія, № 12, 14 (1894) та І. Дурдіна на Свердлов. набережній, № 36 (1895), приміщення жін. г-зії княгині Оболенської – провулок Басків, № 8 (1899–1900), комплекс Торг. дому т-ва «Брати Єлисеєви» на Невському проспекті, № 56/8 (1900–03), приміщення Рос. геогр. т-ва – провулок Гривцова, № 10 (1907–09), приміщення ломбарду – набережна р. Мойка, № 72 (1909), Буддій. храму на Примор. проспекті, № 91 (1909–15). Проекти вирішувалися у стилях необароко та далекосхід. арх-ри. Досліджував питання містобудування та буд. законодавства. Один з укладачів фундам. довідк. видань, де відображено також творчість зодчих в Україні: «Юбилейный сборник сведений о деятельности бывших воспитанников Института гражданских инженеров (Строительного училища): 1842–1892», С.-Петербург, 1892–93; «Архитектурная энциклопедия второй половины XIX в.», т. 1–7, С.-Петербург, 1902–08.

(Автор статті - І. В. Пасько) Статтю оновлено: 2003

(Упорядник – професор В.Ф. Баранівський)

31. Барановський Полікарп Павлович	
Основна інформація	
Повне ім'я	Барановський Полікарп Павлович
Дата народження	15 квітня 1897
Місце народження	Немирів, Подільська губернія, Російська імперія
Дата смерті	27 лютого 1963 (65 років)
Місце смерті	Київ, Українська РСР, СРСР
Громадянство	 Російська імперія → СРСР

Професії	музикознавець
Освіта	Київський рентгенінститут, Київський енергоінститут

Полікарп Пáвлович Баранóвський (* 15 квітня 1897, Немирів Подільської губернії, сучасна Вінницька область — 27 лютого 1963) — український музичний акустик, інженер-винахідник, музикознавець. З 1945 — у Спілці композиторів УРСР.

Зміст

1. Життєопис
2. Література
3. Джерела

1. Життєопис

В часи Першої світової війни (до 1918) — рентгентехнік Чорноморського військового флоту.

1925 року закінчив Київський рентгенінститут, 1938 — Київський енергоінститут.

З 1932 року працює старшим радіотехніком тон-лабораторії Київської кінофабрики. 1935 року проводив спільні дослідження з Євгеном Юцевичем явища дуалізму музичних інтервалів.

В 1938-1944 роках — в Інституті електрозварювання АН УРСР, науковий співробітник. В 1941-1944 — у евакуації, працював на Уралі — авіаційний і танковий заводи, Бежицький машинобудівельний інститут.

В 1944-1949 працює науковцем Українського НДІ психології міністерства освіти УРСР. Одночасно завідує організованою ним звуколабораторією Інституту мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР.

Зареєстрував більше 10 авторських та раціоналізаторських свідоцтв.

Серед досліджень у царині акустики й звукозапису:

- «Матеріали по дослідженню слухової чутливості», 1958,
- «Побудова звукового ряду чистого строю», 1958—1959,
- «Індивідуальні особливості чутливості до висоти тону (в середньому регістрі)»,
- «Інтонування мелодії дітьми молодшого шкільного віку»,
- «Дослідження впливу втоми на частотну чутливість вуха (в середньому регістрі)»,
- «Комографічна методика дослідження інтонаційної здатності слуху».

2. Література

- «Відгук про наукову діяльність Барановського П.», А. Л. Абашев-Константиновський, 1962.
- Путівник по особових фондах^[недоступне посилання з травень 2019]

3. Джерела

- Джерела з історії науки в Україні
(Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії.
Цю сторінку востаннє відредаговано 31 жовтня 2019.)

(Упорядник – професор В.Ф. Баранівський)

32. Барановський Валентин Дмитрович

Барановський Валентин Дмитрович	
Народився	1 травня 1944 с. Піщаниця, Житомирська область
Помер	11 січня 2016 (71 рік) Київ
Громадянство	 Україна
Діяльність	геодезист, доцент
Alma mater	Київський інженерно-будівельний інститут
Сфера інтересів	геодезія, топографія, фотограмметрія
Заклад	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Вчене звання	доцент
Науковий ступінь	к.т. н.

Барановський Валентин Дмитрович (1 травня 1944 року — †11 січня 2016 року) — український геодезист, фотограмметрист, кандидат технічних наук, доцент географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Зміст

1. Біографія
2. Наукові праці
3. Джерела

1. Біографія

Народився 1 травня 1944 року, в селі Піщаниця Овруцького

району Житомирської області. У 1962–1970 роках навчався на кафедрі інженерної геодезії Київського інженерно-будівельного інституту. Працював на топографо-геодезичному виробництві. З 1979 року працював у науково-дослідній частині Київського університету. З 1988 року працював на географічному факультеті Київського університету асистентом, а з 1993 року доцентом на кафедрі геодезії та картографії. Кандидатська дисертація *«Розробка та вдосконалення методів визначення спектрально-статистичних характеристик морських хвиль, заснованих на застосуванні стереофотограмметричної зйомки»* (під науковим керівництвом професора В. М. Сердюкова). Викладав нормативні та спеціальні курси:

- «Математична обробка вимірів»,
- «Математична картографія»,
- «Програмування геодезичних задач»,
- «Інформатика»,
- «Цифрова фотограмметрія».

2. Наукові праці

Сфера наукових досліджень: математична обробка результатів геодезичних вимірювань, геоінформатика, геодезія та кадастр, прикладна фотограмметрія. Один із авторів обчислення Географічного центру України (село Мар'янівка Черкаської області, версія 2003 року). Автор 50 наукових праць. Основні праці:

1. (рос.) Топография с основами геодезии: Учебник. — К., 1986 (у співавторстві);
2. Дослідження картографічних проєкцій для цифрової карти України. — К., 1994;
3. Топографія з основами геодезії: Підручник. — К., 1995 (у співавторстві);
4. Визначення елементів орієнтування знімків у прикладній фотограмметрії. — К., 1996 (у співавторстві).

3. Джерела:

1. Географи Київського Університету: Довідник / Олійник Я. Б., Бортник С. Ю., Гродзинський М. Д., Гуцал В. О. та ін. — К., 2003.
2. Географічний факультет у персоналіях / Олійник Я. Б., Бортник С. Ю., Гродзинський М. Д., Дмитрук О. Ю. та інші. — К., 2008.
3. Використано статтю з Вікіпедії — вільної енциклопедії. Сторінку востаннє відредаговано 26 квітня 2019.

(Упорядник – професор В.Ф. Баранівський)

33. Барановський Василь Володимирович

Барановський Василь Володимирович (1942) – український радянський діяч, депутат Верховної Ради УРСР 8-10-го скликань.

Барановський Василь Володимирович	
Народився	3 січня 1942 (78 років) Немія, Могилів-Подільський район, Вінницька область, Українська РСР, СРСР
Громадянс тво (підданство)	СРСР, Україна
Національ ність	українець
Діяльність	політик

Василь Володимирович Барановський (нар. 3 січня 1942, село Немія, тепер Могилів-Подільського району Вінницької області) — український радянський діяч, токар Могилів-Подільського машинобудівного заводу імені Кірова Вінницької області. Депутат Верховної Ради УРСР 8—10-го скликань.

1. Біографія

Освіта середня. З 1960 року — токар Могилів-Подільського машинобудівного заводу імені Кірова Вінницької області.

У 1963-1966 роках — служба в Радянській армії.

З 1966 року — токар Могилів-Подільського машинобудівного заводу імені Кірова Вінницької області.

Потім — на пенсії в місті Могилів-Подільський.

2. Джерела:

- Депутати Верховної Ради УРСР. 9-е скликання — 1975 р.
- (Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії. Сторінку востаннє відредаговано 30 січня 2020.)

(Упорядник – професор В.Ф. Баранівський)

34. БАРАНОВСЬКИЙ СЕРГІЙ ВІКТОРОВИЧ

Сергій Вікторович Барановський (нар. 10 серпня 1974) — український футболіст, який грав на позиції нападника. Відомий за

виступами в клубах вищої ліги «Темп» (Шепетівка), «Прикарпаття» та «Зірка».

Футбольна кар'єра

Сергій Барановський є вихованцем житомирської ДЮСШ, а розпочав свою кар'єру гравця виступами за другу команду київського «Динамо» в першій лізі українського футболу. У 1994 році футболіст уперше зіграв у вищій лізі за шепетівський «Темп», до якого перейшов під час сезону 1994—1995 років, по закінченні якого повернувся до другої динамівської команди. З початку наступного сезону на короткий час став гравцем вищолігового «Прикарпаття» з Івано-Франківська, проте зіграв за команду лише 1 матч, і повернувся до Києва, де продовжив виступи в другій динамівській команді. З початку сезону 1996—1997 років Барановський знову грав у складі «Прикарпаття», цього разу зіграв у вищій лізі 7 матчів. Другу половину сезону футболіст провів у першоліговому клубі «Нафтовик» з Охтирки. З початку наступного сезону Сергій Барановський повернувся до виступів у вищій лізі, ставши гравцем кіровоградської «Зірки», проте з другої половини сезону виступав уже за команду другої російської ліги «Носта». З початку сезону 1999—2000 Барановський грав у складі луцької «Волині», яка грала на той час у першій українській лізі, проте виступав у команді лише близько року, за які зіграв 28 матчів у чемпіонаті, та з 9 забитими м'ячами став кращим бомбардиром команди в сезоні^[1], та покинув клуб. У наступному сезоні футболіст грав у команді другої ліги «Сокіл» із Золочева. Наступною командою Барановського став також друголіговий «Фрунзенець-Ліга-99» із Сум. Після виступів за сумську команду Сергій Барановський удруге став гравцем охтирського «Нафтовика», паралельно грав також за його фарм-клуб «Електрон» з Ромен. Далі Барановський знову грав у складі золочівського «Сокола» вже в першій лізі, проте вже з середини 2003 року грав у аматорському клубі «Ніжин» з однойменного міста. У кінці 2003 року футболіст став гравцем команди першої ліги СК «Миколаїв», а з початку 2004 року повернувся до «Ніжина». У середині 2004 року Сергій Барановський їздив на перегляд до білоруського клубу «Славія»^[2], проте контракт не підписав, і повернувся до «Ніжина». Після цього футболіст грав у аматорських клубах «Хіммаш» із Коростеня і «Зірка» (Київ), і завершив кар'єру футболіста.

Примітки

1. ↑ ФК «Волинь» — Статистика
2. ↑ Новости. Клименко останется в «Славии» (ru). Прессбол-онлайн. 2004-07-28. Архів оригіналу за 2014-04-26.

Посилання

- Профіль футболіста на сайті *FootballFacts.ru* (рос.)
- Профіль футболіста на сайті *ukr-football.org.ua*
- Статистика виступів в Україні на офіційному сайті УАФ
- Статистика виступів гравця на сайті *allplayers.in.ua*

(В статті використано матеріал з Вікіпедії – Вільної енциклопедії. Сторінку відредагровано 1 листопада 2017 року).

(Упорядник – професор В.Ф. Баранівський)

**Втрати України, родів Овруцької шляхти,
Барановських (Баранівських) в період голодомору,
репресій, війн та збройних конфліктів.**

**1.Втрати українців, зокрема представників Поліського краю,
Житомирщини, потомків славної Овруцької шляхти в період
голодомору 1932-1933 років.**

Сталінський режим бачив у вільнолюбних українцях загрозу своїм замислам по створенню тоталітарної системи на підставі ідеології російського імперіалізму. А тому вирішив фізично знищити українців, або ж бодай придушити їх дух та волю до спротиву. Для цього був запущений маховик голодомору.

На прикладі Малинського району та, зокрема, Чопович покажемо головні наслідки політики московських катів. На підставі Національної Книги пам'яті жертв Голодомору 1932–1933 рр. в Україні. Житомирська область. Малинський район у 1932–1933 рр. входив до складу Київської області [1]. За даними різних джерел, у районі в 1932–1933 рр. загинуло 1567 чол., на сьогодні встановлено імена 1282 чол. (Насправді ж їх було значно більше).

Чоповицька селищна рада смт ЧОПОВИЧІ У 1932–1933 рр. – с. Чоповичі, входило до складу Чоповицької сільради Малинського району Київської області. За даними селищної ради у 1932–1933рр. загинуло 316 чол., на сьогодні встановлено імена 121 чол.

Мартиролог укладений на підставі довідки Чоповицької селищної ради, що базується на свідченнях очевидців Голодомору.

Баранівська Галина Степанівна, с. Чоповичі, 1932 рік, причина смерті – голод. Баранівська Ганна Іванівна, 5 років, дитина, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Баранівський Федір Йосипович, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Білошицька Марина Петрівна, 11 років, дитина, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Бондар Григорій Степанович, 1904 р. н., селянин, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Бондар Захарій Степанович, 1907 р. н., селянин, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Бондар Макар Степанович, 1900 р. н., селянин, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Бондар Матрона, с.

Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Бондар Ольга Макарівна, 1924 р. н., дитина, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Бондар Степан, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Буровський Антон, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Ваховський Григор Іванович, 1890 р. н., селянин, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Гладиш, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Горщок, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Дідківська Домна Макарівна, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Дідківський (ім'я не встановлено) Гнатович, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Домаєв Антон Олександрович, 1895 р. н., селянин, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Домаєва Марія Михайлівна, 1896 р. н., селянка, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Дубас Ганна Пилипівна, 1932 р. н., дитина, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Дученко Марина Кузьмівна, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Зарицкий Адам, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Іваненко Іван Петрович, 1917 р. н., с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Іваненко Ольга Сергіївна, її брат та сестра, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Іваненко Петро Костянтинович, 1870 р. н., селянин, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Іваненко Петро, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Іванчук Данило Іванович, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Каращенко О.Г., с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Кващенко Василь Петрович, 1885 р. н., селянин, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Кващенко Іван Петрович, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Кващенко Павло Петрович, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Кириченко Василь Несторович, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Кириченко Яків Іванович, 48 років, селянин, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Кононученко Іван Андрійович, 15 років, селянин, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Кононученко Ольга Андріївна, 26 років, селянка, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Кононученко Остап, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Кононученко Параска, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Кононученко Устина, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Кулаківська Ольга Несторівна, 1928 р. н., дитина, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Кулаківський Нестор Архипович, 1904 р. н., селянин, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Максим, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Марченко Іван Михайлович, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Марченко

Михайло, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Мельниченко Василь Павлович, 1925 р. н., дитина, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Мельниченко Іван Павлович, 1920 р. н., дитина, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Мельниченко Марія Павлівна, 1930 р. н., дитина, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Мельниченко Надія Павлівна, 1928 р. н., дитина, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Можарівський Микола, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Мойсієнко Антон Костянтинович, 1925 р. н., дитина, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Мойсієнко Іван Степанович, 1881 р. н., селянин, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Мойсієнко Марія Данилівна, 1929 р. н., дитина, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Мойсієнко Степан, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Муравицька Анастасія Назарівна, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Муравицький Олександр Олександрович, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Оніщук Юхим Корнійович, 1885 р. н., селянин, с. Чоповичі, 1932 рік, причина смерті – голод. Осипчук Віра Ол., с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Павленко Олена, 1907 р. н., селянин, с. Чоповичі, 1932 рік, причина смерті – голод. Павленко Федір, 1907 р. н., селянин, с. Чоповичі, 1932 рік, причина смерті – голод. Поліщук Микита Васильович, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Правлінський Григорій, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Рахальських сім'я з чотирьох чоловік, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Ревенко Дмитро Григорович, 1879 р. н., селянин, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Рудченко Устина, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Рудченко Федір, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Семененко Ганна Якубівна, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Семененко Лукаш Петрович, 1914 р. н., с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Семененко Якуб, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Семенюк Марія Іванівна, 1918 р. н., селянка, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Степова Ружа Василівна, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Тишкевич Йосип, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Тишкевич Марина, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Фещенко (бабуся опитаної Фещенко Ганни Іванівни), с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Фещенко Андрій, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Фещенко Василь Антонович, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Фещенко Василь Степанович, 1918 р. н., селянин, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Фещенко Галина

Степанівна, 1917 р. н., селянка, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Фещенко Ганна Іванівна, 1930 р. н., дитина, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Фещенко Захар, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Фещенко Іван Йосипович, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Фещенко Лідія Іванівна, її дід та баба, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Фещенко Марія Володимирівна, 1930 р. н., дитина, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Фещенко Микола Онуфрійович, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Фещенко Михайло Андрійович, 1905 р.н., селянин, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Фещенко Надія Андріївна, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Фещенко Наталія, с. Чоповичі, 1932 рік, причина смерті – голод. Фещенко Оксана Петрівна, 1878 р.н., селянка, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Фещенко Ольга Андріївна, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Фещенко Петро Володимирович, 1922 р.н., дитина, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Фещенко Уляна Андріївна, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Філоненко Іван Іванович, 1915 р. н., селянин, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Філоненко Степан Іванович, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Філоненко Федір Семенович, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Філоненко Яків, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Фонтаній Галина, с. Чоповичі, 1932 рік, причина смерті – голод. Фонтаній Леонід, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Ходаківська Ганна Адамівна, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Ходаківська Ганна Петрівна, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Ходаківська Ганна Федорівна, 1914 р. н., селянка, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Ходаківська Марина Петрівна, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Ходаківська Марія, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Ходаківська Олена Петрівна, с. Чоповичі, 1932 рік, причина смерті – голод. Ходаківський Іван, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Ходаківський Роман, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Ширченко Іван Андрійович, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Ширченко Марія Петрівна, 1925 р. н., дитина, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Ширченко Оксана, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Ширченко Остап, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Ширченко Степанида, с. Чоповичі, 1932 рік, причина смерті – голод. Шоботенко Василь Якимович, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Шоботенко Ганна Якубівна, 1917 р. н., селянка, с. Чоповичі, 1933

рік, причина смерті – голод. Шоботенко Лукаш, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Шоботенко Марія Якубівна, 1920 р. н., дитина, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Шоботенко Олена Якимівна, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Шоботенко Павло Степанович, 1893 р. н., селянин, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Шоботенко Петро, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Шоботенко Якуб Якович, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Шпакович Іван Петрович, 1923 р. н., дитина, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Шпакович Іван Петрович, 9 років, дитина, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Шпакович Марина Петрівна, 11 років, дитина, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод. Шпакович Марина Петрівна, 1921 р. н., дитина, с. Чоповичі, 1933 рік, причина смерті – голод.

Насправді померлих в Чоповичах під час голоду було набагато більше. Так не названі в переліку померлі в 1932-1933 році в Чоповичах старші діти батьків професора Баранівського В.Ф. – Володя та Оля. Також померло в голод п'ятеро дітей баби та діда іншої співавторки монографії Джурик О.В. І таких ще багато.

Джерело:

1. Національна Книга пам'яті жертв Голодомору 1932–1933 рр. в Україні. Житомирська область / Ред. кол.: М. А. Черненко (гол. редк.), В. М. Врублевський, І. О. Рафальський (заст. гол. редк.), Л. А. Копійченко, М. В. Кордон, О. І. Онищук, О. В. Пастовенський, О. В. Слизькоуха, М. К. Сюрвачик, В. В. Шундрик; Авт. кол.: Л. А. Копійченко (кер. наук.-ред. гр.), В. А. Поплавська (зав. наук. ред.), Є. Р. Тіміряєв (зав. наук. ред.), Г. Л. Махорін, А. Ю. Грицюк, В. О. Капітанюк, Ж. С. Пічкурова, Д. Я. Самолук, І. І. Тимошик, З. О. Тхоржевська. Український інститут національної пам'яті; Житомирська обласна державна адміністрація. – Житомир: "Полісся", 2008. – 1116 с.

2. Відомості про Баранівських (Барановських), злочинно репресованих радянською владою в 30-40 роки ХХ століття.

(Із книги пам'яті «Безсмертний барак» Інтернет- Вікіпедія)

Баранівська Анастасія Архипівна

1886 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українка, неписьменна, домогосподарка. Проживала в с. Гошів Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештована 2 грудня 1937 р. Обвинувачувалася в к.-р. діяльності. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 28 грудня 1937 р. розстріляна 4 січня 1938 р. Реабілітована в 1961 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівська Антоніна Іванівна

1894 р. н., с. Зарубинка Ушомирської вол. Житомирського пов. Волинської губ.

Українка, малописьменна, домогосподарка. Проживала в м. Коростень Житомирської обл. Заарештована 3 жовтня 1937 р. За постановою ОН при НКВС СРСР від 28 червня 1938 р. як соціально небезпечний елемент вислана до Казахстану на 5 років. Реабілітована в 1965 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівська Ганна Андріївна

1910 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українка, письменна, колгоспниця. Проживала в с. Гошів Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештована 25 серпня 1947 р. Обвинувачувалася в зраді Батьківщини. За постановою ОН при МДБ СРСР від 17 січня 1948 р. ув'язнена до ВТТ на 8 років. Реабілітована в 1957 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівська Ганна Калениківна

1902 р. н., с. Сташки Гладковицької вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українка, малописьменна, колгоспниця. Проживала в с. Сташки Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештована 14 серпня 1941 р. за ст. 54-10 ч. 2 КК УРСР. УНКВС по Кустанайській обл. 20 травня 1942 р. справа припинена.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівська Ганна Матвіївна

1922 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українка, малописьменна, колгоспниця. Проживала в с. Гошів Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештована 21 серпня 1947 р. Обвинувачувалася за ст. 54-1а КК УРСР. За постановою ОН при МДБ СРСР від 22 листопада 1947 р. ув'язнена до ВТТ на 5 років. Реабілітована в 1990 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівська Домна Іванівна

1895 р. н., с. Рудня-Гамарня Луганської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Полька, неписьменна, робітниця Повчанського лісництва, Житомирська обл. Заарештована 30 жовтня 1937 р. Обвинувачувалася за ст. 54-12 КК УРСР. За постановою ОН при НКВС СРСР від 28 червня 1938 р. вислана до Казахстану на 5 років. Реабілітована в 1981 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівська Лукерія Олексіївна

1895 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українка, освіта початкова, робітниця. Проживала в с. Гошів Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештована 7 листопада 1937 р. Обвинувачувалася в причетності до к.-р. угруповання. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 15 грудня 1937 р. розстріляна 26 грудня 1937 р. у м. Житомир. Реабілітована в 1961 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівська Павлина Григорівна

1912 р. н., с. Княжики Ширмівської вол. Бердичівського пов. Київської губ. Українка, малописьменна, колгоспниця. Проживала в с. Княжики Ружинського р-ну

Житомирської обл. Заарештована 29 квітня 1945 р. За постановою ОН при НКВС СРСР від 4 липня р. як дружина зрадника Батьківщини вислана в Актюбинську обл. на 5 років. Реабілітована в 1991 р.

Учен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівська Теофіла Михайлівна

1891 р. н., с. Зарубинка Ушомирської вол. Житомирського пов. Волинської губ. Полька, неписьменна, колгоспниця. Проживала в с. Зарубинка Коростенської міськради Житомирської обл. Заарештована на 23 жовтня 1937 р. Обвинувачувалася за ст. 54-12 КК УРСР. За постановою ОН при НКВС СРСР від 28 червня 1938 р. вислана до Казахстану на 5 років. Реабілітована в 1989 р.

Учен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівська Уляна Бенедівна

1924 р. н., с. Гошів Овруцького р-ну Коростенського окр. Волинської губ. Українка, письменна, колгоспниця. Проживала в с. Гошів Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештована 22 червня 1949 р. Обвинувачувалася за ст. 54-1а КК УРСР. За постановою ОН при МДБ СРСР від 25 листопада 1950 р. ув'язнена до ВТТ на 5 років. Реабілітована в 1994 р.

Учен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Іван Каленикович

1913 р. н., с. Хутір-Г ошівський Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, письменний, кочегар гранкар'єру, с. Ігнатпіль Овруцького р-ну Коростенського окр. Київської обл. Заарештований 14 серпня 1937 р. Обвинувачувався в а.-р. діяльності. За постановою трійки при УНКВС по Київській обл. від 29 вересня 1937 р. розстріляний 10 жовтня 1937 р. Реабілітований у 1963 р.

Учен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Іван Лаврентійович

1883 р. н., с. Г ошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, тесляр колгоспу. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештований 24 жовтня 1937 р. Обвинувачувався в причетності до к.-р. куркульського угруповання. За постановою трійки при УНКВС по Житомирській обл. від 29 жовтня 1937 р. розстріляний 4 листопада 1937 р. Реабілітований у 1959 р.

Учен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Іван Матвійович

1896 р. н., с. Хутір-Гошівський Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, без певних занять. Проживав у с. Хутір-Гошівський Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештований 27 листопада 1937 р. Обвинувачувався за ст. 54-10 КК УРСР. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 22 грудня 1937 р. розстріляний 30 грудня 1937 р. у м. Житомир. Реабілітований у 1989 р.

Учен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Іван Микитович

1894 р. н., с. Хутір-Гошівський Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, колгоспник. Проживав у с. Хутір-Гошівський Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештований 28 листопада 1937 р. Обвинувачувався в а.-р. агітації. За постановою ОН при НКВС СРСР від 29 грудня 1937 р. ув'язнений до ВТТ на 10 років. Реабілітований у 1960 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Іван Михайлович

1883 р. н., уродженець і житель с. Коритище Володарського р-ну Волинського окр. Українець, куркуль. Позбавлений виборчих прав. За постановою опергрупи ДПУ УСРР по Володарському р-ну від 25 березня 1930 р. як соціально небезпечний елемент висланий на Північ.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 7(2)

Баранівський Іван Олексійович

1907 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, письменний, колгоспник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештований 7 листопада 1937 р. Обвинувачувався в причетності до к.-р. угруповання. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 15 грудня 1937 р. розстріляний 26 грудня 1937 р. Реабілітований у 1961 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Іван Олександрович

1880 р. н., с. Хутір-Гошівський Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, колгоспник. Проживав у с. Хутір-Гошівський Овруцького р-ну Коростенського окр. Київської обл. Заарештований 18 липня 1937 р. Обвинувачувався в к.-р. агітації. За постановою трійки при УНКВС по Київській обл. від 24 серпня 1937 р. розстріляний 10 вересня 1937 р. Реабілітований у 1961 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Іван Олександрович

45 років, с. Хутір-Гошівський Овруцького р-ну Коростенського окр. Куркуль. За постановою Коростенського ОВ ДПУ УСРР від 23 березня 1930 р. як соціально небезпечний елемент висланий на Північ.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 7(2)

Баранівський Іван Павлович

1877 р. н., проживав у с. Головки Малинського р-ну Коростенського окр. Українець, куркуль. Позбавлений виборчих прав. За постановою Коростенського ОВ ДПУ УСРР від 23 березня 1930 р. як соціально небезпечний елемент висланий на Північ.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 7(2)

Баранівський Іван Прокопович

1906 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, одноосібник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну. Заарештований 6 вересня 1930 р. Обвинувачувався за ст. 54-11, 54-12 КК УСРР. За

постановою Судової трійки при Колегії ДПУ УСРР від 13 травня 1931 р. ув'язнений до концтабору на 3 роки. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Іван Семенович

1901 р. н., м-ко Кагарлик Київської губ. Українець, освіта початкова. Заарештований 13 серпня 1923 р. за ст. 68 КК УСРР. Подальша доля невідома. Реабілітований у 1998 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Іван Сидорович

1882 р. н., с. Хутір-Гошівський Овруцького р-ну Коростенського окр. Українець, куркуль. За постановою Коростенського ОВ ДПУ УСРР від 23 березня 1930 р. як соціально небезпечний елемент висланий на Північ.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 7(2)

Баранівський Іван Степанович

1906 р. н., с. Г ошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, письменний, колгоспник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештований 1 грудня 1937 р. Обвинувачувався в к.-р. агітації. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 28 грудня 1937 р. розстріляний 4 січня 1938 р. Реабілітований у 1961 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Адам Миколайович

1894 р. н., с. Хутір-Гошівський Овруцького р-ну Коростенського окр. За постановою Коростенського ОВ ДПУ УСРР від 24 березня 1930 р. як соціально небезпечний елемент висланий на Північ.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 7(2)

Баранівський Анастасій Іванович

1908 р. н., с. Суховоля Горошківської вол. Житомирського пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, колгоспник. Проживав у с. Суховоля Володарсько-Волинського р-ну Житомирської обл. Заарештований 8 листопада 1937 р. Обвинувачувався за ст. 54-10 КК УРСР. За постановою трійки при УНКВС по Житомирській обл. від 11 листопада 1937 р. ув'язнений до ВТТ на 10 років. Реабілітований у 1968 р.

Баранівський Андрій Іванович

1871 р. н., с. Г ошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, неписьменний, колгоспник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештований 24 жовтня 1937 р. Обвинувачувався в причетності до к.-р. куркульського угруповання. За постановою трійки при УНКВС по Житомирській обл. від 29 жовтня 1937 р. розстріляний 4 листопада 1937 р. Реабілітований у 1959 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Андрій Володимирович

1904 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ.

Українець, одноосібник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну. Заарештований 1 липня 1930 р. Обвинувачувався за ст. 54-11, 54-12 КК УСРР. За постановою Судової трійки при Колегії ДПУ УСРР від 13 травня 1931 р. ув'язнений до концтабору на 5 років. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Андрій Мартинович

1883 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, одноосібник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну Коростенського окр. Заарештований 5 лютого 1930 р. Обвинувачувався за ст. 54-10 КК УСРР. За постановою ОН при Колегії ДПУ УСРР від 22 лютого 1930 р. ув'язнений до концтабору на роки. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Андрій Мартинович

1912 р. н., с. Васьковичі Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, чл. КП(б)У, освіта початкова, бригадир Коростенської МТС. Проживав у с. Васьковичі Коростенського р-ну Житомирської обл. Заарештований 18 жовтня р. за ст. 54-3, 54-10 ч. 2 КК УРСР. Прокурором Житомирської обл. 24 грудня 1946 р. справа припинена.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Андрій Степанович

1883 р. н., сл. Яблунець Барашівської вол. Житомирського пов. Волинської губ. Українець, письменний, одноосібник. Проживав у с. Малий Яблунець Барашівського р-ну Коростенського окр. Заарештований 6 вересня 1928 р. Обвинувачувався за ст. 54-10 КК УСРР. За постановою ОН при Колегії ОДПУ від 18 січня 1929 р. позбавлений права проживання в Україні на 3 роки. Реабілітований у 1995 р. Вдруге заарештований 11 серпня 1937 р. Проживав у с. Малий Яблунець Барашівського р-ну Коростенського окр. Київської обл. Десятник шля хоуправління. Обвинувачувався за ст. 54-1а КК УРСР. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 23 листопада 1937 р. розстріляний 1 грудня 1937 р. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Антон Іванович

1888 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, грабар, ст. Житомир Київської обл. Заарештований січня 1935 р. Обвинувачувався в к.-р. діяльності. За постановою ОН при НКВС ССРР від 7 квітня 1935 р. ув'язнений до ВТТ на 3 роки. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Антон Іванович

35 років, с. Гошів Овруцького р-ну Коростенського окр. Українець. Позбавлений виборчих прав. За постановою Коростенського ОВ ДПУ УСРР від 28 березня 1930 р. як соціально небезпечний елемент висланий на Північ.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 7(2)

Баранівський Антон Леонтійович

1892 р. н., м-ко Баранівка Баранівської вол. Новоград-Волинського пов. Волинської губ. Українець, освіта двокласне училище. Заарештований 25 вересня 1920 р. Обвинувачувався в службі у царській і польській поліціях. Розгляд справи відкладено до прибуття реєстрівки, заарештованого відправлено до в'язниці. Подальша доля невідома. Реабілітований у 1995 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Борис Іванович

1898 р. н., с. Деревичі Деревичівської вол. Новоград-Волинського пов. Волинської губ. Українець, освіта н. середня, рахівник шляхбуду. Проживав у м-ку Баранівка Баранівського р-ну Київської обл. Заарештований 23 листопада 1932 р. Обвинувачувався за ст. 54-10 КК УСРР. За постановою ОН при Колегії ДПУ УСРР від 8 квітня 1933 р. ув'язнений до концтабору на 3 роки. Реабілітований у 1990 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Броніслав Северинович

1904 р. н., м. Житомир Волинської губ. Українець, освіта початкова, слюсар військбуддільниці. Проживав у м. Житомир Київської обл. Заарештований 24 червня 1937 р. Житомирським ОВ НКВС УСРР 17 серпня 1937 р. справа припинена. Реабілітований у 2001 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 7(1)

Баранівський Віктор Матвійович

39 років, уродженець і житель кол. Катеринівка Троянівського р-ну Волинського окр. Українець, куркуль-експертник. Позбавлений виборчих прав. За постановою Волинського ОВ ДПУ УСРР у березні 1930 року за а.-р. агітацію висланий на Північ.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 7(2)

Баранівський Віктор Михайлович

1901 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, письменний, колгоспник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештований 1 грудня 1937 р. Обвинувачувався в к.-р. діяльності. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 28 грудня 1937 р. розстріляний 4 січня 1938 р. Реабілітований у 1961 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Василь Йосипович

1886 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, колгоспник. Проживав на х. Нове Становище Народицького р-ну Житомирської обл. Заарештований листопада 1937 р. Обвинувачувався за ст. 54-10 КК УСРР. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 23 грудня 1937 р. розстріляний січня 1938 р. Реабілітований у 1985 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Василь Маркович

1905 р. н., х. Личмани Гладковицької вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, освіта початкова, бригадир 5-го околадку, ст. Олевськ Житомирської обл. Заарештований 19 червня 1938 р. за ст. 54-7, 54-11 КК УСРР. Дільничним прокурором

ПЗЗ 11 лютого 1939 р. справа припинена.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Василь Петрович

1912 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, письменний, колгоспник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештований 7 листопада 1937 р. Обвинувачувався в причетності до к.-р. угруповання. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 15 грудня 1937 р. розстріляний 26 грудня 1937 р. Реабілітований у 1961 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Василь Семенович

1870 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, колгоспник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештований 7 листопада 1937 р. Обвинувачувався в причетності до к.-р. угруповання. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 15 грудня 1937 р. розстріляний 26 грудня 1937 р. Реабілітований у 1961 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Василь Степанович

1900 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, тесляр колгоспу. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештований 24 жовтня 1937 р. Обвинувачувався в причетності до к.-р. угруповання. За постановою трійки при УНКВС по Житомирській обл. від 29 жовтня 1937 р. розстріляний 4 листопада 1937 р. Реабілітований у 1959 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Василь Степанович

1907 р. н., с. Хутір-Гошівський Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, формувальник артілі «Червоний вояка», м. Коростень Житомирської обл. Заарештований 22 листопада 1937 р. Обвинувачувався за ст. 54-1а КК УРСР. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 8 грудня 1937 р. розстріляний 16-17 грудня 1937 р. у м. Житомир. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Василь Федорович

1907 р. н., с. Великі Кліщі Базарської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, колгоспник. Проживав у с. Великі Кліщі Базарсько го р-ну Житомирської обл. Заарештований 9 листопада 1937 р. Обвинувачувався в к.-р. агітації. За постановою трійки при УНКВС по Житомирській обл. від 11 листопада 1937 р. ув'язнений до ВТТ на 10 років. Реабілітований у 1960 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Володимир Федорович

р. н., м. Житомир Волинської губ. Українець, малописьменний, робітник лікарні, м. Житомир Київської обл. Заарештований 5 січня 1935 р. за ст. 54-10 КК УСРР. Прокурором м. Житомир березня 1935 р. справа припинена.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Григорій Максимович

1890 р. н., с. Хутір-Гошівський Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, одноосібник. Проживав у с. Хутір Гошівський Овруцького р-ну Коростенського окр. Заарештований 25 лютого 1929 р. Обвинувачувався за ст. 54-4, 54-10 КК УСРР. За постановою ОН при Колегії ОДПУ від 24 травня 1929 р. ув'язнений до концтабору на 3 роки. Реабілітований у 1990 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Григорій Михайлович

1899 р. н., с. Топорище Фасівської вол. Житомирського пов. Волинської губ. Українець, освіта двокласне училище, колгоспник. Проживав у с. Коритище Володарсько-Волинського р-ну Житомирського окр. Київської обл. Заарештований 26 липня 1937 р. Обвинувачувався в к.-р. діяльності. За постановою трійки при УНКВС по Київській обл. від 27 серпня 1937 р. розстріляний 15 вересня 1937 р. Реабілітований у 1959 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Гаврило Якович

1897 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, письменний, бухгалтер колгоспу. Проживав у м. Новоград-Волинськ Житомирської обл. Заарештований 29 жовтня 1937 р. Обвинувачувався в а.-р. діяльності. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 4 січня 1938 р. розстріляний 13 січня 1938 р. Реабілітований у 1960 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Гнат Захарович

1891 р. н., с. Дворище Горошківської вол. Житомирського пов. Волинської губ. Українець, письменний, колгоспник. Проживав у с. Гута-Мошківка Коростенської міськради Коростенського окр. Київської обл. Заарештований 28 серпня 1937 р. Обвинувачувався в а.-р. агітації. За постановою трійки при УНКВС по Житомирській обл. від 23 жовтня 1937 р. розстріляний 28 жовтня 1937 р. Реабілітований у 1960 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Гнат Михайлович

1884 р. н., с. Малинівка Бежівської вол. Житомирського пов. Волинської губ. Українець, тесляр колгоспу. Проживав у с. Малинівка Черняхівського р-ну Житомирського окр. Київської обл. Заарештований липня 1937 р. Обвинувачувався за ст. 54-10 КК УСРР. За постановою трійки при УНКВС по Київській обл. від 17 серпня 1937 р. ув'язнений до ВТТ на 10 років. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Гнат Михайлович

1884 р. н., уродженець і житель с. Коритище Володарського р-ну Волинського окр. Українець, куркуль-експертник. Позбавлений виборчих прав. За постановою опергрупи ДПУ УСРР по Володарському р-ну від 25 березня 1930 р. як соціально небезпечний елемент висланий на Північ.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 7(2)

Баранівський Григорій Степанович

1893 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, незаможник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну Коростенського окр. Заарештований 24 квітня р. Обвинувачувався за ст. 54-13 КК УСРР. ОН при Колегії ДПУ УСРР 6 червня 1928 р. справа припинена.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Данило Васильович

1896 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, одноосібник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну. Заарештований 10 березня 1931 р. Обвинувачувався в а.-р. агітації. За постановою ОН при Колегії ДПУ УСРР від 15 травня 1931 р. висланий у Північний край на 3 роки. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Данило Севастьянович

1911 р. н., сл. Васьківці Базарської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, колгоспник. Проживав у с. Юзефівка Баранівського р-ну Новоград-Волинського окр. Київської обл. Заарештований 21 січня 1937 р. Обвинувачувався в к.-р. агітації. За постановою трійки при УНКВС по Київській обл. від 16 квітня 1937 р. ув'язнений до ВТТ на 3 роки. Реабілітований у 1992р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Демид Лукич

1900 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, письменний, колгоспник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештований 1 грудня 1937 р. Обвинувачувався в к.-р. діяльності. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 28 грудня 1937 р. розстріляний 4 січня 1938 р. Реабілітований у 1961 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Дмитро Гнатович

1921 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, кандидат в чл. ВКП(б), освіта середня, вчитель. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештований 2 січня 1944 р. за ст. 54-1а КК УРСР. Овруцьким РВ НКДБ УРСР 1 червня 1944 р. справа припинена.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Дмитро Миколайович

1906 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, освіта початкова, одноосібник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну. Заарештований 8 грудня 1930 р. Обвинувачувався за ст. 54-11, 54-12 КК УСРР. За постановою Судової трійки при Колегії ДПУ УСРР від 13 травня 1931 р. ув'язнений до концтабору на 10 років. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Захар Григорович

1900 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ.

Українець, малописьменний, сторож. Проживав у м. Овруч Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештований 6 грудня 1946 р. Обвинувачувався за ст. 54-3 КК УРСР. Житомирським облсудом 8 лютого 1949 р. засуджений на 10 років ув'язнення до ВТТ з поразенням у правах на 5 років. Реабілітований у 1954 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Зенон Венедиктович

1901 р. н., м. Житомир Волинської губ. Українець, освіта середня, інспектор обкому заготівель. Проживав у м. Житомир Житомирської обл. Заарештований 5 липня 1938 р. Обвинувачувався в причетності до ПОВ. За постановою трійки при УНКВС по Житомирській обл. від 3 листопада 1938 р. розстріляний 4 листопада 1938 р. Реабілітований у 1958 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Йосип Матвійович

1892 р. н., с. Зарубинка Ушомирської вол. Житомирського пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, охоронник парку культури, м. Коростень Київської обл. Заарештований 30 липня 1937 р. Обвинувачувався в причетності до диверсійно-повстанської к.-р. організації. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 31 серпня 1937 р. розстріляний 31 серпня 1937 р. Реабілітований у 1958 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Йосип Степанович

1913 р. н., с. Суховоля Кутузовської вол. Житомирського пов. Волинської губ. Українець, освіта початкова, червоноармієць. Заарештований 25 серпня р. Обвинувачувався у здачі в полон білофі нам. За постановою ОН при НКВС СРСР від вересня 1940 р. ув'язнений до ВТТ на 5 років. Реабілітований у 1957 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Кіндрат Сидорович

1878 р. н., с. Хутір-Гошівський Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, грабар, ст. Білокоровичі Київської обл. Заарештований 14 серпня 1937 р. Обвинувачувався в а.-р. діяльності. За постановою трійки при УНКВС по Київській обл. від 29 вересня 1937 р. розстріляний 10 жовтня 1937 р. Реабілітований у 1963 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Кіндрат Сидорович

1884 р. н., с. Хутір-Гошівський Овруцького р-ну Коростенського окр. Українець, середняк. За постановою Коростенського ОВ ДПУ УСРР у квітні 1930 року як соціально небезпечний елемент висланий на Північ.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 7(2)

Баранівський Лаврін Володимирович

1891 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, вантажник лісоскладу, ст. Ігнатпіль Житомирської обл. Заарештований 2 грудня 1937 р. Обвинувачувався в а.-р. агітації. За постановою трійки при УНКВС по Житомирській обл. від грудня 1937 р. ув'язнений до ВТТ на 10 років.

Реабілітований у 1962 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Лука Лаврентійович

1893 р. н., с. Хутір-Гошівський Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, письменний, іздовий Повчанського лісництва, Житомирська обл. Заарештований 4 жовтня 1937 р. Обвинувачувався в к.-р. агітації. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 22 жовтня р. розстріляний 30 жовтня 1937 р. Реабілітований у 1981 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Лука Степанович

1891 р. н., с. Хутір-Гошівський Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, освіта початкова, одноосібник. Проживав у с. Хутір-Гошівський Овруцького р-ну Коростенського окр. Заарештований 27 січня 1930 р. Обвинувачувався за ст. 54-10 ч. 1 КК УСРР. За постановою Судової трійки при Колегії ДПУ УСРР від 7 березня 1930 р. ув'язнений до концтабору на 8 років. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Максим Каленикович

1909 р. н., с. Хутір-Гошівський Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, робітник гранкар'єру, с. Ігнатпіль Овруцького р-ну Коростенського окр. Київської обл. Заарештований 14 серпня 1937 р. Обвинувачувався в а.-р. агітації. За постановою трійки при УНКВС по Київській обл. від 29 вересня 1937 р. розстріляний 10 жовтня 1937 р. Реабілітований у 1963 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Максим Павлович

1899 р. н., с. Чоповичі Малинської вол. Радомисльського пов. Київської губ. Українець, малописьменний, колгоспник. Проживав у с. Чоповичі Малинсько го р-ну. Заарештований 23 травня 1931 р. Обвинувачувався за ст. 54-10 КК УСРР. За постановою ОН при Колегії ДПУ УСРР від 26 жовтня 1932 р. висланий у Північний край на 3 роки. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Максим Тимофійович

1880 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, письменний, одноосібник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештований 15 листопада р. Обвинувачувався за ст. 54-10 КК УРСР. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 23 листопада 1937 р. розстріляний 30 листопада 1937 р. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Марко Кирилович

1902 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, колгоспник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну

Житомирської обл. Заарештований 24 жовтня р. Обвинувачувався в причетності до к.-р. куркульського угруповання. За постановою трійки при УНКВС по Житомирській обл. від 29 жовтня 1937 р. розстріляний 4 листопада 1937 р. Реабілітований у 1959 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Марко Матвійович

1890 р. н., с. Зарубинка Ушомирської вол. Житомирського пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, колгоспник. Проживав у с. Зарубинка Коростенської міськради Коростенського окр. Київської обл. Заарештований 24 червня 1937 р. Обвинувачувався в причетності до диверсійно-повстанської к.-р. організації. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 31 серпня 1937 р. розстріляний. Реабілітований у 1958 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Матвій Іванович

1890 р. н. Українець, без певних занять. Позбавлений виборчих прав. За постановою Коростенського ОВ ДПУ УСРР у квітні 1930 року як соціально небезпечний елемент висланий на Північ.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 7(2)

Баранівський Мелетій Антонович

1901 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, неписьменний, одноосібник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну. Заарештований 10 березня 1931 р. Обвинувачувався в а.-р. агітації. За постановою ОН при Колегії ДПУ УСРР від 15 травня 1931 р. висланий у Північний край на 3 роки. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Микола Андрійович

1882 р. н., сл. Михайлівка Горошківської вол. Житомирського пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, одноосібник. Проживав у сл. Михайлівка Володарського р-ну Волинського окр. Заарештований 6 лютого 1930 р. Обвинувачувався за ст. 54-10 КК УСРР. За постановою ОН при Колегії ДПУ УСРР від 10 березня 1930 р. висланий у Північний край на 3 роки. Реабілітований 4 жовтня 1989 р. Вдруге заарештований 13 липня 1937 р. за ст. 54-10 КК УРСР. Проживав у с. Михайлівка Володарсько-Волинського р-ну Житомирського окр. Київської обл. Колгоспник. За постановою трійки при УНКВС по Київській обл. від 17 серпня 1937 р. ув'язнений до ВТТ на 10 років. Реабілітований 29 вересня 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Микола Антонович

1922 р. н., х. Глухів Кичкирівської вол. Радомисльського пов. Київської губ. Українець, освіта 7 кл., санінструктор. Заарештований 21 лютого 1942 р. Обвинувачувався за ст. 58-10 ч. 2 КК РРФСР. ВТ 41-го РАБ 22 квітня 1942 р. засуджений на 10 років ув'язнення до ВТТ. Реабілітований у 1991 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Микола Михайлович

1895 р. н., с. Великі Кліщі Базарського р-ну Коростенського окр. Українець, куркуль. Позбавлений виборчих прав. За постановою Коростенського ОВ ДПУ УСРР від 25 березня 1930 р. як соціально небезпечний елемент висланий на Північ.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 7(2)

Баранівський Микола Федорович

1909 р. н., с. Чоповичі Малинської вол. Радомисьльського пов. Київської губ. Українець, малописьменний, односібник. Проживав у с. Чоповичі Малинського р-ну Київської обл. Заарештований 7 травня 1933 р. Обвинувачувався за ст. 54-11 КК УСРР. За постановою Судової трійки при Колегії ДПУ УСРР від 11 вересня 1933 р. висланий у Північний край на 3 роки. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Михайло Іванович

1881 р. н., с. Гошів Велокофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, колгоспник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештований 16 грудня р. Обвинувачувався за ст. 54-10 КК УРСР. За постановою трійки при УНКВС по Житомирській обл. від 25 грудня 1937 р. розстріляний 6 січня 1938 р. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Михайло Іванович

1898 р. н., с. Гайки Г орошківської вол. Житомирського пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, голова колгоспу. Проживав у с. Гайки Володарсько Волинського р-ну Житомирської обл. Заарештований 27 квітня 1938 р. Обвинувачувався в причетності до ПОВ. За постановою трійки при УНКВС по Житомирській обл. від 4 жовтня 1938 р. розстріляний 5 жовтня 1938 р. Реабілітований у 1958 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Михайло Іванович

1910 р. н., с. Лизник Фасівської вол. Житомирського пов. Волинської губ. Українець, освіта 7 кл., бухгалтер тресту «Житомирліс», м. Житомир Житомирської обл. Заарештований 5 квітня 1944 р. за ст. 54-1а КК УРСР. УНКДБ по Житомирській обл. 26 липня 1944 р. справа припинена.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Михайло Каленикович

1915 р. н., с. Хутір-Гошівський Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, освіта початкова, рахівник гранкар'єру, с. Ігнатпіль Овруцького р-ну Коростенського окр. Київської обл. Заарештований 14 серпня 1937 р. Обвинувачувався в а.-р. агітації. За постановою трійки при УНКВС по Київській обл. від 29 вересня 1937 р. розстріляний 10 жовтня 1937 р. Реабілітований у 1963 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Михайло Максимович

1900 р. н., с. Хутір-Гошівський Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, односібник. Проживав у с. Хутір

Гошівський Овруцького р-ну Коростенського окр. Заарештований 25 лютого 1929 р. Обвинувачувався за ст. 58-10 КК РСФРР. За постановою ОН при Колегії ОДПУ від 10 травня 1929 р. ув'язнений до концтабору на 3 роки. Реабілітований у 1991 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Михайло Осипович

1899 р. н., с. Хутір-Гошівський Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, одноосібник. Проживав у с. Хутір-Гошівський Овруцького р-ну Коростенського окр. Заарештований лютого 1929 р. Обвинувачувався за ст. 54-10 КК УСРР. За постановою ОН при Колегії ОДПУ від 10 травня 1929 р. ув'язнений до концтабору на 3 роки. Реабілітований у 1994 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Михайло Степанович

уродженець і житель с. Валки Володарського р-ну Волинського окр. Українець, куркуль-експертник. Позбавлений виборчих прав. За постановою опергрупи ДПУ УСРР по Володарському р-ну від 25 березня 1930 р. як соціально небезпечний елемент висланий на Північ.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 7(2)

Баранівський Михайло Тимофійович

1898 р. н., с. Зарубинка Ушомирської вол. Житомирського пов. Волинської губ. Українець, письменний, колгоспник. Проживав у с. Зарубинка Ко ростенської міськради Житомирської обл. Заарештований 12 лютого 1938 р. Обвинувачувався в причетності до військово-повстанської організації, шкідницькій діяльності та шпигунстві. За постановою трійки при УНКВС по Житомирській обл. від 5 травня 1938 р. розстріляний 28 травня р. Реабілітований у 1961 р.

Баранівський Михайло Титович

1904 р. н., сл. Немелянка Романовецької вол. Новоград-Волинського пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, робітник паперової ф-ки, с. Чижівка Новоград-Волинської міськради Житомирської обл. Заарештований 16 грудня 1937 р. Обвинувачувався за ст. 54-1а КК УРСР. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 7 січня р. розстріляний 15 січня 1938 р. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Михайло Хомич

1876 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, одноосібник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну. Заарештований 10 березня 1931 р. Обвинувачувався за ст. 54-10 КК УСРР. ОН при Колегії ДПУ УСРР 15 травня 1931 р. справа припинена. Вдруге заарештований 10 квітня 1932 р. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну Київської обл. Одноосібник. За постановою ОН при Колегії ДПУ УСРР від 29 листопада 1932 р. висланий у Північний край на 3 роки. Реабілітований у 1992 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Нестор Мусійович

1902 р. н., с. Хутір-Гошівський Великофоснянської вол. Овруцького пов.

Волинської губ. Українець, малописьменний, вантажник, ст. Ігнатпіль Київської обл. Заарештований 9 вересня 1937 р. Обвинувачувався в а.-р. діяльності. За постановою трійки при УНКВС по Київській обл. від 29 вересня 1937 р. розстріляний 10 жовтня 1937 р. Реабілітований у 1963 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Олексій Григорович

1875 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, одноосібник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну Коростенського окр. Заарештований 11 квітня р. Обвинувачувався в а.-р. агітації. За постановою ОН при Колегії ОДПУ від 2 серпня 1929 р. ув'язнений до концтабору на 3 роки. Реабілітований у 1995 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Олексій Денисович

1896 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, освіта початкова, одноосібник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну. Заарештований 28 серпня 1930 р. Обвинувачувався за ст. 54-11, 54-12 КК УСРР. За постановою Судової трійки при Колегії ДПУ УСРР від 13 травня 1931 р. ув'язнений до концтабору на 10 років. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Олексій Михайлович

1895 р. н., кол. Геленівка Фасівської вол. Житомирського пов. Волинської губ. Українець, освіта середня, священик. Проживав у с. Дуброва Базарського р-ну Коростенського окр. Заарештований 15 березня р. Обвинувачувався за ст. 54-10 КК УСРР. ОН при Колегії ДПУ УСРР 23 березня 1930 р. справа припинена.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Олександр Володимирович

1885 р. н., с. Кошарище Левківської вол. Житомирського пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, колгоспник. Проживав у с. Малі Кошарища Коростишівського р-ну Житомирської обл. Заарештований 24 жовтня 1937 р. Обвинувачувався за ст. 54-10 КК УРСР. За постановою трійки при УНКВС по Житомирській обл. від 5-6 грудня 1937 р. ув'язнений до ВТТ на 10 років. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Опанас Микитович

1891 р. н., с. Котів Чернігівської губ. Українець, малописьменний, пасічник колгоспу. Проживав у с. Пединки Любарського р-ну Житомирської обл. Заарештований 27 жовтня 1937 р. Обвинувачувався в а.-р. агітації. За постановою трійки при УНКВС по Житомирській обл. від 23 листопада 1937 р. ув'язнений до ВТТ на 10 років. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Павло Йосипович

1912 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ.

Українець, малописьменний, колгоспник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештований 7 листопада р. Обвинувачувався в причетності до к.-р. угруповання. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 15 грудня 1937 р. розстріляний грудня 1937 р. Реабілітований у 1961 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Павло Михайлович

1913 р. н., с. Адамів Сербівської вол. Новоград-Волинського пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, машиніст фарфорового з-ду. Проживав у смт Городниця Городницького р-ну Житомирської обл. Заарештований 3 квітня 1938 р. Обвинувачувався в причетності до шпигунсько-диверсійного угруповання. За постановою трійки при УНКВС по Житомирській обл. від 3 жовтня 1938 р. розстріляний 4 жовтня 1938 р. Реабілітований у 1959 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Павло Степанович

1906 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, освіта середня, лісо технік Овруцького лісгоспзагу, Житомирська обл. Заарештований 24 жовтня 1937 р. Обвинувачувався в а.-р. агітації. За постановою трійки при УНКВС по Житомирській обл. від 29 жовтня 1937 р. ув'язнений до ВТТ на 10 років. Реабілітований у 1959 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Пантелеймон (Талимон) Лаврентійович

1880 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, колгоспник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештований 24 жовтня 1937 р. Обвинувачувався в причетності до к.-р. куркульського угруповання. За постановою трійки при УНКВС по Житомирській обл. від 29 жовтня 1937 р. розстріляний 4 листопада 1937 р. Реабілітований у 1959 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Петро Іванович

1899 р. н., кол. Здоровець Ємільчинської вол. Новоград-Волинського пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, колгоспник. Проживав у кол. Здоровець Ємільчинського р-ну Київської обл. Заарештований 27 квітня 1933 р. за ст. 54-10 КК УСРР. Київським облвідділом ДПУ УСРР 9 серпня 1933 р. справа припинена.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Петро Іванович

1899 р. н., с. Суховоля Горошківської вол. Житомирського пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, лісоруб Ушомирського лісництва, Житомирська обл. Заарештований 27 листопада 1937 р. Обвинувачувався за ст. 54-1а КК УРСР. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 17 грудня 1937 р. розстріляний 28 грудня 1937 р. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Петро Іларіонович

1890 р. н., с. Лизник Фасівської вол. Житомирського пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, одноосібник. Проживав у с. Лизник Володарського р-ну Волинського окр. Заарештований 19 травня 1929 р. Обвинувачувався в к.-р. агітації. За постановою ОН при Колегії ОДПУ від 1 жовтня 1929 р. висланий у Північний край на 3 роки. Реабілітований у 1995 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Петро Антонович

1914 р. н., с. Славів Кутузовської вол. Житомирського пов. Волинської губ. Українець, письменний, одноосібник. Проживав у с. Славів Черняхівського р-ну Київської обл. Заарештований 5 січня 1933 р. за ст. 54-10 КК УСРР. Прокурором м. Житомир квітня 1935 р. справа припинена.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Петро Васильович

1897 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, колгоспник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештований 1 грудня 1937 р. Обвинувачувався в к.-р. агітації. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 28 грудня 1937 р. розстріляний 4 січня 1938 р. Реабілітований у 1961 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Петро Григорович

1902 р. н., с. Зольня Олевської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, неписьменний, колгоспник. Проживав у с. Зольня Олевського р-ну Житомирської обл. Заарештований 26 листопада 1937 р. Обвинувачувався в шпигунстві на користь Польщі. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 23 грудня 1937 р. розстріляний 2 січня р. у м. Житомир. Реабілітований у 1960 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Петро Миколайович

1905 р. н., с. Чайківка Потіївської вол. Радомисльського пов. Київської губ. Українець, малописьменний, колгоспник. Проживав у с. Єлівка Малинського р-ну Житомирської обл. У 1930 р. був розкуркулений і висланий органами ДПУ УСРР як соціально небезпечний елемент. Заарештований 21 лютого р. Обвинувачувався в а.-р. агітації та втечі в р. з місця заслання. За постановою трійки при УНКВС по Житомирській обл. від 5 травня р. розстріляний 28 травня 1938 р. Реабілітований у 1961 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Петро Степанович

1892 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, бригадир колгоспу. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну Коростенського окр. Київської обл. Заарештований 23 липня 1937 р. Обвинувачувався в а.-р. діяльності. За постановою трійки при УНКВС по Київській обл. від 29 вересня 1937 р. ув'язнений до ВТТ на 10 років. Реабілітований у 1963 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Роман Степанович

1875 р. н., уродженець і житель с. Хутір-Гошівський Овруцького р-ну Коростенського окр. Українець, куркуль. За постановою Коростенського ОБ ДПУ УСРР від 23 березня 1930 р. як соціально небезпечний елемент висланий на Північ.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 7(2)

Баранівський Семен Дмитрович

1888 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, чл. ВКП(б), освіта початкова, кондуктор товарних поїздів, ст. Коростень Житомирської обл. Заарештований 18 серпня 1941 р. Обвинувачувався за ст. 54-3, 54-12 КК УРСР. Справу надіслано на розгляд ОН при НКВС СРСР. Рішення не прийнято в зв'язку зі смертю підслідного, що наступила 4 травня 1942 р. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Семен Костянтинівич

1875 р. н., уродженець і житель с. Ляхова Потіївського р-ну Волинського окр. Поляк, куркуль. Позбавлений виборчих прав. За постановою Волинського ОБ ДПУ УСРР від 26 березня 1930 р. висланий за межі при-кордонної смуги.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 7(2)

Баранівський Семен Якович

1886 р. н., с. Волиця Ходорківської вол. Сквирського пов. Київської губ. Українець, письменний, одноосібник. Проживав у с. Волиця Андрушівського р-ну Київської обл. Заарештований 14 березня 1933 р. Обвинувачувався за ст. 54-10 КК УСРР. За постановою ОН при Колегії ДПУ УСРР від 27 квітня 1933 р. висланий у Північний край на 3 роки. Реабілітований 19 жовтня 1989 р. Вдруге заарештований 29 серпня 1937 р. Проживав у с. Волиця. Колгоспник. Обвинувачувався за ст. 54-10 КК УРСР. За постановою трійки при УНКВС по Київській обл. від 31 серпня 1937 р. розстріляний вересня 1937 р. Реабілітований 19 квітня 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Сергій Пилипович

1905 р. н., с. Любарка Базарської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, освіта початкова, робітник 5-ї військбуддільниці. Проживав у с. Любарка Базарського р-ну Київської обл. Заарештований 10 квітня 1933 р. Обвинувачувався за ст. 54-10 КК УСРР. За постановою ОН при Колегії ДПУ УСРР від 6 травня 1933 р. висланий у Північний край на 3 роки. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Сильвестр Арсентійович

р. н., сл. Михайлівка Горошківської вол. Житомирського пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, бригадир колгоспу. Проживав у с. Теренці Володарсько-Волинського р-ну Житомирської обл. Заарештований 19 листопада 1937 р. Обвинувачувався в к.-р. агітації. За постановою трійки при УНКВС по Житомирській обл. від листопада 1937 р. ув'язнений до ВТТ на 10 років. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Степан Іванович

1879 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, одноосібник. Проживав у кол. Варварівка Ємільчинського р-ну Коростенського окр. Заарештований лютого 1930 р. Обвинувачувався в а.-р. агітації. За постановою ОН при Колегії ДПУ УСРР від березня 1930 р. висланий у Північний край на 3 роки. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Степан Іванович

1884 р. н., с. Віленька Водотийської вол. Радомисльського пов. Київської губ. Українець, без певних занять, м. Київ Київської обл. Заарештований 13 червня р. за ст. 54-10 КК УСРР. Київським облвід ділом ДПУ УСРР 7 вересня 1932 р. справа припинена. Реабілітований у 1999 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Степан Іванович

1884 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, неписьменний, одноосібник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну. Заарештований 10 березня 1931 р. Обвинувачувався за ст. 54-10 КК УСРР. ОН при Колегії ДПУ УСРР 15 травня 1931 р. справа припинена.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Степан Іванович

1915 р. н., с. Білка Вишевицької вол. Радомисльського пов. Київської губ. Українець, освіта середня, десятник ліспромгоспу. Проживав у с. Білка Радомисльського р-ну Житомирської обл. Заарештований жовтня 1947 р. Обвинувачувався за ст. 54-1а КК УРСР. ВТ МВС Житомирської обл. 25 жовтня р. засуджений на 10 років ув'язнення до ВТТ з пораженням у правах на 5 років. Реабілітований у 1994 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Степан Тимофійович (Трохимович)

1894 р. н., с. Зарубинка Ушомирської вол. Житомирського пов. Волинської губ. Українець, робітник МТС. Проживав у с. Гута-Мошківка Ко-ростенської міськради Житомирської обл. Заарештований 14 листопада 1937 р. Обвинувачувався за ст. 54-1а КК УРСР. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 27 листопада 1937 р. роз 564 Згадаємо поіменно стріляний 3 грудня 1937 р. у м. Житомир. Реабілітований у 1960 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 7(1)

Баранівський Тимофій Васильович

1911 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, освіта початкова, колгоспник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештований 8 листопада 1937 р. Обвинувачувався в причетності до к.-р. угруповання. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 15 грудня 1937 р. розстріляний грудня 1937 р. Реабілітований у 1961 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Тихін Михайлович

1904 р. н., с. Васьковичі Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, освіта середня, агроном МТС, м. Коростень Житомирської обл. Заарештований 14 січня 1945 р. Обвинувачувався в посібництві окупаційним німецьким властям. ВТ військ НКВС Житомирської обл. 28 лютого 1945 р. засуджений на 15 років каторжних робіт з конфіскацією майна і пораженням у правах. Реабілітований у 1975 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Федір Іванович

1880 р. н., с. Головки Малинської вол. Радомисльського пов. Київської губ. Українець, малописьменний, одноосібник. Проживав у с. Головки Малинського р-ну Київської обл. Заарештований 6 травня 1932 р. Обвинувачувався за ст. 54-10 КК УСРР. За постановою ОН при Колегії ДПУ УСРР від 26 квітня 1933 р. позбавлений права проживання в прикордонній смузі на 3 роки. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Федір Климович

1901 р. н., с. Хутір-Гошівський Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, колгоспник. Проживав у с. Хутір-Гошівський Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештований 27 листопада 1937 р. Обвинувачувався за ст. 54-10 ч. 1 КК УРСР. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 20 грудня 1937 р. розстріляний 27 грудня 1937 р. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Феодосій Іванович

1891 р. н., с. Васьковичі Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, робітник кар'єру, с. Ігнатпіль Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештований 22 грудня 1937 р. Обвинувачувався в а.-р. агітації та службі у петлюрівських військах. За постановою трійки при УНКВС по Житомирській обл. від 25 грудня р. розстріляний 6 січня 1938 р. Реабілітований у 1959 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Хома Кирилович

1889 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, обхідник колії, ст. Рихальське Житомирської обл. Заарештований 10 квітня 1938 р. Обвинувачувався в причетності до к.-р. організації та участі в банді Соколовського. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 22 травня 1938 р. розстріляний. Реабілітований у 1963 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Яків Петрович

1892 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, одноосібник. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештований 28 листопада р. Обвинувачувався за ст. 54-10 КК УРСР. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 23 грудня 1937 р. розстріляний 2 січня 1938 р. у м. Житомир. Реабілітований у 1989 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Якуб Іванович

1887 р. н., с. Свинобичі Смолдирівської вол. Новоград-Волинського пов. Волинської губ. Українець, неписьменний, одноосібник. Проживав у с. Головки Малинського р-ну Київської обл. Заарештований травня 1932 р. за ст. 54-10 КК УСРР. Київським облвідділом ДПУ УСРР 26 жовтня 1932 р. справа припинена. Реабілітований у 2000 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Якуб Васильович

1897 р. н., с. Гошів Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, їздовий колгоспу. Проживав у с. Гошів Овруцького р-ну Житомирської обл. Заарештований 16 грудня 1937 р. Обвинувачувався в а.-р. агітації. За постановою трійки при УНКВС по Житомирській обл. від 25 грудня 1937 р. розстріляний 6 січня 1938 р. Реабілітований у 1960 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський-Савенко Лука Григорович

1886 р. н., с. Старий Дорогинь Христинівської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, колгоспник. Проживав у с. Старий Дорогинь Народицького р-ну Житомирської обл. Заарештований 17 грудня 1937 р. Обвинувачувався в причетності до куркульської а.-р. організації. За постановою НКВС СРСР і Прокурора СРСР від 21 січня 1938 р. розстріляний 8 лютого р. Реабілітований у 1960 р.

Учтен(а) в Житомирська область. Книга 1

Баранівський Адам Миколайович

1892 р. н., с. Хутір-Гошівський Великофоснянської вол. Овруцького пов. Волинської губ. Українець, малописьменний, одноосібник. Проживав у с. Хутір Гошівський Овруцького р-ну Коростенського окр. Заарештований 12 грудня 1929 р. Обвинувачувався за ст. 54-6 КК УСРР. За постановою Судової трійки при Колегії ДПУ УСРР від 5 березня 1930 р. позбавлений волі на 3 роки. Реабілітований у 1996 р.

Слід зазначити, що в 30-40 роки ХХ ст. сталінським режимом на Житомирщині були також безневинно репресовані представники і інших Родів: Феценки, Філоненки, Кононученки, Білошицькі та інші. Не всі репресовані враховані в книгах пам'яті.

3. Загиблі українці та земляки з Житомирщини під час Другої світової війни та у воєнних конфліктах за рубежом

«Книга Пам'яті України» — наукове історико-меморіальне видання, присвячене з'ясуванню масштабів демографічних втрат України в Другій світовій війні та увічненню пам'яті воїнів Червоної армії, вихідців з України, що були призвані до лав Червоної армії на території України та: загинули на фронтах Другої світової війни зі зброєю в руках у складі

підрозділів Червоної армії; пропали безвісти на фронтах Другої світової війни; померли від ран, отриманих у бою; померли в концентраційних таборах для військовополонених; були необґрунтовано репресовані та розстріляні органами СМЕРШ або загинули в радянських ВТТ і реабілітовані; загинули в радянських фільтраційних таборах.

У «Книзі Пам'яті України» також увічнені імена партизанів, підпільників, що загинули в роки Другої світової війни. За сучасними підрахунками українських науковців, загальні людські втрати народу України під час Другої світової війни складають близько 9 млн осіб.

Демографічні втрати від 1 січ. 1941 до 1 січ. 1945 становлять понад 13,5 млн осіб. Серед них загинув, ті, хто залишив Україну (біженці, "переміщені особи", "остарбайтери") і не повернувся, та ненароджені[1].

Серед численних жертв війни було чимало й тих хто народився в Поліському краї на Житомирщині, зокрема й з Роду Барановських (Баранівських).

Після Другої світової війни агресивний, імперський за своєю природою та суттю Радянський союз вступав у нові війни та збройні конфлікти. Під час них знову й знову гинули наші земляки з Житомирщини, вихідці в минулому із славних шляхетських родин, зокрема й Барановські.

В Книзі Пам'яті України про громадян, які загинули у воєнних конфліктах за рубіж «ЗАГИБЛІ НА ЧУЖИНІ» (К.: Пошуково-видавниче агентство «Книга Пам'яті України», 2003. — 624 с.) наведені дані, зокрема, про загибель Барановських під час стратегічної операції радянських військ по звільненню західноукраїнських територій України від тогочасної Польщі.

Загинули від стрільби з польської сторони по пішій колоні радянського підрозділу: 1. БАРАНОВСЬКИЙ Андрій Павлович, Житомирська обл., Малинський р-н, смт. Чоповичі. Призваний Чоповицьким РВК. Червоноармієць. 2. Загинув у вересні 1939 р. БАРАНОВСЬКИЙ Григорій Степанович, 1904 р.н.. Житомирська обл., Малинський р-н, с. Барвінки. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 16 сп 87 сд.

3. Загинув у вересні 1939 р. БАРАНОВСЬКИЙ Іван Васильович, 1914 р.н.. Житомирська обл., Малинський р-н, с. Барвінки. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 16 сп 87 сд.

4. Загинув у вересні 1939 р. БАРАНОВСЬКИЙ Микола Васильович, 1912 р.н.. Житомирська обл., Малинський р-н, смт Чоповичі.

Червоноармієць, 16 сп 87 сд. 5. Загинув у вересні 1939 р. БАРАНОВСЬКИЙ Микола Степанович, Житомирська обл., Малинський р-н, с. Барвінки. Призваний Чоповицьким РВК Житомирської обл. Червоноармієць, 16 сп 87 сд. [2].

Багато українців загинуло, покалічено, репресовано в період та після Радянсько-фінської війни. З цієї війни, за офіційними даними, не повернулися додому 126 875 бійців. Ще 264 908 солдат були поранені, обморожені та обгорілі. Ентузіасти повернули з небуття імена 40 тисяч українців. А скільки невідомих, навіки «заснувших» на 40-градусному морозі, а інвалідів, які після фінського полону потрапили в ГУЛАГ... [3]. Слід підкреслити, що дивізії, які були спрямовані Москвою для участі у війні з Фінляндією з території України, були в основному сформовані особовим складом з Житомирської та Київської областей. Серед загиблих були й Баранівські.

Так звана «Зимова війна» з фінами стала наслідком радянсько-німецької таємної змови про розподіл сфер впливу у Центрально-Східній Європі (таємні протоколи до пакту Молотова-Ріббентропа 23 серпня 1939 р. та Договір про дружбу і кордон між СРСР та Німеччиною від 28 вересня 1939 р.). Вона мала агресивний і загарбницький характер. Кремль прагнув анексії фінських територій та насадження радянського режиму у Фінляндії.

Література:

1. Муковський І.Т. Втрати людські України в Другій Світовій війні // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. К. : Наук. думка, 2003. Т. 1 : А — В. 688 с

2. ЗАГИБЛІ НА ЧУЖИНІ: Книга Пам'яті України про громадян, які загинули у воєнних конфліктах за рубежом. К.: Пошуково-видавниче агентство «Книга Пам'яті України», 2003. 624 с.

3. «Полягли в снігах Суомі» До 65-річчя радянсько-фінської війни агентство «Книга пам'яті України» презентувало видання, де увічнено імена загиблих дев'яти тисяч українців / Галина ГАЄВСЬКА «Хрещатик» <http://kreschatic.kiev.ua/ua/2628/art/24085.html>.

4. Втрати України у війнах та збройних конфліктах, в яких брав участь Радянський союз після Другої світової війни та в період Незалежності.

Українці, перебуваючи в складі СРСР, вимушені були приймати участь в різних воєнних авантюрах, які розпочинала кремлівська влада і після **Другої світової війни.**

Московська влада прагнула поширити свій вплив на весь світ, розширити чи зберегти так званий «соціалістичний табір». Часто це відбувалося шляхом збройного насилля. Саме так діяв СРСР під час війни в Кореї (1950-1953 рр), подій в Угорщині (1956 рік), у В'єтнамі (1961-1974 рр), республіці Куба (1962 р), у Чехословаччині (1968 р), також під виглядом воєнної допомоги країнам Африканського континенту (1962-1979 рр), воєнної допомоги країнам Близького і Середнього Сходу, в період воєнного протистояння на острові Даманському (1969 р).

Конкретні дані, щодо втрат українців у цих воєнних акціях Радянського Союзу на чужих територіях наведені авторами книги «ЗАГИБЛІ НА ЧУЖИНІ: Книга Пам'яті України про громадян, які загинули у воєнних конфліктах за рубежем. –К.: Пошуково-видавниче агентство «Книга пам'яті України», 2003. – 624 с.».

Вивчення та аналіз цієї, по-суті документальної книги, виявили наявність серед українців, що загинули у воєнних авантюрах Радянського союзу після Другої світової війни були й вихідці з Овруцької шляхти. На щастя Барановських (Баранівських) серед них нами не виявлено.

В період Незалежності Україну спіткала нова біда – не проголошена збройна агресія з боку Російської Федерації, що розпочалася в 2014 році та триває до сих пір.

ООН порахувала жертви бойових дій на Донбасі серед цивільних і комбатантів [1]

(Інформація від 14 листопада 2019. Радіо Свобода)

Управління верховного комісара ООН із прав людини у відповідь на запит Радіо Свобода порахувало загальне число жертв бойових дій на Донбасі від березня 2014-го до 31 жовтня 2019 року. Для підготовки звіту УВКПЛ ООН вивчає повідомлення «із широкого кола джерел інформації, оцінюючи їх на предмет достовірності та надійності».

Від 41 тисячі до 44 тисяч людей – таку загальну кількість жертв (жертвами ООН називає і загиблих, і поранених – ред.), «пов'язаних із конфліктом в Україні від березня 2014 року до 31 жовтня 2019 року» нарахувало Управління верховного комісара ООН із прав людини (УВКПЛ ООН). З них 9750 людей – це комбатанти, тобто люди, які зі зброєю беруть участь у бойових діях із обох боків фронту.

За даними ООН, на Донбасі загинуло 4100 оборонців України.

Народна стіна пам'яті у Києві із фотографіями загиблих. Київ, 29 серпня 2017 року.

Серед проросійських бойовиків, яких ООН називає «членами озброєних груп», в УВКПЛ нарахували 5650 загиблих. «УВКПЛ ООН оцінює загальну кількість жертв конфлікту в Україні (з 14 квітня 2014 року по 31 жовтня 2019 року) в 41 000–44 000: 13 000–13 200 загиблих (щонайменше 3345 цивільних осіб, у тому числі 298 загиблих на борту рейсу МН17 «Малайзійських авіаліній» 17 липня 2014 року, приблизно 4100 українських військових і приблизно 5650 членів озброєних груп); і 29 000–31 000 поранених (приблизно 7000–9000 цивільних осіб, близько 9500–10 500 українських військових і приблизно 12 500–13 500 членів озброєних груп)», – повідомили в Управлінні верховного комісара ООН із прав людини у відповідь на запит Радіо Свобода.

Нажаль, бойові дії з проросійськими бойовиками за прямої участі та підтримки Російської Федерації на Сході України продовжуються. Знову і знову у війні на Донбасі гинуть наші люди.

Житомир. Військове кладовище Смолянка. Вшанування загиблих воїнів АТО, ООС.

На підставі відкритих джерел інформації нами здійснено пошук учасників сучасної російсько-української війни на Донбасі з прізвищем Барановські (Баранівські) (перелік може бути неповним), оскільки саме історії їх родоводу присвячено наше дослідження.

Безпосередніми учасниками бойових дій (АТО, ООС) стали:

-Барановський В'ячеслав Миколайович – капітан Збройних Сил України (нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня – посмертно);

-Барановський Василь Володимирович – старший лейтенант Збройних Сил України (нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня – посмертно);

-Барановський Сергій Анатолієвич – полковник Збройних Сил України (нагороджений орденом Богдана Хмельницького II ступеня);

-Барановський Сергій Петрович – сержант Збройних Сил України;

- Барановський Богдан Степанович (Львів);

- Барановський Михайло Дмитрович (Коростень);

- Баранівський Олег Сергійович (Коростень);

- Барановський Олексій (Кам'янець-Подільський).

Джерело:

1. ООН порахувала жертви бойових дій на Донбасі серед цивільних і комбатантів:
<https://www.radiosvoboda.org/a/oon-zvit-ghertyv-donbas/30272212.html> (дата звернення: 20.03.2020).

Післямова

Шановний читачу!

В даній монографії автори прагнули вирішити такі головні завдання: *Перше*. На історичному фоні становлення та розвитку нашого древлянського (поліського) краю та його народу глибше дослідити історію становлення роду Баранівських (Барановських), його місце та розселення в сучасній Україні та світі, підкресливши при цьому етнічну самобутність (самодостатність) древлян, як одного з основних слов'янських племен, що створили, з часом, українську націю, українську державу.

Другим завданням ми бачили необхідність коротко показати біографію та заслуги найбільш відомих постатей Барановичів, Барановських (Баранівських) в історії та сучасності. Це були державні, політичні та громадські діячі, відомі науковці, військові – захисники Вітчизни, промисловці, аграрники, діячі освіти, культури та мистецтва.

Третє. Історія Барановських (Баранівських) була б несправедливо збідненою якби ми не згадали про великі жертви українців, зокрема й Барановських (Баранівських) в радянський період 20-х – 70-х років ХХ століття та у війні з російським агресором в час Незалежності.

Четверте. Знання історії рідного краю, наших предків, їх складної та героїчної боротьби за свої права, свободу та незалежність спонукають нас до єднання, усвідомленого патріотизму, до бажання всіма доступними силами та засобами зміцнювати та захищати рідний край, Україну від ворогів.

На наш погляд, праця може бути корисною науковцям, державним та громадським діячам, працівникам освіти, культури та управління, студентам, учням, а також усім, хто цікавиться історією рідного краю, етногенезу українців, роду Барановських (Баранівських).

Василь Баранівський

ДОВІДКА ПРО АВТОРІВ

Баранівський Василь Федорович – докт. філос. наук, професор, академік АНВО України, академік УАПН, заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри суспільних наук ВНЗ «Національна академія управління», полковник у відставці, м. Київ.

Баранівська Олена Владиславівна – дослідник, м. Київ.

Баранівський Віталій Васильович – канд. філос. наук, підприємець, м. Київ.

Баранівський Олександр Васильович – магістр, дослідник, м. Київ.

Барановський Віктор Михайлович – перший віце-Президент, виконавчий директор МГО «Земляцтво Житомирян», м. Київ.

Башта Олена Трифонівна – кандидат технічних наук, професор, завідувачка кафедри комп'ютерних технологій дизайну і графіки Національного авіаційного університету, м. Київ.

Джурик Олена Віталіївна – доцент, доцент кафедри комп'ютерних технологій дизайну і графіки Національного авіаційного університету, м. Київ.

Коновальчук Олександр Миколайович – юрисконсульт, м. Київ.

Муляр Володимир Ілліч – доктор філософських наук, професор, заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри гуманітарних і соціальних наук Державного університету «Житомирська політехніка».

Ірина Несен – кандидат істор. наук, етнолог, доцент, мистецтвознавець - експерт Націон. акад. кер. кадрів культури і мистецтв України, м. Київ.

Тимошенко Василь Іванович – кандидат історичних наук, Почесний краєзнавець України, завідувач історико-археологічного музею, м. Малин.

Томашевський Андрій Петрович – канд. істор. наук, старший науковий співробітник Інституту археології НАН України, м. Київ.

Чорний Віталій Сергійович – доктор філософських наук, професор, полковник, начальник кафедри МПЗ діяльності військ (сил) Національного ун-ту оборони України ім. Івана Черняхівського.

Рід Барановських (Баранівських): Історія, видатні постаті, сучасність / за заг. ред. В.Ф. Баранівського: монографія. К.: Вид-во ТОВ «Альфа-Пік», 2020. 240 с.

ISBN 978-966-1670-41-7

Наукове видання

Редактор та упорядник: докт. філос. наук, професор, академік Баранівський В.Ф.

Відповідальний технічний редактор та комп'ютерна верстка - Баранівська О.В.

Підписано до друку 01.09.20р. Формат 60+84/16

Друк офсетний. Папір офсетний.

Умов. друк. арк. 14,2.

Наклад 300 прим.

Надруковано: ПП «Дірект Лайн».

М. Київ, вул. М. Максимовича, 3-Г

Т.:(044)4559824